

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 298—NO. I.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 21, 1937

LETO XL — VOL. XL

Kitajski puntarji uničijo japonsko lastnino

Tsingtao, 20. decembra. Kitajske vojaške druhali, najbrž naščevane po komunistih so začele uničevati ogromno japonsko lastnino v tem važnem kitajskem pristanišču.

Tekom 24 ur so Kitajci požgali ali porušili številne japonske tovarne, skladišča, požgali parnike. Uničena je vrednost za najmanj \$100,000,000.

Tujezemci, med njimi zlasti Amerikanci so v nevarnosti za življenje. Položaj je tako nevaren, da je ameriška vlada poslala v Tsingtao bojne ladje Sacramento, Pope, Marblehead in Augusta.

Mnogo angleških bojnih ladij hiti na pomoč. Kitajci so potopili v pristanišču svoje lastne čolne, da blokirajo dovoz.

Najbolj moderne tekstilne tovarne v mestu, zgrajene po nemških inženirjih in lastovane po Japoncih, so kitajske druhali polile s petrolejem in požgale, in to baje na povelje generalisima Kajšeka, kateremu je tako svetoval komunistični vodja.

Kitajska druhal je pripravljena porušiti in uničiti vse, kar lastujejo Japonci. Že so porušene tovarne, kjer je delalo do 50,000 delavcev.

Prosta zabava

Nocoj večer bo v St. Clair kopališču zopet prosta zabava in predstava za ljudi. Štiri orkestri nastopijo, Frankie Jankovich, Ray Zalokar, Vrtac in Peter Srnovrnik. Pele bodo tudi priljubljene Sezun sestre. 15 slovenskih deklet bo prepevalo božične pesmi. Judy Zadel, poznana od WGAR radio postaje, bo nastopila. Vsakdo je dobrodošel. Zabava ob 8. zvečer. Prosta vstopnina.

Otrokom za božič

V sredo 22. decembra bo ob 3:30 popoldne božičnica za otroke v St. Clair kopališču. Božičnico priredi The Cleveland Press. Otroci bodo imeli imenitno zabavo.

Vsebina božične številke Ameriške Domovine

PRVI DEL	
Naša vas	J. Debevec, Cleveland, O.
Francoski vojak	Frank Opaškar, Cleveland, O.
Tam u Stajerski deželi (narodna pesem)	
Moj obisk rojstnega kraja	Terezija Glavič, Maple Heights, O.
Našim malčkom za božič — razne drobnarije	
Obisk stare domovine	Ana Pinculič, Euclid, O.
DRUGI DEL	
Božič v tujini, pesem	Ivan Zupan
V spomin pokojnim v preteklem letu	
Povest iz davnih dni	Mary Stueck, Wickliffe, O.
Loška dolina	Jacob Mullec, Cleveland, O.
Mari in domovina	Tončka Jevnik, Cleveland, O.
Naši slovenski farmarji	A. Debevc, Madison, O.
Spomini na mladih leta	Marija Cebular, Cleveland, O.
Slovenske narodne noše in kloubki	Rose Strainer, Cleveland, O.
TRETJI DEL	
Izpod Spičastega strazišča	Josephine-Eisenhardt, Lorain, O.
Večbalni krožki Slovenske ženske Zveze v Clevelandu, slika	
Delavec in kapital	Anton Meljač, Cleveland, O.
Kako je žena sitnega moža zdravila	Mary Rausel, Cleveland, O.
Moj želje po Ameriki	Josie Stepech, Shinnston, W. Va.
Naši mladinski zbori	Anthony Sabec, Barberton, O.
Spomini na mlada leta	Louise Cebular, Cleveland, O.
Slovenske narodne noše in kloubki	Rose Strainer, Cleveland, O.
ČETRTI DEL	
Nepozabni spomini na domovino	Genovefa Zupan, Cleveland, O.
Slika ob odkritju Baragovega spomenika v Kulturnem vrtu	
Naši vrtovi	Anton Grdina, Cleveland, O.
Iz davnih dni draga Melja	Marija Kurnik, Cleveland, O.
Kulturni vrtovi v Clevelandu, slika	
Kanal na Primorskem	Rosalie Streiner, Cleveland, O.
Kaj vese povzroči brezverstvo	Lawrence Bandi, Cleveland, O.
V prošlosti zre oko	Tončka Jevnik, Cleveland, O.
Spomini iz obiska v stari domovini	Terezija Vene, Cleveland, O.
Clevelandski Ribničani se pripravljajo	Jože Pograjc, Cleveland, O.
Pečlarska pesem	
PETI DEL	
Božični pozdravi in novoletna voščila rojakov iz Amerike	
Zvonovi božično so pesem zapeli	Marija Kurnik, Cleveland, O.
Tereziji Stiberc na gemilo	Marija Kurnik, Cleveland, O.
Božični spomini, pesem	Mary Gombach, Euclid, O.
Oj, hišica očetova	Francica Kodrich, Cleveland, O.
Čudovita podzemeljska jama	Frances Medved, Cleveland, O.
Obiskal sem rojstno domovino	Joseph Cektura, Girard, O.
Jerry Zupac in Joseph Lekšan, slavna barbertonska lovca, s plesom, slika	
Kako sem se odpravil v Ameriko	Tony Stepech, Shinnston, W. Va.
Spomini na "hrvatarje"	Frank Dragolič, Cleveland, O.
Spomini iz mojih mladih let	Frances Intihar, Cleveland, O.
Najstarejši mož v fari sv. Lovrenca	J. Resnik, Cleveland, O.
Božične misli	Rosalie Mirtel, Cleveland, O.
Vigred srca	Marion Kuhar, Cleveland, O.

Župan Burton obljubi je popolen mestni bankrot

Cleveland. — Državlani bodo v Clevelandu meseca februarja volili za \$10,000,000 novih davkov. To je sedaj gotovo. Enak predlog so državljani že novembra meseca porazili z veliko večino, toda župan Burton ga je zopet prinesel na površje.

Včeraj je župan Burton naslikal žalostno sliko popolnega mestnega bankrota, ako predlog za nove davke ne bo sprejet.

Burton je mnenja, da če predlog ne bo sprejet, da bo moralo mesto ustaviti skoro vse svoje poslovanje. Župan je mnenja, da bo morala mestna bolnišnica zapreti, da se bodo morali odsloviti vsi delavci v parkih.

Nadalje bo mesto ustavilo poslovanje v zrakoplovnem pristanu, Blossom Hill šola za revna in zanemarjena dekleta bo zaprta, vsa javna kopališča v mestu prenehajo posloovati, nadalje zapre mestni stadij in posredovalni urad za delo.

Odvodnim kanalom se ne bo mogla posvečati pozornost, v nevarnosti bo zdravje prebivalcev, v nevarnosti bo 200 mestnih mostov, pobiranje odpadkov in smeti bo popolnoma prenehalo.

Tako in enako gorje čaka Clevelandčane, ako ne bodo glasovali za \$10,000,000 novih davkov v februarju, pravi župan Burton.

Avto žrtve

Od sobote do ponedeljka so bile v Clevelandu ubiti štiri osebe od avtomobilov. Število letošnjih žrtev znaša sedaj že 235, 4,190 oseb je bilo letos v Clevelandu ranjenih od avtomobilov.

Skupna društva

V sredo večer je glavna seja skupnih društev fare sv. Vida. Priidejo naj stari in novo izvoljeni zastopniki. Volitev odbora in druge važne zadeve so na vrsti.

Nova postaja

Mr. John Zakrajšek je prevzel novo gasolinso postajo na 10101 Carnegie Ave. Rojakom ga toplo priporočamo.

Našim bratom in sestram za božič

Ponosni smo lahko vsi na današnjo božično izdajo "Ameriške Domovine." Ponosno je uredništvo, naši neutrudni unijski uslužbenci, ponosni bodo na današnjo izdajo vsi naši zvesti naročniki, čitatelji, in tudi naša društva, naše organizacije in naši zavedni slovenski trgovci.

Uprava in uredništvo "Ameriške Domovine" je dolžno iskreno zahvalo vsem omenjenim. Prepričani smo, da bo čitalo današnjo božično izdajo "Ameriške Domovine" do malega sto tisoč slovenskih bratov in sester po širnem svetu. Nad 8,000 številko bo razdeljenih po vseh petih delih sveta, in če pomislimo, da roma številka iz roke v roko desetkrat in večkrat, zlasti v onih krajih, kjer ni slovenskega časopisa, tedaj lahko rečemo, da bo 100,000 naših bratov in sester čitalo današnjo izdajo.

Komu se imamo zahvaliti, da je božična izdaja "Ameriške Domovine" izšla na 34 straneh. Gotovo v prvi vrsti našim zvestim naročnikom. Brez naročnikov ni časopisa. Stali so z nami v najboljših, pa tudi v najtežjih časih, vzdrževali so svoj list in ga podpirali z vsemi močmi. Naročniki in naročnice, vam srčna in iskrena zahvala!

Na kar smo posebno ponosni v današnji božični izdaji so pa originalni dopisi naših naročnikov. Nič tujega ne dobite za božič, vse je domače, narodno, tako čuteče narodno napisano, da se čudimo tem priroditim ljudem in njih duševnemu razumu, ko po trdem delu primejo za pero in napišejo nekaj, kar je spodobno in primerno za najboljši časopis na svetu. Čitatelji, preberite te dopise, vsi so polni ognja in ljubezni do stare domovine, do božiča, do mamic in očetov, bratov in sester, pisani so v iskrenem duhu pravega narodnega ponosa in zavednosti. Tem našim božičnim dopisnikom gre naša globoka zahvala in priporočilo za prihodnji božič.

In naši trgovci. Prečitajte oglašje-

hernega! Spoznali boste, kako ogromno gospodarsko silo predstavljajo slovenski trgovci v Clevelandu. Ti naši trgovci so temelj, ki je vzdrževal slovenski življenj v Clevelandu, možje, vedno pripravljeni pomagati narodu in ki mirne vesti lahko pričakujejo, da se narod obrača za vse svoje potrebščine do njih.

Se smo močni kot narod, in dasi smo po številu majhni, pa smo po duhu bogato obdarjeni od Stvarnika, da se lahko kosamo s slehernim narodom. Dopisi, črtice, zgodbe iz življenja naših dopisnikov, priprostitih delavcev, bi delali čast največjemu kulturnemu narodu na svetu.

Naša stara slovenska navada je, da si ob božiču želimo brat bratu, sestra sestri srečne, zadovoljne in zdrave praznike. Ne samo s praznimi besedami na ustnicah, pač pa z gorko in srčno željo, da bi se naše želje tudi kolikor mogoče izpolnile. Mi ne živimo na popolnem svetu, toda z bratsko ljubeznijo, sodelovanjem in pomočjo si lahko mnogo olajšamo razmere, da ne bomo prehudo občutili gorja, kajti deljeno trpljenje je samo pol trpljenja.

Uredništvo "Ameriške Domovine" tem potom želi vsem svojim naročnikom, dopisnikom, vsem slovenskim trgovcem, zlasti pa vsem društvom Slovenske dobrodelne zveze in članom in članicam — iskreno zdrave in upolne božične praznike, da bi se pri vseh tudi zanaprej gojila ista značajna slovenska marljivost in delavnost, ki je naredila naš narod velik in pomemben med narodi sveta.

Pozdravljeni iskreno pozdravljeni, bratje in sestre širom vseh petih delov sveta, kamor bo dospela božična izdaja "Ameriške Domovine," zlasti pa pošiljamo gorke božične pozdrave našim bratom in sestram v Primorju, z iskreno željo, da bi čimprej dobili popolno svobodo in pravi božični mir. Vam hvaležno — uredništvo "Ameriške Domovine."

Osem nadaljnjih boljše-viških voditeljev umorjenih

Moskva, 20. decembra. Osem nadaljnjih bivših visokih boljše-viških voditeljev in članov komunistične stranke je dala sovjetska vlada včeraj v Moskvi ustreliti. Vsem se je predbabilo, da so se zarotili proti vladi.

Med ubitimi je tudi Leon Karahan, bivši ruski sovjetski poslanik v Turčiji, nadalje Boris Steiger, bivši baltski baron in prijatelj mnogih poslaničkov. 12 let je Steiger bil nekak nadzornik drugih poslaničkov.

Tekom zadnjih štirih mesecev je dal diktator Stalin pomoriti že 1,320 bivših najbolj prominentnih komunističnih voditeljev.

Vsi obtoženi pridejo pred tajno sodnijo, ki nikdar ničesar ne izda javnosti. Takoj ko je obsodba proglašena, odpeljejo obsojenca na dvorišče zaporov, kjer jih vojaki takoj ustrelijo.

Velika porota

Velika porota je pravkar dovršila svoje delo v Clevelandu. Vse skupaj je obtožilo nekako 250 oseb, in sicer 112 radi ropa, 17 radi umora, 11 radi požiga, 36 radi posilstva, 39 radi večje tatvine, 17 radi sleparije, itd. itd.

Spomenik — Aškercu

V koledarju, ki ga je letos izdala poznana Mohorjeva književna družba, čitamo, da smo Slovenci v Clevelandu postavili spomenik v Jugoslovanskem kulturnem vrtu — Antonu Aškercu, kar pa je zla pomota. Kje je bilo uredništvo Mohorjeve družbe to poročilo, ne vemo. Letos smo Slovenci v Clevelandu postavili spomenik Gregorčiču in Cankarju, dočim je spomenik škofa Barage bil že prej postavljen. Mohorjeva družba bi morala to napako prihodnje leto popraviti.

Ludendorff umrl

Iz Monakovega, Nemčija, se poroča, da je včeraj tam umrl general Erich Ludendorff, eden najbolj talentiranih nemških vojaških poveljnikov, obenem pa poznan tudi kot velik nasprotnik krščanstva in židov. Star je bil 72 let. Umrl je v katoliški bolnišnici, kjer so mu ljubeznivo stregle katoliške redovnice, katere je vse svoje življenje tako sovražil.

Zadušnica

Za pokojnim Louis Sternadom se bo brala sv. maša v četrtek ob 8. uri v cerkvi sv. Vida. Prijatelji in sorodniki so vabljeni. * Kanada je dobila v letošnjem letu \$42,000,000 več dohodkov od colnine kot lani.

Governer Davey dobi grenko božično darilo v senatu

Columbus, Ohio, 20. decembra. V ponedeljek je senatna zbornica državne postavodaje odglasovala, da se ustanovi poseben osek, ki bo preiskal poslovanje vseh državnih uradov države Ohio.

Gov. Davey se je po svojih zaupnikih silovito branil pred tako preiskavo, toda ko je zgubil podporo senatorja Boyd-Boiča iz Clevelanda, je governer zgubil tudi bitko in se bo moral podati preiskavi, ki zna imeti usodopolne posledice.

Govori se vse mogoče; o grafu pri oddelku za državne ceste, o podkupovanju v oddelku za prodajo opojne pijače, o barantanju s službami. Vse to bo senatni osek kmalu po novem letu temeljito preiskal. Da se uvede preiskava, so se najbolj borile delavske organizacije.

V bolnico

Svetkova ambulanca je včeraj odpeljala v Glenville bolnišnico Mrs. Ano Kralj, 15306 Holmes Ave. Obiski so dovoljeni.

Mohorjeve knjige

Mohorjeve knjige za letošnje leto so dospele. Dobite jih v knjigarni Jos. Grdina.

Predlog za gradnjo novih hiš sprejel v senatni zbornici

Washington, 20. decembra. Poslanska zbornica kongresa je sprejela predlog glede gradnje novih stanovanjskih hiš v Zed. državah. Predlog je bil sprejet s 325 glasovi proti 23. Skoro enak predlog bo te dni sprejet v senatni zbornici.

Ker je pa nekaj razlike v predlogu senata in v predlogu poslanske zbornice, bo potrebno, da se zberejo zastopniki zbornice in poravnajo razliko, predno dobi predlog predsednik v podpis.

V sredo 22. decembra zaključijo kongres svoje poslovanje. Zasedanje kongresa je bilo porazno za predsednika Roosevelta, kajti eden njegovih načrtov, radi katerih je sklical izredno zasedanje, ni bil sprejet.

Nerešeno je vprašanje delavskih plač, pomoč farmerjem, vladne elektrike in reorganizacija vladnih uradov. Kongresmani bodo morali pred narodom dati težke zagovore radi svoje neaktivnosti.

Novi odbor

Društvo Srca Marije (stara) je izvolilo ves sedanji odbor za 1938, in sicer predsednica Julia Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave., blagajničarka Catherine Perme, fin. tajnica Mary Bradač, odbornice: Mary Skulj, Ana Erbežnik. Nadzornice: Louise Pisk, Genovefa Supan, Jennie Brodnik. Rediteljica: Frances Kasunič, bolnišnica nadzornica Louise Pisk. Zdravniki dr. Seliškar, dr. Perme, dr. Oman, dr. Perko, dr. Škur. Zastopnice za skupna društva fare sv. Vida: Mary Pristov, Cecilia Škerbec, Marija Tekavec. Za Kulturni vrt: Jennie Gornik, Mary Stanonik, za Klub društev in konferenco SND Mary Stanonik.

Čuden slučaj

V današnji številki boste brali lep življenjski izpod peresa g. Jakoba Resnika, ki opisuje življenje najstarejšega možaka v fari sv. Lovrenca, John Juha. In Johnu Juhu ni bilo usojeno, da bi bil sam bral ta njegov življenjski. Božja Previdnost ga je poklicala k sebi baš pred par dnevi. Mož bi bil gotovo vesel, ko bi bral tako lepe besede o sebi. No, g. Resnik je imel blag namen, da bi razveselil svojega prijatelja in dobrotnika in to veliko velja.

Smrtna kosa

V ponedeljek zjutraj je preminula v mestni bolnišnici Ana Vlahovich, roj. Holček, stara 41 let, stanujoča na 1400 E. 34th St. Tu zapušča soproga Steve, tri otroke, Steve Jr., Thomas in Frank in sestro Katie, poročeno Gernart. Doma je bila iz vasi Vel. Nastražnica, fara Moravče. Vsi je živel 27 let. Pogreb se vrši iz Jos. žele in Sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v četrtek zjutraj ob 8. v cerkev sv. Pavla na 40. cesti. Bodi ji ohranjen blag spomin!

Novo društvo

Odbor novoustanovljenega pevskega društva "Planina" v Maple Heights, O., je sledeč: predsednik Vincent Zimšek, podpredsednik in pevovodja John Zupanec, tajnik Rudolph Polz, 5205 Stanley Ave., blagajnik Jakob Jemec. Nadzornice: Antona Legan, Mary Phne in Julia Podpadec, arhivar Al. Lipnos. Iskrena zahvala!

43 rojakov dobilo državljanstvo za božič

Za božične praznike je zvezna sodnija v Clevelandu podelila 43 našim ljudem ameriško državljanstvo pravico. Sledeči naši ljudje so postali ameriški državljani:

Frank Repič, Frances Marković, Johana Oblak, Ana Luzar, Peter Erkič, Rose Krišpin, Amalia Juh, Johana Arko, Mihael Tekauc, Jos. Severinac, George Kirich, Frank Prudič, Fabian Kvačič, Mary Palčič, Helena Vincenc.

Katie Lemel, Elizabeth Košak, Mary Beljan, Mary Koželj, Paulina Kastelic, Peter Kosta, Josephine Zupanec, Frances Verhovec, Math Schneider, John Kerak, Ana Koželj, Jennie Lampe, Terezija Kren, Ana Sterbenc.

Rose Jamburšič, Albina Turk, Josephine Zavrl, Ludvik Burač, Anton Baltek, Jakob Stančič, John Pirc, George Elber, Ana Fertak, John Kolman, Reza Petrič, S. Popović, Ludvik Rozman, John Boštjančič in Frank Platanar, skupaj 44 novih državljanov. Zadnjič izkazanih 578, danes 44, skupaj v letu 1937 je dobilo 622 naših ljudi ameriško državljanstvo pravico v Clevelandu. Vsem novim državljanom naše iskrene čestitke in božična voščila.

Pokojni Juh

Po tridenjnih boleznih je v nedeljo večer preminul dobro poznani rojak in pionir fare sv. Lovrenca John Juh, star 80 let. Rnjak je bil doma iz fare sv. Križi pri Litiji, odkoder je prišel sem pred 50. leti. Pokojni je bil član društva sv. Vida št. 25 K. S. K. J. Tu zapušča žalujoče štiri hčere, Amalijo poročeno Bohet, Angelo Keglavič, Frances Gliha, Ana Keglavič in sina Franka, strica Josepha in Franka. Pogreb blagopokojnika se bo vršil iz hiše žalosti na Green Rd., Warrensville, Ohio, v četrtek zjutraj ob 8:30 pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Bodi ranjekomu ohranjen večni mir. Naše globoko sožalje njegovi družini.

Zaupanje odboru

Društvo France Prešeren št. 17 SDZ je ponovno izvolilo ves stari odbor: A. M. Kolar, predsednik; John Paulich, podpredsednik; John Zalar, tajnik; Anton Gainer, zapisnikar; M. L. Krainz, blagajnik; nadzorni odbor: John Centa, Joseph Rudolfa in August Kikel; Anton Pogacar, reditelj. Društvo bo 5. februarja praznovalo 25-letnico obstanka z banketom in plesom v S. N. Domu.

Pečlarski klub

Na obnem zboru je pečlarski klub izvolil za leto 1938 sledeče odbornike: predsednik Frank Zorich, podpredsednik Jernej Rožanc, tajnik-zapisnikar Edward Branisel, blagajnik Feliks Strumbel. Nadzorniki: Matt Mesec, August Komar in Ludvik Medvešek. Ako bodo razmere dopuščale bo Pečlarski klub prihodnje leto priredil izlet v prosto nravo. Boste videli, da znajo tudi pečlarji zabavati, ne samo vdove!

Voščila iz domovine

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 želi Mr. Anton Kline, ustanovnik slovenskega časopisa v Clevelandu, sedaj v Gorenjem polju, p. Straža. Iskrena zahvala!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

5117 51 Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50, Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00, Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cts.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cts.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 298, Tues., Dec. 21, 1937

Naša iskrena zahvala

Naši slovenski izseljenci po širnem svetu so naši ljudje, naši bratje in sestre. Njih napredek in čast je čast vsega slovenskega naroda. Delo naših slovenskih izseljencev iz rodne zemlje, je korist vsega slovenskega naroda. Trpljenje Slovencev v prostiranih deželah sveta, je trpljenje vsega slovenskega naroda. Vsi smo ena velika narodna družina.

Prvi naš naseljeniški rod je bil popolnoma slovenski, tudi drugi rod je še popolnoma naš, a v tretjem rodu smo vzbudili po nagibu naših mamic in očetov, potom naših slovenskih cerkva, potom naše mile slovenske pesmi in potom naših narodnih stavb, slovenskih narodnih domov, velik duh slovenske zavesti. Saj imamo v Clevelandu že celo četrti slovenski rod, ki še vedno zna govoriti, moliti in prepevati slovensko!

Ne malo vlogo je igrala pri pristni narodni vzgoji slovenskega življa v Ameriki, za pobudo verskega življenja in zavesti, za prijetno združevanje ameriških idej s slovenskim duhom — "Ameriška Domovina," slovenski dnevnik, ki bo praznoval prihodnje leto 40. letnico svojega obstanka kot slovenski časopis v Ameriki, prvotno izhajajoč kot mesečnik, pozneje pa tednik, dvotednik, tritednik in zadnjih devet let kot dnevnik.

Slovenski dnevnik vzdrževati danes v Ameriki, ko umirajo naši pionirji, ko je vsako naseljevanje iz domovine zaprto, ko ne dobivamo novega duha in poguma, ko se mnogi slovenski inteligenti udajajo ameriškemu materializmu, je ogromno požrtvovanje od strani onih, ki lastujejo slovenski dnevnik, kot od strani onih, ki ga podpirajo. To so naši slovenski delavci in trgovci.

Uredništvo "Ameriške Domovine" je globoko hvaležno našim slovenskim delavcem v Clevelandu, v okolici in po širni Ameriki, ki tako vztrajno in točno plačujejo sicer nizko naročnino za dnevnik. Z isto globoko hvaležnostjo se spominjajo naših slovenskih trgovcev v Clevelandu in v okolici, ki so ob skoro vseh prilikah se zavedali, da je del njih narodne dolžnosti vzdrževati slovensko časopisje z oglasi.

V današnji izdaji "Ameriške Domovine" boste dobili jako značajan in krepak odziv slovenskega trgovskega življa v Clevelandu. Naročniki, prijatelji naši in zvesti čitatelji, prečitajte s pozornostjo te oglaševalne in božične voščila. Upoštevajte svoje ljudi, ki vam služijo v trgovskem svrhu in vam postrežejo vselej kot vi želite. Upoštevajte svoje trgovce, ki podpirajo vaša društva, narodne ustanove, mladinske zbornice in naše verske zaščitnice — slovenske župnije v Clevelandu.

Današnja, božična številka "Ameriške Domovine" bo romala v skoro sleherni deželo na svetu, kjer prebiva naš Slovenec. Mnogo nad tisoč "Ameriških Domovin" bo razdeljenih v naši rojstni domovini, v Jugoslaviji. Precej stotin jih roma v našo zasluženo ozemlje na Primorskem. Stotine številke božične izdaje "Ameriške Domovine" bo poslanih v nove slovenske naselbine v Argentino, Kanado, Brazilijo.

Nadaljnje številke gredo v Nemčijo, Francijo, Belgijo, Švico, Poljsko, Čehoslovaško, Bolgarijo, Ecuador, Egipt, Rancijo, Španijo, da celo na Nizozemsko, v daljno Avstralijo, Novo Zelandijo, Tasmanijo, na Filipinske otoke na Kitajsko, skratka skoro v vsako deželo sveta, kjer prebiva naš narod. Prepričani smo, da bo bogata narodna vsebina in oblika božične številke prinesla našim rojakom po širnem svetu največjo radost in prepričanje, da naš narod v Clevelandu je še vedno čvrsto na delu za svoj verski in narodni napredek.

Ali ni naša dolžnost, da se ob božičnem prazniku iskreno srca zahvalimo našim zvestim naročnikom, našim družinom, našim slovenskim trgovcem, ki so nam omogočili tako bogato izdajo božične številke "Ameriške Domovine"? Ali ni naša velika dolžnost, da se na tem mestu zahvalimo zavednosti naših ljudi, ki po pionirskih težavah in trpljenju še vedno vztrajajo v slovenski zavesti in podpirajo svoj časopis, ki je od prvega začetka pa vse do danes se boril za vas, za napredek naroda v domovini in zlasti v Ameriki? Bratje in sestre širom sveta, kjerkoli bivate, mir in napredek vam želimo. Da bi od letošnjega do prihodnjega božiča še več napredovali vam iskreno želi — uredništvo Ameriške Domovine.

J. Debevec,
Cleveland, O.

Naša vas

Velika je naša vas. Kar je mo, ki pa nima dosti dela, kar doblja dovoljenje za poslovanje se Trantarjeva kavarna in kar se je priklopilo predmestje New York k nam, nameravajo vložiti prošnjo za mesto. Ali pa bodo tisto dovoljenje kupili od Ložanov, ki pravijo, da ga več ne potrebujejo.

V naši vasi je farna cerkev, županstvo in pošta. Tudi poljskega in nočnega varha imamo, ki pa nima dosti dela, kar doblja dovoljenje za poslovanje se Trantarjeva kavarna in kar se je priklopilo predmestje New York k nam, nameravajo vložiti prošnjo za mesto. Ali pa bodo tisto dovoljenje kupili od Ložanov, ki pravijo, da ga več ne potrebujejo.

na Zajčjo peč in Jelen dol, pa tje na Gabroviški hrib.

Pa lepa je naša vas in zasluzi, da se jo spravi med svet. Na lepi ravni leži, radi česar so nam hribci zelo nevošljivi, ki morajo lezti domov, da se s koleno zadevajo v nos.

Kako je zdaj v naši vasi, ne vem. Mislim pa bi, da ni več tako prijetno, kot je bilo eno čase, ko smo bili še mi doma.

Naša vas je silno stara. Kdo se je prvi zmotil v te kraje, pa ne vem, rečem pa, da se ni kešal, kakor se tudi njegovi potomci niso. Za naše lepe kraje so po naključju zvedeli tudi Turki in so jih mimogrede parkrat obiskali. Pa obadva krat so odšli z dolgimi nosovi. Ko so prišli prvič sem od Cerknice čez Vrtačo, so obstali tam pri Krznarjevi ogradi in začudeni gledali proti naši vasi. Silna armada proti nam stala in Turke pričakovala. Turčinu so se z bali krepkih Meniševcev in jo ubrali nazaj proti Cerknici, kjer so pobrali še tisto, kar so bili prej pozabili.

Pa kakšna je bila tista armada slavnih Meniševcev? Čakajte, vam bom povedal. Takrat je segal gozd prav do naše vasi. Vaščani so sekali precej visoko in puščali visoke šore ali parobke. In teh parobkov so se bili Turki ustrašili. Bes te plantaj, če jo ni so Meniševci pogruntali. Ko so prišli Turki drugič, tistih štorov že ni bilo več, zato so nasokčili tabor okrog cerkve, kjer so se jim postavili v bran hrabri fantje in moške in klestili Turke po tikvah s porajklji, žamajji, mužljari, garivci, plenkačami, cepini in cepci. Pa bi hrambrim brambocem vse to nič ne pomagalo, da ni eden vaščanov, če ni bil to morda ravno prednik starega Grmek, vrgel med rdečehlačne neke panjve čebel, ki so se zaprile nepoklicanim gostom v lase in brke, ter jih pošteno opikale. Turki so jo ucvrli na vrat na nos nazaj mimo Zaprtiske in gori čez Vrtačo, kjer so v Cerknici razsajali na naš račun. (Od tistega časa se tudi ne morejo cerkniški in meniševiski fantički.)

Ko so naši bramborci videli, kako so jo Turki vili, so s bali, da bi jim ne ušli, pa so jo zapraskali za njimi in jih mahali po komatih, kar so jih dosegli. Najbolj je pa razsajal nad Turki Matencov Gasper, ki je naglo zgrabil pod Krznarjevo šupo zadnjo premo od parizarja in je Turke kar kosil s premo, da je bilo vse drobno. Vidite, taki junaki so bili nekoč v naši vasi. Potem se je pa raznesla slava naših čebel po vsej Turčiji in nikdar več ni bilo Turkov k nam. Rekli so, da so "muhe svetega Jerneja" preveč hude. Sv. Jernej je namreč naš patron in ga hudo obrajamo, posebno ob žeganju; drugače pa samo, kadar je suša ali pa preveč dežja.

Ljudje v naši vasi so zelo mirne narave. Za mojo vednost se niso še nikdar stopili. Slušal pa sem, da so se bili davno enkrat pograbil pred hišo Kotnikove ugne in je eider fantov rekel: "Osem let na grad, ali pa štrk za vrat" in je prijazno počesal s cepinom nasprotnika po glavi. Polovica njegovega bojnega krika se je uresničila in je šel samo osem let na ljubljanski grad občudovat ljubljansko okolico. Od tistega časa je bil pa mir. Enkrat bi bilo sicer skoro prišlo do nesporazuma, ko so se meniševiski fantje zamerili Zavrovemu Štinetu, ki j prišel nekega večera sam v našo vas in klical na korajžo. Pa so fantje ostali pametni in lepo ždeli po svilih, globoko zariti v seno. Stine je pa nato vzel v roke pripraven tramšterak, pa je šel z njim dol

po vasi in v vsako okno malo potrkal, da se je kar lepo slišalo. Takih junakov ne rodi več Notranjska. Jaz sem ga še poznal, pa se ga nisem nič bal, ker je bil dober človek in je takrat že ob palici hodil.

Kar je mlajše generacije je prišlo samo enkrat do prekinjenja diplomatskih razmer, ko so mene ustavili koncu vasi Planincov France, Vidmarjev Jože in pa Mihov Tone, pa so me naglasi s škricem. So rekli, da me bodo. Pa me niso.

Tudi ženske so v naši vasi jako ljubezne in pohlevne jezika. To je vse od takrat, kar je umrla Blažonova Mica, ki je znala na pamet slabosti vsakega posameznika iz vse fare. Naj počiva v miru, bi rekel.

Se reče, včasih pa ni bilo tako, kot so pripovedovali. Včasih so pa tudi pri nas imeli poseben bataljon obrekljiv, ki so pa obirale bolj iz navade. Navadno so se zbrale v Krznarjevi hiši, ki je stala ravno konec vasi, in še danes stoji, od koder se je videlo skozi okna po vsej vasi in pa doli po cesti proti Cerknici. Lepšega kraja bi si ne mogle izbrati. Tukaj mimo je moral vsak, ki je šel v vas ali iz vasi, če je šel v župnišče ali v cerkev, če je šel k Malnom ali v Selsček ali naprej v hribe.

Pa so gledale, da so si vsakega privoščile. Zato je pa vsakemu, ko je stopal mimo hiše, silno utripalo srce, ker je vedel, da se mu zdajle prebirajo obisti. Pomoči zoper to pa ni bilo, ker ni bilo protipostavno. Ampak jih je nekoč dobro izplačal župnik Klun, ki je šel mimo hiše, pa se je ustavil in jim pokazal jeziki. To je pomagalo, da se je ta bataljon razpustil, ker je bil prišel ob svo veljavo.

Pa vneti Slovani so bili naši vaščani. Ko so onega leta zvedeli, da so Turki namlatili Turke, so se zbrali mladi gospodari in šli na Špičasto stražišče kres kuriti, da bo zvedel širni svet, da jo je njih smrti ni sovražnik dobil po repu. Da se pa dogodek dostojno proslavi, so nesi s seboj tudi pišče. Ko so šli domov, so imeli jako lahko, ker je bil sneg in so se drsali po hlačah doli v vas, da so imele potem ženske dosti dela s krpanjem. Samo to mi ne gre v glavo, d se je bil pri tem gospodar Grmek pobil tudi v palec na roki.

Naši gospodari se niso dali ustraševati od svojih zakonskih polovic. Se pravi, samo pri Susmanu se je bilo pripehtilo nekoč, da sta žena in hči privezala starega Susmana k jaslin, ker je po vsej sili zahteval, da bo šel k Cencu v nedeljo večer na polje vina. Jos, jos, je rekel Susman, kaj takega pa še ne. Pa da se nje-mu kaj takega prigodi, ki je bil korenjak in je imel srečo, da se je nekoč s samim bog nasvaril metal. Veste, konje je pasel tam pri Zajčji peki meji na Behrov Comarovnik, samo da je naša stran lepša. Konje je pasel ponoči, ko niso vozili, kar je jako pametno. Ker se je bil poprej oglašil pri Cencu za nekaj zarčkov slivovke, ga ni bilo prav nič strah v samotni gmajni, visoko nad vasio.

Konji so mirno mulili sladko travco, Susman se je pa vlekel za grm, se zavlil v kamižolce ter se zazibal v slako spanje. Pa je bil brinjev grm in se je po nerodnosti zavalil vanj, da ga je začelo zbadati. Vstane, da si pozicijo spremeni, obenem pa da pogleda po konjih, če niso morda zašli čez mejo v prepovedano deteljo. Kar vidi, da stoji nekaj rogatega nedaleč od njega. Toliko je razločil, da je imela prikažen roge in da ji je iz gobca švigal ogenj. Susmanu so vstali lasje, da mu je klobuk takoj padel z glave in že napravi en

korak, da jo ubere doli v vas po pomoč.

Pa je bil Susman korajžen človek, ki je bil vajen samote, saj je več pretesal v hrvaških šumah, kot pa preživel doma in je naglo napravil velik križ, potem je pa zgrabil za gnojne vile, ki jih je imel s seboj za deželno brambo, potem je pa svečano rekel: "Vsaka stvar Boga časti, ali ga tudi ti?" ter je stopil proti rogati pošasti.

Ta se pa zarezal: me-ke-ke-ke, skloni glavo in se zapodi Susmanu pod noge ter ga prevrne doli po rebri, da se je revež desetkrat prevrnil, predno se je ustavil pri nekem grmu. Potem je pa takoj vedel, da je bil to Kržičev kozel, ki se je vedno pasel s konji.

Ko že govorimo o konjih, pa naj še povem, da sta bila v našem kraju najboljša voznika Matičkov Gregor iz Bezuljaka in pa Čopčev Janez iz naše vasi. Tema dvema so morali konji peljati, ali so pa šrange popokale. Kadar sta vlačila v gozdu krcle k poti, sta pripragla k prvi premi debel krl, potem pa stopila zadej kam v grmovje, vzela cepin v roke, zamahnila parkrat po grmovju, pa zavpila, da se je slišalo doli do hrvaške meje in konji so peljali težko klado v galop gori k potu, preko skal in kotanj, preko grmovja in čez potrdra debela. Mejdunaj, kako je to šlo! Vsi gozdarji, ki so bili tisti dan v gozdu, so vedeli, da sta tistikrat ta dva tam čprav ju niso videli, ampak slišali so ju.

Čopčev Janez (takrat smo mu rekli Janezek, ker je bil tako beštrega obraza) je bil nekoč kupil dva majčkina konjčka, da so jih takoj vaščani vsi obsodili, da ne bosta kaj prida vozila. Prvič, ko jih je poskusil pred vozom, je bilo na dvorišču njih ta stare hiše pod koritom. Janez je vozil gnoj. Ukazal je, da so naložili visok voz, da bo poskusil pramečka. Vajeti jima je privezal za komate, stopil zadej za voz in zavpil nekaj v konjski šprahi, ki je močno po zveplu dišalo in ki se je končalo z bistahor in konjička sta planila gori v klanec, kot bi vozila kurje perje, ne pa težak gnoj. Slava o teh konjih se je raznesla v devet fara, ampak vsak je pristavil: kajpak, Janezu že peljata, saj drugemu ne bi. Pa ni Janez nikdar položil gajžle na konja, samo govoril jima je v tistem čudnem jeziku, da so se Kotnikova ujna in tudi druge ženske križale, če so to slišale.

Janez še danes dobro in modro gospodari na svojem velikem posestvu in mi bo gotovo spočital te odkrite besede, če se kdaj srečava pri Bonaču ali pa pri Cencu, če ne mar pri Matičkovi Ančki, ki ima, kot pravijo, dobro idočo gostilno zdaj v naši vasi.

Drugi slaven voznik je bil pa Čope. Ta je pa fural z voli. On je bil znan, da se ni nikdar vsedel na voz. Naj je peljal še tako daleč, vedno je šel peš poleg volov. Poleg tega je pa napravil vselej še enkrat tako dolgo pot kot vola. Najprej ju je ošvrkal in prikranjal z les k sjebi sivec in plavec, potem jo je ubral pa naprej. Ko je napravil kakih deset korakov, je šel nazaj in zopet pognal vola, ki sta vlekla težke trame.

Spominjam se, da je nekoč pripeljal Čope mimo naše hiše voz tramov in svojim očem nismo verjeli, ko smo videli, da se Čope pelja na vozu. Šlo je kot ogenj od hiše do hiše, češ, kaj pa se je zgodilo, da se je Čope peljal na vozu. No, zvedeli smo, da mu je bil padel tram na nogo.

Pri nas so močno verjeli v copernice. Na Slivnici so imele svoje zbirališče, so rekli. Te so bile podobne onih, ki so imele glavni stan na Kleku.

Nekoč sta šla Grmek in Brežec iz Cerknice. Ko prideta do ovinka nad bezovsko žago, pa se naenkrat stisne Brezec k Grmeku in mu zašepče: "Ali jo vidiš?" Komaj pa to izreče, že švigne ravno pred njiju nosovoma rdečka lučka in zafrči gori na Vrtačo.

Vse življenje sta potem zatrjevala, da je bila to pravca copernica, ki ju je samo za las zgrešila v svojem zaletu. Seve, povedala pa nista, da sta poprej v Cerknici koledvala po vseh gostilnah in nazadnje po večerkala še pri Klemenu. V tej trditvi sta si bila edina, dasi se drugače nista mogla. Zdaj sta se menda poglihala, ker sta že oba nad zvezdami, kjer naj bosta zadovoljna in srečna.

Naša vas je silno dolga. Nekoč, ko sem bil za veliko noč na dvodnevnih počitnicah, niti do domače hiše nisem prišel. Na Rakeku smo se dobili Tonkov Lojze iz Bezuljaka, Cverglova Janez in Tone iz Ivanjega sela, pa jaz, in smo se peljali v našo vas, kjer je bilo vedno prijetno. Pa smo hodili od Cenca do Bonača, pa do Vidriha in do Sterguleca, pa zopet nazaj, da je prišel čas, da je bilo treba nazaj v Ljubljano. Meni so potem oče pisali, da je bilo jako lepo od mene, da sem bil dva dni doma, pa nisem utegnil reči dober dan očetovi hiši. Rekli so, če je Cencovka zdaj moja mati, pa naj bo. Pa sva se pozneje z očetom pobotala in sem se vselej prej ustavil doma, predno sem šel dalje po vasi, ker sem najprej vprašal očeta, ali pa sestro Francko, če je kakšna kronca pri hiši, ki se ji mudi po svetu. Saj pravim, lepo je bilo takrat.

Taka je naša vas in ponosni smo nanjo, pa radi jo imamo. Dosti nas je po svetu iz naše vasi in ne verjamem, da bi bil kateri, ki bi jo mogel kdaj pozabiti. Lep je svet, pa lepše ni nikjer kot je v naši vasi. Pa recite, če ni res. Staremu Hrblanu se je sicer bolj dopadlo v slavonskih šumah, kamor je hodil tesat, ker je rad zapel: Hajdimo v Siget, v Siget, Temšvar ... Pa to je bilo samo včasih, kadar se mu je ugrelo grlo, saj veste. Pa je šel tudi on že najbrže v Siget in še dlje, kjer naj v miru počiva. Saj takrat ni, ko je bil za poljskega varha, jaz pa za pastirja, naše krave in junce pa ko sama pošast lakome na deteljo. Akralinč, če ni bilo takrat bolj lušno kot je zdaj v Ameriki in je bilo ...

ZAHVALA

Spodaj podpisana se javno zahvaljujeva prijateljem kot tudi svojim otrokom, ki so ves teden nekaj iskali po hiši ter naju vedno podili iz hiše. No in sedaj znava, kaj je vse to pomenilo, namreč surprise party ob priliki 25-letnice najine poroke. Otroci so nama izkazali v resnici lepo spoštovanje. Nikdar nisva pričakovala, da imava toliko prijateljev. Edino, kar naju je potrla je bila nagla smrt prijatelja Alojza Čampa, ki se je toliko trudil za tisti večer in bil odlična oseba v družbi. Ostal nam bo v večnem spominu.

Sicer pa ne moreva najti primernih besed zahvale za tako čast, ki ste jo nama izkazali. Veseli naju torej, ker bo najina zahvala v božični izdaji "Ameriške Domovine," da bodo lahko po širnem svetu čitali o naših prijateljih.

Posebna hvala Tončki Kožar, naši sosed. Iskrena hvala botrom najinih otrok, Mr. in Mrs. Joe in Frances Cergol. Nadalje iskrena zahvala sledečim: Mr. in Mrs. Edward Krečič, Mr. in Mrs. Frank Lukač, Mr. in Mrs. Jos. Cergol, Mr. in Mrs. Anton Šturm, Mr. Louis Ferfolia, Mr. Jos. Blatnik, Mr. Joe Tomažič, Mr. Frank Ozimek, Mr. Louis

Champa Sr., Mr. in Mrs. L. Champa Jr.

Mr. in Mrs. Jos. Rolih, Mr. in Miss Kozar, Miss Rose Kren, Mr. Louis Rolih, Mr. Race Pleshterman, Mr. Mezgec, Mr. in Mrs. Skotko, Mr. in Mrs. Joseph Šturm, Mr. in Mrs. John Fabijančič, Mrs. Terezija Frank, Mr. Mertel, Mr. in Miss Kic, Mr. in Mrs. Andrew Sekelsky, Mr. in Mrs. Thomas Tomšič, Mr. in Mrs. John Bilski, Mr. in Miss Hardick, Mr. in Mrs. Hurtock, Miss Mary Humanik, Mr. Heberlina, Mr. Steve Hartock, Mr. George in Mrs. Agnes Vargo, Mr. Ig. Praznik, Mr. in Mrs. Martin Zupančič.

Mr. in Mrs. Celič, Mrs. Amalia Ukmar, Mr. Andy Terka, Mr. in Mrs. Andrew Matko, Mr. in Mrs. Joseph Matko, Mr. in Mrs. Anton Bubnič, Mr. in Mrs. Frank Magdalenc, Mr. in Mrs. Anton Vatovec, Mr. in Mrs. Fred Stanič, Mr. Anton Ribarič, Mr. in Mrs. Mary Simčič, Mr. in Mrs. Anton Slama, Mr. in Mrs. John Grill, Mr. in Mrs. John Milavec, Mr. in Mrs. John Požar, Revere Ave., Mr. in Mrs. Jos. Fabijančič, Mr. Martin Hren, Mr. in Mrs. Joseph Orehovec, Mr. in Mrs. Joseph Sila, Mr. in Mrs. Frank Stemberger, Mr. Frank Volk.

Mr. in Mrs. Rudy Cergol, Mr. in Mrs. Jos. Kastele, Mr. in Mrs. Evančič, Mr. in Mrs. Pugal, Mrs. Steigwald, Mr. Rudy, Mr. Jerina, Mr. Rudy Novak, Mr. in Mrs. Jos. Zadnik, Mr. Jos. Mirtel, Mrs. Stella Rojic, Mr. Frank in Miss Kočevar, Mr. in Mrs. Avan Paug, Mr. in Mrs. Kozar, Mr. Anton, John in Miss Stephanie Kotar, Mr. in Miss Josephine Gustinčič, Mr. in Mrs. Jos. Lidič, Mr. in Mrs. Arthur Santon, Mr. in Mrs. Jos. Hončulak, Mr. in Mrs. Frank Kus, Mr. in Mrs. Chas. Bistričan, Mr. in Mrs. Carl Auletta, Mr. in Miss Novak, Mr. in Mrs. Frank Velencič, Mr. in Mrs. Jos. Liptak, Mr. Frank Bubnič, Mr. Jos. Bartel, Mr. in Mrs. Louis Bošnjak, Mr. in Mrs. Steve Shimko, Mr. in Mrs. Frank Kalister, Mr. in Mrs. John Lukač, Mr. in Mrs. Jos. Zakrajšek.

Vsem skupaj še enkrat iskreno zahvala in ohranila bova vse skupaj v dragem spominu. Tem potom želimo vsem prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Mr. in Mrs. John Cergol,
9418 Elizabeth Ave.,
Cleveland, O.

Božični pozdrav

Najlepše božične pozdrave naj sprejmejo vsi sorodniki tukaj in v stari domovini. Vesele božične praznike, srečno novo leto želim bratu Mihaelu Ratejc in družini, vas Rovišče, družini pokojnega brata Josepha Rateja, v Zavratalec, fara Studenec pri Krškem, bratu Leopoldu Rateja, Buenos Aires, Argentina, sestri Rozaliji Zibert in družini v Calais, Francija. — Joe in Louis Bergich, 558 E. 140th St.

Božični pozdrav

Božična in novoletna voščila pošiljava najinim prijateljem širom rojstne domovine, posebno č. g. župniku in kaplanom na Raki, družinam Korlun, Kotar, Jerak, Pečerič, Bajc, Pirc, Črček, Cerkovnik, Golob, Černič in Mrgole, Tončke, Lojzka, Nežika in Albin. — Mama in Frane Mrgole, 18117 Marcella Rd., Cleveland, O.

Veseli božič želi vsem
odjemalcem

ANTHONY PAYNICH

Fleet-Wing Service Station

6619 St. Clair Ave.

Nasim malim za božic

Pastirčki gredo v Betlehem

Pastirčki (s svetilkami v rokah pripojijo):

Nocoj je čudno lep večer:
ves svet kot struna zlata
brni s skrivnostnim glasom in
odpira božja vrata.

I. pastirček (ves zavzet pokaže z roko):
Glejte, glejte — betlehemske
hlevček!

II. pastirček:
In na slami On — kot največji
revček!

III. pastirček:
Saj je rekel: "Ni bogastvo
moje
od tega sveta!"

IV. pastirček (se skloni nad jaslicami):
Joj, kako dobrotno
v sanjah se smehljala!

I. pastirček:
Če pa Jezusček naš spi —
potlej smo zastoj prišli.

II. pastirček (prepričevalno):
Kaj še!
Tudi v sanjah Jezusček
vidi vse in sliši —
to za večne čase si
v dno srca zapiši!

Vsi (pokleknejo k jaslicam in
sklenejo roke kot k molitvi):
K Tebi mi pastirčki
smo priromali nocoj,
tri goreče želje
v srcu nosimo s seboj.

I. pastirček:
Prva naša želja:
pošlji nam svoj blagoslov,
da se naselila
sreča bo pod slednji krov.

II. pastirček:
Druga naša želja:
naj dobrotni Tvoj nasme
vsem trpečim solze
posuši nocoj v očeh.

Vsi (sproščeno dvignejo roke):
Nocoj, oj, nocoj
je praznik miru.
Vsi v mislih bodimo
pri Jezusčku.

III. pastirček:
Kot bratje in sestre,
kot ena družina.

IV. pastirček:
Nocoj nas ne loči
nobena daljina.

Vsi (v zboru):
Nocoj naj sovraštva
med nami ni več,
srce govori naj,
ne puška in meč.

I. pastirček:
En sam skupen dom,
en sam blagoslov —

Vsi (v zboru):
nocoj naj nam bo
ta hlevček Njegov!

(Zapojte božično pesem: "Sveta
noč, blažena noč...")

Svetonočnemu zvončku

Doni, zvonček, doni,
zvoni, zvonček, zvoni.

Tih svetonočni spev
celi rane žgoče,
želje teši vroče
in izpiraj v srcih srd in gnev.

K jaslicam trpini
v bridki bolečini!
V jasli spi nebeški Sin:
milosti obilo
nam bo naklonilo
Detece, delivec vseh dobrin.

Zvonček, s tabo poje
tudi srce moje.

Rešenik prišel je ves solzan
in zdrobil nam spono.
Spet presrečni tone
v morju blaženosti, božjih sanj.

Doni, zvonček, doni,
v dušo nam prizvoni
tiho, blaženo božično noč!
Sveta vsa in mila
v bolne duše zlija
bo nebeški mir in božjo moč.

Očetova solza

"Fant," mi je rekel nekega
pomladnega dne moj oče, "tu
imaš stekleničko in deset dinarjev!
Skoči v lekarno in prinesi
mi za ta denar francoskega žganja.
Hudo me trga, rad bi si na-
mazal nogo. Toda hitro se yri-
ni!"

Vzel sem stekleničko in denar
ter stekel po stopnicah.

Bilo je uprav v onem času, ko
nas je vse tako vabilo ven iz
ozkih sob, kjer smo bili vso zi-
mo zaprti. Ta čas smo začeli z
najbolj priljubljenimi igrami po
ulicah in potih: nožkali smo se,
kamenčkali, skakali v ris, igrali
za peresa, zlasti pa nam je bila
priljubljena igra s frnikolami.
Jaz bi ne bil nikak fant, ko bi ne
bil sprejel tisti dan, ko me je bil
poslal oče v lekarno, povabila
treh tovarišev, naj se grem z nji-
mi frnikolat. Kar brž sem s peto
izvotlil plitvo jamico, moji tova-
riši so jo pa izgledili z žepnimi
robci.

Zdaj me je skrbela samo ena
reč. Moja zaloga kroglic je bila
majhna, dočim so jih imeli moji
tovariši polne žepce. Toda navzlic
temu sem začel igrati in kar po-
zabil na očetov opomin, naj se
nikjer ne mudim — začel igrati
ne toliko iz strasti do igre, am-
pak največ iz želje, da pomno-
žim zalogo svojih kroglic.

Imel sem izkrajno srečo, potem
pa veliko smolo: zaigral sem ne
samo svoj dobiček, ampak tudi
svoje lastne kroglice. Namesto
da sem igro popustil in stekel v
lekarno, da izpolnim očetovo na-
ročilo, me je izguba mojih kro-
glic tako razvnela, da nisem ho-
tel prenehati, dokler jih ne dobim
nazaj.

Toda s čim naj igram, če nič
nimam? Preden sem še mogel
to premisliti, sem že stal v bliži-
ni prodajalnice in si kupil kroglic
za pet dinarjev — za polovico de-
narja, ki mi ga je bil izročil oče.

Zdaj sem z igro lahko spet začel.
Ni me pa popustila smola in čez
dobro uro sem bil ob vse nakup-
ljene kroglice. Popustil sem
igro in igralce.

Stekel sem v lekarno. "Za pet
dinarjev francoskega žganja,"
sem povedal skoraj brez sape.
"Za manj ga ne dajemo kot za
deset dinarjev," je rekel lekar-
nar.

"Jaz imam pa samo pet dinar-
jev. Prosim vas, da bi mi ga da-
li za toliko."

Mož v belem plašču se me je
usmilil in mi je dal v stekleničko
pač toliko, kolikor je bilo za pet
dinarjev.

Zdaj sem zdirjal domov.

"Najprej mi povej, kje si se
toliko časa mudil?" me je vpra-
šal oče in videlo se mu je zelo
razburjen. "In to — da je za
deset dinarjev francoskega žga-
nja?"

Jaz sem pa lagal očetu v obraz.
"V lekarni sem moral čakati to-
liko časa in v steklenici je res za
deset dinarjev." Cisto gladko je
prišla ta dvojna laž iz mojih ust.

Toda moj oče ni bil lahkovre-
nen mož. "Nikar ne laži... kje
si bil toliko časa? Ob treh si šel
in zdaj je pet."

"Res sem moral toliko časa
čakati in..."

Več pa že nisem mogel izgovori-
ti, začutil sem očetove roke na
svojih ušesih in potem: "Brž tja
za vrata in poklekni!... In kle-
čal boš, dokler mi ne poveš res-
nice!"

Tedaj sem se splazil za vrata
in sem tam pokleknul.

Če me je prej kdaj doletela
kazen, da sem moral klečati za
vrata, sem se vedno požuril, da
sem prosil očeta odpuščanja in
skušal popraviti, kar sem zagre-
šil. — To pot sem pa klečal že
dobro uro in noge so me nezna-
sko bolele. Že nekajkrat je pri-
šla k meni moja mati in mi je
zašepetala: "Vendar prosi oče-
ta odpuščanja!" Toda jaz nisem
spravil besede opravičenja iz
svojih ust. Divja trma se me je
bila polastila. "Ne bmo prosil
odpuščanja, pa ne bom prosil, če
do sodnega dne klečim," sem si
misli.

Prišel je čas večerje. Moje se-
stre so sedle k mizi. Mati je
razdelila jed.

"Fant ne dobi nič, dokler ne
prosi odpuščanja! In še kljuboval
bi? Preženem mu to!" sem
slišal reči očeta.

Stisnil sem ustnice. Grozno
sem bil lačen. In noge so me bo-
lele. Toda navzlic vsemu nisem
maral na pot do očetovega srca.

Povečerjali so. Krožnike in
jedilno orodje so spravili z mize
... torej so bili res toliko tr-
dosrčni, da so me pustili lačnega,
dasi do dobro vedeli, kako dober
ek sem vedno imel. To je še bolj
podkurilo mojo trmo. Ko bi moj
oče meni vsaj večerje ne odrekal,
ampak me samo klečati pustil,
jaz bi bil gotovo pred večerjo
na obe nogi hkrati skočil, pa
planil očetu okoli vratu in ga
presil odpuščanja. Toda tako
... ne in stokrat ne, pa če tudi
za durmi od lakote umrjem.

Zvečerilo se je. Moje sestre so
smele še na dvorišče. Slišal sem
jih, kako so se zabavale z dru-
gimi otroki. Mati je sedela pri

Jurčkov sveti večer

V nezakurjeni sobi sedi
Jurček sirota in tiho ihti;
mrz se po kotih, pod stropom
razteza,
v čudnih oblikah po stenah pleza.

Nocoj, oj, nocoj je sveti večer,
pa je še vedno zaklenjena dver;
očka sam Bog ve kje se mudi,
mamice tudi še z dela ni.

Da bi vsaj jaslice Jurček imel,
pa bi bil neizrečeno vesel;
lučka rdeča ob njih bi gorela,
žalostno dečkovno dušo bi
grela...

Pa ni ne jaslic ne lučke nikjer,
tih in samotni je sveti večer;
zvezde le gledajo — Jezusček
gleda
v sobo, kjer mrz je in beda,
beda...

enem oknu in pletla, oče pri dru-
gem bral časnik in kadil iz pipe.
Tu in sem je pa le odložil list,
vzel pipo iz ust in se zagledal
skozi odprto okno. In tedaj sem
opazil, navzlic vsej trmi, ki je
besnela v meni, nekaj težko bo-
lestnega na njegovem obrazu in
kako je dvignil zdaj pa zdaj glo-
bok vzdihljaj njegove prsi. Vča-
sih je tudi pogledal ves žalosten
proti durim, za katerimi sem jaz
klečal.

Nekaj minut kasneje se je v
meni vse preobrnilo. Polagoma
je trma, ki se vame zagrizla, po-
pustila in vroče kesanje me je
obšlo. Saj sem čutil, da svojega
očeta vendarle iz vsega srca ljubim,
in tudi to sem vedel, da on
ljubi mene in vse nas domače s
polno dušo — pa sem šel in ga
tako nevaležno užalil. Preden
sem se prav zavedel, kaj delam,
sem planil pokoncu in glasno
ihče objel očeta okrog vratu.

"Očka, ljubi očka, prosim te
tisočkrat odpuščanja! Nikoli več
ne bom tak."

Pritisnil sem svoj obraz k nje-
govemu in tedaj sem opazil, ka-
ko mu je težka solza zdrknila po
licu.

"Očka... nikar... Jaz sem te
res nalagal. V steklenički je bilo
res samo za pet dinarjev fran-
coskega žganja... Za drugih
pet dinarjev sem kupil kroglice.
In vse sem zaigral... Prosim
te, očka, ne bodi hud... Nikoli
več ne bom tak in... in..."

Tedaj sem že visel na nje-
govem vratu, slonel na njegovem
zvestem očetovskem srcu in v me-
ni je skopneja vsa grda upornost,
ki me je ob klečanju za vrati ob-
vladala.

Nato mi je rekel oče, in nje-
gov glas se je tresel: "Samo da
spoznaš svoje napačno ravnanje!
In ko bi bil prej prišel in ko bi
ne bil... ko bi ne bil..." Za-
stala mu je beseda in z roko si
je šel preko oči.

Videl sem, kaj je hotel reči.
"Zdaj je spet vse dobro." Obr-
nil se je do moje matere: "Pri-
nesi fantu večerjo!"

Ko sem pozneje zajemal juho
s krožnika, so mi tekle debele
solze po licu. Oprostile so me
vsega nelepega, kar je ta dan
leglo na moje srce.

Nikoli več nisem poslej svoje-
ga očeta nalagal.

Kesanje

Mamica, vem,
da za sladkorčke
ta prositi ne smem.
Čez dan sem te jezila,
za šolo se nisem naučila
Vendar —
lepo me poglej,
sladko
se mi nasmej!
Če ne —
bom odci zaprla
in kar precej —
umrla!

Tonček in konj

Tonček je na vso sapo prite-
kel k mami in razburjeno vzklik-
nil:

"Mama, danes sem pa videl,
kako je neki mož delal konja!"
"Ne govori takšnih neumno-
sti!" se je razjezila mama. "Ka-
ko bo delal konja?"

"Pa je le res, mama. Ko sem
jaz prišel tja, je bil konj že čisto
narajen, samo žeblje mu je že
zabijal v noge!" se je odrezal
Tonček.

Na cesti

Gospod ustavi na cesti maj-
hnega dečka in ga vpraša:

"Janezek, povej, ali se pride po
tej cesti v Ljubljano?"
"Kdo vam je pa rekel, da je
meni Janezek ime?" ga je dečko
srepro pogledal.

"Nihče!" je odgovoril gospod.
"Jaz uganem vse."

"Če uganete vse, pa uganite še
to, kam drži ta cesta!" se je odre-
žal deček, ki mu je bilo ime Mi-
hec in ne Janezek. In se je obrni-
nil in stekel, kar so mu dale noge.

Zvonovi v hiši

Zvonenje v hiši? Pa še brez
zvonov navrh! Bosa je ta, boste
rekli.

Pa ni. Še zelo enostavno je.
Vzemimo približno jard dol-
go vrvice in privežimo na vsa-
kem koncu gumb. Gumba mora-
ta biti enako velika. Potem na-
tančno izmerimo, kje je sredina
vrvice. V to sredo privežemo žli-
co iz srebra ali alpeke.

Gumba vtaknemo v ušesa in
je postavimo pred kakršnakoli
vrata. Sklonemo se tako globo-
ko, da udarja žlica v enakomerni
presledkih lahko ob vrata.

Slišali bomo najlepše zvonenje
— pri kavinih žlicah jasno in
čisto, pri velikih žlicah pa globo-
ko in doneče.

Poskusite!

Sonce svetonočnega praznika

Kedar pošlje sonce v mrzlo in
z gosto meglo obdano dolino svo-
je vedre žarke — je vse v nas in
okoli nas kakor prerojeno. Svet-
loba, radost in toplota napolni-
jo srca ljudi, živali in rastline.
Kako lepo si, sonce nebeško!
Dvakrat lepo, kadar posiješ sre-
di mrzle zime.

Mnogo ljudi živi ta težki čas
kakor v megleni pokrajini, brez
radosti, brez sreče.

Pa nenadoma zadonijo zvono-
vi. Tako lepo zadonijo, kakor da
so si izposodili božajoče zvoke
naravnost iz nebes. In tedaj ne-

nadoma zrastejo pred našimi
oči božične smrečice, na njih
pa zagori brez števila luči, kakor
da jih je kdo prinesel iz pravljic-
ne dežele. In nekateri ljudje
postanejo ta dan tako radodarni
in dobri, posebno proti otrokom
in siromakom. Kaj se je zgodi-
lo? Sonce prelepega, čudovitega
svetonočnega praznika je posija-
lo v človeško srce.

Tako lepo je sveti večer celo v
teh žalostnih časih. Kakor da se
je odprlo nebo in je božje Dete
z vsem svojim sijajem stopilo na
našo zemljo, da nam prinese no-
ve vere, novega upanja in nove
ljubezni.

Deklica misli

Blizu je nocoj nebo!
Roko drobno bi iztegnila,
sonca bi se dotaknila,
ko za naše gore gre.
Videla bi angelčke!
Vsem ljudem oči zapro,
sladke sanje prineso.

Umetnica Metka

Metka je pritekla k materi v
kuhinja in ji ponosno pokazala,
kaj je narisala.

"Poglej, narisala sem teto
Meto!" je rekla.

"Kakšno teto Meto?" se je za-
čudila mama. "Kje pa je? Jaz
vidim na papirju samo nekakšno
hišo."

"Seveda! Teta Meta je v hi-
ši!" se je odrezala mala umetni-
ca.

NASREDIN HODŽA

Nasredin Hodža je bil nekaj
časa nosač. Neki skopuh ga
je poklical k sebi in mu velel,
naj nese v njegovo stanovanje
košaro s porcelanasto posodo.
Obljubil mu je deset dinarjev.
Spotoma pa je skopuh rekel:
"Hodža, mlad si še in mnogo
denarja si boš še lahko prisiu-
žil. Veš kaj, dal ti bom samo
devet dinarjev."

Nasredin je bil zadovoljen.
Ko sta prišla do hiše, je sko-
puh že toliko odščipnil od Na-
sredinovega zaslužka, da bi mu
bilo treba plačati samo še en
dinar. Pa se je skopuhu še to
zdelo preveč in je rekel:

"Če mi pustiš tudi ta dinar,
ti povem tri zlate nauke."
Nasredin je pokimal.

Skopuh je rekel:
"Moj prvi nauk je: če ti kdo
reče, da je boljše stradati, kot
imeti poln želodec, mu nikar
ne verjemi. Moj drugi nauk
je: če ti kdo reče, da je sfo-
maštvo več vredno kot bogast-
vo, mu nikar ne verjemi. Moj
tretji nauk je: če ti kdo reče,
da je boljše hoditi peš, kot jez-
diti konja, mu nikar ne verje-
mi."

Nasredin Hodža je medtem
stopal po stopnicah navzgor.
Ko je prišel do vrha, je rekel:
"Gospod, tudi jaz vam po-
vem zlat nauk. Če bi vam kdo
rekel, da v tej košari ni nobe-
na stvar razbita, mu nikar ne
verjemite!"

Na te besede je Nasredin Ho-
dža vrgel košaro s porcelana-
sto posodo po stopnicah navz-
dol in jo odkuril, kar so mu
dale noge.

LUDWIG BREZAR

1142 E. 66th St.

IZVRSTNO PIVO -- CIGARE -- CIGARETE
MEHKE PIJAČEVesele praznike in srečno novo leto želim
vsem odjemalcem.Vesele božične praznike in srečno novo leto želiva
vsem odjemalcem in prijateljem**MARY'S CAFE**

1194 E. 71st St.

MARY in FRANK BRANDULA, lastnika

Izvrstno pivo in vina. — Vsak petek ribja pečenka.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želita
vsem gostom, prijateljem in znancem**MRS. ANA PINCOLICH in SIN**

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

23931 St. Clair Ave.

Najfinejši likerji, vina in pivo.
Izvrstna domača kuhinja.Terezija Glavič,
Maple Heights, O.:**Moj obisk rojstnega
kraja**

Ko je g. August Kollander v Clevelandu pripravljaj skupni izlet v staro domovino, sem se tudi jaz prijavila. Toda pregovor pravi, da človek obrača, Bog pa obrne, in ta pregovor se je tudi pri meni uresničil. Komaj tri tedne pred odhodom mi je namreč zbolel sin, vsled tega sem morala potovanje odložiti. Vendar se je bil toliko popravil, da sem lahko odpotovala na 4. avgusta letos.

Ne bom na dolgo popisovala, kakšno vožnjo sem imela. Samo toliko naj povem, da smo prepluli morje v treh dneh, 22 urah in 17 minutah. Na parniku nas je bilo pet Clevelandčanov in dve Slovenki iz Chicaga. Jako lepa družina je bila to.

Kako mi je bilo pri srcu, ko sem na Jesenicah zopet zaslišala slovensko govorico, pa ni za popisati. Po dolgih 30 letih sem zopet stopila na draga slovenska tla. Z pregledovanjem prtljage smo bili kmalu gotovi. Želela bi, da bi bili malo bolj vljudni tisti carinarji.

Ob pol devetih se pa že ustavimo v Ljubljani. Kakšni občutki obhajajo človeka, ko stopi po tolikih letih zopet na domačo zemljo, se ne da z besedo povedati. Toda moje vožnje še ni bilo konec. Sicer sem svoje čase več let bivala v Ljubljani in tudi v šolo sem tam hodila, toda moj rojstni kraj to ni. Zato pa le naprej, da pridem prej do cilja. Ob dveh popoldne sem bila zopet na vlaku in sicer sem se peljala proti dolenski strani. Še dobro uro in bila sem v Stični. Tam je bil pa konec mojega potovanja.

Ko stopim iz vlaka, se najprej ozrem proti Boleku, ker tam leži moja rojstna vasica Laze. Zelo sem se morala premagovati, da nisem kar tam na postaji razlila solze. Vprašam na kolodvoru, kje bi dobila kakega voznika. Pelje me do g. Kosa, ki je bival svoje čase tudi v Clevelandu. Njegova soproga je sestra od Mrs. Sršen. Tukaj je bilo dosti povpraševanja po Clevelandu. Pa meni se je mudilo naprej. Zato je g. Kos zapregel koleselj, naložil mene in mojo prtljago in odpeljali smo se proti Lesam, kjer je omožena moja sestra Mica.

Ko se bližamo Lesam, vidim na njeni ženi, ki je tam delala. Omenim proti vozniku, da je tista ženska prav taka kot moja sestra.

In kaj mislite, res je bila. Svidenje je bilo zelo ganljivo. Saj se ne da popisati. Toliko vem, da smo vsi jokali, ali od veselja ali od žalosti, ne vem.

Pa tudi tukaj še ni bil konec mojega potovanja. Vleklo me je naprej. Drugi dan se napotim proti Lazam, kjer stoji moja rojstna hiša. Kako mило se stori človeku pri srcu, ko po tolikih letih zopet zagleda svojo rojstno hišo. Z bratom, ki je na domu, je bilo svidenje zelo pri srčno. Pa vse tako nagloma, ker niso nič vedeli, da pridem.

Ze med potom sem videla, kako je bilo vse polje uničeno. Kar groza človeka obide, ko vidi, kaj napravi toča. Pšenica in proso je pričelo že drugič poganjati, od koruze so bila pa samo še stebila. Sadno drevje je bilo vse okleščeno. Ubogi kmet! Ljudje so tako tarnali, ko so bili uničeni vsi njih upi. Kam naj se obrnejo? Na vlado se ni zanašati, ker ima drugih skrbi dovolj. Srečen je tisti, ki ima kakega svojca v Ameriki, da bo dobil vsaj malo pomoč. Revež pa je tisti, ki nima tukaj nobenega človeka. Povsod, kjer sem hodila, so me prosili, naj povem, kako je doma hudo. Torej rojaki, ki imate kakega svojca tam, spomnite se jih in olajšajte jim gorje, ki ga je toča prizadela.

Obiskala sem tudi grobove svojih dragih staršev. Oh, kako bi bila moja mamica vesela, če bi bila živa, ko sem prišla domov. Kako nepopisno srečno bi

bilo to svidenje. Tako sem pa samo na njih grobu potočila solze.

Pričel po tolikih letih sem bila zopet v cerkvi sv. Kozma in Damijana. Kako sem se srečno počutila ve le tisti, ki to skuša. Ljudje pa niso tako pridni, kot so bili v mojih letih. Takrat je bila cerkev skoro premajhna, zdaj pa napol prazna. Mislim, da je to posledica vojne.

Napravila sem izlete na več strani. Tako sem obiskala tudi Brezje in Bled. Tam sem bila prav takrat, ko so se pripravljali, da bodo obhajali kraljev rojstni dan. Kralj se je nahajal takrat na Bledu. Sredi jezera so bili napravili veliko grmado, da jo bodo zvečer zažgali. To je bil gotovo lep prizor, pa žal, nisem mogla čakati večera, ker sem morala zopet nazaj proti Ljubljani. Tukaj sem obiskala velesejem, kjer sem videla mnogo jako zanimivih stvari. Šla sem tudi na ljubljanski nebotičnik, ki ima enajst nadstropij, odkoder je lep razgled.

Pa tudi na stari ljubljanski grad nisem pozabila. Šla sem tudi gori in celo v stolp sem lezla. Tam sem dobila še prav ti stega čuvaja, ki je bil tam še pred potresom. Takrat so bili v službi na gradu moj oče. Zelo je bil vesel, ko sem mu povedala, da sem Godecova hči in da sem prišla iz Amerike na obisk. Poklical je tudi svojo soprogo, ki se je tudi še dobro spominjala na Godeca.

Se več drugih izletov sem napravila. Največ me je vozil okrog brat Polde. Bilo bi pa preveč, če bi hotela vse to opisovati. Le to naj povem, da je vse prehitro minilo in končno je prišel dan, da se bo treba za vedno (Dalej na 5. strani)

SUKNJIČI

Zadovoljite se sami ali vašega najbližnjega s primernim jopičem (lumber jack). Velika izbira vseh vrst, kakor volnene in usnjate. V vseh merah za moške, fante in otroke. Cene zelo zmerne v primeri trpežnemu blagu in izdelku. Kupite v znani domači in zanesljivi trgovini

FRANK BELAJ
6205 St. Clair Ave.

The NU-MATIC Shoe

Like an
ELECTRIC CURRENT

the jars and shocks of every step are transmitted through the entire body.

Put on a pair of NU-MATIC Shoes and overcome the strains and jolts to the nerves and spine. Delightful! Exhilarating! You will thrill with every step.

Popular prices. Styles for Men and Women. Sold here exclusively.

LOUIS MAJER

7508 St. Clair Ave.

TRGOVINA S FINIM
OBUVALOM

Želim vsem odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto ter se cenjenemu občinstvu priporočam.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 želi vsem prijateljem, znancem in sorodnikom ter se tem potom vsem mojim cenjenim odjemalcem hvaležno zahvaljujem za 29-letno zaupanje in naklonjenost moji trgovini.

Frank ČerneEDINA SLOVENSKA
ZLATARSKA TRGOVINAna St. Clair Ave. v Cleveland, O.
v Slovenskem Narodnem DomuVesele božične praznike in srečno novo leto vsem
gostom, prijateljem in znancem želi**FRANK MOČILNIKAR**

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

837 E. 185th St.

Pozabite skrbi, bodite veseli, stopite v našo gostilno in našli boste vedno zabavo, veselje in prijazno družbo. Najfinejši likerji, dobro pivo in okusen prigrizek.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem in prijateljem želi**ANTON BARAGA**

WINERY

15322 Waterloo Rd.

Velika zaloga najfinejših doma izprežanih vin. Zalagamo s pristno kapljico naše gostilne, narodne domove ter prodajamo vsevrstno vino na drobno. Kozarec dobrega vina vas naredi srečnega in veselega. V iskreni zahvali velike naklonjenosti v tekočem letu se toplo priporočam za poslugi naše izborne kapljice v letu 1938.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
gostom in prijateljem želim**MR. in MRS. JOHN KLAUS**

641 E. 185th St.

KENmore 5033

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

Najfinejši likerji, Wooden Shoe pivo in pristna vina.

Domača in izborna kuhinja.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
vsem gostom in prijateljem**MISS MARY GERL**

756 E. 200th St.

Najfinejša in pristna vina, dobro pivo
in okusen prigrizek.Zahvaljujem se za naklonjenost v tekočem letu in
toplo se priporočam za prihodnje.Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem in prijateljem želi**LOUIS PIBERNIK**SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA
830 Babbitt Rd.

Vedno sveže blago po najnižjih cenah. — Oglasite se pri nas in kupite vse jestvine in meso za praznike v naši trgovini.

Veseli božič in srečno novo leto želi

KUHL HARDWARE

17218 Grovewood Ave., vogal 173. cesta

Velika izbira železnine, orodja, barv in drugih hišnih potrebščin.

**Božična
Darila**

ki vas bodo razveseljevala in vam služila skozi
celo leto in še leta naprej

★ Zenith Radio

Novi 1938 modeli

Krasno izdelani kabineti. Proizvaja godbo in petje perfektno. Dobite vse postaje sveta. Mi vam damo velik popust za vaš stari radio.

★ General Electric Ledenice

Ravnokar smo prejeli nove ledenice 1938 modela. Vabimo vas, da jih pridite ogledati.

S to fino ledenico bo 1938 leto res zdravo in srečno za vas. Hrana v teh ledenicah ostane nepokvarjena, kar je velikanske vrednosti za vaše zdravje.

★ Boss Pralni Stroj

Trpežno izdelan. Pral vam bo v zadovoljstvo skozi leta in leta.

★ Krasne kuhinjske peči

To so peči na katero je lahko ponosna vsaka gospodinja. Opremljene z najnovejšimi izumi.

**★ Mnogo drugih electričnih
predmetov**

Električni Toaster, Električni Roaster, Električni Mixer itd.

DAMO NA LAHKA MESEČNA ODPLAČILA

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem rojakom.

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

KENmore 1299

IMAMO LEPE STENSKO KOLEDARJE

ZASTONJ**ZASTONJ****Bill's**
CLOTHING and FURNISHINGS

Posebno ponudbo za praznike mojim prijateljem in odjemalcem. Lepega, 10 funtov težkega purana z vsakim nakupom obleke ali suknje, \$17.50 ali \$22.50, gotov denar ali na oblubo.

BILL'S CLOTHES

St. Clair Ave. in E. 152d St.

Vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem želim vesele božične praznike in srečno novo leto.

Frank Opaškar, st.,
Cleveland, Ohio:

Franciozi

Ni treba hoditi daleč za povestmi in dogodljaji, saj jih imamo dokaj kar sami. Pripovedovali so nam jih naši starši in dedje, ki so jih sami doživeli, ali pa slišali od drugih. Tako se tudi jaz spominjam, kaj mi je pravila moja stara mati, Bog ji daj dobro, o Franciozih, ki so bili nekoč tudi pri nas. Saj je minilo komaj dobrih sto let, kar so bili Franciozi v naših krajih, pa se je že vse skoro pozabilo nanje. Počasi ne bo drugega

spomina kot francoska lipa, francosko pokopališče in tako dalje. Samo taka imena še spominjajo pri nas na čase, ko je veliki Napoleon podjarmil skoro pol Evrope, tako tudi Avstrijo in ž njó naše kraje. Avstrija je bila takrat najmogočnejša država v Evropi, pa jo je Napoleon le stisnil.

Kot so nam pravili dedje in naše babice, so bili Franciozi po mestih precej priljubljeni, po deželi pa ne. To pa zato, ker so kmetom naložili visoke davke, kakor jih še danes imenujejo od tistih časov "fronke." Še danes pravijo: grem fronke plačat. Posebno na grajščine je bil Na-

poleon pritisnil, tako so bile nekatere čisto ubožale in so morale odsloviti mnogo svojih služabnikov in delavcev.

Moja stara mati so večkrat pravili, da so bili to težki in žalostni časi, ko ni bilo nobenega reda. Prejšnje oblasti so se umaknile, Franciozi pa niso znali našega jezika, ne navad. Vladovala je le vojaška disciplina. Po mestih je to še nekaj držalo, po deželi se je pa ropalo in kradlo, da ni bil nihče več varen svojega življenja. Zato so si morali vaščani sami pomagati ter so si postavili stražo ponoči. Tudi pri nas so bili najeli enega odslovljenega grajščinskega stražnika, ki je bil jako dober, saj je bil navajen takega posla. Za silo je lomil tudi francosčino, da se je

Francoske patrulje so se vedno ustavljale pri njem, da so pozvedele, če je kaj novega, ali pa so mu kaj naročile. Tako je bil ta stražnik velika in ugledna oseba pri nas. Zvit pa je bil ko kozji rog. Franciozi se niso vedeli, kolikokrat jih je speljal na napačno pot, da krivcev niso našli. Zato so ga pa vaščani radi imeli.

Enkrat bi jo bil pa le skro izkupil. Bilo je okrog božiča. Bil je velik sneg in silen mraz. Pozno ponoči je že vse spalo in tudi naš čuvaj jo pobere v svojo koč, da se malo pogreje. Kmalu pa pride francoska patrulja in ga pokliče, da ji odpre, da se tudi ona malo pogreje. Stražnik jim postreže z žganjem in tudi nekaj prigrizka je imel v koči, da so se pokrepčali.

Ko se Franciozi napestajo, ukaže patrulja stražniku, naj se pripravi, da jim bo svetil in jih peljal čez grajščinski gozd. Nerad se je ločil stražnik od gorke peči, to se razume. Pa tukaj se ne vpraša, če hoče ali ne. Zato kislega obraza prižge smolnato bakljo, pa hajdi v temno in mrzlo noč. Naš stražnik je moral hoditi naprej in gaziti visok sneg, vojaki na konjih so bili pa tesno za njim. Poveljnik patrulje je svojega konja tiščal tako tesno za vodnikom, da ga je ta z gobcem tolkel po glavi. In tudi na nogo mu je včasih stopil.

Stražnik prosi poveljnika, naj pridržuje konja malo bolj nazaj, da mu ne bo nazadnje še za vrat skočil. Vojak se mu pa le

posmehuje in še bolj blizu nagne konja v svoji prešernosti. Vodnik si je pa mislil, da bodo ko pridejo sredi temnega gozda, že obračunali ob priliki. In res, vodnik nenadoma vrže bakljo v sneg in skoči med drevje, vojaki pa ostanejo sami v temi. Prosi jo in rotijo našega stražnika, naj pride nazaj, pa je bilo vse zastoj. Vedel je pač, da se ne bodo dobro pogledali, če ga dobi jo Franciozi v roke. Pa je ostal lepo skrit v gozdu in Franciozom fige kazal.

Ljudje so pravili, da so Franciozi vso noč blodili po gozdu in šele drugo jutro jih je slišal neki kmet in jih je pripeljal iz gozda. Potem so pa dolgo iskali našega čuvaja, pa ga niso dobili v pest, ker se jim je znal vselej spretno umakniti. Kmalu potem se je raznesla novica, da je bil Napoleon tepen na Ruskem. Prišli so zopet avstrijski vojaki, ki so napodili Francoze. Pa tudi kmetje so jim pomagali, da so skoro vse pobili. Samo nekaj jih je ušlo čez Italijo domov v Francijo.

Toda, kot sem rekel, to se bo počasi vse pozabilo. Samo tu in tam je kak kraj zaznamovan za spomin na francoske gospodarje v naših krajih. Tako imamo tudi pri nas "francosko pokopališče," o katerem pravijo, da so tukaj pokopani francoski vojaki, katere so pobili kmetje. Danes je to pokopališče zaraščeno z drevjem. Pa vendar se vsak mimosidloči prekriža, ko gremo mimo

in se spomni padlih francoskih vojakov, ki so storili žalostno smrt daleč od svoje domovine. Tako je pri nas ostalo vsaj nekaj za spomin na tiste burne čase, ko je veliki Napoleon vladal v Franciji in se je tresla vsa Evropa pred njim.

Vsem rojakom želim vesele božične praznike in zdravo novo leto, da bi bilo boljše kot je bilo prejšnje.

TAM U ŠTAJERSKI DEŽELI

(Narodna)

Pozabljenju rešil Ivan Zorman. Tam u štajerski deželi je b'la mlada deklica, Urško so jo imen'vali, lepš' je b'la kot rožica.

K njej pa pride hauptman Gašper, jo lepo nagovori: Urška, al' češ moja biti vse do konca mojih dni?

Urška je b'la z'lo štemana, trdovratnega srca, je ljubezen zame't'vala t'ga of'cirskega moža.

Hauptman Gašper p'stolec vzame in gor pulfra nadrobi, Urško enkrat še objame, potleje pa oba vstreli.

Kaj pomaga frišno lice, če j' s'f'rderbano srce, ker po smrt' namesto v vice grešna duša v pekel gre!

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

JERNEJ KNAUS

BONDED WINERY

1052 E. 62d St. HEnderson 9309

Se lepo zahvaljujemo za preteklo naklonjenost in se priporočamo tudi za v bodoče za fino vino, na drobno in debelo.

Želimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želimo vsem rojakom

Jos. Zele in Sinovi

6502 St. Clair Ave. ENdicott 0583

COLLINWOODSKI URAD:

452 E. 152d St. KEnmore 3113

Najmodernejše urejen slovenski pogrebni zavod.

Naša postrežba vam je noč in dan na razpolago.

Oglejte si naše prostore, ki res odgovarjajo vsem modernim zahtevam.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom, prijateljem in znancem širom Amerike in stare domovine želita

MR. in MRS. JOSEPH PLEVNIK

BRIDGE TAVERN

694 E. 152d St.

Izborna restavracija, izvrstna kuhinja, legalna vina, žganje in 6% pivo.

Vsa najboljša postrežba posetnikom Clevelanda.

Vsem bratom Slovencem in Hrvatom

zlasti pa volivcem 31. varde

iskreno želim

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN ZDRAVO, ZADOVOLJNO

NOVO LETO 1938

Vam udani in za napredek boreči se

Emil Crown

COUNCILMAN 31. VARDE

Ob zatonu leta

Veseli nas, da se moremo našim cenjenim rojakom najlepše zahvaliti, ker so se s polnim zaupanjem posluževali naše slovenske lekarne. Iskreno zahvalo in pozdrav naj prejmejo tudi oni naši rojaki, ki so se potom pošte poslužili naše dobre in zaneslive postrežbe. Dobro ime naše lekarne sega po vseh naselbinah Amerike in Kanade, kjer žive naši rojaki.

Tudi vnaprej zagotavljamo biti vedno drage volje na poslugo. Postreči hočemo z najboljšimi in zanesljivimi zdravili po najnižjih cenah. Z zaupanjem se obrnite na nas in dobili boste to, kar za vaše zdravje potrebujete.

V hvaležnosti ostajam na uslugo

MANDEL DRUG

LOD MANDEL, lastnik

VAŠA SLOVENSKA LEKARNA V CLEVELAND, O.
vogal 15702 Waterloo Rd.

Mayflower Dairy

ZELI SVOJIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

Iskreno se zahvaljujemo obilnim odjemalcem Mayflower Dairy mleka za veliko naklonjenost v tekočem letu ter se toplo priporočamo za leto 1938.

Naša mlekarna je opremljena z najmodernejšimi preparacijskimi stroji, absolutno najboljše higijenično urejena ter v zdravstvenem oziru odgovarjajoča vsem predpisom.

Naši odjemalci so veseli dobre postrežbe in mi njihove naklonjenosti. Poskusite našo dobro kvaliteto in najboljše postrežbo.

Toplo se priporočamo

F. J. RACE in SINOVI

LASTNIKI

448 E. 158th St.
KEnmore 1272

1083 E. 68th St.
HEnderson 4926

Jernej in Frances Dimnik

SLAŠČIČARNA

1521 E. 41st St.

Zelita odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želita

M. A. KRICHMAN

in

JOE PERUŠEK

15428-32 Waterloo Rd.

BLAGOVESTNA SEZONSKA VOŠČILA

FRANK BELAJ

6205 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Domača in zanesljiva trgovina
moške, deške in otroške oprave.

Portis klobuki Manhattan srajce Superba kravate
Hlače, pasovi Jopiči (sweaters) Spodnja obleka
Otroške Kaynee obleke, srajce itd.
Velika izbira — Zmerne cene
Prijazna postrežba

Vesel božič želi vsem

odjemalcem

JOSEPH AHLIN

Fleet-Wing Service Station

FLEET-WING

6619 St. Clair Ave.

PIANE se prodajo po zelo nizki ceni; dobro ohranjene. Norwood Appliance & Furniture Co. 6104 St. Clair Ave.

MOJ OBISK ROJSTNEGA KRAJA

(Nadaljevanje s 4. strani)

posloviti od mojih dragih. Od agenture dobim obvestilo, da moram biti 6. oktobra v Ljubljani. Na 4. oktobra smo praznovali krško žegnanje in bila sem prav vesela, da sem mogla biti še enkrat na žegnanju na Krki. Ljudje so kmalu zvedeli, da odhajam. Prišli so od blizu in daleč na žegnanje, da mi še enkrat sežejo v roke pred odhodom.

Naj se tem potom še enkrat zahvalim vsem mojim dragim, ki so mi tako stregli za časa bivanja v domovini, predvsem

bratu Poldetu in njegovi ženi, sestram Micki in Angeli ter njiju družinam. Hvala tudi lazariskim fantom, ki so mi prišli zapet v slovo. Hvala tudi dekletom za lepe deklamacije, za lep šopek in torto. Prehitro je minil čas med vami. Toda nikdar ne bo pozabljen. Spomin na vas bo za vedno ostal v mojem srcu.

Zadnji dan pred odhodom sem še enkrat obiskala grob moje matere in vzela slovo od njega za ta svet. Drugi dan je bilo slovo zelo grenko. Zares je lepo iti na obisk v domovino, ko bi ne bilo treba jemati slovesa. Še en zбогom in Poldetov konjiček je potegnil proti Stični na kolodvor.

Ker sem imela v Ljubljani še ves dan na razpolago, sem šla obiskat še Slapšakove, ker sem bila zvedela, da sta prišla domov oče g. Slapšak in naš Father Slapšak. Prav prijazno so me sprejeli. Father Slapšak ni bil doma, pa me je prišel počakat zvečer na kolodvor.

Nazaj grede sem se zopet vozila z nekaterimi znankami, ki smo šle skupaj v domovino. Vožnja je bila malo bolj muhasta, pa sem nazadnje le srečno prišla nazaj k svoji družini, ki me je že težko čakala.

Spomin na ta moj obisk v domovini me bo pa vedno spremljal v mojem življenju in ne bo nikdar pozabljen. Vsem znancem in prijateljem kličem: vesele božične praznike in srečno novo leto, posebno pa mojim dragim v stari domovini.

Išče se stanovanje tri ali štiri sobe, med 55. cesto in Collinwoodom. Vprašajte na 7406 St. Clair Ave. apartment št. 2, po 4. uri popoldne. (300)

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebnostne in družbene vloge. **Plačane obresti po 3%** St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Ave. HEND. 5670

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!

Med letom smo vedno nudili najboljše vrste meso po najbolj zmerni ceni in kot v zahvalo za naklonjenost, vam nudimo še večje posebnosti za praznike!

Pridite v našo veliko mesnico na 71. cesti in Bliss Ave. in se prepričajte, da imamo veliko zalogo doma prekajenega mesa, klobas, ki so prav okusne, kakor tudi vseh vrst perutnine.

Se vam prijazno priporočamo in obenem voščimo vesele božične praznike.

MATT KRIŽMAN

1133 E. 68th St.
1132 E. 71st St.

GASOLINSKA POSTAJA

Naznanjam cenjenim rojakom, da sem prevzel gasolinsko postajo, kjer bom z veseljem postregel s trojne vrste gasolinom ter najfinejšim oljem. Namažemo tudi pravilno vaš avtomobil, kajti v tej stroki imamo dobre skušnje. Se toplo priporočam vsem našim avtomobilistom

JOHN ZAKRAJSEK
Service Station

10101 Carnegie Ave. med 101. in 102. cesto. Pazite na znakoplov na strehi postaje! Voščim vesele božične praznike in srečno novo leto!

MINUTE MAN

\$375

zaokrožena, da se prilaga zapestju, 17 kamnov. Aristokrat finih ur.
HAMILTON
BULOVA
ELGIN
URE

Gotovo ugajajo Poročni prstani Vojaški seti Prstani za rojstne dneve Cameo prstani Prižigalniki Denarnice in mnogo drugih stvari pri

Perfektno božično darilo je FRIEDBERG DEMANTNI PRSTAN

tako poceni kot

\$24.75

KUPITE SEDAJ IN PLAČATE DRUGO LETO
Lahka tedenska odplačila

Namizni pribor. Križ in verižica, krasno izdelano—vseh mer.

Toaletni seti—krasni, najfinejše kakovosti in vzorcev—zelo znižane cene za božična darila.

FRIEDBERG'S JEWELRY

950 E. 152d St. — na 5 Points

Odprto zvečer
ZELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

Priporočilo za nakup vsakovrstnih daril za božič!

Velika in lepa izbira vsakovrstnega blaga za moške: srajce, kravate, nogavice, spodnje perilo in lepa izbira lounging robes.

Ravno tako za otroke vse, kar potrebujejo, obleke in spodnje perilo. Za žene in dekleta imamo pa lepo izbero vsakovrstnega blaga, lepega spodnjega perila in lepe svilene obleke. Velika zaloga zimskih sukenj, klobukov in vse, kar se potrebuje za obleči, ali kar se potrebuje pri hiši, kot kotre, svilene in satenaste plahte, vse barve in cene. Pridite sedaj, ne odlašajte do zadnjega dneva. Vam vse lepo zavijemo in denemo na stran, pa vzamete, kadar potrebujete.

Se vam priporočamo! Ne hodite v mesto, ko lahko dobite pri nas ceneje. Če kupite za deset dolarjev blaga, lahko dobite listek, da dobite nadaljnjih deset dolarjev blaga zastonj. Vsak nekaj dobi in najmanjše darilo je 40c, potem pa naprej do \$10.00.

Torej pridite, vsak dobi darilo.

Se vam priporočamo.

ANZLOVAR'S

vogal 62. cesta in St. Clair Ave.

MORRIS MANDEL

nudi posebno znižane cene na vseh božičnih darilih

Sliperji, naša navadna cena \$1.00, krasna moda

na izbero,

od 79c naprej

Spalne suknje, za ženske in moške,

\$1.95 in več

Robci, 3 v zavojčku, reg. cena 35c vrednost,

zdaj 25c

Moške svile ovratnice, reg. cena \$1.00, v božičnih

zavojčkih

58c

Moške zavratnice, volnene ali svilene

59c

Pridite zgodaj za popolno izbero.

Vsak dobi tudi koledar.

MORRIS MANDEL

15502 Waterloo Rd.

Cleveland, O.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 želim vsem svojim odjemalcem in prijateljem. Zahvaljujem se za naklonjenost v preteklosti, ter se tudi za naprej priporočam. Gledal bom vedno, da boste pošteno postreženi.

Posebno sedaj za božične praznike se priporočam, ker imam veliko zalogo vsake vrste muzikalčnih instrumentov, pripravnih za božično darilo: orglice, ukelele, violine, kitare, banjo itd., strune in druge potrebščine. Note slovenske in amerikanske. Radio tube.

Radios—General Electric, Emerson in Travalair. Plošče imam tudi še vedno v zalogi.

Harmonike mojega izdelka, ter imam tudi Piano harmonike v zalogi iz Nemčije in Italije.

Priporočamo se.

Anton Mervar & Son

ACCORDION MANUFACTURER
MUSIC STORE

6921 St. Clair Ave.

Letos imamo zopet stenske koledarje.

Mr. Frank Trdan
(Bevček)

Mrs. Frank Adamič
(Millie)

Mr. Louis Oblak
(lastnik)

Mrs. Louis Oblak
(Jennie)

Mr. William Schultz
(Bill)

Vesele božične praznike in srečno, blagoslovljeno novo leto vsem našim odjemalcem, kakor tudi vsem našim prijateljem, znancem in sorodnikom širom Amerike in v rodni domovini želi

SLOVENSKA TRGOVINA S POHIŠTVOM

Oblak Furniture Company

6612-14 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, OHIO

Tel. HENDERSON 2978

Prisrčno se zahvaljujemo vsem našim dragim odjemalcem za blagohotno naklonjenost v tekočem letu ter se obenem toplo priporočamo cenjenemu občinstvu za prijazno naklonjenost v novem letu. Čimbolj se boste posluževali naše prodajalne, tembolj boste zadovoljni, ker vam bo vsak in vsaka izmed osebja našega podjetja na uslugo za pošteno, skrbno, točno in vljudno postrežbo. Vsi bomo stremeli za tem, da bo vsaka kupčija vez trajnega, medsebojnega prijateljstva, podjetju v čast in v zadovoljstvo odjemalca.

KRASNI STENSKI KOLEDARJI ZASTONJ ODJEMALCEM!
DOBITE GA, ČE SE OGLASITE V TRGOVINI

VESEL BOŽIČ ŽELIM VSEM NASIM ODJEMALCEM

W. F. JOYCE

FLEET-WING SERVICE STATION

6619 St. Clair Ave.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO 1938
VOŠČIMvsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem,
da bi te praznike obhajali v najlepšem
zdravju, veselju in blagostanju.**John Zulich**

18115 Neff Rd. KEnmore 4221

Prodajalec zemljišč in hiš že čez 26 let. Zastopnik
raznovrstne zavarovalnice proti požaru in nezgodam.
Deset-minutna postrežba onim, ki pridejo k meni,
kadar zavarovalnico potrebujejo. Zavarujem hiše,
trgovine, avtomobile in šipe pri trgovinah.

Za vse to se rojakom toplo priporočam.

STAR BRAND
Shoes FOR XmasKLOBUKE, SRAJCE,
KRAVATE IN DRUGE
POTREBŠČINESLIPPERS... colorful, distinctive,
bridge or boudoir styles in fabric or
leather with low
or Cuban heels**HOSIERY**Beautifully clear
and sheer... fin-
less and service-
ableVesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem rojakom**ANTON OGRIN**15333 Waterloo Rd.
v Slovenskem Delavskem Domu**ŽENE IN DEKLETA!**Za nakup krasnih božičnih daril, pridite k nam.
Bogata in popolna izbira.Vsem cenjenim rojakinjam želimo vesele božične
praznike in srečno novo leto.**Grdina Shoppe**

6111 St. Clair Ave.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VAM ŽELIJO
SLOVENSKI ČEVLJARJI
IN SE TOPLO PRIPOROČAJO**JOS. GRBEC, 6026 St. Clair Ave.****FR. URANKAR, 7226 St. Clair Ave.****FR. LONGAR, 6630 St. Clair Ave.****RUDY KOZAN, 6530 St. Clair Ave.****JOS. SERCEL, 6214 St. Clair Ave.****JOHN HACE, 6210 Bonna Ave.**

VESELE IN ZDRAVE BOŽIČNE

PRAZNIKE IN SREČNO

ZADOVOLJNO NOVO LETO ŽELI

VSEM ČITATELJEM

"AMERIŠKE DOMOVINE"

George TravnikarCOUNCILMAN 2. VARDE
V CLEVELANDU

Urad: 9900 Lorain Ave. MEIrose 0918

Stanovanje: 10421 Fidelity Ave.

Tel. CLearwater 2398

Ana Pinculič,

Euclid, O.:

Obisk stare domovinePred meseci sem že napisala
v tem listu o mojem potovanju
v staro domovino. Naj danes
nadaljujem in končam to nepo-
zabno potovanje in obisk stare
domovine. Ne morem popisati,
kako veselje imajo vaši starši,
bratje in sestre in vsi vaši pri-
jatelji, kadar dobijo kako spo-
ročilo od vas. Kakšna žalost je
pa pri onih sivolasihi mamicah
in izgaranih očetih, katere so
njih sinovi in hčere čisto pozabi-
li tam v daljni Ameriki. Še
danes ne morem pozabiti, kako
milo tarna osivela mamica:
"Oh, moj sin in moja hči pa nič
ne piše..." Ali pa kako vzdih-
uje žena: "Moj mož se nič ne
oglasil; nič ne vemo, če je še živ
ali ne."Dragi rojaki, ki imate svojce
v starem kraju, ne pozabite jih.
Saj vem, da tudi tukaj ni zlata
majna, toda če bi vi vedeli, kak-
šni reveži so tam, pa bi rekli,
da je v Ameriki največji siro-
mak velik gospod napram onim
doma. V starem kraju so bosi
in goli, pa lačni, zato spomnite
se jih s kakim darom. Dosti je
mater, očetov, žen in otrok v do-
movini, ki ne bodo imeli za
praznike niti skorje kruha. Tu-
kaj pa imamo vsak dan meso.Glavni namen mojega obiska
v stari domovini je bil pa ta, ker
sta moja ljuba starša prazno-
vala zlato poroko, ki je redka
slavnost dandanes. Ne morem
popisati, kako je bila moja zla-
ta mamica vsa srečna, ko je zo-
pet stopila pred oltar s svojim
možem, našim dragim očetom.
Vsi smo imeli solzne oči, ko smo
zrli ta srečni zakonski par, ki je
pred oltarjem ponovil prisego,
ki jo je napravil pred 50 leti.
Mamica so imeli na glavi krasen
venec, ki so je lesketal v blešku
in krasu, oče so pa imeli na
prsih pripet krasen sopek. Da-
nes jima ponovno čestitam k tej
redki slavnosti. Čestita pa va-
ma, draga roditelja, tudi vaša
hčerka Jozefa, ki ji ni bilo mo-
goče, da bi se bila osebno ude-
ležila slavnosti, da bi se bila
osebno veselila z vami. V duhu
pa vama kliče, da bi vama ljubi
Bog dal čakati še mnogo let
pri najboljšem zdravju in v ve-
selju. Ponovno se zahvaljujem
g. župniku Antonu Zoretu in g.
kaplanu za lepe obrede in gi-
nljive nagovore.Ljubi moji starši! Gotovo ni-
ste pričakovali, da bo prišla va-
ša hči iz daljne Amerike domov
in vam priredila tako lepo slavnost.
Vaša velika radost mi je
bila bogato plačilo za vse. Saj
jaz se vedno držim zlatega na-
uka: spoštuj očeta in mater, da
ti bo dobro na zemlji.Potovanje je bilo vseskozi ja-
ko prijetno. Naš zastopnik g.
Kollander je skrbel za nas kot
naš lastni oče. Zato ga vsem
toplo priporočam, kadar mislijo
potovati v staro domovino. Mrs.
Frances Kodrič, Mrs. Rozi Ve-
ne in jaz smo bile vedno skupaj
kot tri sestre. Prav lepa jim
hvala za prijetno družino.H koncu pa želim vsem sku-
paj po vsej Jugoslaviji vesele
in blagoslovljene božične praz-
nike in srečno novo leto.Vesel božič želi vsem
odjemalcem

J. J. HEALY

Fleet-Wing Service Station

6619 St. Clair Ave.

DR. A. J. PERKO

3496 E. 93d St.

želi vsem svojim klientom in prijateljem

vesele božične praznike

in

zadovoljno novo leto 1938.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

FRANK PERMEPriporoča se za vsa dela, ki spadajo v mizarstvo stroko,
kot bare, kandre in sploh vsó opremo za gostilne.**NORWOOD CABINET CO.**

1133 Norwood Rd.

PRESKRIBITE SI PREM OG!V gorki in udobni sobi so prazniki veliko prijet-
nejši, kakor pa da človek prezeba v mrzli zimi in
mrzlih prostorih.Mi imamo najboljši premog vseh vrst. Pokličite
nas po telefonu, da vam ga pripeljemo.Pri našem slovenskem podjetju v Clevelandu
dobite najnižje cene za dobro blago.**BLISS COAL CO.**

22290 St. Clair Ave. Tel. KEnmore 0808

Lepi stenski koledarji.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem rojakom.Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem
avtomobilistom in prijateljem**ROAD SERVICE GARAGE**

FRANK KOVACH, lastnik

16115 Waterloo Rd.

Izvršujemo vsa avtomobilska popravila po najnižjih
cenah. — Delo garantirano.

Pokličite telefonično za postrežbo: KEnmore 3251

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
gostom in prijateljem želi**JOE'S RESTAURANT**JOSEPH ZABUKOVEC, lastnik
NAJFINEJŠI LIKERJI, VINA IN PIVO.
FINA DOMAČA KUHINJA.

576 E. 152d St.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem in prijateljem želi**FRANK KEPIC**

14301 Sylvia Ave.

Vedno sveža grocerija, najboljše meso in nizke cene.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
prijateljem in znancem želi**FRANK KOCIN**

PAPIRAR in SOBNI DEKORATOR

730 E. 160th St.

Garantirano delo, cene nizke.

MULberry 3229

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
gostom in prijateljem želi**JOHN GODNJAVEC in DRUŽINA**

Slovenska gostilna in konfekcijska trgovina

16610 Grovewood Ave., vogal E. 167th St.

Tel. KEnmore 2284

HERE IN TIME FOR CHRISTMAS!

1938 FRIGIDAIRE with NEW SILENT METER-MISER

Vi plačate
samo
15c
na dan

"Give Electrical Gifts"

Razveselite jo s to
čudovito novo Frigidaire!

Največjo splošno hraniteljico denarja
v zgodovini Frigidaire

• Nova 1938 Frigidaire je ob času tukaj za božič! Z mnogimi novimi odličnostmi, ki bodo donesle mnogo let največje radosti in prihranka!

Frigidaire NOVI tihi Meter-Miser, na primer, zreže stroške elektrike najnižje, kar poznano ... in dokaže! Obdržava živila varnejše ... zamrzne več ledu hitreje ... in teče tiho, brez neprijetnih prihrankov kot kdaj prej—na elektriki—živilih—ledu—vzdrževanju! In kar je še več, Frigidaire NOVI "Double-Easy" pladen izpusti led takoj. Pridi so NOVI hidrati proti vlagi ... NOVE VRSTE, prostorna, 9 načinov ureditve notranjosti—z NOVINI tekočimi policami in NOVE vrste pladenj za shranjebo.

Te in mnogo drugih izjemnih odličnosti napravi 1938 Frigidaire darilo in hranilno čudovitost. Pridite in vidite DOKAZ, ki več prihrani za mnogo let.

FREE! BEAUTIFUL STERLING SILVER GIFT MEDALLION
To preserve the memory of your gift, a medallion—engraved with any message you desire—will be affixed to your Christmas Frigidaire free of charge, if requested.

NEW SILENT METER-MISER
Uses So Little Current—You Can Hardly Hear It Run! Come in! See—Hear—the PROOF!
Saves up to 25% more on operating cost than even the current-saving Frigidaire of 1937! Simplest cold-making mechanism ever built! Only 3 moving parts, motor included! Automatically oiled! Completely sealed! Comes with 5-Year Protection Plan backed by General Motors!

NEW "DOUBLE-EASY" QUICKKUBE TRAY
Only Frigidaire Has It!
1. Releases cubes instantly—saves 20% more ice! All-metal for faster freezing. Ends waste of melting under faucet!
2. Tray comes free at finger-touch! No tugging or prying! Exclusive Frigidaire Automatic Tray Release. Every tray, in every model, a "Double-Easy" Quickcube Tray!
Come in! See—Try—the PROOF!

30 LET V
TRGOVINI

Božična darila gospodinjam!

VELIKA ZALOGA ŽELEZNINE, ORODJA, OTROŠKIH
IGRAČ, BOŽIČNIH DARIL, VSEVRSTNIH ELEKTRIČNIH
PREDMETOV, ITD.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM ŽELI

MANDEL Hardware

15704 Waterloo Rd.

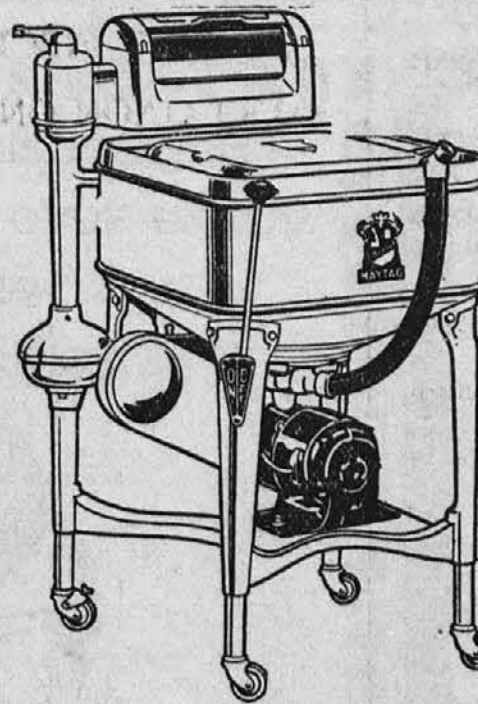
KEenmore 1281

Dvojni prihranki PERITE IN LIKAJTE

NAREDITE TO
MAYTAG BOŽIČ

po MAYTAG načinu

MAYTAG PRALNIK

To je edini pralnik, ki ima
čeber vlit v enem kosu ...
Gyrafoam pralno silo ...
prostor za odtok nesnage
... valjčke za odtok vode
... in druge Maytag odlič-
nosti. Opere 50 funtov perila
v eni uri. Vse čisto, brez da
bi vreli ali menci z rokami.

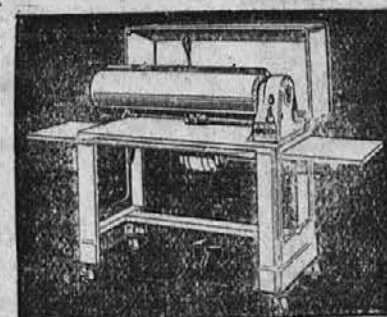
Nad petnajst let svetovnega vodstva so dali Maytagu sloves za čisto in hitro pranje—pralnik, ki vam da nizko ceneno pranje za največ let. Vsaki teden vam Maytag prihrani stroške na pranju in sedaj imate lahko likalnik ravno tako izvrsten kot Maytag pralnik.

POSEBEN NAČRT ZA PREISKUS

Rabite Maytag pralnik ali likalnik v vašem domu pet tednov brez oblagacije, da ga morate kupiti. Plačate samo \$1 na teden najemnine, potem pa če se odločite, da ga hočete kupiti, bo ves denar, ki ste ga plačali odračunan od cene. Ni nobene posebne naklade za to postrežbo.

POJDI TE ALI POKLJICITE PRODAJALCA MAYTAG
SEDAJ ZA POPOLNO INFORMACIJO
O TEM NAČRTU

AKO SE SAM
NE PRODA,
GA NI TREBA
ODBRŽATI

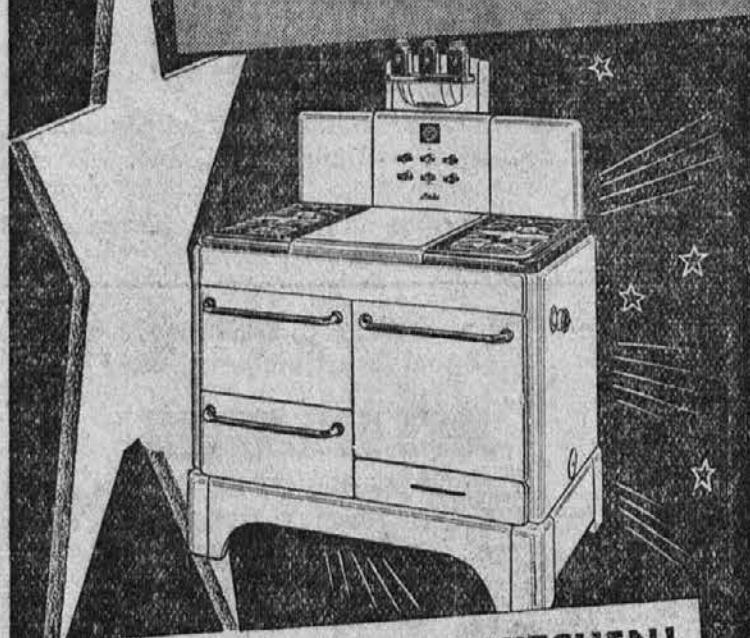
NOVI MAYTAG LIKALNIK

Dvajset modernih odličnosti dajejo Maytag likalniku kvaliteto z enostavnim obratovanjem. Lika vse—tudi obleke, kravate in zamet. Šest lepih modelov v različnih cenah.

"Give Electrical Gifts"

THE CHRISTMAS
STAR THIS YEAR
IS MAGIC CHEF

LET IT SHINE IN YOUR KITCHEN!
Our SPECIAL SALE
Makes it Easy!

You can broil easier and better
in the new Magic Chef Swing-
Out Broiler ... No scooping.

You can do your baking in
less time with the High-Speed
Oven ... Saves gas too!

You can enjoy better top
burner cooking with the famous
Magic Chef Round Burner
Lights automatically.

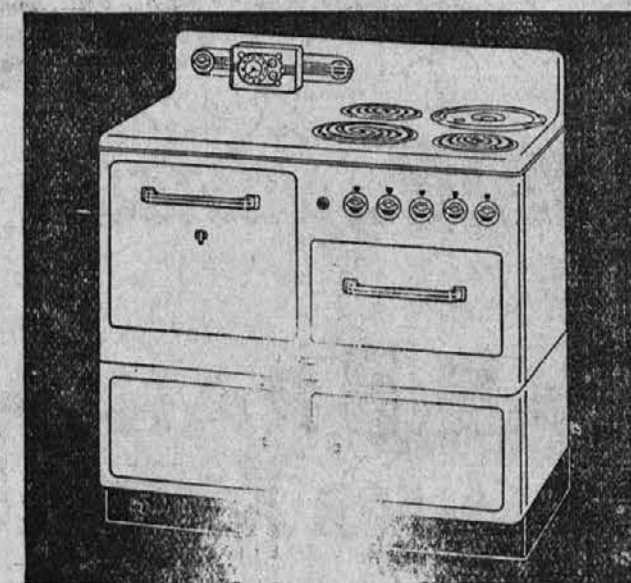
CENA
\$59.50
IN VEČ

\$5.00 TAKOJ
OSTALO NA LAHKA
ODPLAČILA

See this
SENSATIONAL VALUE!

Look for the **Red Wheel**
WHEN YOU BUY A
MAGIC CHEF GAS RANGE

WESTINGHOUSE ELEKTRIČNA KUHNJSKA PEČ

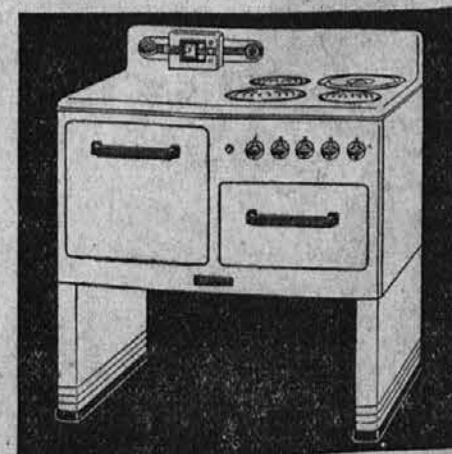
To je peč, ki prekaša po lepoti in uporabljivosti vse druge peči.

Ta krasno izdelana peč vam ne bo samo prihranila na času, ampak so tudi vsa jedila okusnejša.

Prostor za peči je tako velik, da lahko spečete 6 štruc kruha naenkrat in to tako kot vi hočete, ker imate višino vročine popolnoma pod kontrolo.

Vnanost je pokrita s finim belim porcelanom, ki je zelo lahak za čistiti.

Westinghouse Električna Peč bo služila absolutno 100% v veliko zadovoljstvo vsaki gospodinji.

"Give Electrical Gifts"

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 298—PART II.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 21, 1937

LETO XL — VOL. XL

Ustavimo se za hip pri onih, ki so se v zadnjem letu preselili v večne poljane

Morda bo prav, če se ob zatonu tega leta spominjamo svojih dragih svojcev, ki so od 1. decembra 1936, do 1. decembra 1937 zapustili našo clevelandsko slovensko metropolo in se preselili v večne poljane. V tem življenju pogrešamo njih prijete družbe, a ne smemo jih pomilovati, saj so se preselili v boljše življenje, kjer ni krize in ne krutega boja za vsakdanji kosček kruha.

Zapustili so našo slovensko naselbino, našo novo domovino, zapustili slovenski rod, toda pri nas so zapustili dobra dela. Ne bilo bi prav, da bi jih kar tako hitro pozabili, zato njih imena prinašamo na tem mestu v mimoidoči spomin.

Preobširno bi bilo, da bi se spomnili vseh onih naših rojakov in pionirjev v Zed. državah, ki so v zadnjem letu odšli za vedno od nas. Navedli pa bomo, kolikor nam je na razpolago statistika, one, ki so umrli ali bivali tukaj v Clevelandu, v največji slovenski koloniji v Zedinjenih državah in katerih smrt je bila sporočena Ameriški Domovini. Kar imamo od naših preminulih rojakov na razpolago slik, jih tudi prinašamo, da si njih obraze še enkrat ogledamo.

Kot rečeno, navedli bomo imena naših umrlih rojakov in rojakin, ki so se preselili v boljše življenje v teku enega leta. Njih število je veliko in šele ob taki priobčeni statistiki se zavemo, kako naglo gine naša prva generacija, ki se je naselila tukaj, da si izboljša svoj življenjski obstanek. Sedaj počivajo v tujih zemlji, njih novi domovini, daleč proč od rojstne grude. Novi domovini so dali svoje žulje in pridne roke in trudni so legli k večnemu počitku.

Naj jim bo ohranjen blag spomin med nami.

1936

1. decembra 1936 je umrla Dorothy Kutnar, stara 14 let.
1. decembra je umrl Louis Piškur, star 57 let, samski, doma iz stiške fare.
2. decembra je umrl John Ferluga, star 54 let, doma iz Trsta. Bil je znan in navdušen pevec.
4. decembra je umrla Mary

Miklavčič, stara 61 let, doma iz Primskove fare.

5. decembra je umrl Frank Tomazin, star 67 let, doma iz fare Vel. Lašče.

6. decembra je umrla Ana Lekan, stara 28 let, rojena v Clevelandu.

6. decembra je umrl Jack Buh, star 41 let, samski, doma v Brezah pri Ribnici.

8. decembra je umrl Rudolf Mrak, star 33 let, doma Gor. Brda na Gorenjskem.

11. decembra je umrl Stefan Likovič, samski, rojen v Dobl-

cah pri Črnomlju.

11. decembra je umrl Anton Lipovca, fara Ajdovec.

12. decembra je umrl Louis Novinc, star 76 let, doma iz Vel. Lipovca, fara Ajdovec.

12. decembra je umrl Louis Gnidovec, star 65 let, doma iz ajdovske fare.

13. decembra je umrla Frances Lovrin, stara 52 let, doma iz Gradenca pri Žužemberku.

13. decembra je umrl John Perko, star 24 let, samski.

13. decembra je umrla Lucija Kramer, stara 40 let, roj. v Zagrebu.

14. decembra je umrla Lucija Ule, stara 52 let, doma iz Nove vasi pri Zatični.

14. decembra je umrla Frances Prah, stara 5 let in pol, roj. v Clevelandu.

14. decembra je umrl Peter Fortuna, star 56 let, doma iz Smrečja pri Vrhniki.

20. decembra je umrl Louis Eppich, star 25 let, rojen v Clevelandu.

21. decembra je umrl Anton Zalar, star 30 let, roj. v Clevelandu.

24. decembra je umrl Joseph Kranjc, star 76 let, doma iz Cerknice.

25. decembra je umrl John Simonič, star 53 let.

25. decembra je umrla Josephine Germ, stara 60 let.

28. decembra je umrl Martin Potisek, star 52 let, doma iz Dolge njive, fara St. Lovrenc.

27. decembra je umrl Stefan Vikovich, star 47 let, doma v Turnišču, Prekmurje.

30. decembra je umrl Frank Mulley, star 51 let, doma iz Koritne pri Bledu.

1937

1. januarja je umrl Joseph Butinar, star 39 let, doma iz Prekmurja.

2. januarja je umrl Stefan Lunder, star 55 let, doma iz Dol. Poljan pri Vel. Laščah. Bil je poznan kulturni delavec.

3. januarja je umrla Florence Wasil, stara 3 leta, roj. v Clevelandu.

3. januarja je umrla Katarina Telatko, stara 71 let.

5. januarja je umrla Mary Podgorelec, stara 77 let, doma iz Velesovega pri Kranju.

5. januarja je umrla Helena Fabian in njena dvojčka na porodu.

7. januarja je umrla Frances Žurga, stara 58 let, doma iz Javorja pri Škocjanu.

7. januarja je umrla Ana Cerknice.

Stanonik, stara 25 let, roj. v Rožni dolini pri Ljubljani.

7. januarja je umrl staršem Hočevar sinček Donald, star 3 leta.

10. januarja je umrl John Božič, star 51 let, doma z St. Vida pri Zatični.

10. januarja je umrl Jacob Judež, samski, doma iz Preserja pri Ljubljani.

11. januarja je umrl Frank Knaus, star 54 let, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici.

11. januarja je umrl staršem Jerkič sinko Raymond, star 8 let.

11. januarja je umrl Anton Jakič, star 63 let, samski, doma iz Vel. Lašč.

13. januarja je umrl John Turšič, star 52 let, doma iz

13. januarja je umrl staršem Perušek sinček Donald, star 16 mesecev.

15. januarja je umrl Jack Murn, star 62 let, doma iz Prezida.

16. januarja je umrla Fran-

ces Kromar-Hajdnik, stara 64 let, doma iz Gorenje vasi pri Ribnici.

18. januarja je umrl Frank Zalaznik, star 61 let, doma iz Kozarij, fara Dobrova.

19. januarja je umrl Frank Pivk, star 49 let, doma iz Zirovskega vrha.

22. januarja je umrla Ana Hein, stara 29 let, rojena v Clevelandu.

22. januarja je umrl Frank Nelc, star 58 let, doma iz Loške doline.

22. januarja je umrla Johana Korče, doma iz Verda pri Vrhniki.

23. januarja je umrl Edward Tekaučič.

16. januarja je umrl Viktor Opaškar, star 54 let, doma iz

Gorjuš pri Domžalah.

18. januarja je umrl Frank Zalaznik, star 61 let, doma iz Kozarij, fara Dobrova.

19. januarja je umrl Frank Pivk, star 49 let, doma iz Zirovskega vrha.

22. januarja je umrla Ana Hein, stara 29 let, rojena v Clevelandu.

22. januarja je umrl Frank Nelc, star 58 let, doma iz Loške doline.

22. januarja je umrla Johana Korče, doma iz Verda pri Vrhniki.

23. januarja je umrl Edward Tekaučič.

24. januarja je umrla Tereziya Franko, stara 47 let, doma z čateške fare.

24. januarja je umrl Louis Ilc, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici.

24. januarja je umrla Mary Lenaršič, stara 66 let, doma iz Bevk pri Vrhniki.

27. januarja je umrla Ana Bele, stara 56 let, doma iz Bogdanje vasi pri Žužemberku.

28. januarja je umrl Karl Rotar, star 61 let.

29. januarja je umrla Maria-

na Safran, stara 50 let, doma iz Rakitne.

30. januarja je umrl John

Blažek, star 56 let, doma iz Razdrtega, Notranjsko.

30. januarja je umrla Marie Duša, stara 28 let, roj. v Clevelandu.

31. januarja je umrla Frances Ivančič, stara 40 let, doma iz Paulice, Primorsko.

1. februarja je umrl John Trepal, doma iz Rovt pri Logatcu.

5. februarja je umrl Frank Kodek, star 60 let, doma iz Pečice, fara Škocjan.

5. februarja je umrl Martin Podgorelec, star 67 let, doma iz Huma pri Ormožu.

11. februarja je umrl Ludvik Marshe, star 42 let, doma iz Brega pri Ribnici.

12. februarja je umrla Molly Hočevar, stara 56 let, doma iz Višje, fara Ambrus.

13. februarja je umrla Mary Brglez, stara 56 let, doma iz Paleza.

14. februarja je umrla Ana Vrhunc, stara 73 let, doma iz Vidma na Štajerskem.

15. februarja je umrl Avgust

Červan, star 56 let, doma iz Soteske pri Toplicah.

15. februarja je umrl Alojzij Kaučič, star 49 let, doma iz Zirovskega vrha.

16. februarja je umrla Tereziya Kuhar, stara 57 let, doma iz Rudnika pri Ljubljani.

17. februarja je umrla Mary Ahlin, stara 56 let, doma iz Klet pri Žužemberku.

17. februarja je umrl Stanley Klemenčič, star 50 let, doma z St. Vida pri Zatični.

19. februarja je umrl John

Tomšič, star 59 let, doma iz Illove gore pri Dobrem polju.

Ivan Zupan:

BOŽIČ V TUJINI

Le zvonite, le donite
svetonočni vi zvonovi!
srca tužna nam blažite
tukaj v domovini novi.

Danes naši spet spomini
let nekdanjih se budio;
tjakaj proti domovini
dragi, zopet nam hitijo.

Kje so oni srečni časi
svetonočne poezije?—
"Vnepozabni rojstni vasi,"
nam veli srce in bije.

Tam smo naša mlada leta
v krogu dragih preživeli,
in ko noč je bila sveta,
smo božične pesmi peli.

Pesmi danes, slične, mile
čuje tudi se v tujini,
toda lepše—tam so bile,
v daljni stari domovini!

Naj zvonovi iz daljave
naše milo se glasijo,
in božične spet pozdrave
tja čez morje vsem donijo!

19. februarja je umrl Frank

Pangere, star 21 let, roj. v Clevelandu.

21. februarja je umrl Frank Zot, star 23 let, samski.

21. februarja je umrl Karl Derganc, star 59 let.

23. februarja je umrla Ana Horvat, stara 53 let, doma iz Ljubljane.

23. februarja je umrl John Kristan, star 37 let, doma iz Mlesčevega pri Zatični.

24. februarja je umrl John

Tramte, star 46 let, doma iz Gradenja, pri Beli cerkvi.

26. februarja je umrl George Tomin, samski.

28. februarja je umrla Mary Novak, stara 54 let, doma iz Artič pri Brežicah.

28. februarja je umrl Lovrence Perko, star 14 let, roj v Clevelandu.

28. februarja je umrl v Chicagu Charles Gorjup, splošno poznani zastopnik za Triner Co.

2. marca je umrl Martin Komat, star 56 let, doma iz Primskovega.

5. marca je umrl Peter Cernar, star 57 let, doma iz Domžal.

8. marca je umrla Frances Jean Glavich, stara 4 mesece, roj. v Clevelandu.

9. marca je umrla Marija Fortuna, stara 43 let, doma iz Gradiške, fara sv. Trojica.

9. marca je umrl Raymond Hutter, star 35 let.

9. marca je umrl Frank

Mahnič, star 39 let, doma iz Sežane.

11. marca je umrla Eleanore Olga Colarich, stara 8 let, roj. v Clevelandu.

11. marca je umrla Karolina Barbish-Brezovar, stara 46 let, doma iz Šmarja.

13. marca je umrla Mary Fabian, stara 37 let, roj. v Clevelandu.

14. marca je umrla Mary Anna Kmet, stara 24 let, roj. v Clevelandu.

15. marca je umrl Frank Stanonik, star 62 let, doma iz Horjula pri Vrhniki.

16. marca je umrl Frank Černe, star 28 let, roj. v Clevelandu.

17. marca je umrl Ant. Koci, star 68 let, doma iz moravske fare.

18. marca je umrl Frank Petrič, samski.

18. marca je umrla Gertrude Kocjančič, stara 60 let, doma iz Smuke pri Kočevju.

19. marca je umrl Joseph Hvala, star 59 let, doma iz Prim-

skovega.

27. marca je umrla Mary Slabe, stara 37 let, doma iz Koč pri Slavini.

28. marca je umrla Frances

Čoš, stara 49 let, doma iz Vel. vrhov pri Krki.

29. marca je umrl Peter Česen, star 71 let, doma iz Doba pri Domžalah.

30. marca je umrl Vincenc Nose, star 55 let, doma iz Lipe pri Strugah.

30. marca je umrl Ladislav Budnar, star 10 let, roj. v Clevelandu.

31. marca je umrl Matevž Sirk, star 74 let, doma iz Gor. Kamenja pri Dobrniču.

31. marca je umrl v Ljubljani Frank Sakser, ustanovitelj Glas Naroda v New Yorku.

1. aprila je umrl John Klaus,

star 29 let, samski.

3. aprila je umrl Jos. Pečnik, star 67 let, doma iz Šmihela pri Žužemberku.

4. aprila je umrl John Fabec, star 37 let, roj. v Clevelandu.

4. aprila je umrla Jennie Ropos, stara 43 let, doma iz Mramorjevega pri Novi vasi.

5. aprila je umrl Edward Prijatelj, star 52 let, doma iz Ribnice.

11. aprila je umrl Frank Stos, star 22 let, roj. v Clevelandu.

12. aprila je umrla Louise

Jakšič, stara 36 let, roj. v Clevelandu.

12. aprila je umrl Frank Rajer, star 66 let, doma iz Martinje vasi, fara St. Lovrenca.

13. aprila je umrla Ljudmila Lekan, stara 21 let, roj. v Clevelandu.

16. aprila je umrla Ana Gundič, stara 26 let.

16. aprila je umrla Frances Levstek, stara 57 let, doma iz Jurjevice pri Ribnici.

19. aprila je umrl Fred Počnik, star 38 let.

20. aprila je umrla Mary Novak, stara 44 let, doma iz Zaldanča pri Vrhniki.

21. aprila je umrl John Jamnik, star 49 let, doma iz Zavrtače pri Zatični.

24. aprila je umrl Frank Nose, star 55 let, doma iz Krke.

FRANCES LEVSTEK

25. aprila je umrl Ant. Klaus, star 87 let, doma od Sv. Gregorja.

26. aprila je umrl Frank La-

zar, star 52 let, doma iz Marince vasi, fara Krka.

28. aprila je umrl Vincenc Perušek, star 36 let, roj. v Clevelandu.

29. aprila je umrla Katarina Šlosar, stara 56 let, doma iz Klanca pri Voloski.

29. aprila je umrla Nellie Helen Gorenc, stara 29 let, roj. v Sharon, Pa.

1. maja je umrl Bill Copich, star 15 let, roj. v Clevelandu.

2. maja je umrla Antonia Peček, stara 63 let, doma na Vrheh pri Krki.

3. maja je umrl John Komo-

čar, star 56 let, doma iz Mrzle vasi pri Čatežu.

4. maja je umrl Jos. Volk, star 5 let, roj. v Clevelandu.

4. maja je umrla Josephine De Saulmier, roj. Mihelich, stara 26 let, doma iz Radovne pri Bledu.

5. maja je umrla Rose Stenac, stara 41 let, doma iz Reke.

6. maja je umrla Frances Valovašič, stara 60 let, doma iz Horjula.

7. maja je umrl Anton Na-

gel, star 49 let, doma iz Stopič.

15. maja je umrl Frank Moran, star 40 let, doma iz Višnje gore.

17. maja je umrl Andrew Ujčić, star 20 let, roj. v Davis, West Virginia.

21. maja je umrla Jera Jarc, stara 62 let, doma iz Zagradca.

20. maja je umrl Jos. Eppich, star 62 let, doma od Kočevja.

23. maja je umrl Louis Škufca, star 45 let, roj. v Butte, Montana.

23. maja je umrl Anton Hočvar, star 81 let, doma iz Kompolja.

25. maja je umrl Anton Mešek, star 60 let, doma iz Štorevega pri Sv. Trojici.

27. maja je umrl John Thomas, star 37 let, roj. v Clevelandu.

28. maja je umrl Frank Duša, star 47 let, doma iz Čegošč, pri Zatični.

29. maja je umrl Rev. Jos. Shuster, star 37 let, roj. v Newburghu. Bil je komaj eno leto posvečen v mašnika.

2. junija je umrl John Prhne, star 55 let, doma iz Orehovca pri St. Jerneju.

2. junija je umrl Frank Gustinčič, star 21 let, roj. v Clevelandu.

3. junija je umrl Rudolf Fibjash, star 15 let, roj. v Clevelandu.

4. junija je umrl Blaž Bartol, star 46 let, doma iz St. Ruperta.

6. junija je umrl John Puelj, star 45 let, doma iz Deče vasi pri Trebnjem.

6. junija je umrl Viktor Boiko, star 20 let, roj. v Clevelandu.

6. junija je umrla Amalija

Rugelj, stara 24 let, doma od Mirne.

6. junija je umrla Mary Klausar, stara 49 let, doma iz Solkana pri Gorici.

10. junija je umrl Frank Sinkovec, star 50 let, doma iz Dobrove pri Škocjanu.

11. junija je umrla Rose Oberstar, stara 31 let, roj. v Clevelandu.

12. junija je umrla Paulina Medic, stara 25 let, doma iz Britofa pri Kranju.

14. junija je umrl John Ro-

žanec, star 68 let, doma iz Rodika pri Divači.

16. junija je umrla Josefina Zrban, doma iz fare Slavine.

18. junija je umrla Frances Mesec, stara 62 let, doma iz Verda pri Vrhniki.

18. junija je umrl John Kozar, star 65 let, doma od Stične.

19. junija je umrl Gašper Vičar, star 72 let, doma iz St. etra.

23. junija je umrl Luka Zelo, star 51 let, doma od St. Petra, na Krasu.

24. junija je umrl Matija Kovač, star 71 let, doma iz Spod. Brezovice.

25. junija je umrla Katarina Vukčević, stara 46 let, doma iz Vel. Poljan pri Ribnici.

26. junija je umrl Mihael Kolesar, star 48 let.

26. junija je umrl Joseph Fakolt, star 31 let.

28. junija je umrl Robert Hrovat, star 3 leta, roj. v Clevelandu.

28. junija je umrl Viljem Sitter, star 56 let, doma iz Trbovelj.

29. junija je umrl Jos. Fabjan, star 26 let, roj. v Clevelandu.

29. junija je umrl Alojzij Pate, star 42 let, doma iz Repč, fara Trebnje.

1. julija je umrl Jos. Blatnik, star 63 let, doma iz fare Zagradec.

2. julija je umrl Rudolf Dulc, star 35 let, rojen v Clevelandu.

2. julija je umrl v stari domovini priljubljeni škof dr. Anton Bonaventura Jeglič, velik prijatelj našega naroda in mnogim dobro poznan tudi v Ameriki. Naj mu bo ohranjen blag spomin.

4. julija je umrl Anthony Čoš, star 37 let, rojen v Litiji.

7. julija je umrla Julia Gorjup, stara 50 let, doma od Čabra.

9. julija je umrl Joe Drobnič, star 46 let, doma iz Gorice vasi pri Ribnici.

12. julija je umrl Luka Levec, star 55 let, doma iz Ihana.

12. julija je umrla Jennie Prostor, stara 7 tednov.

12. julija je umrla Jennie Kranz, stara 51 let, doma iz St. Vida pri Zatični.

13. julija je umrl staršem Baumbick 2 tedna star sinček Johnny.

15. julija je umrl Joe Zavir-

šek, slovenski odvetnik, ki je živel v Phoenix, Arizona. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Cleveland. Star je bil 37 let, roj. v Clevelandu.

17. julija je umrla Ana Kužnik, stara 79 let, doma iz Koroške vasi pri Novem mestu.

17. julija je umrl Jos. Koenig, star 58 let, doma od Kočevja.

18. julija je umrla Jenie Paulin, stara 37 let, doma iz Žalostnega vrha pri Prezidu.

19. julija je umrl Joseph Zaren, star 54 let, doma od Sv. Duha pri Krškem.

19. julija je umrla Mary Go-

spodarich, stara 51 let, doma iz Trstenika.

20. julija je umrla Agnes Lutin, stara 69 let, doma iz Prigovice pri Ribnici.

21. julija je umrla Marija Svete, stara 66 let, doma iz borovniške fare.

23. julija je umrla Johana Sava, stara 67 let, doma iz Smlednika.

23. julija je umrl John Pengov, star 55 let, doma iz Kamnika na Gorenjskem.

23. julija je umrl Matthew Kraus, star 44 let, doma od Kočevja.

26. julija je umrla Matilda Nose, doma iz Grintavca pri Zagradcu.

26. julija je umrla Matilda

MATILDA NOSE

28. julija je umrl Ant. Turk, ko pretresla vso slovensko naselbino.

star 52 let, doma iz Vrhnike.

29. julija je umrla Marija Zrimec, stara 49 let, doma iz Ročinja na Goriškem.

1. avgusta je umrla Jennie Turk, stara 48 let, doma iz Vojškega nad Idrijo.

1. avgusta je umrl John Rožič, star 15 let, roj. v Clevelandu.

2. avgusta je umrla Frances Kavalar, stara 50 let, doma iz Lesece.

2. avgusta je umrl Jernej Stojkovič, star 53 let, doma iz Bazovice.

3. avgusta je umrl Anton Kocjančič, star 60 let.

3. avgusta je umrl Anton Kocjančič, star 26 let. To sta bila oče in sin, ki sta utonila v jezeru.

4. avgusta je umrl Frank Perušek, star 20 let, roj. v Clevelandu.

4. avgusta je umrla Frances

Bradač, star 48 let, doma iz Vel. Lese pri Zatični.

14. avgusta je umrl Anton Majer, star 69 let, doma iz Dobrove pri Ljubljani.

19. avgusta je umrl staršem Modic, sinko, prvorojenec.

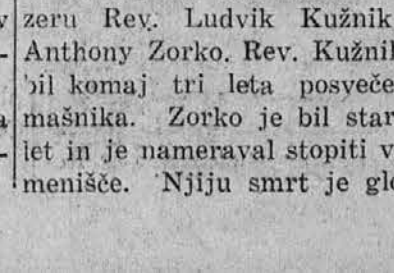
20. avgusta je umrl Edward Skully, star 25 let, rojen v Clevelandu.

20. avgusta je umrla Pavlina Medevic, stara 22 let, roj. v Clevelandu.

21. avgusta je umrla Agnes Srpič, stara 58 let, doma iz Gorice vasi pri Leskovcu.

21. avgusta je umrla Tillie Bcsick, stara 43 let, rojena v Pennsylvaniji.

24. avgusta je umrl John

Rus, star 57 let, doma iz St. Vida pri Zatični.

31. avgusta je umrl Frank Zoran, star 50 let, doma iz Jame pri Žužemberku.

31. avgusta je umrl Joseph Kalister, star 59 let, doma iz Žej pri Slavini.

1. sept. je umrla Helena Fajdiga, stara 43 let, doma iz Hinj.

6. sept. je umrl Anton Lušin, star 42 let, roj. v Clevelandu.

7. sept. je umrl Frank Seme, star 20 let, roj. v Clevelandu.

8. sept. je umrl Ludvik Ja-

koš, star 25 let, roj. v št. Janžu.

9. sept. je umrl Vincenc

Savnik, star 47 let, doma iz Dolnje vasi na Štaj.

9. sept. je umrla staršem Smrdel, hčerka novorojenka.

10. sept. je umrl Mihael Starošinič, star 13 let, roj. v Clevelandu.

11. sept. je umrl Frank Anžlovar, star 44 let, doma iz Prapreč, fara št. Vid pri Zatični.

12. sept. je umrl Jos. Primc, star 70 let, doma iz Dvora pri Žužemberku.

13. sept. je umrl Jerry Modic, star 50 let.

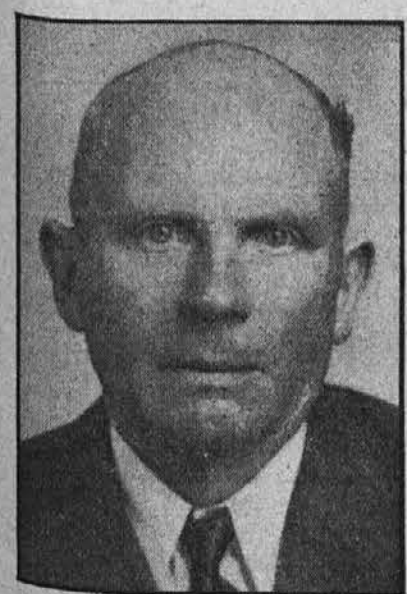
13. sept. je umrl Rok Šprajc,

star 54 let, doma iz Žužemberka.

15. sept. je umrl Frank Milan Znidaršič, star 9 let, roj. v Clevelandu.

15. sept. je umrl John Moži-

na, star 56 let; splošno poznan in priljubljen v Clevelandu.

16. sept. je umrla Ana Sadar, stara 74 let, doma iz Mačkovec pri Žužemberku.

19. sept. je umrl Andrej Kikelj, starosta slovenskih naselencev v Clevelandu. Doma je bil iz Sadinje vasi pri Žužemberku.

21. sept. je umrla Antonija Ulčakar, stara 70 let, doma od Moravc.

23. sept. je umrl John Tra-

ba pri Vel. Laščah.

8. okt. je umrl Thom Telišman,

tar, star 14 let, roj. v Clevelandu.

23. sept. je umrla Mary Praz-

nik, stara 57 let, doma iz Sv. Križa pri Litiji.

23. sept. je umrl Anton Pla-

ninšek, star 50 let, doma iz Peč, št. Vid pri Zatični.

24. sept. je umrl Joseph Levstek, star 42 let, doma iz Zverč pri Žužemberku.

26. sept. je umrla Mary Jakšetič, stara 47 let, doma od Ilirske Bistrice.

27. sept. je umrla Mary Stibil, stara 60 let, doma iz Ajdovščine.

28. sept. je umrl John Žitko,

star 71 let, doma iz Selc pri Postojni.

29. sept. je umrla Ida Cugelj, stara 21 let, roj. v Clevelandu.

1. oktobra je umrl Anton Kenda, star 58 let, doma iz Tolmina.

1. oktobra je umrl Martin Rade, star 72 let.

2. oktobra je umrl Frank

Ban, star 49 let, doma iz Gor. Obrež pri Brežicah.

6. oktobra je umrla Mary Sodja, stara 30 let, roj. v Clevelandu.

7. oktobra je umrl staršem Škerl 19 mesecev star sinček.

8. oktobra je umrl Louis Zakrajšek, star 49 let, doma iz Ro-

ba pri Vel. Laščah.

8. okt. je umrl Thom Telišman,

star 43 let, doma iz Hraština.

9. oktobra je umrl Frank Krajnc, star 50 let, doma iz Strahomerja pri Ljubljani.

11. oktobra je umrl John Godar, star 49 let, doma iz Laz pri Krki.

12. oktobra je umrla Mary Stražišar, stara 40 let, doma iz Dobrega polja.

14. oktobra je umrl Frank Mihevic, star 19 let, roj. v Clevelandu.

14. oktobra je umrla starišem Jeraj hčerka Janet, stara 11 dni.

17. oktobra je umrla Katari-na Lovšin, stara 55 let, doma iz Mareš pri Sv. Gregorju.

18. oktobra je umrl Alojzij Jevnikar, star 50 let, doma iz Ljubljane.

18. oktobra je umrla Marija Rus, stara 83 let, doma iz Travnika pri Loškem potoku.

20. oktobra je umrla Mary Legan, stara 58 let, doma iz Globokega pri Krki.

20. oktobra je umrla Rose Sintič, stara 47 let, splošno znana v slovenski naselbini in med Amerikanci.

20. oktobra je umrl Louis Grčar, star 46 let, doma iz Št. Ruperta.

23. oktobra je umrl John Vidrih, star 67 let, doma iz Strug.

27. oktobra je umrl Anton Princič, star 75 let, doma iz Črešnice.

16. oktobra je umrla Antonia Kristančič, stara 44 let, doma od Mokronoga.

2. novembra je umrl Martin Klemenčič, star 60 let, doma iz Borovnice.

3. novembra je umrl John Srakar, star 54 let, doma iz Tomačevega.

6. novembra je umrla Louise

Mandel, stara 58 let, doma iz Mirne.

7. novembra je umrl Joseph Černigoj, star 56 let, doma iz Leskovca.

8. novembra je umrla Mary Malnar, stara 22 let, roj. v Clevelandu.

11. novembra je umrla Mary

Lazar, doma iz Podlipe pri Vrh-niki.

12. novembra je umrla staršem Dremel hčerka prvorojenka.

12. novembra je umrla Josephine Vičič, stara 20 let, roj. v Clevelandu.

14. novembra je umrl Frank

Mary Stusek,

Wickliffe, Ohio.

Povest iz davnih dni

Bilo je leta 1908, ako se ne motim, ko je v koledarju družbe sv. Mohorja izšla povest, ki mi je ostala v živem spominu. Da se ne pozabi, sem se namenila, da jo spisem za božično številko Ameriške Domovine.

Bilo je v mali gorski vasi na Slovenskem. Na izmed srednjih kmetij, ki so bile precej oddaljene druga od druge, je živel mož srednjih let. Reklji so pri Podbregarju. Žena mu je umrla in mu ostavila hčerko edinko. Ančki je bilo 17 let in oče je sprevidel, da mu bo že hči lahko gospodinjila, zato je sklenil, da se ne bo več oženil, pač pa je cgledeval za primernim zetom. Ančka je bila zala, pa tudi pametna in poštena. Ko je hodila ob nedeljah v farno cerkev k maši, je oko marsikaterega mladeniča obstalo na njej in ni bil samo eden, ki bi bil vesel, ko bi jo dobil za ženo.

Posebno dva sta se poganjala za njeno naklonjenost. Eden je bil Mestnikov Janez. Njegov oče je imel precej lepo posestvo v dolini. Bil je prekupevalec in je trgoval z živino in žitom. Zato je bil Janez tudi v mladih letih mladega gospodarja. Mestnikov Janez da ga je že parkrat vprašal zanj. Anka pa o možitvi neče ničesar slišati in pravi, da bo še bolj pridno delala, da očetu ne bo treba trpeti. Janez pa neče, ker se ji vidi, da bi ne bil dosti prida.

Oče vesel, da je Ančka tako razumna, reče:

"Glej, dete moje, staram se in rad bi te videl preskrbljeno. Želel bi si zeta, ki bi imel malo več premoženja, da bi si naša domačija bolj opomogla. Vem pa tudi, da je priden in pošten fant zlata vreden. Zato mi odkrito-erčno povej, kaj bi rekla, ko bi žagarjev France vprašal zate."

Ančka je bila v strašni zadregi. Saj ni pričakovala, da oče kaj sluti o njeni ljubezni do Franceta. Rdečica jo zalije in komaj spregovori:

"Oče!"

Podbregarju je bilo to dovolj. Vedel je, da Ančka ljubi Franceta in da bo srečna z njim. Nato ji pove, kaj sta govorila s Francetom. Ančka je bila zelo vesela, saj je vedela, da bo dobila dobrega moža, domačija pa skrbnega gospodarja. Par mesecev potem se je vršila poroka, sicer popolnoma priprosta, vendar v največjo zadovoljnost navzočih.

Janez je grozno jezilo, da mu je ta hribovec, kot je nazival Franceta, prevzel izvoljenko. Ker pa je zelo potreboval gospodinjo, se je kmalu oženil z bogato, ne preveč mlado hčerjo nekega gostilničarja v sosednji fari. Ženitovanje so obhajali kar najbolj slovesno. Tako je hotel pokazati Ančki in Francetu, da nekaj premore. Ančka pa ni bila prav nič žalostna. S Francetom sta živela v najlepši slogi in stari Podbregar se je rad pohvalil, da bi niti on sam ne mogel bolje gospodariti kot France. Domačijo, katero je imel France po starših, je prodal svoji sestri. Z denarjem pa izboljšal Podbregarjevo posestvo, tako da so ljudje govorili: "Glejte mladega, kako dobro gospodari; povsod se kaže izboljšanje!" Ančka, ki je pestovala malo Anico, mu je bila zelo hvaležna, posebno ko je vide-la, da se je njen oče kar pomladil, odkar mu ni bilo treba več tako trpeti kot prej.

Morda bi bila ostale razmere neizpremenjene, da ni prišel iz Amerike Francetov svak Matetevž, ki je prinesel lepih, kot se je rad pohvalil. Že je France jel premišljati, če bi ne bilo dobro, da bi tudi on poskusil svojo srečo v Ameriki. Toda Ančki se je za Franceta in se na tistem jezila na Matetevža, češ, da je on kriv, da France sili v Ameriko. Stari Podbregar je bil pa drugih misli.

"Le pojdi," mu je prigovarjal. "Sedaj sem še jaz toliko pri mo-

Rebec, star 78 let, doma iz Sežane.

16. novembra je umrl Jos. Čermelj, star 49 let, doma iz Krilj pri Ajdovščini.

18. novembra je umrla staršem Pcvše hčerka novorojenka.

18. novembra je umrla Frances Straus, stara 72 let, doma iz Smihela.

19. novembra je umrl John Korošec, star 43 let, doma iz Čateža.

19. novembra je umrl John Nemčik, star 50 let, roj. v Clevelandu.

22. novembra je umrl Jos. Ivančič, star 63 let, doma iz Kota pri Vel. Laščah.

23. novembra je umrl John Kremar, star 37 let, roj. v Clevelandu.

26. novembra je umrl Stanley Virant, star 27 let, roj. v Clevelandu.

28. novembra je umrla Mici Sarbec, stara 30 let, roj. v Ken-

Ančka zelo všeč. Toda bal se je, da ga Podbregar ne bo maral za zeta, ker je bil reven. Zdelo se mu je, da ga tudi Ančka rada vidi in to mu je dalo pogum, da je enkrat, ko je ob konjški pomagal pri Podbregarjevih, kar odločno vprašal očeta, kaj bi dejali, ko bi on prosil za Ančko.

Staremu to vprašanje ni prišlo nepričakovano. Vedel je, da France rad vidi Ančko in da tudi njej oko zažari, kadar zagleda Franceta. Vendar nekoliko pomolči, potem pa pravi:

"Dobro te poznam, France. Tvoj pokojni oče, Bog mu daj dobro, je bil moj prijatelj iz mladih let. Vendar ne bi za vse na svetu hotel siliti svoje hčere v možitev, ako bi vedel, da si je one koga drugega izbrala. Njena sreča mi je čez vse."

France je bil neizmerno vesel, da ga Podbregar ni zavrnil. Upal je, da se bo vse dobro izteklo.

Ko neke nedelje popoldne sedita oče Podbregar in Ančka v senci pod jablano, začne oče kot že večkrat zadnje čase, tožiti, da je utrujen, da kmetija potrebuje mladega gospodarja. Mestnikov Janez da ga je že parkrat vprašal zanj. Anka pa o možitvi neče ničesar slišati in pravi, da bo še bolj pridno delala, da očetu ne bo treba trpeti. Janez pa neče, ker se ji vidi, da bi ne bil dosti prida.

Oče vesel, da je Ančka tako razumna, reče:

"Glej, dete moje, staram se in rad bi te videl preskrbljeno. Želel bi si zeta, ki bi imel malo več premoženja, da bi si naša domačija bolj opomogla. Vem pa tudi, da je priden in pošten fant zlata vreden. Zato mi odkrito-erčno povej, kaj bi rekla, ko bi žagarjev France vprašal zate."

Ančka je bila v strašni zadregi. Saj ni pričakovala, da oče kaj sluti o njeni ljubezni do Franceta. Rdečica jo zalije in komaj spregovori:

"Oče!"

Podbregarju je bilo to dovolj. Vedel je, da Ančka ljubi Franceta in da bo srečna z njim. Nato ji pove, kaj sta govorila s Francetom. Ančka je bila zelo vesela, saj je vedela, da bo dobila dobrega moža, domačija pa skrbnega gospodarja. Par mesecev potem se je vršila poroka, sicer popolnoma priprosta, vendar v največjo zadovoljnost navzočih.

Janez je grozno jezilo, da mu je ta hribovec, kot je nazival Franceta, prevzel izvoljenko. Ker pa je zelo potreboval gospodinjo, se je kmalu oženil z bogato, ne preveč mlado hčerjo nekega gostilničarja v sosednji fari. Ženitovanje so obhajali kar najbolj slovesno. Tako je hotel pokazati Ančki in Francetu, da nekaj premore. Ančka pa ni bila prav nič žalostna. S Francetom sta živela v najlepši slogi in stari Podbregar se je rad pohvalil, da bi niti on sam ne mogel bolje gospodariti kot France. Domačijo, katero je imel France po starših, je prodal svoji sestri. Z denarjem pa izboljšal Podbregarjevo posestvo, tako da so ljudje govorili: "Glejte mladega, kako dobro gospodari; povsod se kaže izboljšanje!" Ančka, ki je pestovala malo Anico, mu je bila zelo hvaležna, posebno ko je vide-la, da se je njen oče kar pomladil, odkar mu ni bilo treba več tako trpeti kot prej.

Morda bi bila ostale razmere neizpremenjene, da ni prišel iz Amerike Francetov svak Matetevž, ki je prinesel lepih, kot se je rad pohvalil. Že je France jel premišljati, če bi ne bilo dobro, da bi tudi on poskusil svojo srečo v Ameriki. Toda Ančki se je za Franceta in se na tistem jezila na Matetevža, češ, da je on kriv, da France sili v Ameriko. Stari Podbregar je bil pa drugih misli.

"Le pojdi," mu je prigovarjal. "Sedaj sem še jaz toliko pri mo-

Rebec, star 78 let, doma iz Sežane.

16. novembra je umrl Jos. Čermelj, star 49 let, doma iz Krilj pri Ajdovščini.

18. novembra je umrla staršem Pcvše hčerka novorojenka.

18. novembra je umrla Frances Straus, stara 72 let, doma iz Smihela.

19. novembra je umrl John Korošec, star 43 let, doma iz Čateža.

19. novembra je umrl John Nemčik, star 50 let, roj. v Clevelandu.

22. novembra je umrl Jos. Ivančič, star 63 let, doma iz Kota pri Vel. Laščah.

23. novembra je umrl John Kremar, star 37 let, roj. v Clevelandu.

26. novembra je umrl Stanley Virant, star 27 let, roj. v Clevelandu.

28. novembra je umrla Mici Sarbec, stara 30 let, roj. v Ken-

či, da bom lahko gospodaril par let. V tem se pa vrneš in bo zopet vse dobro. V božjih rokah smo pa tukaj kot tam."

In tako je bilo sklenjeno, da gre France takoj, ko bodo pospravljani poljski pridelki. O tem je zvedel tudi Mestnikov Janez. On namreč ni bil nič kaj srečen v zakonu. Žena mu je prinesla lepo doto, pa tudi vse polno nečimernih misli. Vzgojena v gostilni, je ni veselilo kmečko jelo. Hišo si je uredila bolj po mestno. In tudi dekle je imela, la se ne bo ubijala po polju, saj je dovolj prinesla k hiši. Janez pa je grizlo, ko je videl, kako France lepo napreduje, njegovo delo pa ni kazalo nikakega uspeha. Večkrat je premišljal, kako bi se maševal nad Francetom, češ, da je on kriv njegove nesreče. Ko je slišal, da se France odpravlja v Ameriko, mu je šinila misel v glavo, kaj, ko bi tudi on šel. Delo bi dobil, zraven pa tudi več prilike maševati se nad Francetom. Hitro je uredil najpotrebnejše in tri tedne po Francetovem odhodu, je bil tudi on pripravljen na pot. Ženi ni omenil nič, saj mu je bila skoro v nadlego. Otrok ni-sta imela. Oče mu je umrl drugo leto po poroki, zato mu slovo ni bilo preveč težko. Ko je žena čez par dni dobila pismo od Janeza, v katerem ji sporoča, da gre za par let v Ameriko, ji ni bilo nič hudo. Še vesela je bila, da vsaj ne bo nikogar, ki bi ji gledal na prste.

Drugače pa je bilo pri Podbregarjevih. Ančki je bilo zelo hudo za Francetom. Vroče je Boga prosila, da ga varje hudega. Pa tudi Podbregarju ni bilo tako lahko. Sam je ljubil Franceta kot bi bil njegov sin. In mala Anica, ki je izpolnila že tretje leto, je čisto spraševala mater, zakaj ata ni tako dolgo domov, ko ga ona vendar tako težko pričakuje. Ko so zvečer skupno molili rožni venec, niso nikoli pozabili pristaviti par očenšev za srečo in zdravje Franceta tam v daljni Ameriki.

Kmalu po božiču je Ančka dobila prvo pismo od Franceta. Piše ji, da je srečno prišel na cilj, da je zdrav in da je lahko dobil delo, pa da še precej dobro zasluži. To je bil prvi žareč vesel dan pri Podbregarjevih, odkar je bil France odšel. Ančki so tekle solze veselja, pa tudi oče je bil ves pomlajen. Anici je pripovedoval najlepše povesti in ji obetal, da bo ata kmalu doma in da ji bo prinesel prav lepo punčko in vsakovrstnih igrač.

Pred veliko nočjo je dobila Ančka zopet pismo in prvih dvesto goldinarjev. France ji piše, da je bil nekaj bolan, pa da je sedaj že dobro. Tudi je pisal, da se bo najbrže preselil v drugo mesto, kjer upa boljše zaslužiti in da ji bo kmalu zopet pisal. Končno najlepše pozdravlja vse domače, posebno pa njo in malo Anico, po kateri mu je zelo dolg čas.

To je bilo zadnje pismo, ki ga je dobila Ančka od Franceta v Amerike. Kako je prišlo do tega boste kmalu zvedeli. Kakor je pisal France, da se bo preselil, tako je tudi res storil. Delo je hitro dobil in si zopet prihranil precej lepo vsoto. Neki dan, ko ravno ni delal, se napoti v mesto, da poišče poštni urad, ker je bil namenjen poslati domov nekaj denarja, kot je obljubil Ančki v pismu. Ko tako ogleduje okoli sebe, začuje, da ga nekdo kliče po imenu. Nemalo se čudi, ko zagleda Mestnikovega Janeza, ki mu prav prijateljsko proži desnico v pozdrav. France, ki je vedel, da mu Janez ni bil posebno naklonjen, je bil radi tega nekoliko presenečen. Vendar mu je z veseljem segel v roko. Po kratkem pomenku se domisli Janez, da bi bilo dobro stopiti kam na časo pive. France mu pčve, s kakšnim namenom je prišel v mesto in da bi rajši poprej odpisal denar. Janez pa, ki so mu bile

razmere že bolj znane, mu pove, da je danes radi nekega prazni-ka poštni urad zaprt, da pa on lahko takoj drugi dan odpošlje, če je Francetu prav. Potrdilo pa mu izroči, ko se zopet snide-ta. France je malo premislil. Morda ga je vest svarila, naj ne zaupa Janezu. Pa misel, da bi se pošiljatev prevzal zakasnila in pa, da bi mu Janez zameril radi nezaupanja, ga je napotila, da mu je izročil denar in ga prosil, naj ga odpošlje čim prej. Seve da mu je Janez z veseljem obljubil.

Nato sta zavila v bližnjo gostilno, da se nekoliko pokrepčata. Med pogovorom je France zvedel, da Janez stanuje prav blizu tovarne, kjer je bil on zaposlen, medtem, ko je živel France precej daleč proč pri neki ruski družini in je imel pol ure hoda na delo ali nazaj. Janez, ki je imel svoj načrt že gotov, je prigovarjal Francetu, naj se preseli k njemu, kjer bo imel blizu na delo in stanovanje pri domačih ljudeh. Francetu je bilo to zelo všeč, saj si je že davno želel dobiti kak prostor v bližini tovarne, zato Janezu obljubi, da se prej ko mogoče preseli. Če prav hvaležen mu je bil in sta se prav prijateljsko ločila.

Ko je Janez ostal sam, bi bil najrajši od veselja zavriskal. Saj je vedel, da ima sedaj Franceta v rokah in da se mu bo lahko maševati. Zraven ima pa še denar. Da bi denar poslal Ančki, mu še na misel ni prišlo.

Ko se je čez par dni France preselil k njemu, je Janez s največjo vnamo iskal poštno potrdilo za odpeslani denar in delal se je kot da je v skrbeh, kam ga je založil. Francetu se je smilil, zato se mu nasmeje in pravi:

"Beži, beži in puste iskanje. Kaj mi hoče potrdilo, saj smo vendar postojeniki!"

Janez mu je s hlinjeno hvaležnostjo stisnil desnico. France je sedaj še bolj z veseljem hodil na delo. Vedel je, kako bo Ančka vesela, ko bo dobila denar.

In je že računal, če bo šlo vse po sreči, bo v dveh letih zopet doma. Janez je pa skrbno pazil na vsa pisma, ki bi prišla za Franceta iz domače vasi. Ko je nekega dne prišlo pismo na Franceta, ga Janez nemudoma vzame, češ, da bi mu ga rad sam izročil, ker pričakuje, da je tudi zanj kaj iz stare domovine. Kakor hitro pa je bil sam v svoji sobi, zaklene vrata in previdno odpre pismo in bere. Kako ljubeznivo piše Ančka in sprašuje Franceta, če ni morda bolan, ko ni prejela še denarja, kot je obljubil, da bo v kratkem poslal. Da naj se nikar preveč ne trudi in naj si privošči včasih kaj boljšega, da ne bo preveč ope-sal. Končno ga lepo pozdravlja jo vsi, posebno pa ona in mala Anica, ki je že prav fletno dekletce.

Ko Janez prebere pismo, ga nemudoma sežge, ker noče, da bi ga kdo dobil v roke. Nato se vsede in skrbno posnemaje Ančkino pisavo, napiše drugo pismo, povsem enako prvemu, samo radi denarja v toliko predru-gači, da se je glasilo, da je denar prešla in se mu lepo zahvali. Nato vtakne pismo v prejšnjo kuverto, lepo in skrbno zapečati in ko pride France domov, mu ga izroči. France je bil pisma zelo vesel, posebno še, ker je bil sedaj prepričan, da je Janez res poslal denar. Takoj napiše pismo Ančki in ko zjutraj odhaja na delo, pravi Janezu:

"Vzemi to pismo in ga oddaj na pošto mimogrede na delo, da ne bom skrbel, kdaj ga oddam."

Seveda mu Janez obljubi in ko France odide, vrže pismo v peč. Ančka je zastoj pričakovala Francetovega pisma in denarja. Skrb in strah sta ji trgala srce. Mislila je, kaj bi se moglo pripetiti Francetu, da nič ne odpiše. Saj mu je ona že večkrat pisala in ga lepo pro-

(Dalje na 4. strani)

POVEST IZ DAVNIH DNI

(Nadaljevanje s 3. strani)

silu, če ne more poslati denarja, naj pa vsaj piše, da jo ne bo tako skrbelo. Toda vse zaman. Minilo je že več kot dve leti, odkar je dobila zadnje pismo od Franceta. Že je bila skoro prepričana, da se mu je pripetila nesreča in da gotovo ni več med živimi. Če bi živel, bi je gotovo tako ne pozabil.

Proti božiču pa dobi pismo. Z veseljem ga pograbi, prebricava, da je od Franceta. Kdo drugi pa bi ji pisal iz Amerike. Vendar se ji zdi pisava nekako tuja. Temna slutnja jo obide. S tresočo roko odpre pismo in bere:

Spoštovana gospa! Morebiti se vam bo čudno zdelo, ko boste dobili to pismo od neznane osebe. Toda nisem imel miru, da bi vam ne odkril vsaj nekaj bridke resnice. Vaš mož se je že davno preselil drugam. Kam je šel, mi ni znano. Ne pričakujte nič več od njega in najbolje je, da ga pozabite, kot je tudi on Vas že davno. Žal mi je, ko vam moram tako pisati, pa je za Vas najbolje, da zveste resnico.

Vaš nepoznani prijatelj.

To je bilo preveč za ubogo ženo. Opoteče se in gotovo bi padla po tleh, da je ni prestregel oče, ki je čakal, da mu pove, kaj je France poslal. Da ni nič dobrega, ji je bral že z obraza. Hitro odnese nezvestno hčer na posteljo in pokliče dekle, da mu pomaga spraviti jo k zavesti. Pismo pa pobere in spravi, da ne pride komu drugemu v roke. Ančka se kmalu zave, toda toži, da jo grozno glava boli in da ne more vstati. Proti večeru jo je začela kuhati vročina in ko je prišel drugi dan poklicani zdravnik, je pronašel, da ima Ančka vročinsko bolezen. Zapisal je zdravlila in naročil, naj skrbno pazijo nanjo in da mora imeti popoln mir.

Ančki pa se je začelo blesti. Klicala je Franceta, naj je vendar ne pusti same. Prosila je očeta, naj jo brani pred nekom neznanim, tako da se je ubogemu očetu trgalo srce bolelosti. Vedel je, da je izgubil Franceta, ali naj sedaj izgubi še hčer, edino tolažbo na stara leta? Po desetih dneh se je Ančka začela zavedati. Počasi je šlo na bolje, naposled je že lahko za malo časa zapustila posteljo. Toda to ni bila več ona čvrsta in močna Ančka. Bolezen jo je postarala za leta. Pa tudi očeta so zadnji dogodki zelo potrli. Prej trden mož, je hodil sključen kot starec. O Francetu se ni več govorilo. Le v molitvi so se ga še spominjali.

Tako je minilo zopet eno leto in bližala se je četrta obletnica Francetovega odhoda v Ameriko. France je bil še vedno skupaj z Janezom. Ko je pisal ono pismo, katero je Janez vrnil v peč, je čakal par mesecev odgovora. Ker ga le ni bilo in je imel prihranjenega zopet nekaj denarja, je prosil Janeza, naj mu stori zopet uslugo in pošlje denar njegovi ženi. Mislil je, morda se je njeno pismo izgubilo, toda ko dobi denar, bo gotovo takoj pisala. Toda zastoj je čakal tudi sedaj. Saj je Janez znal urediti tako, da France ni dobil nobenega pisma v roke. Nekega dne pride Janez nenavadno otožen domov. France to opazi in ga vpraša po vzroku. Janez se dela kot da noče govoriti o tem, in ker ga France le sprašuje, mu končno pove, da je dobil od doma pismo in je notri marsikaj, kar je bolje, da on ne ve. Franceta je to namigavaje še bolj dražilo. Odločno zahteva, naj mu pove, kar ve. Sedaj mu Janez pove, da mu pišejo med drugimi tudi, da se je Podbregarjeva Ančka že popolnoma privadila biti vdova in da ni videti, da bi se ji posebno tožilo po možu. Ljudje že marsi-

kaj govorijo o tem.

"Molči!" zavpije France. "Kdor je to pisal je nesramen cbrkeljivec!"

Janez se dela užaljenega in pravi:

"Hotel si vedeti in povedal sem ti. Čemu zdaj kričiš name?"

France sprevidi, da se je prenačil, zato odgovori mirneje:

"Žal mi je, da sem te morda žalil. Toda to, kar si mi povedal, me je spravilo iz uma. Ven moram, da se umirim."

France hodi ko brez uma. V glavi mu brni, kot da mu bo počila. Ne more verjeti, da bi mu mogla postati Ančka nezvesta. Toda kakaj ne piše? Zakaj ne odgovori na njegova pisma? Že se ga polasča obup. Kaj naj stori? Ali pa je golo obrekovanje? Sedaj se spomni male Anice. Kako rad bi jo še enkrat videl. Pa tudi Ančko bi rad videl in jo vprašal, ali ga je res pozabila. Končno se nekoliko umiri in se poda domov. Trdno pa sklene skrbno varčevati in hraniti, da mu bo prej ko mogoče iti domov in se sam prepričati. Če bo videl, da ga je res Ančka varala, potem zбоgom rojstni kraj za vedno. Tako, kot je prišel, bo tudi šel.

Da pa nihče ne bo zvedel za njegov načrt, je sklenil, da se preseli v drugo mesto. Janezu, ki ga je spraševal, kam gre, je rekel, da ker se je trdno odločil, da ne gre več v staro domovino, zato gre v kako večje mesto in bo popolnoma nepoznan začel drugo življenje. Janezu je bilo to kot nalašč. Vedel je, da je France za Ančko izgubljen in se mu je njegovo maščevanje popolnoma posrečilo. In tako je Ančki pisal ono pismo, ki bi jo bilo skoraj spravilo v grob. Pa tudi on se je sedaj naveličal Amerike. Za delo mu itak ni bilo. Denar, ki ga je prislepil od Franceta, je potrošil. Želja po maščevanju se mu je izpolnila. Kaj hoče še več. Sklenil je, da počaka še toliko časa, da si prihrani za pot, potem pa se odpravi domov.

In tako se je nekega dne raznesla vest, da je Mestnikov Janez prišel iz Amerike. Kako rada bi šla Ančka k njemu in ga vprašala za Franceta. Toda bala se je, da bi ji on morda še privoščil njeno nesrečo. Zato je rajši trpela in molila. Zadnje čase se ji je namreč večkrat oglašala neka slutnja, da ni res, kar so ji pisali in da ga bo še videla. Zato je zopet pogosto govorila z Anico o atu in ji naročala, naj lepo moli, da bo atek prav gotovo prišel. Posebno ko so se bližali božični prazniki, je še bolj pogosto mislila na Franceta. Kako vse drugače je bilo, ko je bil doma, ko je zapadel sneg, ko so bili takorekoč ločeni od sveta. Kako prijazno je bilo ob večerih. Ona je predla, France pa je popravljajl kako orodje in pripovedoval razne dogodke iz vojakiških let.

Sedaj pa bodo že zopet peti božič sami in Bog ve, ali bo kdaj drugače.

Tečen pred božičem je bilo jasno in mrzlo vreme. Zadnji dan pa se je pooblačilo in popoldne je začel padati sneg kot bi cunjel trgati. Stari Podbregar je hodil okoli poslopja in naročal poslom to in ono. Ogledoval je, če je vse v redu, ker se je bilo bati, da bo zapadel sneg na debelo. Tako se je približal sveti večer.

Nekoliko pred nočjo se je v gostilni, kako poldrugo uro hoda od Podbregarja, ustavil popoten človek. Naročil je steklenico vina in večerjo. Gostilničarju se je zdel nekam znan, zato ga vpraša, ali gre še kam naprej nocoj, ali pa bo ostal čez noč pri njem. Tujec, bil je Podbregarjev France, se mu nasmeje in pravi:

"Skupaj sva fantovala, pa me več ne poznaš. Gotovo sem se zelo spremenil."

Gostilničar mu pritrdi in pravi, da je tudi njegova črna brada varok, da ga ni takoj spoznal.

Sedaj ga France vpraša, kaj je novega in kako se imajo pri Podbregarjevih. Sklenil je namreč, da ako izve, da je resnica, kar mu je Janez pravil, se bo kar od tukaj vrnil, odkoder je prišel. Gostilničar je bil njegov prijatelj in ga ne bo izdal. Toda to, kar mu je povedal prijatelj, se ni nič vjemalo z onim pismom. Saj mu je pripovedoval, kako so bili v skrbeh, ko več kot tri leta niso dobili nič pisma od njega. Pač pa so pred letom dobili pismo brez podpisa, v katerem so bile tako čudne reči, da je Ančka zbolela in so se že bali kaj hujšega. Da še sedaj ni prav zdrava in da se je tudi oče zelo postaral.

France ni imel več obstanke. Hitro plača račun in se pripravi na pot, čeprav mu prijatelj odločno svetuje, da bi šel nocoj domov. Sneg je še vedno naletal, da se ni videlo pod naprej. Pota so bila že davno vsa zametana. Pot v takem skozi gozd je bila v resnici nevarna. Toda France ne odneha. Misel, da je Ančko po nedolžnem obojal, mu ne da miru. Ko vidi gostilničar, da France ne odneha, mu da še svetiljko, da ne bi v temi zgrešil pota. France se je kmalu prepričal, da je imel prijatelj prav, ko mu je branil na pot v takem vremenu. Burja mu je zanašala sneg v oči, da ni videl poti pred seboj. Dokler je hodil po planem, je vsaj razločil pot, toda ko je prišel v gozd, je bilo vse enako. Nikjer pota. Sneg, ki se je otrsajl z dreves, mu je bil marsikje do pasu.

Tako je hodil, sam ni vedel kako dolgo. Pot mu je curkoma lil po obrazu. Utrujen je bil tako, da je komaj vlekel noge za seboj. Luč mu je že davno ugasnila. Že je premišljal, da bi se vsedel pod kako drevo in se malo odpčil. Toda bal se je, da bi vsled utrujenosti zaspal, kar bi bila gotova smrt. Pri tej misli ga je streslo. Umreti, tako blizu doma. Ne da bi še enkrat videl svoje drage. Ne, tega ne. Z novo močjo se požene naprej. Pa komaj napravi petdeset korakov, je bil zopet utrujen do smrti.

Ko malo počiva, se mu zdi, da nekje, daleč proč, sliši glas zvozna. Ali je že toliko ura, da vabi že k polnočnici? Torej je rabil pet ur za pot, katero je navadno prehodil v eni uri in pol. Kaj naj stori? Da je zašel v gozdu, e vedel, ker bi bil drugače že vavno doma. Morda gre pa od doma, mesto domov? To bi bilo strašno. Na misel mu pride, da bi klical na pomoč. Ljudje bodo šli k polnočnici, morda ga bodo slišali in ga rešili. Zavpije na vso moč; pomagajte, pomagajte! Nato nestrpnno posluša, če bi slišal kak odgovor. Toda vse je bilo tiho ko v grobu. Počaka še malo, nakar zopet zakliče. Zopet nič odgovora. Toda glej, ali je res, ali sanja. Zdi se mu, da vidi luč prav blizu, morda komaj tri sto korakov proč. Z zadnjimi močmi se požene naprej.

Pri Podbregarjevih so še čuli. Posli so še v mraku odšli vsak na svoj dom. Stari Podbregar je delal jaslice in Anica, ki nocoj nikakor ni hotela iti spat, mu je prav pridno pomagala. Ančka je pletla in mislila na Franceta. Ko je vabilo k polnočnici, omeni Ančka, da bi molili doma, ker ne morejo v cerkev. Zato pokleknejo in izmolijo vse tri dele rožnega venca. Oče, ki je molil naprej, se pristiavi: "Pet očenašev in češčenamarij, da bi Bog pripeljal Franceta na pravo pot. Se niso končali, ko se začuje, kot bi kdo klical na pomoč. Začuden se pogledajo, kaj bi bilo. Ančka pravi: "Morda se je kak volk priklatil v bližino."

Oče pa si misli, da je najbrž burja, ki tuli in zavija okoli hiše. Komaj se nekoliko umirijo, se zopet zašli in še bolj razločno. Sedaj ni bilo dvoma, da nekdo kliče na pomoč. Toda, kako mu pomagati? Anica pa, ki se je

ves čas boječe stiskala k materi, pravi:

"Postavimo luč na okno, morda so ata prišli domov."

Podbregar in Ančka se začudeno spogledata, vendar postavijo luč na okno. Ako je res kak človek, bo videl luč in našel pot. Ako pa ni, pa naj gori za duše v vicah. Ni še poteklo deset minut, ko nekdo potrka na vrata in takoj nato se pri oknu pokaže moški obraz in čuje se proseč glas:

"Za božjo voljo, odprite!"

Ančki zastana vsa kri v žilah. Čigav je ta glas? Vstane, toda noge se ji tresejo. Oče se opogumi in gre odpirat vrata. V hišo pripelje tujega moža. Komaj ga Ančka zagleda, že zavpije:

"France, moj France!" in se mu zgrudi v naročje. Oče je šele zdaj spoznal Franceta. Ves ginjen mu stisne ponujeno desnico in pravi:

"Dolgo te ni bilo. Mislili smo, da si nas pozabil."

Šele zdaj zagleda France Anico, ki ga s peči radovedno ogleduje. Ves srečen jo vzame v naročje in pritiska k sebi. Ne more se je nagledati.

Ko se nekoliko okrepča, so si začeli pripovedovati, kako se jim je godilo, odkar se niso videli. Najprvo mu oče pove, da je bila prav Anica, ki se je domislila, da bi postavili luč na okno. Pove mu, da so pravkar molili zanj, da bi Bog pripeljal na pravo pot, ko so zaslišali, kot da nekdo kliče. Ko so pa v drugič slišali in bolj razločno, se je Anica spomnila, da je morda atek prišel. Zato naj postavijo luč na okno, je rekla, katero je on videl in se tako rešil. Da jih bo Bog tako hitro uslišal, ko so molili zanj, seveda si niso mislili.

Nato mu je Ančka pripovedovala, kako je čakala za njegova pisma in denar, katerega ji je obljubil poslati, pa ga v resnici ni nikoli prejela, kar mu tudi lahko poštni urad potrdi. Kako jim je bilo hudo, ko so dobili ono pismo. Ona da ni mogla verjeti, saj je bil France vedno tako dober.

Sedaj je šele mladi Podbregar sprevidel, kako ga je Janez oslepil. Denar je obdržal, njegova pisma pa uničil. Njena pa odpiral in po svoje prepisoval. Strašna jeza ga je trla. Gorje bi bilo Janezu, ko bi mu sedaj prišel v roke.

"Ne jezi se, France," mu pravi oče. "Prevelik praznik je danes. Bog, ki te je tako srečno pripeljal nazaj, ti bo tudi pomagal, da boš dobil svoj denar. Sedaj pa pojdimos k počitku, katerega smo vsi potrebni."

Takoj po praznikih je šel France na sodišče in vložil tožbo. Kot strela iz jasnega je zadelo Janeza, ko je dobil povabilo k sodišču. Saj ni niti vedel, da je France doma. Kaj storiti? Hitro je pod ceno prodal precejšen kos gozda, z denarjem je pa izginil brez sledu. Ker Janeza ni bilo k obravnavi, je sodišče sklenilo, da se prodajo toliko posestva, da dobi France nazaj svoj denar. Ker jih je pa bilo še več, ki so Janezovi ženi v njegovi odsotnosti posejevali denar in so, videč, da je Janez izginil, zahtevali svoj denar, tako je šlo posestvo na dražbo. France je dobil svoj delež. Janezova žena je pobrala, kolikor je mogla in odšla v svoj rojstni kraj. O Janezu niso slišali nikoli več. Hvaležna Bogu, sta Ančka in France srečno gospodarila na svojem lepo urejenem posestvu. In Anica, očetova ljubljenska, jima je prav pridno pomagala. Stari Podbregar je še dočakal, da je zibal malega Francana, potem pa je odšel za svojo ženo k večnemu počitku.

Loška dolina

Jakob Mulec,
Cleveland, O.:

Kadar so kmetje v Loški dolini začeli pospravljati zadnji jesenski pridelek, takrat so tudi naši gozdarji, hrvatarji, odhajali v mrzle hrvatske in ogrske gozdove. Kadar so odhajali, se je vedno slišalo petje in vriskanje mladih gozdarjev po dolini, proti štiri ure oddaljeni postaji Rakek. Peli so, toda njih petje ni bilo petje veselja, ker s petjem so hoteli samo zadušiti misel, kaj vse jih čaka tam doli v tujih gozdovih. Ker sem bil enkrat sam gozdar, vem, kako težko je delo gozdarjev. Vselej pa, kadar so se pripeljali nad mesto Lož, na vrhu klanca pred mali gozd Pogača, tam se je vselej voz ustavil. Od tukaj je zadnji razgled in poslovilni kraj Loške doline. Od tam se je še vsak ozrl nazaj in zaspešetal zbogom mila Loška dolina. Kakor hitro pa je voznik pognal konje v gozd po ravni in zviti cesti, se jim je zaprla dolina in spet se je slišalo petje naših mladih gozdarjev, — adijo pa zdrava ostani ...

Tako so pred leti odhajali naši možje in fantje iz Loške doline vsako jesen v hrvatske in ogrske gozdove. Na ta poslovilni kraj ali zadnji razgled po dolini smo se pripeljali štiri fantje iz doline na praznik Matere Božje v adventu leta 1900, namenjeni v Ameriko. Tudi mi smo ustavili voz, da si še enkrat ogledamo dolino, predno se spustimo v gozd. Ko stojimo in gledamo v dolino, reče eden izmed nas: "Adijo, zbogom, dolina ... Bog ve, če te bomo še kdaj videli ..." Pri teh besedah se meni zaroslo oko in solza zdrkne po licu proti moji volji. Nisem videl rad, da bi kdo videl te solze. Toda vzdržati je nisem mogel.

Predstavljal sem si, da bom samo nekaj časa v Ameriki. Samo da si nekaj prislužim, potem se zopet vrnem nazaj v rojstno vas in našo lepo dolino. Toda tukaj v Ameriki mi sreča ni bila prav posebno mila, ali si je pa nisem znal poiskati. Vsakovrstne zapreke so mi zabranjevale in sedam vidim, da ne bom več videl lepe Loške doline. Sedaj vem, zakaj se mi je oko zasolžilo, ko sem zadnjič gledal našo dolino. Samo še v duhu mi je prosta pot, da lahko pohitim v svoj rojstni kraj in te se bom poslužil in nekoliko opisal našo dolino, kolikor se je morem še spominjati.

Prav rad bi prepusil to delo komu drugemu, ki je bolj zmožen in mu teče pero bolj gladko, kot piscu teh vrstic, ki se nagiblje proti zatonu življenja. Težko mi je prijeti za pero, ker vem, da ne bom kos nalogi. Ker pa ljubim svojo rojstno vas in našo dolino in ker vidim, da je tako malo poznana tukajšnjim rojakom, bom vseeno poskusil. Samo to me je napotilo, da sem prijel za pero in da v duhu še enkrat pohitim tje v tiste kraje, kjer sem preživel svoja srečna leta.

V svoji mladosti sem videl prihajati tujce v semenj v Lož. Prihajali so od tako daleč, da niso niti razumeli našega jezika. Videl sem tudi trume romarjev prihajati od obale Jadranskega morja skozi naše gozdove, na našo daleč poznano Križno goro.

Ko sem vse to videl, sem si domisljal, da je naša dolina poznana daleč v tujini. Kako sem se varal, sem videl pozneje, ko sem šel od doma. Leta 1897 sem moral vzeti potni kovčeg in iti k vojakom na Gornje Štajersko. Tam sem dobil nekaj slovenskih fantov, ki so prišli od vseh strani kranjske dežele. Spraševati smo se začeli, od kod je kateri doma. Jaz sem s ponosom odgovarjal, da sem iz Loške doline. (Dolje na 5. strani)

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi odjemalcem in prijateljem

FRANK LAVRICH

15601 Holmes Ave.

LOUIS PETRICH

18613 Kewanee Ave.

Tel. KENmore 3198-W

Zanesljiva zavarovalnina za hiše, pohištvo, avtomobile in druge nezgode.

Najboljše posredovanje pri prodaji hiš in zemljišča. Vsem vesel božič in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom in prijateljem želim

MR. in MRS. JOHN PEZDIRTZ

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

16921 St. Clair Ave., vogal 170. cesta

Najfinejša vina, pivo in najboljša domača kuhinja.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim klijentom

LUDWIG SANABOR

SLOVENSKI BRIVEC

15801 Waterloo Rd.

FRANK KLEMENČIČ

1051 Addison Rd.

HEnderson 7757

BARVAR in DEKORATOR

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost in se priporočam še v bodoče.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem skupaj.

MAKOVEC CANDY SHOPPE

Slovenian Auditorium Building

Where all good friends meet.

Sandwiches and Hot Chocolate served.

A Merry Christmas and a Happy New Year!

NEW YORK DRY CLEANING

6120 Glass Ave.

ČISTILNICA OBLEK

FRANK TEKAVEC, lastnik

Se zahvaljujem vsem rojakom in rojakinjam za naklonjenost v preteklem letu ter se priporočam še za naprej.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem skupaj!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim mojim odjemalcem in prijateljem.

Po vaši meri narejene obleke in suknje. Se toplo priporočam.

CHARLES ROGEL

6526 St. Clair Ave.

ANTON ANŽLOVAR

6202 St. Clair Ave.

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA

za

ZENE in DEKLETA, MOŠKE in FANTE

Izberite si pri nas lepo zimsko suknjo. Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

KOMIN'S PHARMACY

Prva slovenska lekarna v Clevelandu. JOHN KOMIN, lastnik

6430 St. Clair Ave., vogal Addison Rd.

želi vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem.

LOŽKA DOLINA

(Nadaljevanje s 4. strani)

ne, ker sem mislil, da jo vsak pozna. Začuden pa sem bil, ko sem videl, da ni noben vedel za Ložko dolino. Ko sem hotel natančneje povedati in sem rekel, da je blizu Rakeka in Cerknice, so me pa zavrnili, da tam že ne bo, ker tam so že bili na vojaških vajah, pa niso videli nika-ke Ložke doline. Pojasnjeval sem jim, da je štiri ure hoda od Rakeka in tri od Cerknice. Za Rakek je skoro vsak vedel, za Ložko dolino in za najstarejše mesto na Slovenskem, Lož, pa ni vedel nihče.

Spoznal sem, da je bila samo železnica kriva, da ni bil naš kraj bolj poznan. Železnica nas je potisnila v stran. Takrat, ko se je gradila južna železnica od Trsta v Ljubljano, Gradec in Dunaj, se je započela usoda Ložke doline. Letoviščarjev ni v našo dolino, prihajajo pa kramarji, mešetarji in sejmarji. Da tisti pa vedo za vsako stezo, ki pelje v Ložko dolino.

Pa kako sta se jo ognila naš priljubljeni g. kanonik Oman in njegov spemljevalec! Bral sem v Ameriški Domovini opis poto- vanja g. kanonika. Ker sem vedel, da bom bral nekaj zanimi-vega in ker visoko čislam g. ka- nonika, sem z zanimanjem sledil v duhu tema gospodoma po vseh potih, kjer koli sta se na- hajala, ko sta obiskovala in ob- čudovala slovenske gorice. Ta- ko tudi berem, da se nekega dne peljeta od Blok proti Bloški po- lici. Obrnjena sta bila narav- nost proti naši dolini. Saj Blo- ški polica že itak spada pod našo župnijo.

"V našo dolino gresta!" sem vzkliknil in že pričakoval, da bom nadalje bral o naši dolini o najstarejšem mestu na Kranj- skem in o naši, daleč naokrog poznani romarski Križni gori ir da se tudi v Ložki dolini dobijo dobri in postrežljivi ljudje. Vse to sem si predstavljaj, pa samc za trenutek. Ko sem pa nadalje bral, sem videl, da sta jo v Blo- ški polici krenila v drugo sme- in pustila našo slavno dolino ne obiskano. Jako sem bil razoča- ran, vam povem po pravici.

Vem, da je mnogo rojakov, k si predstavljajo našo dolino vse drugače, kakor je v resnici. Za to bi povabil cenjenega rojaka, da me v duhu spremlja v Ložko dolino, kjer se bo prav dobro počutil in marsikaj zanimivega videl.

Preseliva se za nekaj časa v duhu na Notranjsko, skozi ka- tero teče južna železnica, ena najbolj prometnih in ponos ne- kdanje Avstrije. Ustavi se na Rakeku, ker že tukaj se začne zgodovina Ložanov. Že tu- kaj bova dobila polno Ložanov, ki so pripeljali žagance na po- stajo. Videla bova, kako eni razlagajo žagance, drugi zopet nakladajo potrebščine, da jih odpeljejo v Ložko dolino. Po- dajva se čez "čisto stran" po vozni poti na zgodovinski kraj, kjer je bila najhujša bitka med Francozi in Avstriji. To je vzpeti kraj med Cerknico in Ra- kekom.

V slabi uri hoda od Rakeka prideva v Cerknico. Tudi tukaj bova dobila Ložane, ki so pri- peljali trame in krele lesnim tr- govcem. Ogledava si Cerkniško jezero in okolico. Cerkniško je- zero je samo po imenu cerknj- ško, lastuje ga pa vsa okolica. Tudi Ložanje imajo na vzhodni strani velike parcele senožeti. Kadar je jezero pristopno, se vidi voz za vozom, ki peljejo je- zernino skozi vas Gornje jeze- ro, čez mal hrib, v Ložko dolino.

Ob obrežju jezera pod zno- jem Javornika so vasi: Otok, Lake in Gornje jezero. Nekoli- ko proti vzhodu je vas Goričica in Lipsenji. Te vasi spadajo vse pod našo župnijo.

Ko sva si ogledala jezero in okolico, pohitiva od Cerknice po državni cesti proti vasi Mar-

tinjak. Po tej državni cesti se je že prepeljalo na milijone voz- lesa iz naših gozdov. Že o pol- noči se je slišalo drdranje voz in pokanje bičev naših furmanov, ki so peljali voz za vozom na postajo Rakek.

Od Martinjaka je prva vas Grahovo. Tukaj je mala župni- ja s par vasm, ki spadajo sem, kot Zirovnica itd.

Od Grahovega se cesta nekoli- ko vzpenja proti Bločcam ir Bloški polici. Na Bloški polici se cesta cepi. Na levo pelja pro- ti Blokam, na desno pa skozi mal gozd Pogača, mimo Križne gore v Ložko dolino. Ko sva pri- šla skozi ta mali gozd, že zapo- ziva mesto Lož, eno najstarej- ših mest na Kranjskem. Nekdaj je mesto slovelo po svoji trgo- vini s kožuhovino in divjačino. Danes je to samo še v zgodovini.

Ker sem ravno pri mestu Lo- žu, bi rad na nekaj opozoril na- še Ložane in upam, da se ne bo noben čutil užaljenega. Zdi se mi, da mesta mi sami ne spoštu- jemo, kakor bi ga morali, da kar nekako preziramo to naše mesto. Nam Ložanom je prišlo v navado, da kadar pišemo pi- smo domov, napišemo: pošta Stari trg pri Rakeku, mesto da bi zapisali Stari trg pri Ložu. Tako dajemo vse premalo časti in važnosti našemu mestu. Spo- štujujmo vsaj mi to naše staro me- sto in denimo ga nazaj na ku- verto, saj so ga naši pradedje s ponosom zapisovali.

Nad mestom Ložom so razva- line z imenom Pusti grad. To je spomin tistih strašnih dni, ko je krvoločni Turek moril in poži- gal domove po slovenskih po- ljanah. Zgodovina nam pove, da je tudi v Ložko dolino prihrumel Turek in strašno razdejal dolino ter veliko mladih fantov in deklet odpeljal s seboj v suž- nost. Oh, ko bi to zidovje podre- tega gradu govorilo, ki je bilo priča tistih strašnih dni, bi se nam ježili lasje od groze. Še danes se dvigajo in štrlijo ogromni zidi proti nebu, ki pri- čujejo, da je morala iti nekdan- ja Ložka dolina skozi velike preiz- kušnje.

Petnajst minut hoda od me- sta Loža je vas Stari trg. V tej vasi je farna cerkev s patronom sv. Jurijem. Tukaj so stalno tri- je duhovniki. Starotrska žup- nija je ena največjih pod lju- bljansko škofijo in se ponaša s 23 podružnicami.

Nad vasio Stari trgom se vzpenja mal položen hrib, po imenu Ulahak. Zgodovina nam pove, da je tu nekdanj stalo me- sto Terpo. Se sedaj se dobijo sledovi tega starodavnega me- sta, ki je bilo zidano za časa Rimljanov.

Da bova imela lepši razgled po dolini, stopiva na mali Nad- leški hrib. Od tukaj se nam odpre vsa Ložka dolina v svoji lepoti. Videla bova vse polno vasi s cerkvicami, po 15 minut hoda druga od druge, z lepimi vrtovi in rodovitnim poljem. Po- sredi doline teče močan potok Obrh. Ob potoku pa se vrstijo žage in mlini, ki so vedno zapo- sleni.

Ogledava si nekoliko hribe, ki obdajajo našo dolino. Na vzhod- ni strani je Racna gora. Za go- ro se pa razteza bukov in smre- kov gozd proti Loškemu poto- ku. Na zahodni strani se dviga Snežnik, s katerega se vidijo Karavanke, Triglav in je tudi krasen razgled na Jadransko morje. Na jugozahodni strani je gora Javornik, ki je porašče- na s smrekami in bukovjem.

Med Javornikom in Snežni- kom se raztezajo lepi gozdovi, ki so privabili enkrat samega cesarja Franc Jožefa na lov v naše gozdove. Žalibog, večino tega gozda je ugrabil Italijan našim kmetom. Nekdaj lastni- na naših pradedov, nimajo po- tometi nikake pravice do njega. To je v nebo vpijoča krivica, ki se je zgodila našim Ložanom. Odvzeti jim gozd, se pravi naše

kmete uničiti. Vem, da se z ža- lostjo ozirajo proti ugrabljeni lastnini, posebno še ko vidijo, kako se Italijan utrjuje po na- ših gozdovih in si postavlja ce- mentne utrdbe, da bo postavil ogromne topove ter obrnil njih žrela proti naši dolini. Ljudje to s strahom gledajo, ker ne ve- do, kdaj bodo zagrmeli topovi po naših gozdih in kdaj bo pri- hrumel sovraženik od juga na naše mirne vasi. Naši pra- dedje so pričakovali sovražni- ka od vzhoda, turške roparje, danes, ko se ni več bati sovraž- nika od vzhoda, jim preti drugi sovražnik od juga, odkoder bi morali pričakovati največjo ci- vilizacijo.

Dragi rojak, obrniva se od te strašne misli in pogledjva še na eno goro, ki je Ložanom naj- bolj priljubljena in na katero se pogosto ozirajo v stiskah in težavah, na daleč poznano bo- žjo pot, Križno goro.

Poromajva na to goro, ki je bila enkrat poznana ob obali Jadranskega morja in daleč na široko morje v času, ko še ni bi- lo modernih parnikov, ko so še lesene barčice plavale po mor- ju. Slišali smo stare ljudi pripo- vedovati, da je marsikaj mornar priromal na Križno goro, da se je prišel zahvalit za rešitev v viharju. Da je Križna gora pri- ljubljena daleč naokoli, nam spričujejo romarji, ki prihajajo vsako leto sem. Vidi se cele trum- me romarjev, ki se pomicajo od postaje do postaje, s petjem in molitvijo sv. križvega pota proti cerkvi na goro.

Vidi se tudi vsako leto na kri- žev ponedeljek procesija, ki se vije od farne cerkve sv. Jurija mimo mesta Loža, proti Križni gori. Na ta dan poromajo Loža- nje z namenom, da bi jim Bog blagoslovil polje in odvrnil ne- srečo.

Ta starodavna cerkev na Križni gori in cerkvice po dolin spričujejo, kako globoko verni so bili naši pradedje v Ložki do- lini. Vas, če je bila še tak- majhna, je morala imeti cerkvi- co. Naši pradedje se niso bal- napora postaviti cerkvice na ta- ko visoki gori in po vsej dolini so bili prepričani, da gradijo nekaj vzvišenega, da nam za- pustijo spomin potomcem in po- kažejo, v kakšnem prepričanju so oni živeli.

Lep spomin so nam zapustil naši pradedje, da lepšega zapu- stiti niso mogli, ko so nam zgra- dili cerkvice po holmih. Oh, ka- ko lepa in v srce segajoča je bi- la godba zvonov, kadar se je pe- vseh cerkvah vsako soboto po poldne zvonilo, oznanjujoč Lo- žanom, da bo drugi dan Gospo- dov dan, dan počitka. Glasovi zvonov so se razlegali po vsej dolini in segali so daleč v lihi gozd, kakor bi hoteli tesača zdramiti, ki je tesal globoko v gozdu, da naj odloži plenkačo in se poda proti domu.

Spominjam se, ko sva z bra- tom tesala trame neko soboto popoldne pri Bički gori, so tudi do naji priplavali zračni valov in prinesli tisto lepo melodijo zvonov iz doline. Ko brat zasliši zvonove, odloži plenkačo, se vsede na ravno dotesani tram si obriše potno čelo, ter pripom- ni:

"Poslušajva zvonove."

Vsa zamaknjena v tiste od- meve glasov, ki so šli s hriba v hrib in po dolinah tihega gozda, mi je spomin neizbrisljiv. Vsa tista lepa harmonija zvonov, ki se je razlegala po dolini, je umolknila. Uničila jo je avstrijs- ka vlada in nastala je tišina po dolini, kakor takrat, ko jo je Turek zapustil vso opustošeno in oropano.

O, vem, da se je marsikatero- mu Ložanu zasolilo oko, ko so morali in bili prisiljeni snemati zvonove s cerkvic, spomine na- ših očetov in jih prepustiti ar- mad, ki jih je prelila v topove. Ali božji mlini meljejo počasi, pa gotovo. Krivica, ki se stori

narodu, se včasih že na tem sve- tu bridko maščuje. Turških ro- parjev se ni več bati, Avstrija je izginila, dal Bog, da bi že skoro prišel dan, da se tudi Ita- lijani umakne iz našega ozemlja in zapusti tiste cementne zgrad- be za spomin našim potomcem, da se bodo spominjali, do kam je segala poželjiva roka od juga po našem ozemlju.

Podajva se še v podzemeljs- ke votline ali shrambe, ki se nahajajo pod našimi gorami. V knjigi "Cerkniško jezero" bere- mo, da je Kriška jama pod Križno goro največja na Kranj- skem. Ta jama meri z ovinki 462 metrov. Dolgost vseh potov in stez znaša 1,650 metrov. Jama ni nikoli brez vode. Ob de- ževju naraste in jama je za ne- kaj časa nepristopna. V njej je 120 metrov dolgo in 20 metrov široko jezero. Jama ne slovi radi kapnikov, ki so sicer veli- ki, pa jih je malo, pač pa zaradi obilo nakupljenih kosti jamske- ga medveda. Pred vojno so iz- kopali 4,000 kosti te zgodovin- ske živali in jih poslali v Lju- bljano in na Dunaj v muzeje. Skrivnostne votline se vsepo- vsod nahajajo pod našimi go- rami. Slavni baron Vajkard Valvazor opisuje v svoji knjigi Cerkniško jezero in naš kraj kot prirodno čudo.

Vem, ko bi imeli tukaj v Ameriki ali kakih drugih državi tako podzemsko votlino, kakor je Križna jama, o kako bi jo znali izkoristiti, kako bi zaslo- vela in jim prinašala milijone. Ker je pa v skriti Ložki dolini, je pa malenkostna.

Ob deževnih dnevih se kaj hi- tro napolnijo votline pod gora- mi in že začnejo izvirki delovati in valiti vodo na dan. Potok Obrh se kaj hitro napolni in prestopi bregove. Požiralnik, po imenu Gilobina, pri vasi Dane, ne more sproti požirati pre- obilice vode, ki prihaja in tako včasih nastopi velika povodenj, da je okolica videti kot ogrom- no jezero.

Veliko trpijo vasi Dane, Pod- cerkev in Nadlessek, ker tam za- lije največ polja. Prav rado se ponavlja proti jeseni v dežev- nih dneh, ko kmetje še niso po- spravili jesenskih pridelkov. Včasih, ko začne voda prihajati na polje, hitijo pospravljati s polja, kar se more še rešiti. Ka- terikrat jim pa tudi vse zalije. Ker se ta povodenj tako pogosto ponavlja v naši dolini, ni- so kmetje začudeni in tudi ni sli- šati godrnjanja, ker naš Ložan ni eden tistih, kadar ga kaka nesreča zadene, da bi kričal v svet: pomagajte, pomagajte. Ker so že vajeni velikega trplje- nja, voljno trpijo in so udani v božjo voljo.

Nekdaj je naša Ložka dolina privabila marsikaterega tujca. Poznam jih nekaj, ki so njih očetje prinesli kramo na hrbtni v dolino, ko so pa videli, da bi se dala napraviti lepa kupčija, so se stalno nasehili in si trgo- vino lepo razširili.

Tudi naši lepi gozdovi so pri- vabili nekdanj nekega grofa od nekod. Ta si je znal prisvojiti velik del gozda in si dobil veliko oblast nad našimi kmeti. Zgra- dil si je razkošen grad pod znoj- jem gozda, odkoder so po- tem hodila povelja na kmete, da so mu morali dajati desetino in hoditi delat zastonj na tlako. Ako kmet ni hitro izpolnil po- velja, je zapel boben pri farni cerkvi v Starem trgu in birič je naznanil, da bo to in to posestvo prodano na dražbi. Kam naj se gre ubogi kmet pritožiti, ko ni bilo večje oblasti kakor je bil grof.

V tem razširnem grofovskem gozdu se nahajajo lepi lazi, le- pe košene, lastnina nekdanjih kmetov. Prišel pa je neki novi direktor (tega se tudi jaz ne spominjam), ki si je začel la- stiti te laze in zatrjeval, da so lazi graščinska lastnina. Goto- vo je bil to hud udarec za kme-

te, ki so izgubili te lepe košeni- ne in laze v gozdu. Iskali so pra- vico v sodnji v Ložu in Ljublja- ni in se sklicevali, da je to njih lastnina. Pa bilo je brez uspe- ha.

Taka usoda je zadela tudi v naši vasi nekega kmeta, ki smo ga pogosto slišali tožiti, kaj bo, kaj bo, če laz izgubim, nam bo vse prodano. Ker ta ubogi mož ni mogel dobiti pravice ne v mestu Ložu ne v Ljubljani, se je podal nekega dne na Dunaj do samega cesarja, da mu pred- loži svojo pritožbo. Tudi tam ni nič odpravil. Odslovili so ga, predno je mogel priti do cesar- ja. Ko je pa pogumni možak, ki si je iskal samo svojo pravi- co, slišal, da se cesar Franc Jo- žeš nahaja v Trstu, je vzel listi- ne in se podal v Trst. Tam se je pomešal med množico in pri- čakoval, kdaj se cesar pripelje mimo. Ko se je približal voz s cesarjem do našega moža, se ta spusti iz množice naravnost pred konje, se tam vleže na tla, v roki pa drži pisano pravico do laza. Seveda je planila na moža straža, ker so pa videli tam le- žati le slabotnega moža in so videli, da ni nevaren, so mu vzeli listine in ga spustili. Ka- kor sem pozneje slišal, je vse- eno izgubil laz. Napravil je bil pa vseeno toliko, da od tistega časa ni nihče več izgubil nobe- nega laza. Drugim je pomagal, sebi pa ni mogel. Tako so se morali boriti ubogi kmetje za svoje pravice v Ložki dolini.

Da je v resnici privlačna in prikupljiva dolina, nam spriču- jejo naj si bo duhovnik, uradnik ali kdorkoli pride v Ložko doli- no, kjer se takoj privadijo do- lini in ljudem. Kadar ga dol- žnost kliče, da mora iti iz doli- ne, vsak zatrjuje, da ne bo ni- koli pozabil Ložke doline. Pa saj se mu nudi mnogo ugodno- sti, bolj kot kje drugje. Če je nagnjen do lova, se kaj lahko seznanj z lovci in pohiti z njimi v gozd. Tam si lahko vzame na muho, kar si poži, posebno srn je veliko in tudi jeleni se dobijo. Če se pa šteje že za lovca, gre lahko globlje v gozd, tje pod Snežnik, tam se morda sreča z medvedom ali volkom. Tudi na divjega petelina lahko poskusi srečo. Če hoče iti na petelina, mora imeti pa že polno lovsko izobrazbo in poznati mora na- vade te živali. Divjega petelina dobiti na muho, se včasih naj- boljšemu lovcu ne posreči.

Kakor so nam pripovedovali stari lovci, da se more dobiti divji petelin le takrat, kadar poje. Takrat ne vidi nič in ne sliši nič in takrat se mu lovec lahko približa. Kadar neha pe- ti, se mora lovec ustaviti, kajti le en nepreviden korak zado- stuje, pa mu petelin srčji izpred nosa.

Pa tudi ribiči imajo v naši do- lini svoj paradiz. Ni mu treba reči drugega kot dobro besedo poklenemu ribiču, pa ga takoj vzame v čoln. Potok Obrh, ki teče po sredi doline, ima velik- vsakovrstnih rib, kot postrvi, ščuk, klenov in pa mnogo okus- nih rakov.

Poznal sem mladega učite- lja, ki je prišel odnekod v Stari trg. Ta je imel veliko veselje do čolna. Vedno se ga je videlo ob prostih urah, ko je nastavljal mreže, da bi vjel kako ribico. Posebno rad je krmalil svoj čoln okrog mlina in žage v Pu- dobu. Nekoč je vjel mlado, le- po ribico, mojo součenko. Kaj naj ob zaključku tega dopisa rečem tebi, Ložka doli- na? Nekdaj te je tujec opeval, kot lepo dolino z lepimi vrtovi, z rodovitnim poljem, obdano z gorami in temnimi gozdovi. Da- nes si zapuščena in osamljena. O, gore, ki krožite dolino in skrivate čudežne votline! O, da bi že skoro prišel dan, da bi se odkrile in zaslovele daleč v tu- jino in privabile goste v Ložko dolino...

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom, odjemalcem in prijateljem želita

MR. in MRS. JOHN TRČEK

KONFEKCIJSKA TRGOVINA in GOSTILNA

15506-08 Holmes Ave.

Najfinejša vina, pivo in mehke pijače.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom in prijateljem želi

GEORGE TUREK

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

16011 Waterloo Rd.

Najfinejši legalni likerji, pristna vina in najboljše pivo. Lepe in prostorne dvorane za svatbe, društvene seje, prireditve, party itd.

Vesele božične praznike in srečno in zadovoljno novo leto voščim vsem mojim prijateljem, znancem in sorodnikom.

Zahvaljujem se vsem za prijazno naklonjenost v tem letu. Upam, da vam bom tudi v bodoče v vašo popolno zadovoljnost mogel servirati z najboljšim vinom in pivom.

Pri nas se lahko počutite popolnoma domače.

FRANK KUŽNIK

3525 E. 81st St.

MIKE POKLAR & SON

That Good GULF GASOLINE

GULF PRIDE OIL and LUBRICATION

E. 43d St. in St. Clair Ave. ENdicott 9181

Se toplo priporočamo in želimo vsem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Popravljamo tudi avtomobile in baterije.

NORWOOD ALLEYS

FRANK BUCHER

lastnik

4 kegljišča

Pivo in sendviči

6125 St. Clair Ave.

Voščimo vsem mladim in starim rojakom in rojakinjam vesele in zadovoljne praznike in uspešno novo leto 1938.

Obiščite naše kegljišče, da se malo razvedrite.

RAPH CEBRON

SLOVENSKA

MESNICA

4030 St. Clair Ave.

Vsake vrste prekajeno suho meso, klobase, šunke, kakor tudi najboljše sveže meso.

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

ST. CLAIR WINDOW SHADE CO.

6532 St. Clair Ave.

ENdicott 3154

TRGOVINA S STENSKIM PAPIRJEJEM

Venetian Blinds in zastori narejeni po naročilu. Vesel božič in srečno novo leto!

TONČKA JEVIK:

Cleveland, O.:

Mati in domovina

V skromni koči za vasjo so se na sveti večer poslavljali od svoje drobne in izčrpane sive mame trije sinovi, Jakob, Jernej in Tadej. Jakob je bil rokodelnik, Jernej vojak, Tadej uradnik. Vsi so se obiskali za božič. Naslednji dan so morali spet vsi trije v nenasični požiralnik velikega mesta. V kotu so se smehljale jaslice, tiste lepo izrezljane, ki jih je naredil ranjki oče, ki je bil izvrsten mizar in dober rezbar. Jakob je pritisnil na vzmet in jaslice so se premaknile, pastirci so poromali proti hlevčku, kjer je kimal sveti Jožef in Marija zibala božje Dete. Zadnji, najmanjši pastir se je s piščalko v ustih sukal okoli jaslic in naznanjal svetu veselo sporočilo o novorojenem Detetu.

Vso noč so sedeli bratje in sinovi pri svoji materi in se z njo pomenkovali ter vzbujali mladostne spomine.

"Jaz moram drugam. Daleč vodi moja pot. Ne vem, če bom mogel prihodnji božič k vam," je rekel Tadej, ki je dobil službo neke v tujini.

Jakob je resno segel z roko v jaslice. Vzel je prvega pastirca in dejal:

"Bratci, vzemimo vsak enega pastirca. Za onega, ki ne pride o božiču prihodnja leta domov, bom na mesto njegovega pastirca postavil droben svečko, da bo oni večer njegov spomin med nami, da nam bo svetila lučka."

"Čez pet let se moramo zopet sestati, pa če smo še tako daleč od doma," je dejal Jernej.

"Čez pet let, ko me bo krila že hladna zemlja," je jeknila žalostno mati. Sinovi so vsi sklonili žalostno in otožno glave. Oh, kako bi radi ostali pri nji za vedno, toda borba za kosček kruha jih je gnala po svetu in morali so iti.

"Torej, draga mati, čez pet let, če ne prej," je pritrdil Tadej. Njegova roka je segla po pastircu s piščalko, ki je zadovoljno plesal okoli jaslic. Ko ga je Tadej prijel, se je le nerad ločil od jaslic, kakor bi se bal tujine, v katero ga odnese ta najmlajši brat.

Zjutraj je mati žalostno jokala, a sinovi so ji vsi ginjeni stiskali roko in se poslovili. Slovo od matere se ne da popisati. Kdor je to okusil, ta razume, kaj se to pravi.

Jakob je ostal še vedno v mestu. Ko se je bližal prihodnji božič, je Jakob spet prihitel k svoji materi. Sedla sta k jaslicam in čakala Jerneja in Tadeja. Ni ju bilo. S tresočo roko je uboga starka vtaknila na prostor njunih pastircev dve svečki, ki sta zaplapolali med pastirci prci jaslicam.

Mati in sin sta sedela vso noč skupaj in se pogovarjala. Že sta pogoreli svečki, a Jakob je še vedno šepetal z materjo. Mnogo sta si imela povedati, saj nista govorila sama, materinska in sinovska ljubezen je govorila.

Zjutraj je Jakob odšel. Spet je poteklo leto dni. Vrnil se je Jakob, pa tudi Jernej, ki je imel na ovratniku tri zvezde in blestečo kolajno na prsih. Mati se je razveselila. Sedli so k jaslicam. Čakali so nekaj časa Tadeja, pa ker ga le ni bilo, je mati prižgala svečko in jo vtaknila v jaslice. Vsi trije so čutili mir svete noči, toda nekaj jim je manjkalo, — najmlajšega ni bilo med njimi.

Pretekla sta še dva božiča in bližal se je peti božični večer. Letos pridejo vsi trije. Morajo priti, je kričalo ljubeče materino srce. Njena duša jih je vabila in tavalja za njimi daleč po svetu in dosegla je tudi najmlajšega. Medtem, ko nista bila brata daleč od doma, je gnala Tadeja želja za srečo daleč po svetu. Ni se brigal za klice domo-

vine, ki jih je čul v svojem srcu. Hotel je dalje in dalje, da bi dosegel srečo. V velikem neznanem svetu je bil sprejet za uradnika v neko tvornico. Zagledala se je vanj tvorničarjeva hčerka. Izmed tisočerihi ji je najbolj ugajal vitki tujec, krepkih pleč in jasnega, skoro otroškega obraza. Tvorničar ga je poklical v svojo pisarno in mu predstavil svojo hčerko.

"Izbiraj svojo srečo, vzemi mojo hčer, toda odpovedati se moraš svoji domovini. Naš moraš postati in pozabiti, da domuješ tam med gorenskimi hribi v zanikerni bajti." Tako je vabil tvorničar mladeniča.

Tadej je hotel odgovoriti, toda tvorničar ga je prehitel: "Ne maram takoj tvojega odgovora. Kesal se boš. Pojdi z mojo hčerko na sprehod in se поблиže seznani z njo."

In odšel je z lepo tvorničarjevo gospodično. Prijazna in nežna je bila. Pa dobro in čutečo dušo je imela. Bila je pravi angel varuh vseh ubogih delavcev in trpinov, ki so se mučili v tvornici. Ona je posredovala pri očetu, da jim je lajšal trpljenje in bedo, da jim je večkrat zvišal plačo in se zavzel za vse pohabljen in onemogel. Tadeja je ljubila udano in odkritosrčno. Nikoli ga ni vprašala, kakšne narodnosti je. Bila je samo nežna, ljubeča ženska.

Minilo je nekaj tednov. Spet je moral pred tvorničarja.

"Ali ste se odločili?"

"Nisem se še odločil," je jeknil iz Tadejevih prsi. Glas mu je trepetal. Zbal se je za svojo izvoljenko, ki jo je bil vzel. "Rada grem s teboj, kamor hočeš. Tvoja domovina je tudi moja," mu je zagotavljala ona. Vendar je vedel, da ne bo mogla z njim, ker stoji vmes njen bogati oče, od katerega je vse odvisno.

Bližal se je božični teden. Zalosten in zamišljen je sedel Tadej v svoji sobici. Že se je odločil. Sklenil je pozabiti domovino in svojo drago, sivo mater, samo da ne bi izgubil svoje ljubljene. Pa je brskal po svojem kovčegu in zatipal svojega pastirčka. Postavil ga je na mizo in se spomnil.

"Oh, letos bo pet let."

In tedaj je ves zgrevan zaplaskal na glas, kakor otrok.

"Ne, ne bom te izdal, tebe, draga moja siva mati in ne tebe, moj mili dom med gorami. Svojo ljubezen vama žrtvujem. Vrnem se."

Prišel je pospravljati svoje stvari. Počasi se je hotel pripraviti za odhod. Časa je imel dovolj, še več dni je manjkalo do božiča. Naslednje jutro so se pa vrata odprla in vstopil je tvorničarjev sluga. Prosil ga je, naj se takoj oglasi pri gospodarju.

"Ali ste se naposled odločili?" je vprašal tovarnar.

"Da, odločil sem se. Če dva dni odputujem. Čez štiri dni, na sveti večer, bom že doma. Oprostite mi, vaša hči naj mi odpusti. V duši in srcu mi bo ostal spomin nanjo, kakor lepa pesem; matere in domovine pa ne morem zatajiti."

Tovarnar ga je odslovil. Ko je zvedela njegova hči, da Tadej odide, se je onesvestila. Dan in noč se ji je blede. Ona pač ni še nikoli ljubila in Tadej je bil njena prva ljubezen. Stari tvorničar je sedel pri njeni postelji. Težke misli so se porajale v njegovi duši. Boril se je sam s seboj. Spomnil se je, da je tudi njegova domovina tam blizu gorenskih planin. Že davno jo je pozabil in izdal, samo da je obogatel. In pojavila se je pred njegovo dušo slika njegove dobre matere. Leta in leta ga je čakala. Dobivala je od njega samo mrzel denar. On bedak, se je pa mamil, da se s tem odkupi. Pa mu zdaj ni še dovolj. Še tega mladeniča hoče onesrečiti. Ne, ne!

Ko je mrzlo jutro vstajalo nad belimi zasneženimi strehami, je tvorničar odločil. Sam se je

napotil k Tadeju. Potrkal je in vstopil. Začuden je mladenič pogledal svojega gospodarja. Še stol mu je pozabil ponuditi. Tvorničar mu je ponudil roko.

"Pojdite k moji hčerki. Potolžite jo in bodita srečna. Vrnite se z njo pod lepe gorenske snežnike, ki so se zarežali tudi v moje srce, da sem bolehal hrepenenja za njimi, čeprav sem menil, da sem jih pozabil. Tudi jaz pridem za vama."

"Oh, spet ga ne bo, sami bomo brez njega, ki ga tako željno čaka moja duša. Mogoče in prav gotovo je to zadnji božični večer mojega življenja. Kako rada bi še enkrat videla Tadeja," je vzdihovala mati starka, ko sta zopet prišla sinova na božičevanje.

Že so hoteli postaviti gorečo svečico na prostor pastirčka, tedaj so se vrata odprla. Na pragu je stala vitka mladenka milega obraza in se prijazno smehljala. V roki je držala Tadejevega drobnega pastirčka. Gledala je mati in strmela sta brata. Niso vedeli, kaj naj to pomeni. Dekle je pa pristopilo k jaslicam in postavilo pastirčka na njegovo mesto, potem se je dekle obrnilo k materi in jo ljubče pogledalo. V naslednjem hipu je pa že vstopil tudi Tadej in objel svojo sivo mater in ji predstavil ljubljeno nevesto.

Jakob je navil vzmet na jaslicah. Premaknili so se pastirci. Zazibalo se je božje Dete. Oglasili so se v hipu polnočni zvonovi, kajti odbila je ura polnoč. In vmes je pa tenko in milo zadonel pesem: Sveta noč, blažena noč... Novorojeno Dete je blagoslovilo to revno in verno družino.

Tudi jaz želim vsem vesel božič in srečno novo leto vsem prijateljem in mojim rojakom v domovini.

A. DEBEVC,
Madison, O.:

Naši slovenski farmarji

Vsako leto prinaša Ameriška Domovina v božični izdaji lepe spise, povesti in razne dogodljaje iz ljudskega življenja. Letos sem se odločil, da bom tudi jaz napisal nekaj zanimivosti iz tukajšnje naselbine, Madison, O. Tukajšnja slovenska farmarska naselbina se je pričela razvijati tako nekako pred osemnajstimi leti v bolj velikem obsegu. Po mojem spominu je bil prvi naseljenec v tem kraju Matija Hribar. Ta je prišel sem pred nekako tridesetimi leti. Drugi je bil Frank Ule, ki ga, žal, že krije črna zemlja leto in pol. Potem je prišel John Zakrajšek in za njim jaz.

V tako dolgem razdobju se marsikaj vidi, kaj bi bilo potrebno za naselbino in v prid posameznika. Mislim ali reči je, mo, izpeljati je pa drugo. V tako obširni naselbini, kot je naša tukaj, bi eno ali drugo podjetje zasnovali v našo korist. Ker ni pa nič zanimanja, smo pa vedno na isti stopnji.

Pred dvajsetimi leti se je bil ustanovil slovenski farmarski klub. Sprvega je vladalo veliko zanimanje, potem se je pa začel čim bolj ohlajati, tako da je danes menda samo še ime. Nekaj jih je klub razdiralo, drugi se pa potrudili niso za njega narediti. Klub je bil ustanovljen na koristni ideji. Potrebščine smo skupaj naročali, v bolnišnici smo pomagali bolnemu članu in ob smrti člana smo bili preostali v pomoč in tolažbo. Ako bi bili bolj vneti za našo korist, ne bi prekupčevalci imeli več dobčka, kakor pa farmarji dobimo za svoje pridelke. To je pa lahko razvidno iz tega, če se pogleda, kdo se vozi v razkošnih avtomobilih in kdo v starih karah.

Podnebje tukaj je pa tako, kakršnega smo bili vajeni v stari domovini. Edino pomlad je tukaj bolj kasna in jesen tudi.

Rastline uspevajo skoro vse, edino v nekaterih boljše, v nekaterih pa slabše obroke.

Slovenici tukaj se največ pečemo s sadjem in pa grozdem. Zadnje čase je dobilo naše grozdje velik sloves, ne samo po Ohio ampak tudi v drugih državah. Zadnjih deset let se je zelo dvignilo prevažanje pridelkov iz kraja v kraj. Prekupčevalci takoj opazijo, v kateri državi ne obrodi kak pridelek. Hitro napolnijo svoje velikanske tovarne avte in jih zapeljujejo v prizadete kraje. To prevažanje pa farmarjem zelo škoduje. Prejšnje čase, če je kaka stvar bolj obrodila, smo pa dražje prodali, ker je bilo z železnico preveč stroškov.

Cene farmarskim pridelkom so pa ene in iste, ne glede na to, kako se druge potrebščine dvigajo radi vednih stavk v tovarnah. Radi teh stavk smo najbolj prizadeti farmarji. Vzemimo, na primer, krompir, ki se ga prodaja prvovrstnega okrog 70 centov bušelj, ali pa še ceneje. Plača delavcev v tovarnah je pa od 70c do \$1.00 na uro. To je za navadnega delavca. Ako je za delavec izučen v mizarstvu, v zidarstvu ali kaj podobnega, so pa plače izvrstne. Sedaj pa preračunajmo, če farmar pridelava sako uro en bušelj krompirja in ga odjemalcu na dom postavi, pa se bo takoj videlo, koliko farmarji zaslužimo na uro. Po farmar se malcekdaj sliši, da bi bila kaka stavka, po tovarnah so pa iz dnevnemu redu. To je že kar v navado prišlo. Od moje strani naj bo povedano odkrito, da delavec ne bo nikdar ustrahoval delodajalce. Oni imajo denar in lahko delajo, kar hočejo. Ako delavec zastavka, se pa vsakdanje potrebščine dvignejo v ceni. To je ravno tako, kot če se pomaknemo z dežja pod kap.

Pozdrav vsem Slovincem, vse se bo božične praznike in srečno novo leto!

Marija Kranjc:
Cleveland, O.

Spomini iz mladih let

Zopet smo dočakali vesele božične praznike, katerih se najbolj veselimo, ker so najbolj pomenljivi. Obudijo se nam spomini na one čase, ko smo bili še otroci in tudi že odrasli.

Ta božič bo že pet in dvajset let, kar sem zapustila svojo rojstno domovino. In dlje ko sem tukaj, bolj se mi obujajo spomini na vse, kar sem preživela v mladih, veselih letih. Spominjam se, kako smo željno pričakovali Miklavža. To je bil za nas otroke najbolj srečen dan. Še prav dobro se spominjam, kako smo nastavili peharje na mizo, pa napisali na listek vsak svoje ime, da bo Miklavž vedel, komu kaj dati in da se ne bi kaj zmotil. Tisti večer smo vselej prav hudo pobožno molili, da bi nas Miklavž slišal. Pa kmalu smo šli spat da ne bi Miklavža zadrževali, ki nikoli ne pride, dokler so otroci še pokonci.

Moj brat France, ki je nekaj let starejši od mene, je bil že takrat zelo navihan in vseh muh poln. On je že dobro vedel, da naša mati igrajo vlogo Miklavža, pa je vseeno nastavljal največji pehar. Mislil si je: dobro bo pa le, če bom kaj dobil. Ko smo drugi že spali, se je tudi on delal, da spi. Smrčal je, da se je kar postelja majala, obenem je pa izpod odeje kukal, ko so nam devali mati v peharje razne dobrote. Njemu so deli najprej in sicer prav močno palico in nekaj suhega sadja. Meni in pa mlajšemu bratu pa bombončkov, fig in rožičev. Ko so vse opravili, so šli tudi mati spat.

Takrat je pa France zlezal izpod odeje ter vse lepo popravil, kar je Miklavž narobe naredil. Iz svojega peharja je vzel palico in jo dal v moj pehar. Bombončke, kar je bilo boljših, je pa kar na mestu pojedel, da ne bo zjutraj kaj narobe. Zjutraj nisem bila kar nič vesela, ko sem zagledala palico v mojem peharju. Milo sem se pritožila materi, češ, zakaj je ravno meni prinesel Miklavž palico, ko sem bila vendar tako pridna in poslušna. Zakaj je pa ni drugim ni?

Materi je bilo takoj vse jasno in so takoj vedeli, da je to France napravil. Pa kaj so hoteli. Natopiti ga niso mogli, ker jim je ušel, malo so ga ozmerjali, jaz sem malo pojokala, pa je bilo vse pozabljeno.

Potem smo se pa veselili jaslic, katere so nam mati postavili v kotu. Kako smo šli z veseljem nabirati mahu, da so postavili vanj pastirčke in ovčice.

Ko sem odrasla v dekleta, sem bila več let cerkvena pevka in zopet sem se tako veselila božičnih praznikov, ko smo prepevali tako lepe pesmi. Že ko se je storila tema, smo šli v cerkev, kjer smo molili in prepevali božične pesmi.

Spominjam se enega teh lepih večerov, ko smo se pevke v cerkvi pripravljale, da bomo začele peti, pa so nas Mrganov oče prehiteli in so začeli peti na svojo roko zadej za orglami. Pa tako visoko so jo vrezali, da ni mogel nihče pobirati za njimi. Mladina se je na tihem hihitala, stare žene so pa vzdihovale: jejhata, jejhata, pa na sveti večer, pa se take stvari godijo tukaj v cerkvi. Mrganov oče so bili dober človek in po poklicu čevljar. Kadar so kaj zaslužili, pa so si ga privoščili in takrat so prav vselej zapeli doli po vasi. Tudi tisti sveti večer so ga imeli malo preveč. Mislili so si najbrže, če smejo na vasi zapeti, zakaj bi pa v cerkvi ne smeli, pa so jo vrezali, da je bilo veselje.

Na take dogodke se človek spomni v tujini, ko premišlja o božičnih praznikih, ki vselej človeka tako prevzamejo, na svoja mlada leta, na ona blažena leta, ki se ne povrnejo nikdar več. Sedaj imamo samo še lepe spomine in nič drugega.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem mojim sorodnikom, tukaj in v stari domovini. Lepe pozdrave vsem Menišvcem in prijateljem.

JOHN LADIHA

1242 E. 74th St.

GROCERIJA in MESNICA

Se lepo zahvaljuje za preteklo naklonjenost in se priporoča še za naprej in želi vsem skupaj veseli božič in zadovoljno novo leto.

ENdicott 4717

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem

ANTON KOREN

4426 Hamilton Ave.

GOSTILNA

in RESTAVRACIJA

Pri nas dobite vedno dobro žganje, vino, 6% pivo

ter najboljšo domačo hrano ob vsaki priliki.

MARTIN in MARY KOZAR

GOSTILNA

6737 St. Clair Ave.

želita vesele božične praznike in srečno novo leto vsem svojim odjemalcem in prijateljem. Na razpolago imamo vsakovrstno žganje, 6% pivo in dobro vino. Dalje cigare, cigarete, sladoled in druge potrebščine.

Za obilen obisk se toplo priporočamo.

Odprto imamo do 2:30 zjutraj.

FRANK MIHČIČ

GOSTILNA

7202 St. Clair Ave.

Pri nas dobite prvovrstno 6% pivo in dobro vino, žganje in okusen prigrizek.

Se toplo priporočamo za obilen obisk.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem skupaj!

FRANK GREBENC

1297 E. 55th St.

GOSTILNA

Vsakovrstno žganje, 6% pivo in vino.

Se priporočam našim rojakom za obilen obisk, kjer bodo vedno dobro postreženi s pijačo in jedili.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem skupaj.

NAZNANILO

Čenjemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel dobro poznano trgovino z grocerijo in mesom od Mr. Mike Pikša.

Se toplo priporočam vsem starim in novim odjemalcem in želim vsem vesele božične praznike in srečno novo leto.

FRANK GABRIEL

1383-85 E. 53d St.

ENdicott 2058

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem prijateljem in znancem

ANTON KOROŠEC

1063 Addison Rd.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 298—PART III.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 21, 1937

LETO XL — VOL. XL

Josephine Eisenhardt-Vebrova,
Lorain, Ohio:

Izpod Špičastega stražišča

Mala je naša vasica. Skromna in svetu nepoznana. Ali vendar je meni in vsem tistim, ki smo se tam po njeni prašni in blatni cesti podili, še vedno najljubša in naša s slamo krita rojstna gnezda še vedno ljubša kot vsi gradovi sveta.

Naša stara vasica je potisnjena med velike griče. Od severne strani jo brani hudim zimskim sapam visoki Comarovnik in še višnje špičasto stražišče. Od

Pogled na špičasto stražišče

vzhoda in južne strani pa ji dajo zavetje svetovidsko in bloško hribovje in košata gora Slivnica. Vse to gričevje je lepo obraščeno z vsakovrstnim listnatim in iglastim drevjem. Vmes se nahajajo pa sočni pašniki, po katerih se pasejo krave in voliči, če jih je še sploh kaj ostalo po nekdanjih velikih hlevih naših starih kmetskih domov.

Proti zapadu ima pa naša vasica krasen razgled na lepe meniševe gozdove. V ozadju, tam za Cerknico, se ponosno vzdiguje gora Javornik, katere so nam že več kot polovico ukradli nikdar siti in tuje zemlje tam preko Postojne se nam pa iz prežalostnega kraškega ozemlja prikazuje tudi po lahonskih grabeljivih zasledena gora Nanos.

Čudo narave se začneja prav pod visokim hribom, takozvanim špičastim stražiščem. Tam, kjer se pravi pri "lahkem studencu" izvira izpod zemlje kristalno čista, hladna in okrepčujoča pijača, ki ji pravimo voda in ki se je nekateri tako strašno boje — na zunaj in na znotraj ter se je z vsemi štirimi branijo. Ta voda je napeljana po ceveh v

takozvane rezervarje ali hranilnike, ki so v četverkotih iz cementa sezidani v presledkih in pokriti z velikimi kamenitimi pločami. Iz teh hranilnikov je pa zopet napeljana voda po ceveh do srede naše vasi in korito, ki je tudi iz cementa zidano.

Tje so vaščani gonili živino napajati in tje je tudi hodila vsa vas po potrebno vodo. Sedaj pa, ko so ljudje že kar na vseh krajih in koncih hudo avanzirali, so si pa dali vodo napeljati v svoje kuhinje in hleve, tako da korito sredi vasi stoji že kar osamljeno. Nič več se vaška mladina ne igra in podi okoli tega nepozabnega središča otroške nagajivosti.

Spomini se mi večkrat vračajo nazaj v tiste brezskrbne otroške dni in v koticu srca so še vedno zbledeli spomini na marsikaj, kar smo v tistih otroških letih doživeli. In tako se spominam na mali dogodek iz tistih nagajivih let, kako sem bila še kot prava mala punčka v tisto korito sredi vasi štrbunknila.

Par dni prej kot jaz, je bila ena mojih tovarišic po nesreči notri padla. Revico smo bili drugi otroci ven izvlekli. Da ni bilo suhe niti na njej, to se samo sebi razume. Čez par dni po tem razburljivem otroškem dogodku, smo se otroci pa zopet tem okrog podili, čeprav so nam naši starši strogo prepovedali, da se ne smemo več okrog vode igrati. Jaz kot vedno poredna in nagajiva, sem pa hotela drugim otrokom pokazati tisto umetnost, kako se brez posebnih priprav in težav lahko v korito pade. No ja, pa je tudi meni spodrsnilo in sem se tudi jaz zavalila notri, kakor sem bila dolga in široka. Kakopak, potem se je pa tisti cirkus ponovil, kakor pri prejšnji nesreči. Treba me je bilo ven vleči, samo s to razliko, da se jaz takrat nisem prav nič smejala, drugi pa so se. O, pa še kako so se mi škodoželjno smejali. No, saj so prav imeli. Tisti smeh je bil kaj dobro plačilo za mojo nagajivost. Doma je pa še leskovka pela mило pesem neposlušnosti. Ha, ha, ha. . .

Enkrat je pa nek fanteček v zimskem času poskusil železo pri tistem koritu obližniti. Pa se mu je bil jezik na železo primrznil. Komaj je jezik proč odtrgal. Jej, kako je revčka bolelo. Ves krvav jezik je imel in nekaj dni še govoriti ni mogel, jesti

pa še manj. No, umetnost obližovanja železa v zimskem času ni maral nihče ponavljati in svojo umetnost drugim kazati. Menda ja ne.

Enkrat smo šla dekletca firbec past v Begunje med tisto skalovje nad cesto, ki pelja iz malnov. Pravili so, da je tam rov, ki drži notri pod cerkev. Pravili so, da so tam prav obširni prostori, kjer so se ljudje skrivali, kadar je prišel Turek.

Seve, ena izmed najbolj korajžnih, kakor vedno, sem bila zopet jaz. Oborožena z staro in okajeno laterno, v kateri je brlela mala lučka, sem se pustila v tisti rov. Druga dekletca so mi pa obljubila, da mi bodo gotovo sledila. Pa so mi bolj malo sledila. Komaj sem bila kak meter globoko, pa se mi je zdelo, da me je nekaj za noge zgrabilo in me pričelo notri vleči. Jaz pa vsled neizrečnega strahu niti kričati nisem mogla. Kar nekaj sem zagrgala in belo pogledala, punčke so me pa, vse prestrašene, začele vleči ven in so me tudi z veliko težavo izvlekle. Nato smo jo pa urnih krač pocedile, kar so nas noge nesle proč od tistega kraja. Saj pravim česa se vsega otroci ne domislijo.

Toda počakajte no, kaj sem že hotela pisati. No, iz naše vasiše kakšno stvar. Nekaj bi rada napisala od prvih starih kmetskih hiš, ki so bile postavljene tukaj. Dosti sicer ne vem, ker sem šla še mlada v svet. Pa stvari, ki jih otroci slišijo v mladosti, si kaj dobro zapomnijo. Nič ni posebnega, kar bom napisala, pa se bo morda kdo le nasmehnil in ker je smeh zdrav-

ju v korist, mi bo to zadoščenje za moj trud.

Torej začnimo s hišno številko 1, pri Primoževih se reče ali po starem so rekli pri Lenčkovih. Moja pokojna mama so včasih pravili, da je imel stari in že davno pokojni oče Lenkec ene prav stare citre, ki so imele menda samo tri strune in sam Bog večni ve, kje jih je bil po-citral in je takole ob nedeljah popoldne ali pa v zimskih večerih rad nanje brenkal. Brenkal in pel je zraven: "Bom furov v Gorico, bom pelov šenico, nazaj pa kofe, da bo pila moja ta zauber dekle." In to petje se je ponavljalo z dostimi tra-la-la. Oče Lenkec je stresal iz rokava razne popevke, ampak viža je bila vedno ista. Pa so vasovalci včasih pobarali, naj vendar kakšno drugo vižo zabrenka. "No pa bom," je rekel, pa je bila vendarle zopet ista.

Tako je bilo že kar v pogovor prišlo, če je kak vaščan kako stvar večkrat ponavljal, da so rekli, tale tudi vedno eno gode, kakor ranjki Lenkec.

Hišna številka 2 je Zgončkov hiša. Kakor sem slišala praviti, je bila nekoč tudi ta hiša Vebrova last in so jo pred mnogimi leti kupili sedanji gospodarji, ki so bili nekje z Radleka doma.

Hišna številka 3—pri Brinarjevih, velika kmetska hiša in domačija. Pravili so, da sta se sosedu Zgoncu in Brinarju vsako jutro pozdravila takole.

Zgonc: "Dobro jutro, Brinarjevi, ali bo kaj jaku dežja?"

Oče Brinarjev se je pa najprej dobro pretegnil, parkrat krepko pljunil, da je kar zažvižgalo, malo pogledal gori čez

Comarovnik, nato še poškilil tje proti Slivnici, pa prav diplomat-sko odgovoril sosedu Zgoncu:

"O, jaku, jaku, to se pravi, kajpak nu, če ne bo sonce sijalo in sneg ne padal, bo pa prav gvišno dež. No ja, menda ja."

Hišna številka 4 — pri Mivčih. Kdo zadnji treh generacij ne pozna Mivčega Janeza, kočijaža originala, ki je bil več na cesti s svojimi konji in bagerlom, kakor pa doma. Janez je že precej v letih, pa še vedno fant, fant od vse meniševeke fare. Njegovega očeta se prav malo spominjam. Bil je visok in suhljat mož. Pravili so, da je bil v tisti vojski na Laškem in tam si je tudi prislužil vse tiste medalje, ki jih je imel ob posebno slovesnih prilikah, na primer procesijah itd. tako lepo po prsih pripete, in ki smo jih otroci s takim svetim strahom ogledovali. Kajti s tistimi medaljami so bile zvezane neštete strašne zgodbe iz vojske, katere je resni mož včasih pravil, pa ne nam otrokom, ampak odraslim fantom in možem, kateri so ga prav radi in včasih z grozo poslušali.

Enkrat so vojaki korakali skozi našo vas. Bile so velike orožne vaje tam koli. Kar cela vojska pešcev in konj, ki so vlekli topove, se je valila skozi selo. Pa je Mivč očka stal pred svojo hišo ob cesti. Bil je ves prazniško napravljen in zgolzan, medalje lepo po prsih razvrščene in kakor je bil že ves star, je še vedno krepko stal pokonci in strumno po vojaško pozdravil mimo jahajoče častnike. Častniki so pridrževali svoje iskrene konjiče in začeli pogovor s tarim vojakom. Mi, otroški

drebiž, smo pa zijali in z občudovanjem stali tam okoli, zvesto vlekli na uho, kaj je Mivč oče pripovedoval radovednim častnikom. Slišali smo, ko je pripovedoval, kako grozno velike uši so imeli tam v laški vojski. "Kakor ta moj pavc so bile velike," je rekel in pokazal palec na roki, ki ni bil prav majhen, bi rekla.

Pa če gospodje verjamejo, ali pa ne," je pripomnil. Tisti mladi oficirčki, ki uši mogoče še videli niso, so kar menda verjeli. Starejši in izkušeni možje so se pa kar nekam muzali in samo naglas verjeli, mislili pa menda drugače.

Hišna številka 5. Uri tej hiši se je reko nekaj pri Čopčih. Vsa ta družina se je pred več kot 40 leti izselila v Brazilijo in od tistega časa ni bilo več slišati o njih. Pravili so, da so bili pri tej hiši kar bogati nekdanj in da so imeli cel čebelni penj srebrnih tolarjev. Pa da jim je bilo enkrat kar vse ukradeno. Tako je prešlo vse tisto srebrno bogastvo z vso družino vred in se utopilo in porazgubilo v burnih valovih življenja.

Hišna številka 6, nekdanja Gašparetova velika in obširna domačija. Po starem se je reko pri Antonovih. Dva sinova, oba učena gospoda, sta izšla iz te odlične družine. Kdo ne pozna Maksima Gašparija, najboljšega akademčnega slikarja slovenskih narodnih motivov. Mlajši, Tone, je pa šolski ravnatelj v R. Tri hiše, gostilna, trgovina in kovačija; hlapi, dekle in vedno dosti pomagancev, pa je vse to nekdanje bogastvo prešlo v druge roke.

Pri tej hiši so imeli enkrat enega oskrbnika, ki se je ravno toliko razumel na oskrbnitvo, kakor se zastopi zajec na boben. Pravili so, da je hodil kar gori na vrh kozolca in od tam skozi špranje ogledoval delavce na bližnjih njivah. Tako je nekoč opazil ženske, ki so korenje plele in seve pri tem čepele. Pa jo je modri gospod oskrbnik pogruntal, da ženske na njivi samo sedijo in lenobo pasejo. Pa je kar v hudi ihti privihral nad delavke in jih začel obdelovati s svojim hudim jezikom, da ti pretete babe, ma s čepe se ne pleve, ampak se mora stat in da jim za sedenje na bodo žerna-do plačevali.

Ženske pa, ne bodi lene, so res skočile pokonci, malo si po-

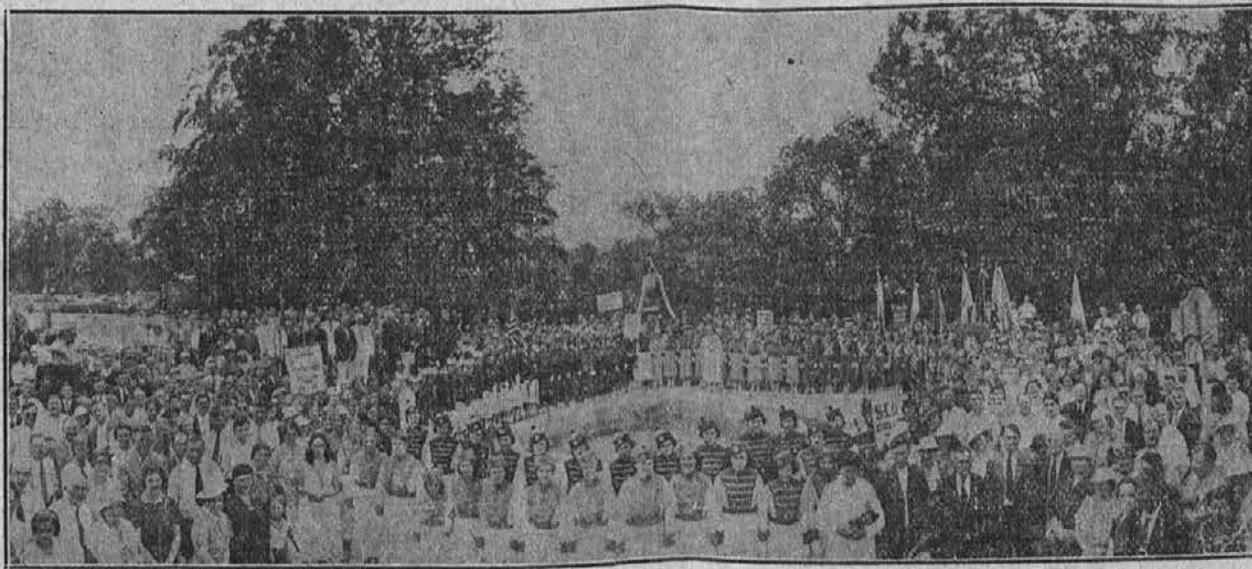
mežiknile in zgrabile vsaka polno pest strnišča in začele obmetavati tega bistrega oskrbnika. Pri tem pa tudi niso svojih jezikov šparale, to se samo ob sebi razume, ter so tega gospoda oskrbnika počastile s prav lepo izbranimi izrazi, kot: tnaló zabito, lizun, masel, matafir in kaj se en takle škrc ofrankani zastopi na plenje korenja in se zastopi in se. Ki še ne ve, da se morajo gate zavezati, da mu ne bodo štriki okoli cempetov opletali itd.

Tisti brihtni oskrbnik se je bil kar hudo prestrašil in jo hitro pocedil z njive in izpred oči razljučenih žensk. Potem so pa ženske imele mir pred njim. Enkrat se je hotel pa gospodinji posebno prilizniti in se pobahati, kako izvrsten oskrbnik da je. Peljal jo je na polje pokazati, kako da vse lepo pod njegovim oskrbnitvom raste. Tako sta prišla do njive, kjer je bila posebno lepa setev ter je opozoril gospo, naj pogleda, kako imajo lepo pšenico. Pa je bil le takozvani mačkin rep. Hm, hm, da, oskrbnik pa tak, da ga še mačka ne polize, kakor bi rekel pek. Markotov oče.

In hišna številka 7 — hiša in zibelka Vebrova rodu, prav za prav reči bi se moralo pri Vebrovih, kajti to ime je zapisano v starih matičnih knjigah v župnišču in ta Vetrov rod je bival tam že leta 1620. V tistih časih so bili samo tile posestniki v naši vasi: Petrič, Tomšič, Jekam, Mrkoni, Kranjc, Bovha in Kržaj. Izmed vseh gori omenjenih imen je samo še Petričvo ime v vasi ostalo. Kje so pa drugi? Da, le kje so ta stara imena nekdanjih posestnikov velikih kmetskih domačij. Kako bi bilo lepo, če bi kak zmožen Meniševac vzel pero v roke in začel preiskovati in pisati zgodovino Menišije. Izgrebel in našel bi še marsikaj zanimivega, nekaj od vsake stare kmetske hiše, ker bo drugače vse prešlo v pozabljenje. Torej naj se vendar kateri ojunaki in zbere za to potrebno gradivo skupaj in opiše te naše ljubke hribovske vasi. Sedaj še vedno živi nekaj prav starih ljudi po Menišiji in ti očaki bi lahko marsikaj zanimivega vedeli povedati iz starih časov ter tako pisatelju pripomogli do boljšega opisa.

Od številke 7 me je kar malo vstran zaneslo. No pa nadaljuj-

(Dolge na 2. strani.)

Vežbalni krožki Slovenske ženske zveze in slovenske narodne noše ob priliki odkritja spomenika pisatelju Ivanu Cankarju in pesniku Simonu Gregorčiču v Jugoslovanskem kulturnem vrtu v Clevelandu, 25. julija 1937.

Uniformirani vežbalni krožki od edine slovenske ženske organizacije v Zed. državah, Slovenske ženske zveze. Ta organizacija šteje že blizu 10.000 članic in bo prihodnje leto prav gotovo presešla to število. V letu 1938 napravi Slovenska ženska zveza izlet v staro domovino, na-

kar tamkajšnje rojake že sedaj opozarjamo. — Ti vežbalni krožki so od združnic v Clevelandu. Prvo idejo za ustanovitev je sprožila neumorna naša Slovenka, Mrs. Albina Novak, ki je urednica Zarje, odličnega slo-

venskega mesečnika, ki je glasilo Slovenske ženske zveze. Prvo idejo za ustanovitev te dične ženske organizacije je pa dala Mrs. Marie Prislant iz Sheboygana, Wis., in je njena velika zasluga, da je organizacija tako napredovala.

Izpod Špičastega strazišča

(Nadaljevanje s 1. strani)

mo. Torej tudi nekdanje veliko Vebrovo posestvo je tudi kar nekaj splahnilo in se zmanjšalo, kakor večina drugih velikih kmetij. Kakšni prelepi spomini me vežejo na to staro kmetijsko hišo. Že pri spominu na to ljubo rojstno gnezdo moje mladosti mi začne srce kar nekam hitreje utripati. Misli moje mi tako pogosto poletavajo tje in duša moja v sanjah tako velikokrat blodi tam po tistih nepozabnih krajih, krajih brezskrbne mlade sreče.

Velika in slamo krita je bila naša stara rojstna hiša. Prostor na veža z velikim ognjiščem. Na eno stran veže se je prišlo v veliko družinsko sobo in iz te sobe pa v takozvano kambro. Te družinske sobe so bile delane kar vse po enem kopitu menda. V enem kotu velika, lepo belja in močna miza s klopimi okoli nje. V drugem nasprotnem kotu pa velika zelena peč. Ta peč je bila tako velika, da je lahko kar dva ducata otrok na nji sedelo. Na vsaki strani peči prostorna zapečka. Kar je bila peč za

otroke, to so bili zapečki za stare matere in očete. Klopki okrog peči pa za odrasle člane družine in pa za vasovalce. V zimskem času se je kar vse rado peči tiščalo.

Ta ljuba stara peč je bila vse naše zatočišče, naše pribežališče in naša tolažba. V vseh nadlogah in težavah našega otroškega življenja in v slučaju bolezni pa tudi hišni zdravnik. Kadar je katerega zob bolel, ali če ga je po drobovju črvičilo, ali če so bile ošpice pri hiši, na peč pojdi, pa pogri se, so mama ukazali. Med tem časom so bili pri bolniku že s kakšno žaubo in šalčko vročega čaja ali pa mleka z medom. In res, da je bila le skrbna materina roka in gorka peč, pa je bolnik prav gotovo ozdravel.

Takoj na drugo stran veže sta bili pa še dve sobi. Obe ti sobi sta bili prav visoko obokani ali "zvelbani." Iz ene teh sob se je šlo po par stopnicah v kaso ali tako zvani štibelc. Tudi tukaj je bil prav visok obok. Tukaj se je shranjevalo v velikih lesenih predalih vsakovrstno

žito, moka, ješprenj, kaša, jabolka, orehi in posušeno sadje. V kašči so tudi hranili mast v velikih piskirih in čez poletje suho meso, med in jajca, pa druge take kmetijske delikatese.

Spodaj pod eno teh sob je bila tako zvana jama za krompir, da ni v hudi zimi v kleti zmrazil. Kajti v navadno hišno klet so držala vrata od zunaj. Naprej od te kleti so bili pa prostorni hlevi za govejo živino in konje. Pa tudi zajčkov ni nikoli manjkalo.

In še naprej so bili zidani svinjaki, kozolec, skedenj in dalje se je pa raztezal obširni sadni vrt, poln različnega sadnega drevja. Posebno kadar so česplje obrodile, so jih kar cele vozove prodali. Pa tudi velikih crehovih dreves ni manjkalo. Kar cele vreče mehkolupinastih orchov so nam dala. Suho sadje, orehi pa lešniki, to je bilo nekaj za otroške zobe v zimskem času. No, pa tudi odrasli se niso branili teh dobrot.

Kar mi najdalje seže spomin je to, ko sem bila stara kakšne 3 ali 4 leta, ko se pravilno govoriti nisem znala. Spominjam se, kako sem bila enkrat ušla moji varuhinji, stari materi, ki so pazili name. Pobrala sem jo izpred hiše doli po cesti proti zelnikom. Tekla sem, kar so me male noge nesle. Stara mati pa za mano in me klicali: "Pepca, kam pa tečeš?" Jaz sem pa imela malo košarico v rokah in sem stari materi prav po otročje odgovorila, da grem v Cerknico po cukerca. Pa so me navsezadnje le vjeli in me v naročju prinesli do hišnega praga. Tam so se doli vsedli in me v naročju zazibali z ljubko usolvanko; aje tutaje, zlate tečaje, zibka srebrna, ki Pepca not spi. In mala Pepca je kaj hitro zapala, pa ne v srebrni zibki, ampak le v gorkem naročju ljube stare matere. O, bila sem ljubljenska nepozabna stara mati, katere sem se vedno z veliko ljubeznijo oklepala. Učili so me prve otroške molitvice in prve lahke umljive pesemce, kot: Tri rožice sem vsadil, v vrtu cveto. Prva je lilija, druga vijolica, tretja pa nagelj rudec. In dosti tra-la-la je spremljalo kar vse pesmice.

Naj nadaljujem še s par hišami, saj zgodbe njih so kratke. Hiša številka 8 je bila zraven naše, torej smo bili sosedje. Pri Lipovčih se je reklo. Tam niso imeli pa nič otroškega drobiža, ki ga je bilo pri Vebrovi hiši kar dvanaest. Res da so štirje umrli takoj, ko so ta svet zagledali. Menda se jim že ni preveč dopadlo, pa so kar vzplavali gori med zvezde. Saj tako so nam naša mama povedala. Spominjam se, kako so moja pokojna mama sosedo Lipovko blagoravali, da kako ji je le dobro, ko nima nič otrok. Potem pa, ko so otroci pri Vebrovi hiši odrasli, je pa sosedo moja mama blagoravala, da kako jim je lepo in dobro, ko imajo tako pridne otroke, med tem ko je ona, Lipovka strina, kakor smo jo klicali, po moževi smrti kar sama in osamljena ostala v svoji kambri, kjer še sedaj živi že prav hudo stara, hišo je pa prodala.

Hiša številka 9—Špolarjeva ponosna in olepšana hiša, z lepim vrtom v ospredju. V tem vrtu je vedno polno najlepših cvetic, katere skrbno goji moja mladostna prijateljica in sošolka, ki je še kar vedno dekle. Sama, brat in sestra, pridno gospodarita še vedno veliki kmetiji. Številka 10 je bila pa nekdanja Jagrova hiša. Vsa ta družina nekdanje obširne kmetije se je pred leti iselila v Ameriko. Hiša je bila potem prodana. Poznejši njeni lastniki so jo tako zanemarili, da se je menda že podrla. Res škoda, da so nekdanji posestniki velikih kmetij kar tako nekam lahkomišljeno zapustili svoje domove in odšli po svetu. Najprej sami gospodarji, za njimi pa še ostale dru-

žine. Nato je taka zapuščenost domačija kar za mal denar prešla v druge roke. Največkrat so bili kupci ljudje kje iz bližnjih hribovskih vasi. Tako so mesto nekdanjih starih ponosnih posestnikov se naselila tuja imena v vasi.

Številka 11 je pa zadnja velika kmetijska hiša, katere najstarejši potomec od nekdanje obširne Zrimškove kmetije na njej gospodari. Zares je čudna usoda teh starih kmetijskih rodov. Večina nekdanjih veleposestnikov je obubožalo. Njih posestva in stara imena hiš, vse, prav vse je polagoma prešlo v tuje roke. Novi tuji rodovi odrasajo in tuja imena zabrisujejo sledi nekdanjih starih rodov, ki so stoletja tukaj živeli. Res, človeka kar srce boli, ko vse to premišlja. Da, resničen je ruski pregovor, ki pravi: Vse je ničevno, ničevno, ničevno.

V spominu mi je tudi neki človek, ki se je od časa do časa mudil pri nas. Klicali so ga Zurec. Vem pa nič ne, odkod in kdo je bil. Bil je pa nekak umetnik samouk. Znal je ročno popraviti vsako stvar, pa najsi bo stara stenska ura, šivalni stroj ali pa slamoreznica. Pravili so, da se je bil enkrat pripravil delati nekake lesene piščali, da bodo za orgle, je rekel. Te orgle je mislil postaviti v naši mali vaški cerkvi. Napravil si je bil tudi lesene perutnice. Ko so bile po njegovem mnenju dovršene, je povabil neko lepo nedeljsko popoldne radovedne vaščane, naj gredo z njim na vrh bližnjega Comarovnika, da ga bodo videli, kako bo letel. Res, vaška otročad je kar drvela z njim na hrib. Resni možaki so pa nekam nezaupljivo majali z glavami in gledali samo izza vrto- gori na hrib na čudež, ki se ima zgoditi. No in so res videli, kako je Zurec stopil na visoko skalo, si tam privezal peruti nekam na hribet in okoli pasu, potem pa se na zapestje. Potem je pa začel mahati z rokami ter se z nogami poskusil zaleteti. Res se je revež zaletel doli s skale, padel med trnjim kamenje in se tako potolkel po vsem životu, da se je komaj spravil na noge. Pravili so, da je bil lahko vesel, da si ni vseh kosti polomil. Radovedneži so bili napaseni in najbolj je bil pa sit letanja umetnik sam, ki je potem tiste nesrečne perutnice kar nekam mlo ogledoval in majal s svojo modro glavo, potem jih pa žalostno odnesel domov. Del jih je gori na izbo, zraven položil še nedodelane piščali za orgle ter še nadalje študiral, kako bi izpopolnil svojo iznajdbo. Pa ga je bila smrt prehitela. Škoda, morda bi bil prvi aeroplan iznajden prav v naši vasi. Kaj pravite?

Tista njegova umetnost se je pa prasila in kadila na naši izbi, dokler je niso enkrat na ogenj vrgli. Tako je bila končana in pozabljena slava letalca in izdelovalca piščali.

Spominjam se tudi časov, ko so bili moj pokojni očka za župana v naši vasi. Pa so se večkrat orožniki ustavili pri naši hiši in povprašali gospoda župana, če je kaj novega. Takrat je pri naši hiši služila prav velika in močna dekle. Klicali smo jo za Marjančo. Ko smo nekoč ravno večerjali, vstopila v hišo dva orožnika. Mama so ju povabili, naj kar prisedeta k mizi. Pa sta rekla, da sta že večerjala nekaj prav dobrega pri Beti v Otavah. Na klop pri peči sta se vsedla in čakala, da je družina odvečerjala. Nato je Marjanča odnesla skledo in žlice v kuhinjo, pa se takoj vrnila nazaj z brisačo, da bo mizo porisala. No, pa se je reveč uboga malo preveč stegnila čez mizo in o joj, takrat je pa nekaj prav mlo zapiskalo za njenim hrbtom. Kar na dolgo je povleklo: cii-uuu. Orožnika pa v smeh. Kar po kolenih sta se tolkla. Uboga Marjanča se je bila pa tako hudo prestrašila tistega

glasu, da ji je brisača kar iz rok ušla, ona jo je pa urnih krač pcedila iz sobe, rdeča od sramu, kakor nekdanji ošpetelj. Skrila se je v klet, dokler nista orožnika odšla. Revca je jokala, tako jo je bilo sram. Potem je pa vedno pazila, da ni prišla orožnikom pred oči. Če sta jo kdaj le od daleč videla, sta jo dražila: "Marjanca, kdaj bomo pa kaj vriskali?"

Pri naši hiši se je tudi včasih nahajala ženska, ki smo jo kar vsi klicali za Johanco. Kar tikali smo jo. Pa ji ni bil ta "ti" nič kaj všeč. Enkrat mi je prav močno s pestjo pred nosom požugala: "Ti smrklja ti," je rekla, "ti bi morala meni reči vi, saj sem vendar tvojeja ata pestovala." Jaz sem se pa odresala: "Saj te nisem videla, da bi jih bila pestovala." Johanca me je pa kar nekam brezstavo pogledala in zamrmrala nekaj in se je slišalo kot: tele neumno, ali kaj. Bila je že kar od starosti stara, pa gluha kakor zemlja. Opravljiva pa tako, da se jo je vse balo. Kamor je prišla, je takoj vse videla. Včasih so pri kakih hišah kaj cvrli, pa je gotovo Johanco nos tje zanesel. Zenske so pa hitro vse poskrile pred njo, sicer bi bila takoj vsa vas vedela, kje se kaj dobrega kuha in bi se reklo: Pa pravijo, da jim je hudo, pa vedno cvrejo in se bašejo.

Dosti je vedela povedati. Gluha se je naredila pa samo takrat, kadar ni hotela slišati. Enkrat jo je sosedo prosila, da bi ji šla žehto prat. Pa se je Johanca tako gluho naredila, da ji ni mogla in ji ni mogla sosedo na nobeno vižo dopovedati, kaj hoče. Nato je pa rekla sosedo bolj sama zase, da naj jo v uho piše. Pa se je Johanca takoj v zastopnosti oglasila: "Za koga te bom v uho pihala!"

Bila je tudi precej petična in je vaščanom od časa do časa kaj posodila, proti visokimi obrestim seveda. Nato jih je pa vedno tirjala. In če ji ljudje niso mogli vrniti o pravem času, je vedno kako izfehtala, da so ji dali obresti od obresti. V kambri, kjer je stanovala, je imela vse stene pokrite z vsake vrste slikami in pildki. Posteljo je imela pa tako visoko postlano, da je morala kar po lojstreci hoditi spat, kakor kokoši. Enkrat je bila povabila več vaških deklet, češ, naj no gredo pogledat, kako ima lep "cimer." Razkazala jim je vse pildke po zidu, vso skrinjo in omaro, vso posteljo je obrnila, da bodo ja videle, kako grozno čisto ima vse. Ko jim je vse natančno razkazala, segla pa še pod posteljo in zpod nje privlekla nočno posodo ter se pobahala, kako je lepa. Bila je res vsa z rožami okrancana.

Johanca je tudi rada kaj prekupevala. Pokupila je vsa jajca in piščeta, jih naložila v jembas, pa še v košaro in je troškala v Ljubljano ali pa celo v Trst. Iz Trsta je pa navadno prinesla kostanja, katerega je potem kuhala in pekla in nato nosila po hišah prodajah. Kadar je vaška otročad zvedela, da Johanca kostanj kuha, je bilo kakor ohcet okoli hiše. Ves vaški drobiž je letel skupaj in prežal, kdaj da bo Johanca vrgla kak piškov kostanj skozi okno. Kalar je priletel kak tak kostanjček pred hišo, je bil pa ravs in kavs, kdo ga bo prej pobral.

Nekoč se je bilo nekaj korajžnih fantičkov zmuznilo v njeno kambro, kjer je imela kostanj spravljen. Pa so si ga kar brez njenega dovoljenja nabasali v žepu in za srjaco. Ravno to so se hoteli mladi tatiči izmuzniti ven, je prišla pa Johanca v kambro. Obstala je ko pribita na pragu. Oči so se ji kar na zeleno in belo obračale od presenečenja nad tako predrznostjo. Niti besedice ni mogla spregovoriti. Bila je kakor svetopisemski angelj, ko je z mečem v roki stal na pragu raja in pazil, da naša prastarša nista mo-

(Dolje na 5. strani)

J. C. MUCHITZ
BONDED WINERY
(preje John Možina)
1081 Addison Rd.
HEnderson 0782

Se zahvaljujem za naklonjenost in se priporočam še

za naprej za fina vina, na drobno ali na debelo.

Vesel božič in srečno novo leto vsem skupaj!

NAZNANILO

Centenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel dobro poznano mlekarino od Louis Medveda, E. 53d St. Dairy.

Toplo se priporočam vsem starim in novim odjemalcem.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem odjemalcem.

ANTON ZELEZNIK

1368 E. 53d St.

HEnderson 6653

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem odjemalcem.

Se toplo zahvaljujem za naklonjenost in se priporočam še za naprej.

JACK BONCA

6105 St. Clair Ave.

TRGOVINA S STENSKIM PAPIRJEM

JOSEPH PERPAR

SLOVENSKI PAPIRAR in BARVAR

5805 Prosser Ave.

HEnderson 2573

Zeli vesele božične praznike in srečno novo leto vsem.

Se toplo zahvaljuje za naklonjenost in se priporoča še za naprej.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vošči vsem svojim odjemalcem in prijateljem

D. LUSIN'S SOHIO SERVICE STATION

6002 St. Clair Ave.

Se priporoča, da ga obiščete kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avtomobil.

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto

želita vsem svojim prijateljem in odjemalcem

FELIKS in MARIA DRENK

5422 Hamilton Ave.

6% PIVO, VINO in PRIGRIZEK

NOVAK'S

GROCERIJ in MESNICA

5204 St. Clair Ave.

Zelimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim odjemalcem in prijateljem ter se priporočamo še v bodoče.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem Slovencem in Hrvatim in se lepo zahvaljujemo za preteklo naklonjenost ter se priporočamo za bodoče.

J. A. BRAZIS
Manager

Brazis Bros. Inc.

TRI TRGOVINE:

6905-07 Superior Ave.
404 E. 156th St. 6022 Broadway

Anton Kastelic,
Manager.

blizu
The Cleveland Worsted Mills

Nekaj novega za božič

Prijatelje in znance v Clevelandu in okolici, pa tudi v drugih krajih in naselbinah, prijazno vabimo, da pridejo za božične praznike k nam v goste in si ogledajo naše popolnoma

PRENOVLJENE PROSTORE

Naša gostilna je sedaj ena največjih v naselbini, popolnoma moderno opremljena, obenem pa dobite pri nas prijazno in točno postrežbo ter prijateljsko besedo.

TWILIGHT BALLROOM

je plesna dvorana. Občinstvo je prijazno vabljenost k posetom naših plesnih zabav in prireditvev. Dvorana je bila moderno preurejena in lahko služi vsem svrham. Se prijazno priporoča za obilen poset

DOMINIK KRAŠOVEC

ENDicott 9691

6025 St. Clair Ave.

Anton Meljač,
Cleveland, Ohio:

Delavec in kapital

Dolge ure, težke dni, vseskozi same skrbi; zate delal, zate gurala vse svoje dni. Koliko danes imam od tega? Samo še kosti. Glej roke žuljeve, glej noge kruljeve! Moji prsti so vse to naredili zate; danes so vsi krivi. Moj hrbet je to pričal, ki so po njem bičali. Grda kletev in tvoja sila so vsega tega zla krive.

Že 30 let sem zate delal; vedno sem ti bil pokoren in ko si mi še cvet mladosti vzel, zate nisem zanič več. . . .

Moj brat je kopal ti premo globoko v jami pod zemljo; noč in dan v nevarnosti bil, samo da je tebi, gospod kapital, zadovoljil. . . .

Drugi brat je rudo kopal, trdo delal, vroč je bil. Kaj si mu ti dal? Še bolj vroče delo si mu dal. Zate je železo koval, ti si pa cekine zbiral. . . .

Tretji brat je stroje delal, je pisal in risal, da je skup deval tovarne železne, do smrti nevarne, od zore do mraka so škripale ko spaka. . . .

Zena mlada moža kara: "Ne tako, je preveč hudo. Pridi zgo-daj domov. Vzela sem te, da te bom še dolgo imela. Ne dajaj njemu vse moči. Pridi domov in se spočij!"

Dragi mi delavci in sotrpini! Ko vse to gledam in preiščujem svoje spomine zadnjih let, že od 32 let nazaj, ko sem začel v mladeniški dobi 18 let delati v železnih tovarnah, si tedaj nisem mislil, da bom pustil vse svoje moči kapitalu v dar. Misli sem si: par let in se vrnem nazaj v svoj rojstni kraj. Saj je bilo res pretežno in vzdržati več kot par let bo nemogoče, sem si mislil, ko sem videl, da so junaki padali onemogli na tla in so jih tovariši nesli ven na sveži zrak, da so spet oživel. Strah in groza, ko sem videl prvi tak prizor. Toda vsak dan se je to zgodilo, zdaj temu, zdaj onemu.

Leta 1906 je bilo silno vroče. Vročina, slab zrak v zatohli tovarni in 12 ur težkega dela, je silno izdelalo moči moža. Ta tovarna se nahaja še danes prav tam in nosi ime H. P. American Steel & Wire Co. na 40. cesti in St. Clair Ave. Ker sem bil mlad in bolj šibak, sem bil vedno za zadnjega. Vsak dan sem dobil drugo delo in drugega vodja. Še danes ne vem, h katere-mu oddelku sem spadal. Takoj prvi teden po prihodu v Ameriko sem dobil delo v oni tovarni. Prvi dan so mi dali veliko kladivo in sem razbijal dva dni same stare stroje na dvorišču. Drugi dan sem dobil drugo delo ter smo prelagali stare "šende" iz enega kraja v dru-

gega. Po petih dneh sem dobil zopet drugo delo in novega "bossa". Ta mi je dal tehtati sodčke, napolnjene z želji. Tehtal sem jih po 100 funtov v en sodček. Želji so bili vroči in z oljem namazani, zato niso imeli prav posebnega lep duh. Kihal sem in glava je postala težka od dima in stranskega ropota v tovarni. Te sodčke je bilo treba razpeljati v razne kraje na malem vozičku in sicer v spodnje ali zgornje prostore, kot je ukazal poslo-vodja.

Križ božji, ko sem pripeljal do dvigače, sem moral povedati delavcu, ki je dvigačo vodil, kam bi rad peljal. Pa kako mu naj povem ko pa nisem razumel poslo-vodjo, kaj mi je naročil. To-rej gre ta delavec nazaj z me-noj in reče mojemu poslovo-dji, naj me pouči, kam naj peljam, da ne bo imel on sitnosti z me-noj. Razume se, da je bilo iz-govorjenih dosti kletvic in psokv na moj račun. Razumel jih pa nisem, samo to sem videl, da je bil oni, ki je dvigačo vodil, ves rdeč in da "greenhorn" pa "damn" ne pomeni dobro zame.

Boss mi je potem z znamenji razložil, naj pri dvigači poka-žem na napis pri sodčku, kjer bo on zapisal, če gre sodček gori ali doli. Ko tako zopet pripe-ljem sodčke do dvigače, me dvi-gač vpraša, kam gredo sodčki. Pokažem mu na napis in se sklonim proti napisom. Komaj

pa se sklonim, sem že padel po tleh, da je bilo kar fletno. Tisti stari Irec z dolgimi brki me je tako udaril, da sem se zgrudil na tla, ob svetlikanju sonca, zvezd in meseca.

O tri sto zelenih! Če bi me bil v starem kraju kdo tako ohla-dil, bi se bila nosila, da bi bilo kar lepo. Tresel sem se od jeze, pa kaj sem hotel. V Ameriki sem bil, v tujini, med nepoznani-mi ljudmi. Požrl sem udarec in molčal. Pomislite, bil sem ko-maj 12 dni v Ameriki, pa sem bil že tepen. Bes te plentaj!

Bil pa je v tovarni nek Slove-nec, katerega pripeljejo za tol-mača. Ta mi reče, da bom dru-gi dan delal z njim. Res sem drugi dan, to je bilo na soboto, delal s slovenskim oddelkom. Ta je same stroje premikal. Menda ja, saj so bili sami hra-stje, ti naši slovenski fantje in so se kar igrali s težkimi stroji.

Drugi dan je bila nedelja, ven-dar so mi ukazali priti na delo. Takrat smo dvigali stroje, da jih popravijo. Imeli smo dolge vrvi in škripce, katerim jaz nisem bil vajen. Tisti Slovenec, ki mi je pripravil to delo, me je za-čel zmerjati, da se je kar kre-salo. "Ti zasukani Krašovec, ki re znaš niti škripca privezati!" mi je tolmačil. Bil je že par let v Ameriki in je znal tudi nekaj angleškega, zato je mislil, da on z eno roko drži vso Ameriko po-kojen.

Meni je bilo hudo. Domislil sem se, da je danes Gospodov dan, jaz moram pa delati in še psokve požirati. Zmislil sem se na svojo mamo, ki mi je naroči-la: "Sin moj, glej, da boš hodil k maši ob nedeljah. Gotovo so tudi v Ameriki cerkve." Milo se mi je storilo in naj-rajši bi se bil zjokal.

V tem oddelku je bilo šest Slovencev, menda so bili vsi iz ene vasi doma. Bili so junaki, z velikimi brki, vsi bivši vojaki. To sem spoznal, ker je pri vsaki nepriliki padla kakka nemška kletvica, ki so jo pobrali v av-strijski armadi.

Tako dvigamo veliko kolo. Kar naenkrat nekaj poči in kolo pade na tla in ravno na roko tistemu, ki me je prej ozmerjal. Takoj mu odleti prst na roki in kri se vlije iz rane. Mož je ob-stal nem in tih, v težkih boleči-nah. Kmalu pride ambulanca in ga odpeljejo v bolnico. Ker je bilo ravno poldne, gremo vsi domov.

V ponedeljek sem bil pa že pri-deljen ognjegascem, kjer je bil tudi en Slovenec. Ravno tisti dan je gorelo visoko pod stre-ho in ves dan je vzelo, da sva z enim tovarišem devala cevi na-zaj v red.

Potem sem en teden metal tež-ke železne kolače žice iz vagona na male vozičke. To delo je bilo zame silno težko. Kolači so teh-tali po 150 funtov, morda še več, jaz pa veliko manj. Drugi delav-ci so bili vsi Dolenjci, jaz pa Krašovec, pa me niso razumeli. Pekli so mi, da sem še preslab za Ameriko in naj grem še ne-kaj časa kraške buše past.

Tako se mi je godilo prvi me-sec. Doma na stanovanju ni-sem nič povedal, kako z rožica-mi posuto imam v tovarno. Pla-če sem dobival po 16 centov na uro. Po preteku tega časa so nas pa odslavili in sicer prvi dan kar 50. So rekli, da ni dela. Moja plača je znesla \$17.23. Stanoval sem pri Vehovčevih na 1285 St. Clair Ave. Danes ni več te številke in tudi družina, kjer sem stanoval, je že umrla.

Za plačo sem dobil ček, po nisem vedel, kaj naj bi bil ta papir. Razložili so mi, da je to toliko kot denar. Tri dni potem sem se pa izgubil. Eden mojih sostanovalec, Jože Kos, je re-kel, naj bi šli v drugo mesto z vlakom, kake dve uri oddaljeno, da bomo tam dobili delo. Zme-nili smo se trije, da gremo. Jaz sem imel 35 centov premoženja, onadva pa po par dolarjev. Do-ma nismo nič povedali, kam gre-mo. Ko se pripeljemo z ulično

kar do "zelenega placa," kot smo takrat rekli Public Square, se je začelo pa naše trpljenje. Moja dva tovariša, ki sta bila že kako leto dlje v Ameriki, sta se ponašala, da znata angleško. Pa tukaj sta se izkazala, ko ni-sta znala niti vprašat, katera že-leznica pelje v slavno mesto Randall, Ohio, kamor smo bili namenjeni.

Kar na slepo srečo vzamemo eno, ki je peljala proti oni strani. Ko se pripeljemo do konca Broadwaya, nas spode s kare, ker nas niso razumeli, kam bi šli radi. Na cesti, ko nismo ve-deli, ne kod ne kam, zagledamo nekega človeka, ki je imel velike črne brke. Takoj smo ga po-gruntali, da mora biti to kak hrvatski rojak. Nagovorimo ga po slovensko in glejte, bil je res Hrvat. Ta nam pokaže pot proti Randallu. Ob treh popoldne jo primahamo na cilj.

Kam pa zdaj? Stopimo v ne-ko prodajalno in vprašamo, če kdo pozna kake Kranjca. To sli-ši neka Slovenka, ki je bila ravo v prodajalni in nas povabi na svoj dom. To je bila pokojna Frances Zotler. Stanovala je ta-koj zraven. Povemo ji, da smo prišli iskat dela. Pove nam, da se bo dolo najbrže dobilo, naj gremo kar k tovarni, kjer naj vprašamo za njenega moža, John Zotlerja. V pol uri pridemo do kraja, kjer so ležali ve-liki kupi rude. Tam je delalo več delavcev. Vprašamo za Zo-lerja in kmalu ga dobimo. Ko mu razložimo, da bi radi dobili delo, nam pokaže bossa, ki je bil nemške narodnosti. Ta nam je povedal, naj pridemo drugi dan delat. Povemo to Zotlerju in tudi to, da delo imamo, sta-novanja pa ne. Pa je bil on oripravljen, da nas vzame na stanovanje, samo eno posteljo bo še kupil za dva. Torej se zmenimo, da bomo tisti večer pri njem spali, drugi dan bomo šli v Cleveland po kovčge, tretji dan pa začnemo delat. Vse gre lepo naprej.

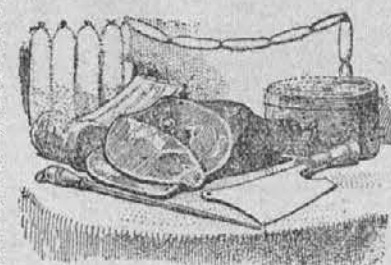
Rojaka Zotlerja vprašamo, kako kaj tukaj plačajo. Povedal nam je, da po 19 centov in pol na uro. Ne bo slaba, saj v Cleve-landu plačajo le po 16 centov. Tukaj se bomo denarja namrli, mo mislili.

"Pa ne smes doma povedati, ta tukaj toliko plačajo na uro, mi je naročil Jože Kos. Bali smo se, da bi vse drlo v Randall. Moja tovariša se spomnita, da bi se lahko peljali v Cleveland z vla-rom, ki pelje premo-g tje. Res pripelje počasi dolg vlak s pre-mogom. Zmenimo se, da bomo v bližini Clevelanda poskakali iz vlaka. Moja tovariša skočita na vlak bolj pri sredini, jaz pa bolj pri zadnjem koncu. Vlak je vo-zil vedno hitreje in ko se pri-peljem do kraja, kjer bi imeli prenehati z našo elegantno vož-njo, skočim na tla in sicer z vrha premoga. Čeprav je bila tema, pa se mi je vseeno posve-tilo kot ob največjem dnevu. Moja tovariša sta videla, kako sem obležal, pa si nista upala skočiti z vlaka, ker je že precej drvel.

Vlak je bil že daleč, ko se po-berem. Noge so mi bile vse le-sene, da jih nisem niti čutil. Hlače sem si bil vse raztrgal, iz nosa mi je tekla kri. Tedaj me je pa le prišlo, da sem začel jo-kati na glas. Kam naj se zdaj obrnem. Obrnem se ob progi in grem do prve hiše, kjer sem vi-del luč. Sklenil sem da bom tu-kaj vprašal za prenočišče, saj bo že hlev ali kaka koliba, namo da bo streha. Drugi dan bom že kako našel Zotlerjeve.

Ko tako hodim in se na ves glas krenžim, srečam malo de-klenco in jo kar po slovensko vprašam, kje da je Zotlerjeva hiša. Kako pa, saj je dosti Slo-vencev v Ameriki in po mojem mnenju je bil vsak drugi človek našega rodu. Pa če verjame-te, ali pa ne, deklica me pelje na-ravnost do Zotlerjeve hiše. Ta deklica je bila hčerka Mr. in

(Dolje na 4. strani)

VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN PRAV
SREČNO NOVO LETO
1938
ŽELI VSEM SVOJIM
ODJEMALCEM

Kramer's Meat Market & Groceries

5301 St. Clair Ave.

JOSEPH STAMPFEL

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA ZA ŽENE,
DEKLETA IN MOŠKE.

Zelim vsem cenjenim odjemalcem vesele božične
praznike in srečno novo leto.

6108 St. Clair Ave.

ANTON SVETE

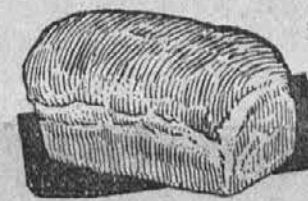
Zelim vsem odjemalcem in prijateljem vesele
božične praznike in srečno novo leto!

GROCERIJA : CANDY : CIGARE : CIGARETE
IZVRSTNO PIVO

Se priporočam za obilen poset. Točna postrežba.
Imam fine doma posušene klobase.
Pripeljem tudi na dom, ako naročite.

1184 E. 60th St.

HENDERSON 4813

ANTON NOVAK

SLOVENSKA
PEKARIJA

6218 St. Clair Ave.

Se priporoča slovenskim in hrvatskim gospodinjam
za nakup dobre domače pecive, kot:

POTICE, PIŠKOTE, STAROKRAJSKE PRESTE
IN VSAKE VRSTE KEKSE.

Voščim vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem našim odjemalcem.

Vesele božične praznike
in srečno novo leto vsem
prijateljem in znancem
želi

ANTON KOTNIK

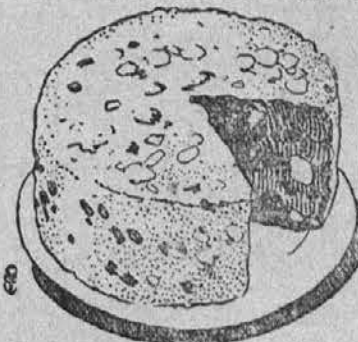
7513 St. Clair Ave.

Slovenska točilnica najboljših legalnih likerjev.

vina in najboljšje pivo ter okusen prigrizek.

Se toplo priporočam za obilen obisk.

J. FAJDIGA

IN

F. KLANCAR

SLOVENSKA PEKARIJA

v Slovenskem Narodnem Domu

6413 St. Clair Ave.

Za božične praznike kupite vaše potice, kolačke,
pecivo in kruh v slovenski pekarni.
Vesele božične praznike in srečno novo leto želiva
Slovincem in Hrvatom.

AGNES CAFE

MRS. AGNES SMOLE, lastnica

6101 St. Clair Ave.

Pri nas dobite dobro pijačo in fin prigrizek.
Se priporočam za obisk ter želim vesele božične
praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem in prijateljem.

VOŠCIM VSEM SKUPAJ VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

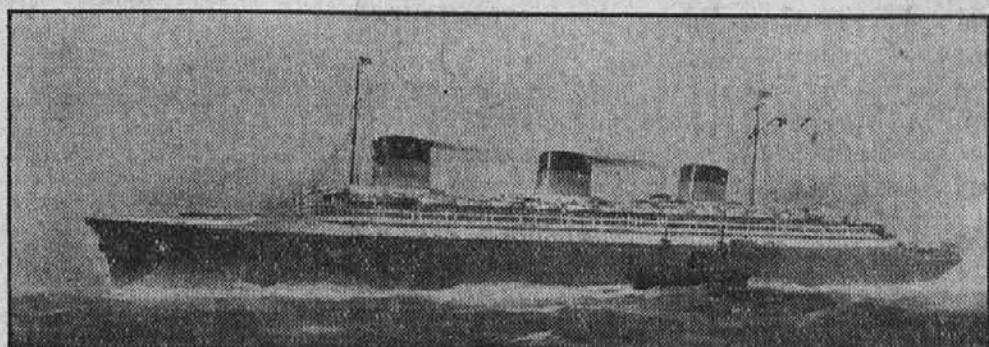
IN SREČNO NOVO LETO

James A. Slapnik ml.

FLORIST

6620 St. Clair Ave.

HENDERSON 8824

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave., v S. N. Domu

HENDERSON 4148

Zeli svojim številnim prijateljem vesel božič in mnogo sreče v novem letu.
Obenem se priporoča onim, ki nameravajo potovati v stari kraj, ki želijo poslati
denar v domovino in onim, ki rabijo notarske listine.

Jerry Bohinc

V dolžnost si šteje-
va zahvaliti se odje-
malcem za naklonje-
nost v preteklosti ter
se priporoča tudi
za bodoče.

John Sušnik

Želiva vam vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

JERRY BOHINC in JOHN SUSNIK, lastnika

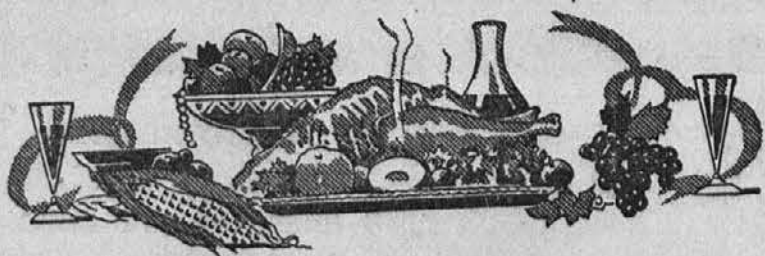
DVE TRGOVINI:

6104 St. Clair Ave.

Tel. ENdicott 3634

Odperto zvečer

6119 St. Clair Ave.

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

MIDLAND DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

682 E. 162d St.

F. Petrovčič in Sinovi, lastniki

Naša mlekarja je poznana kot ena najbolj sanitarnih v Clevelandu. Naši odjemalci so vsi zadovoljni z našo postrežbo. Priporočamo se še vsem onim, kateri še niso naši odjemalci, da postanejo in se prepričajo o naši izvrstni postrežbi.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem.

Član Progresivne trgovske zveze

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETO ŽELITA VSEM KLJENTOM

IN ODJEMALCEM

JOSEPH PERME

SLOVENSKI KROJAČ

Iz trpežnega blaga v poljubnem kroju, po meri izgotovljene obleke po najnižjih cenah.

JOSEPH KOVACH

KEMIČNA

ČISTILNICA OBLEK

Čistimo obleke, moške, ženske in otroške, z največjo skrbjo. Postrežba hitra in točna.

15515 Waterloo Rd.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem prijateljem in znancem

JOHN DANE

SLOVENSKI BRIVEC

15614 Waterloo Rd.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želi

FRANK IVANČIČ

DELIKATESNA TRGOVINA

15416 Saranac Rd.

Najfinejše in vedno sveže blago. — Cene nizke.

FRANK J. KRAMER

SLOVENSKA MESNICA in GROCERIJA

15454 Calcutta Ave.

Zeli vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem veseli božič in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem.

Toplo se priporočamo tudi za bodoče.

ANDREW MOŽINA

MESNICA in GROCERIJA

15931 Saranac Rd.

DELAVEC IN KAPITAL

(Nadaljevanje s 3. strani)

Mrs. Zupančič, danes soproga poznane mizarja, Lojzeta Bobnarja. Ona me je rešila tistih velikih skrbi in še danes sem ji hvaležen. Torej sem imel kljub vsej smoli še srečo zraven. Bog Kranjca ne zapusti.

Ko pridem ob osmih zvečer k Zotlerjevim, jim povem, da sem eden tistih, ki sem bil že podnevi tam. Po zunanosti me niso poznali, ker sem bil ves razpraskan, kot bi iz vojske prišel. Spoznali pa so me po glasu. Ker od jutraj še nisem nič jedel, se kar okorajšim in poprosim kaj za pod zobe. Takoj mi postrežejo. Potem sem prosil pa za šivanko in sem kar na sebi hlače lepo zašil. Potem se pa še umijem, da sem bil zopet podoben krščanskim ljudem.

Eden Zotlerjevih bordarjev mi reče, naj grem drugi dan ž njim delat k novi cesti, ker je pri rudi pretežno zame. Res grem ž njim drugi dan. Bil je to John Hren. Res dobim takoj delo in začel sem kopati jarek. Čez dve uri pride boss in me odpelje proč. Izroči mi dva stara konja, naj ž njima odvažam zemljo. Jaz sem se pa konj bal zato uidem nazaj kopat jarek. Toda boss je prišel za menoj in me prisilil nazaj h konjem. Pa sem se udal, kaj sem pa hotel.

Opoldne je bilo treba konje nakrmiti. No, moja prama sta ostala ob svojem, ker sem se bal jima približati. Ampak drugi dan so pa drugi konjski hlapci napravili z menoj drugače. Ko so videli, kako se konj bojim, so me posadili na konja in pod trebuhom moje noge zvezali. Tako sem moral jahati konja domov zvečer. Tako sem se konj le privadil.

Tu sem delal en mesec. Služil sem po 17 centov na uro. Pa je gradbenik, ki je bil prevzel to delo, propadel in vsi smo izgubili delo in svoj zadnji zaslužek. Za prvih 14 dni sem pogel plačo. Drugi dan je bila nedelja in eden rojakov gre z menoj v Cleveland na moje prejšnje stanovanje. Ravno o meni so govorili in obžalovali mojo smrt, ker sta tovariša povedala, da sem se ubil, ko sem padel z vlaka. Naznanili so tudi policiji, ki me je iskala tri dni, potem pa iskanje opustila.

Potem sem šel zopet nazaj v Randall, kjer sem delal pri rudi. Teško delo, pa še precej dober zaslužek, po 19c in pol na uro. V letu 1906 se je dobro delalo in plačo smo dobivali v zlatu. Jej, ali je bilo cekinčkov! Tam sem delal 18 mesecev. Z rojaki, ki so bili tam sem se spoznal in bili smo si najboljši prijatelji. Tudi vsa nadaljnja leta sem delal za U. S. Steel. Če bi hotel vse popisati zadnjih 30 let, kar sem delal za to družbo, bi vzel ves današnji časopis Ameriške Domovine. Zato bom opisal le glavno.

Vedno sem imel srečo pri delu. Rad sem delal in tudi bolj krepak sem postal. Železne kolače sem kar sam premetaval po 200 in 300 funtov težke. Mlad sem bil in zdrav in take so radi imeli.

Tako je prišlo leto 1908. Vse leto se je bolj malo delalo. Največje plače je bila 6 do 8 dolarjev na dva tedna. Potem so bili boljši časi in več dela. Leta 1909 so nam pa dali delo od kosa. Več ko si naredil, več si zaslužil. Zdaj smo se kosali med seboj, kdo bo več naredil, kdo bo več železnih kolačev žice zvezal in premetaval in kmalu smo kranjski Janezi več služili kot bossi in to jim ni bilo po volji. Pa so nam utrgali po par mesecev. Toda ker smo zopet tako hiteli in dosti zaslužili, so nam zopet skrajšali čas in znižali plačo. In tako gre še danes. Toda rekli so: delaj ali pa domov pojdi!

Tako je kompanija izsesavala našo kri. Marsikateri delavec je šel v prerani grob, ker je pretežno delal. Bil je prisiljen težko delati, ali pa izgubiti delo.

In vse to za barone, ki danes vladajo svet s svojim denarjem. Koliko ima delavec, ki je delal 30 ali 40 let, vprašam? Se more preživeti dve leti od vsega prihranka. Malo jih je takih.

To delo, ki ga opravljam zdaj, imam že 22 let, namreč kot strojnik. Leta 1914 smo postavili vse nove stroje. Pa prišla je vojska in zahtevali so več produkcije. Stroje smo nagnali na hitrejši pogon. Izpočetka so se vrteli ti stroji po 85 krat na minuto, leta 1915 smo jih nagnali pa že na 185. Sila, kola loma, pravijo in zaslužek za kompanijo se je kazal. Prišli so inženirji iz Rusije in sem jim kazal to plehasto žico, ki so jo stroji delali za ruske nabojke. Prinesli so s seboj svojo mero in je moralo biti vse tako natančno narajeno.

Toda celo zdaj so bili ti stroji prepočasni, zato smo jih morali že v teku šestih mesecev zvišati v hitrosti na 225 krat na minuto. Tudi plača delavcu je šla višja s temi stroji. Vojska je še več zahtevala, dobivali smo vedno več naročila, da se stroji še hitreje vrte. V letu 1917 smo jih nagnali že do 385. To je bilo pa tudi največ, kar smo mogli od njih dobiti. Ugotovilo pa se je, da je prišlo žice iz teh strojev, ki je bila nerabljiva. Hitrost ni nikjer dobra, pravi pregovor.

Ko smo postavili te stroje v letu 1914, sta delala pri njih po dva delavca. Leta 1917 je pa en delavec delal na tri stroje skupaj. Res da je služil po \$20.00 na dan. Pa tudi družba je delala dobiček in sicer po 80%, kot mi je boss povedal. Delnice te družbe so silno rasle. Kupovali smo delnice po 165 dolarjev, na newyorški borzi so bile vredne pa po \$263.00. Letos je bila pa vsaka teh delnic vredna šamo še \$18.00.

Časi so se spreminjali, vojske je bilo konec, zaslužek manjši in delavcev na izbero. Nekdaj tako fine stroje so pometali med staro šaro. Nadomestili so jih z novimi, bolj modernimi. Goni jih elektrika in nove moči vidimo pri njih. Danes ne samo stroje ven, ki so jim nakupili milijone, ampak tudi stare delavce ven. Včasih je imel star delavec prednost, danes pa mladi.

Tudi v tej krizi od 1932 do 1935 sem delal po par dni v tednu. Teško sem preživljal svojo družino, ki šteje 9 glav. Kljub temu mi ni bilo treba državne podpore, hvala Bogu. Srečen sem bil, da sem ostal še na delu. Rešil nas je bil dobri demokratski predsednik Roosevelt. Njegovo geslo je: malo manj ur dela, pa več plače. Tako bo več zaposlenosti. V resnici so zavladali boljši časi. Pa tudi predsednik Roosevelt in njegova administracija ima težko čase. Ka-

pitalisti mu nagajajo in so umetno ustavili vse obratovanje na 20 odstotkov normalnosti. Tudi naša družba, ki je obratovala v treh oddelkih, dela samo podnevi in sicer 3 ali 4 dni v tednu. Tako so tudi meni rekli gospodje, naj grem domov in naj počakam doma, da me pokličejo nazaj.

Tako gledam skozi okno v mrzli dan. Žalostno je brez služka in brez vsakih sredstev. Kaj bo, koliko časa bom čakal? Ko bi bilo po bratsko, bi bil tudi jaz deležen kaj od mojega 32 letnega dela za koristi kapitala. Naj bi mi dal vsaj toliko, da bi lahko živel, ali pa naj bi mi dal delo. Nisem še 50 let star, še sem dober za delo.

Gospodje baroni, imejte usmiljenje z nami.

Spominjam se še krize iz leta 1923. Takrat smo delali starejši po 2 ali 3 dni na teden, mlajši pa več. Prosil sem bossa, naj mi da več dela. Pokazal mi je vrata in rekel, da ima ukaz od družbe, da kdor dela pri družbi 20 let, ni več za delo.

Od tega bossa sem veliko preostal v teh letih in z menoj tudi drugi. Bil je ošaben in neusmiljen. Zlasti nas katoličane je zavidal. Pa se je primerilo, da je nekaj pregrešil in danes tudi on nosi plave hlače ter dela dva dni v tednu. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

Tako sedim doma in čakam boljših časov. Malo sem preveč raztegnil ta dopis, pa naj tudi drugi izvedo življenje ameriškega delavca. Lahko bi še veliko več napisal, ker imam zapisnik vsega mojega življenja v Ameriki, vse od leta 1906 dalje. Vršili so se štrajki in nemiri med delavci in povzročili veliko gorja. Vedno sem bil in bom naklonjen delavski stranki. Naj bi božje Dete preuredilo in prerodilo ta težki delavski stan, da bodo boljši časi in večji kos kruha. Delavstvo naj bi živelo v miru in ljubezni med seboj, ker le božja ljubezen je prava unija za delavca in kapital. Te božje unije naj bi se vsi držali in vsi bi bili srečni.

Zato pa tudi kličem vsem: srečno in zadovoljno novo leto. Da bodo pa rojaki vedeli, odkod sem doma, naj bo povedan, da sem iz Lokve pri Divači, Penskov Tony, hišna številka 20. Ta Ameriška Domovina bo šla po vsem svetu in moji dragi Lokavci so raztreseni po vsem svetu, v Afriki in Italiji, Braziliji in Zedinjenih državah. Morda bodo dobili ta list v roke, pa naj mi kdo piše na naslov 7820 Union Ave., Cleveland, Ohio, North America.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Martin Šorn

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6034 St. Clair Ave.

Priporoča svojo domačo kuhinjo, kjer dobite vedno jako okusna jedila po zmernih cenah.

Točna postrežba in čistoča v vseh ozirih.

Priporoča se za obisk tudi rojakom, ki pridejo v Cleveland na obisk, da se ustavijo v naši restavraciji.

Zelimo vsem rojakom vesele božične praznike in srečno novo leto.

SLOVENSKA TRGOVINA Z ŽELEZNINO, VSEM ORODJE IN NAJBOLJŠO BARVO.

JIM SEPIC

16009 Waterloo Rd.

Član Progresivne trgovske zveze

Zeli vsem rojakom vesele božične praznike in srečno novo leto v toplem priporočilu nadaljne naklonjenosti v slučaju potrebe.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želi

ANTON GUBANC

Slovenska modna trgovina z polno zalogo

perila, blaga in obleke.

16725 Waterloo Rd.

Zelimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim odjemalcem in se priporočamo za obisk našega.

BEER PARLORJA

kjer dobite dobro postrežbo. Mi serviramo fine likerje, pivo in vsakovrstne druge pijače, ter vedno dober in okusen prigrizek.

ANTON in ANČKA LUŽAR

6721 St. Clair Ave.

Pri nas dobite vedno fin prigrizek in pa 6% pivo ter izvrstna vina. Vsako soboto igra v naših prostorih izborna godba. Pridite nas ob priliki obiskat.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem.

ST. CLAIR BEER GARDEN

23126 St. Clair Ave.

FRANK in ANA ZUPANČIČ, lastnika

MRS. MAHNIC

1130 E. 68th St.

SLAŠČICARNA in GROCERIJA

želi vsem odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto ter se toplo priporoča.

Kadar primerjate cene, primerjajte tudi kakovost!

LOUIS J. PRINCE

GROCERIJA

1209 Norwood Rd.

Vesele božične praznike in srečno novo leto.

JOSEPH F. DOLINAR

TINNING and ROOFING

6925 St. Clair Ave.

HEnderson 4736

Complete Sheet Metal Works

Zeli vesel božič ter srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem. Se priporoča za vsakovrstna kleparska dela, kot tudi priprave za točenje pive.

JOSEPH PIŠKUR

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

16801 Waterloo Rd.

Tel. KEnmore 3170

Zeli vsem odjemalcem, prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno novo leto. Naše blago je vedno sveže in po najnižjih cenah.

Mary Raušel:
Cleveland, O.

Kako je žena sitnega moža zdravila

Svoje dni sta živela na majhnem posestvu mož in žena. Bogata nista bila, pa imela sta vse, kar sta potrebovala ter bi lahko prav zadovoljno živela, ko bi bil mož nekoliko bolj potrpežljiv ali kakor je žena rekla, ko bi ne bil tako nakazano siten.

Ne verjamemo sicer vsaki ženski, posebno ne, kadar toži o možu. A tej že smemo verjeti, ker je bila pametna in ni čez potrebo govorila. Tudi to, da je siten, je rekla le pred možem, kadar ji je že res preveč nagajal. Žena mu namreč ni mogla nobenega dela po volji opraviti in ako je opoldne le za trenutek z obedom zamudila, je godrnjal tako dolgo, dokler ga je pač hotel poslušati. Zagovarjala se je in ga dostikrat prosila, naj nekoliko potrpi. Saj še ure ne gredo vse enako in zaostajajo

druga za drugo. Kako naj bi pa mogli vsi ljudje enako delati in vse ob določenem času opraviti.

Naštevala mu je, koliko ima gospodinja opraviti, hišo posnažiti, živino oskrbovati, za kuhno pripraviti in jedila skuhati. Vse to naj premisli, pa ne bo tako siten, vranč.

"To so samo prazni izgovori," je dejal mož navadno, kadar se je žena opravičevala. Nekega dne, ko je moral nekoliko dlje na obed čakati, je bil še posebno siten. Zato mu reče žena:

"Veš kaj, menjava en dan z najinimi opravki, da boš sam poskusil, koliko dela ima gospodinja. Snaženje hiše ti še odpuštim, ampak samo živino oskrbi, obed nama skuhaj in če hočeš, napravi smetane v pinji. Jaz bom pa na polju tvoje delo opravila ter opoldne prišla k obedu."

"Dobro," reče mož, "jaz sprejemem tvojo ponudbo že od jutri naprej in videla boš, kako v redu bo vse opoldne pripravljeno."

Drugo jutro odide žena na po-

lje, mož si pa pripravi kuhinjski predpasnik ter koraka po hiši sem in tje, da si napravi načrt, kako bo svoje delo opravljal in ob času izvršil. Da bi le obed po sreči izvršil, drugo bo že šlo, si je mislil. Potem se pa udari pa bedrih in sam sebi zakliče: Tako bo!

Najprej položi kravi krme v jasli, potem izpusti svinje na dvorišče, potem gre pa v kuhinjo, kjer pripravi vse potrebno za obed. Potem zakuri v peči. Kuhinjska vrata ima odprta, da lahko vidi na dvorišče in po kuhinji obenem. V veži si postavi stolček in pinjo, pa začne tolči v pinji.

Veseli je bil, da si je tako lep načrt napravil. Na stolčku sedeč je gledal v kuhinjo in na dvorišče ter delal v pinji. Tako je opravljal tri dela obenem: surovo maslo je metel, obed kuhal in svinje pasel.

Zadovoljen sam s seboj, je že mislil, kako bo opoldne ženi pokazal, da je lahko vse o pravem času narejeno, ako si zna človek le delo urediti. Pa kmalu mu je začelo vrhnje v pinji nagajati. Čeprav je metel, da se je že potil, vendar pa kar ni mogel napraviti masla. Pri težkem delu se je močno užejal. Mislil si je, da bi ne bilo napačno, če bi si privoščil kupico vina, potem bo šlo delo bolj od rok. Stopi v klet in si ga natoči kupico. Pa kaj bo ena kupica zalegla žejnemu človeku. Tudi druga je komaj grlo zmohala, zato si jih je privoščil nekaj več, da bo bolj gotovo zaleglo.

V tem pa zasliši v veži neko ropotanje. Prestraši se, češ, morda so svinje prišle v vežo in pinjo prevrnile. Skoči gori po stopnicah s tako hito, da je pozabil zapreti pipo pri sodu. Res zagleda v kuhinji svinje, ki so imele svoj cirkus pri prevrnjeni pinji in mleku, ki je teklo iz nje. "Marš ven!" je vpil nad ščetinarijo in jih izgnal iz kuhinje. Ko je bila kuhinja očiščena nepoklicanih gostov, se spomni, da menda ni zaprl pipe pri sodu. Po pet stopnic naenkrat je skakal v klet. Toda strah in groza, vse vino je bilo že izteklo po tleh. Kar je je.

Strašno žalosten gre nazaj v vežo, da pobriše razlito mleko iz pinje, da ne bo žena jezikal. V tem mu pa udari čuden duh iz peči. Takoj je vedel, kaj to pomeni. Začimba se je prismočila, ker ni bil zraven, da bi mešal.

Kaj naj pa zdaj stori? Kmalu bo poldne, pa še nič storjenega. Iz pinje je vse razlito po tleh, obed prismojen, in vrhu vsega mu je pa še vino izteklo. Oj joj, oj joj.

Točno opoldne je prišla žena domov. "Okusen" obed je že od daleč vohala in v veži je takoj cparila, da je bilo mleko po tleh. Prav prijazno mu reče:

"Kaj ti je surovo maslo skipele? No, nič ne de, kar kosilo postavi na mizo."

On ji pa čemerno odvrne: "V peči je, pa si ga sama vzemi."

Žena prinese jed na mizo, pa noben ga ni hotel jesti. Položila sta žlice na mizo in žena popri-me za besedo:

"Veš kaj, ker nama ne gre jed v slast, pa prinesi en literček vina iz kleti, pa bova malo kruha prigriznila in par kupic vinčka popila, pa bo fino kosilo."

Ko pa mož zasliši besedo vino, močno zardi, potem pa se s ponižnim glasom ženi izpove. In ta spoved je bila zanj dobro zdravilo.

Od tistega časa je bil možiček ves drugačen. Nikoli več ni bil siten. Četudi mu včasih ni bilo kaj po volji, je bil lepo tiho. Če ni bilo opoldne točno kosilo na mizi, je kar lepo počakal, ali pa še celo rekel, da se nič ne mudi.

Tako sta odslej živela zelo zadovoljno med seboj. Dolgo ni mogel mož pozabiti razlitega vina, ker po tem mu je bilo najbolj dolg čas. Kakopak!

Josie Stepech,
Shinnston, W. Va.:

Moje želje do Amerike

Ko sem bila še otrok, stara kakih 8 ali 9 let, samo toliko, da se spominjam, so se naš oče odpravili, da gredo spet nazaj v Ameriko. Takrat so že tretjič potovali čez široko morje. S seboj so vzeli mojega starejšega brata, nam so pa obljubili, da bodo kmalu vzeli vso družino v to obljubljeno dežel. Res ni bilo kmalu, ko se je odpravil drugi moj brat, da je odšel za očetom. Kmalu zatem pride pa naročilo, naj pridemo še drugi. Toda vsi naenkrat nismo mogli iti, ker nas je bila velika družina. Torej se zdaj odpravijo mati s tremi hčerami. Štirje smo ostali pa še doma, da pride vrsta pozneje tudi na nas. Brat in sestra sta služila, mene so pa dali k moji botri, mlajšega bratca pa tudi k dobrih ljudem v varstvo. Tako smo ostali doma z vročimi željami, da se bomo tudi mi kmalu odpravili za starši, brati in sestrami.

V kratkem je bilo vse v redu, da je šel najstarejši brat čez lužo. Seve, starejši morajo vedno naprej, da lahko kaj zaslužijo in pomagajo očetu za vozne listke, ki mnogo stanejo, da se spravi vsa družina čez morje. Tako smo ostali samo še trije za zadnjo vožnjo. Mislili smo, da ne bo treba dolgo čakati. Toda tisti čas ni bil tako kratek, kakor smo pričakovali. Večkrat smo prejeli kak dolar iz Amerike ter tolažila, da nam ne bo treba več dolgo čakati. Tako bi tudi bilo, da ni prišla vmes svetovna vojna, ki je pretrgala nadaljno priseljevanje v Ameriko in nam pa odvzela veselje, da bomo kmalu pri svojih. Najbolj hudo je pa bilo, ker niti pisma niso hodila čez morje.

Tako smo ostali s svojci na dveh straneh morja, vsi v skrbeh, kako se drugemu godi. Nam ni hodilo drugo po glavi, kot kdaj bomo mogli v Ameriko, ali pa da bi prišla vsaj pisma od staršev, da bi vedeli, če so še živi. Toda treba je bilo potrpeti dolga leta, da je bila vojna končana. No, zdaj smo pa zopet upali in nestrpno pričakovali vesti iz Amerike. Res, takoj, ko je bila pošta odprta, je prišlo pismo z dolarji, pa tudi en velik zaboj z obleko, da smo se vsi lepo oblekli od nog do glave. Oh, kako veselje je bilo, pa kako ponosna sem bila, da imam obleko, narejeno v Ameriki, pa lepe ameriške čevlje.

Zdaj pa ni bilo treba več dolgo čakati, ker kmalu je prišlo pismo iz Amerike, v katerem so nam starši pisali, da iščejo za nas dovoljenje, da pridemo za njimi. Toda zdaj so bile pa spet sitnosti za dovoljenje. Oče so nam poslali listine in tudi državljski papir, na katerem smo bili tudi mi trije zapisani. Pa vseeno smo morali romati od enega kraja do drugega, predno smo imeli končno dovoljenje v rokah. Vendar smo vse delali z veseljem, saj smo vedeli, da je to zadnji trud, da bomo zopet videli ljube starše, brate in sestre.

Tako je bilo vse v redu meseca aprila 1920, ko se poslovimo od prijateljev in znancev. V Trstu smo morali čakati cele tri tedne, predno smo šli na ladjo. Lahko si mislite, kako dolgi so bili ti tedni. Hrano nam je dajala parobrodna agentura in sicer same makarone. Ti so bili za zajterk, kosilo in večerjo. Razlika je bila samo ta, da smo imeli enkrat dolge, enkrat pa kratke, enkrat debele, drugič tenke. Italijani so menda mislili, da nam vsakikrat drugače teknejo, ali so pa mislili, kako dobro nam strežejo z domačo košto. Pa so se zmotili, ker jaz prej nisem še nikoli videla makaronov.

Vseeno smo se končno le po-

slovili od te italijanske menaže v Trstu in se podamo na široko morje. Tudi tukaj na ladji se ne morem pohvaliti s postrežbo. Vožnja je bila tudi dolga, ker smo se vozili polnih 31 dni. Proti zadnjemu niti pitne vode nismo več imeli.

Po vsem tem pa le zagledamo nekega dne New York. Strašno smo bili veseli, da je zdaj konec našega trpljenja. Na 1. junija se izkrcamo iz ladje.

No, zdaj smo pa v Ameriki! Vse skupaj nas zapro v veliko sobo, da počakamo, da pride kdo po nas. Vsak dan so klicali imena tistih, po katere so prišli prijatelji ali domači. Vsak dan smo pazno poslušali, kdaj bo klicano naše ime. Tako smo čakali že šest dni, ko zakličejo naša imena. Jej, s kakšnim veseljem smo zgrabili svojo prtljago, pa jo hitro uberemo za človekom, ki nas je poklical. Pelje nas v drugo sobo, kjer je bilo nekaj uradnikov. Eden teh pokliče iz druge sobe—našega očeta. Nam je srce poskočilo, ko smo ga zagledali, vendar nismo smeli takoj k njemu. Eden uradnikov je v slovenščini spraševal očeta. Oče nas niti videl ni. Tako ga uradnik vpraša, kje je njegova žena, naša mati. Oče mu odgovori, da mu je žena umrla pred tremi tedni. Ta njegov odgovor je bil za nas, kot bi nam kdo zasadil nož v srce. Tako smo se veselili, da bomo objeli svojo ljubo mamico, zdaj pa slišimo iz ust očeta, da so umrli. Pa oče niti vedel ni, da smo slišali to grozno novico iz njegovih ust. Mati so umrli, ko smo bili mi njih otroci ravno na širokem morju.

Takrat pa zaslišijo oče pretresljiv jok za svojim hrbtom in žalostne vzklike: Oh, naša ljuba mama! Obrnejo se in nas zagledajo. Videli so, kako so nehote vse prehitro povedali svojim otrokom prežalostno novico. Tolažili so nas, naj ne jokamo, saj se ne da nič pomagati. Povedali so nam, kako so nas mati težko pričakovali, toda Bog jih je prej poklical k sebi in jim bilo usojeno, da bi še enkrat pritisnili na srce svoje miljenčke.

Tako je bil naš prvi sestanek z očetom prav žalosten. Pa kaj se hoče, taka so božja pota. Z očetom se odpeljemo proti Clevelandu, kjer so bili drugi bratje in sestre. Čeprav smo se tako zelo pogrešali, vendar je manjkalo ljube materine roke, da bi se nam prožila v sprejem.

Tri leta smo živeli z očetom v Clevelandu, ko tudi njega Bog pokliče za materjo. Tako smo ostali sami otroci, ki smo še danes vsi živi v krogu svojih družin. Nikakor pa nismo še pozabili dobrega očeta in skrbne matere, ki sta se toliko trudila, da sta spravila vseh devet otrok čez morje do boljšega kruha.

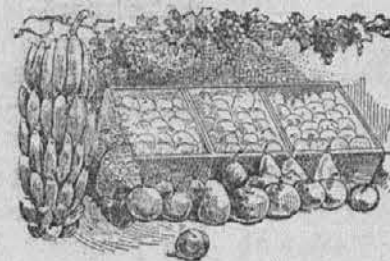
Pozdrav in vesele praznike in srečno novo leto vsem bratom in sestram ter njih družinam.

Izpod Špičastega strazišča

(Nadaljevanje z 5. stran)

gla več nazaj po prepovedano sadje.

Fantički pa menda tudi niso bili kaj preveč veseli tega zlatega angeljčka, ki je stal pri vratih v podobi Johance z veliko kurnico v roki. Od strahu so se počenili in onemeli čakali, kaj bo. Johanca je pa planila notri v kambro, kot bi se za njo smodilo, pa je uboge grešnike postavila drugega za drugim na glavo. Potegnili jim je srajce izza pasu in jim obrnila žepe narobe. Tako se je stresla vsa kotanjeva tatvina po tleh. Potem je pa še vsakega prav pošteno našljajfala po bosih koži, zraven pa tudi ni pozabila tistih lepih in koristnih besed, ki spadajo zraven pri takem delu. Od takrat je imela Johanca vedno mir, kadar je pekla svoj kostanj.

SPEH GROCERIJ

1100 E. 63d St.

Pazite na cene, ki vam jih nudimo vsak petek.

Se toplo priporočamo in želimo vsem odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto.

MR. in MRS. JOHN PIANECKI

SLOVENSKA PEKARIJA

želita vsem odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Se toplo priporočata za raznovrstno pecivo, potice, kekse in drugo.

6036 St. Clair Ave. Henderson 2396

JOS. GLAVAN

SLOVENSKA MLEKARNA

1166 E. 60th St.

Se priporočam vsem Slovencem in Hrvatom

in jim želim vesele božične praznike

in srečno novo leto.

SVETE'S FLOWER SHOPPE

MISS FRANCES SVETE, lastnica

6120 St. Clair Ave.

Henderson 4814

Venci in šopki za vse prilike, kakor tudi sveže cvetlice v posodah.

Želim vsem odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto.

WILLOW FARMS DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

ROSE URBANČIČ, lastnica

MLEKO :: SIR :: SMETANA :: VEDNO NAJBOLJŠE
Želim vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem, in se priporočam še z naprej.

1172 Norwood Rd.

ENDicott 3457

Edward L. Pucel

COUNCILMAN 10. VARDE

ZELI VOLIVCEM VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

Merry Christmas

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELIM VSEM
VOLIVCEM 23. VARDE

John M. Novak

Councilman 23d Ward

Anthony Sabec,
Barborton, O.:

Naši mladinski zbori

Dva meseca sta že pretekla od tedaj, ko se je vršil v clevelandskem narodnem domu koncert združenih mladinskih zborov, povodom njih tretje obletnice ustanovitve. Bil je to dan, ki je gnil povprečnega ljubitelja ljubke slovenske pesmi v Clevelandu in okolici, da se je udeležil in bil navzoč pri tem ganljivem prizoru, ki ga je napravilo preko 500 samih dečkov in deklic, včlanjenih pri enem ali drugem izmed šestih mladinskih zborov, da štejem tudi "Barbertonske Slavčke," ki so tudi tamkaj nastopili.

Umestno je, da sedaj nekoliko govorimo o razvoju in dosegljih uspehih naših malčkov v tem kratkem času. Sicer sem o tem že bolj na kratko razmotril v neki izdaji angleške strani tega lista pod naslovom "The Barborton Dispatch" nekaj tednov nazaj. Predno preidem nadalje, pa poglejmo malo v zgodovino mladinskih zborov, ki je obenem tudi že nekaj stoletij stara.

Ideja ali pričetek mladinskih zborov ni nikakšna novost, temveč se je vsled imperialnega edikta takratnega vladarja stare Avstrije, Maksimilijana I., ustanovil na Dunaju stalni in svetovno znani mladinski pevski zbor "Saengerknaben" že preko 500 let nazaj. Dostop k "Saengerknabenu" je dovoljen le 62 dečkom v starosti 8 do 12 let izmed priglasenih tisočev avstrijskih oziroma dunajskih fantičev, ki so primorani se podvreči najstrožjemu izpitu vokalne glasbe, lastovati talentirane glasove in imeti posebno nadarjenost in umnost do pevске in dramske umetnosti. Sloveči glasbeniki Schubert, Bach,

Mozart in drugi so bili svoječasno člani tega slovečega zbora, kateri jim je dal potrebno glasbeno izobrazbo, da bodo njih imena ovekovečena v poznejših rodovih kot umetniki na glasbenem polju. V današnji dobi so se šele pričeli razvijati mladinski zbori v raznih državah, kot na primer v Angliji, Franciji, Češkoslovaški itd. Na Slovenskem se je pa uvrstila ideja in želja do mladinskih zborov v Trbovljah leta 1930—torej sedem let odkar se je ustanovil stalni mladinski zbor, "Trboveljski Slavčki." Seveda v tej kratki dobi so pa "Trboveljski Slavčki" rapidno naraščali in dosegli velikanske uspehe doma kakor tudi v inozemstvu, kakršnih Slovenija še ne pomni. V potrditev vnetega in vztrajnega dela teh "Trboveljskih Slavčkov" so se pojavili najodličnejši glasbeni pedagogi v Sloveniji in tudi jugoslovanskega ministerstva prosvete v Beogradu, ki so prisilili "Trboveljske Slavčke," da se podajo na turnejo v bližnjo državo Češkoslovaško, da se uveljavi in da bo odjeknila slovenska pesem na najčastnejših mestih v inozemstvu, povodom mogočnih vtisov, katere so napravili z nastopi v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Tako tudi na povratku iz Češkoslovaške na Dunaju, kot je takrat pisalo ljubljansko časopisje, ker so bili "Trboveljski Slavčki" gostje pri že omenjenem slovečem "Saengerknabenu"—so vsi češki in dunajski listi prinašali tako pohvalne glasbene kritike, kakršnih ni bil deležen še nihče pred njimi. Primerjali so jih ti listi tudi z dunajskim "Saengerknaben," praškemu mladinskemu zboru in zboru "Rdečega križa" iz Pariza. Toda—in še toda, naj ponovim, kot so se izražali dunajski dnevniki, Trboveljski Slavček je pel bolj čustveno od vseh!

V Pragi so par let po tem mo-

gočnem nastopu nastopili Trboveljski Slavčki na mednarodnem glasbenem kongresu, inscineranem in pospeševanem na predlog angleške glasbene sekcije mladinskih zborov, kjer je sodelovalo 11 evropskih držav s svojimi mladinskimi zbori. Zopet drugič v inozemstvu je bilo podarjeno častno mesto Trboveljskim Slavčkom, ki so bili edini izmed 11 sodelujočih držav izbrani, da nastopijo na mednarodni radio oddaji iz Prage, da priredijo samostojen radio koncert.

Zanimivo pa je to-le dejstvo, da so ravno te dni nastopili ti-le sloveči dunajski "Saengerknabeni," pri katerih so že naši Trboveljski Slavčki gostovali, vzeli častno mesto in peli bolj čustveno od njih, 20 po številu, s koncertom in opereto v mestnem avditoriju v Akronu. Ob nastopu je približno 4.000 poslušalcev strmelo nad tako čudovitim prizorom, namreč, čednostno in vzorno obnašanje dečkov, mehki in sonorni glasi, ki so zlasti odmevali kakor angelске strune tisto prvo sveto noč in naznanjevali skrivnostno razodetje Zvečarjevega rojstva v znani Mozartovi latinski skladbi "Laudate Dominum"—Častite Gospoda—in Jacobus Galusovo "Haec Dies"—Ta dan. Toda nikakor ne zaostajajo Father Jagrovi "Baragovci," g. Zormanovi "Črički," g. Rakarja "Ilirija mlajša" ali pa g. Semetovi združeni mladinski zbori. Naj še poudarjam, nikakor ne! V marsikaterem oziru jih celo še prekašajo! Uverjen sem, da bi tudi to priznala oba lokalna angleška časopisa, The Akron Times-Press in The Akron Beacon Journal, da bi le njihovi glasbeni kritiki imeli priliko slišati naše združene zборе. Potem bi lahko govorili o nekaj "nepopisljivega in neprekosljivega," kakor so pisali o koncertu "Saengerknabena."

Namen tega članka je, dati nekakšen povod, da se poveljujemo naša slovenska pesem, zlasti v mladinskih zborih. K temu je vse od ukinitve "Trboveljskih Slavčkov" in z ustanovitvijo nadaljnjih 20 mladinskih zborov v širni Sloveniji, prispevala in vzela velik korak naprej stara domovina, ki je končno idejo mladinskih zborov uresničila. Slovenska inteligenca—akademiki, preprosto ljudstvo in meščani, so sprejeli to veliko akcijo kot zelo potrebno za povzdig in prosep slovenske kulture. V Clevelandu združeni mladinski zbori skupno s tremi zbori pri slovenskih župnijah, zbor "Kraljički" v bližnjem Maple Heights in "Slavčki" v Detroitu in Barbortonu, jih sedaj šteje 11 mladinskih zborov, pri katerih je včlanjenih čez dober tisoč fantičev in deklic, kar je pač lepo izpričevalo za nas v Ameriki, da se ravno tako zanimamo tudi mi za napredek slovenske pesmi. Toda to ni še vse. Pevovodje in vodilni odbori pri zborih ne zmorejo vsega, ako ni v naselbinah splošno ljudsko zanimanje, da stvar napreduje. Zakaj da ni zanimanje? Zato, ker se ne zna pravilno ceniti pesem in sploh glasbo! Nekaterim se celo zdi, da se pri mladinskih zborih goji le navadno ljudsko šolsko petje, kar je napačno mišljenje. Z uprizoritvijo že številnih operet, med temi glasbeno delo g. Šemeta "Desetnik in sirotica," in veliko proizvajanih del in arij iz oper, priča o vzvišeni glasbeni vzgoji pri mladinskih zborih. Seveda, druga pa še nekaj neprestano dreza, da ne morejo priti do ključka o veljavi in pomenu mladinskih zborov.

Tako je, stara domovina, ki trpi bolj pomanjkanje in bedo kot primeroma mi tu v Ameriki, pa se vseeno zanima in žrtvuje veliko za mladino. Mi pa da bi se ne?! Narodni poklon naj sprejmejo tisti dobrodušni Slovenci, ki so že toliko žrtvovali

za naše mladinske zборе v finančnem in gmotnem oziru. Drugi pa jih posnemajte in delujte za večji narodni napredek!

Louise Čebular,
Cleveland, O.:

Spomini na mlada leta

Kakor druga leta, tako sem se tudi letos namemila napisati par vrstic za božično izdajo v našem, nad vse ljubljenu listu Ameriški Domovini, na katerega sem naročnica že polnih 22 let. Ko sedim za mizo v moji hiši v tej daljni Ameriki in premišlujem, kako bi letos obhajala božične praznike, ako mi jih bo Bog dopustil včakati. No, obhajala jih bom v zadovoljstvu v družbi moža in otrok. Vendar mi nehoti pridejo v spomin misli na moj rojstni kraj, kjer sem toliko let obhajala prelepe božične praznike pri ljubih starih, bratih in sestrah. Kje so časi, ko smo po cela dva meseca pripravljali pastirčke za jaslice. Kako smo nestrno pričakovali mlajšega brata Mihelna, ki je obiskoval gimnazijo v Kranju, da je prišel na počitnice. Ravno tako tudi sestro Peregrino, ki je prišla iz Novega mesta, kjer se je učila v trgovini.

Pogovarjali smo se, kam bomo šli ob praznikih, da se bomo bolj postavili. Za sveti večer smo lepo okrasili sobo z bršljinom, po podobah smo pa pritiskali zlato peno, da so se bolj bleščale. Najbolj pa se je moral bleščati golobček nad jaslicami.

Ko je bilo vse urejeno, so mama prinesli večerjo na mizo. Poleg drugih dobrot so bile suhe hruške in pa kostanj. To je bila že stara navada pri nas. Ko smo povečerjali, smo poklekli pred jaslice in molili rožni venec. Potem se je bilo treba pa že kmalu pripraviti za polnočnico.

To so zdaj naši lepi spomini na mlada leta. Takrat si nismo mogli misliti, kako je otrok srečen pri svojih dobrih starih, brez vsake skrbi in nadlog.

Jej, kako sem brezskrbno prepevala pri šivalnem stroju! Kadar me je bila volja, sem pa skočila v bližnji Mokronog, ki je oddaljen samo 15 minut od naše hiše. Malo sem poklepetala po trgovinah, od ene do druge, da sem več videla. Potem sem skočila še na pošto, kar nisem smela pozabiti, ker je bilo vedno dosti kartic in pisem.

Na večer sem pa skočila k cerkvi sv. Miklavža, ki je stala na hribčku blizu naše hiše. Tam sta stali tudi dve mogočni lipi, kjer so spomladaj brenčale čebelnice po cvetju in nabirale med.

Nekoč je prišla k nam na počitnice sestrična Mici iz Kranja. Razkazala sem ji vso našo lepo okolico in tudi Mokronog sva ves obšle. Zvečer greva proti cerkvi in Mici me prosi, da bi šle v cerkev. Ker so bila vrata odprta, greva notri. Objestna, kot sem bila, prižgem dve sveči in rečem Mici, da bom zdaj mašo brala. Ko se obrnem, da bi zapela Dominus vobiscum, pa vidim, da Mici ni nikjer, pač pa za pazim pri vratih velik križ, ki so ga nosili navadno pri pogrebih. Tako se prestrašim, da sem malo živa prišla iz cerkve. Pošteno sem oštela Mici, da me je pustila samo v temni cerkvi. Povedala je, da jo je bilo strah, pa jo je popihala domov.

Mama me tedaj vprašajo, če sem sveče ugasnila. Povem ji, da nisem imela časa, ker se mi je preveč mudilo iz cerkve. Ker me za ves svet niso mogli spraviti v cerkev, je moral iti brat Francelj sveče ugasnit. Sicer sprva tudi on ni hotel iti, šele, ko sem mu obljubila desetico, je šel.

Mici, ko boš to brala, le spomni se, kako sem jaz mašo pela in kako si ti bežala domov. Jaz se še vsega dobro spominjam.

Take stvari na prešerna mlada leta mi zdaj večkrat pridejo na misel, ko takole zvečer sama sedim pri mizi, daleč proč od mojih bratov in sester. Na vse vas se spominjam in v duhu sem vedno pri vas. Posebno pa o lepih božičnih praznikih sem doma v rojstnem kraju. Kar ne morem pozabiti, kako sva s sestro Ivanka pele na sveti večer. Tudi tukaj še zapojem tisto vedno lepo — Sveta noč, blazena noč, a sestre Ivanke ni tukaj, da bi mi pomagala z njenim lepim altom.

Letošnji sveti večer pa ne bom tako vesela kot sicer, ker se bom spomnila na mojo zlato mamico, ki so lansko sveto noč še živeli in v januarju pa za vedno zaspali ter izdihili svojo blago dušo. Kolikokrat se vas spominjam, zlata mamica, in prosim Vsemogočnega, da mi da toliko milosti, da pridem še enkrat v rojstni kraj in padem na kolena pred vaš grob ter vas prosim odpuščanja za vse, s čemer sem vas razžalila. Prosite pri Bogu zame, jaz bom pa za vas molila, dokler me ne pokliče Bog za vami, da se snidemo in nikdar več ne ločimo.

Dragi bratje in sestre, prijatelji in znanci, v starem kraju, iz daljne Amerike vam kličem: bodite tisočkrat pozdravljeni in spominjajte se me! Želim vam vsele božične praznike in srečno novo leto. Ravno tako tukaj v Ameriki želim vsele božične praznike vsem prijateljem in prijateljicam, posebno pa članicam podružnice št. 10 SZZ, da bi še naprej tako lepo napredovale, kot smo dozdaj.

Slovenske narodne noše in klobuki

Ako bolj natančno pogledamo ženske klobuke, bomo opazili, da so ti novomodni klobuki posneti po slovenskih avbakh. Na vse načine so bili že klobuki izdelani, da izdelovalci klobukov že več niso vedeli, kakšne bi napravili, da bi bili po najnovejši modi. Pa so videli, kako se Slovenke postavljajo pri paradah v prelepih narodnih oblekah, s prekrasnimi avbami na glavah. Avbe so jim tako ugajale, da so začeli modne klobuke izdelovati po njih vzorcu.

Tako zdaj lahko vidite, da niso naše zavedne Slovenke samo v paradah delale čast narodu, ampak so tudi nekaj naredile za modo klobukov tu v Ameriki. In me Slovenke smo na to ponosne.

Najprisrčnejše božične praznike voščim vsem članicam klubov slovenskih narodnih noš. Ravno tako urednikoma lista, gg. Pirou in Debevcu ter ggč. Kolarjevi, ki so imeli toliko dela in potrpežljivosti z našimi vabili in dopisi. Posebna zahvala in voščilo gre gg. Antonu in Joe Grdina za vabila in ker so ob vsaki slavnosti jemali slike. Najiskrenejše voščilo gre g. sodniku Frank J. Lauschetu, ki se je ob naših slavnostih vedno pokazal, kako ljubi in spoštuje svoj slovenski narod in njegove šege.

Želim prisrčne božične praznike vsem cenjenim čitateljem Ameriške Domovine v Ameriki in v starem kraju. Vam udana, Mrs. Rosalie Streiner, Cleveland, Ohio.

DOMAČA KUHINJA

Fino kosilo in večerja vsak dan. Jako zmerne cene.

NAJFINEJŠE PIVO, VINO IN ŽGANJE

Želimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem.

KAROLINA MODIC
6201 St. Clair Ave.

MRS. FRANCES KRAŠOVIĆ

SLAŠČICARNA

6206 St. Clair Ave.

Za božične praznike imamo vse vrste candy ter tudi izvrsten popcorn.

Cigare, cigarete, mehke pijače in sladoled.

Se toplo priporočam ter želim vsem srečne božične praznike in srečno novo leto.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želi

svojim prijateljem in odjemalcem ter se priporoča še za naprej

KREMZAR FURNITURE

6806 St. Clair Ave.

Endicott 2252

Zastopnika:

JOSEPH VIDIC

JOHN CESNIK

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

V naši sanitarni mlekarni boste vedno dobili sveže mleko, sir, smetano in sirovo maslo.

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost in se priporočam tudi v bodoče.

NICK SPELICH

6210 White Ave.

HEnderson 2116

SLOVENSKA MLEKARNA

STEP UP YOUR APPEARANCE WITH CUSHION STEP HEEL-MOLD

The new Kind of Shoe that's as smart from the back as it is from the front—breaking all records for extra style and greater comfort.

Smarter from the Back

Note how Heel-Mold—the seamless back—is molded to fit your heel snugly—comfortably.

SHOWING CUSHION STEP, the amazing new insole that actually cushions your foot at every step.

NOTE THE 3 CUSHION PADS that cushion your foot at the 3 main points: heel, arch, metatarsal.

Želimo vsem odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Butala's Fine Shoes

6410 St. Clair Ave.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 298—PART IV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 21, 1937

LETO XL — VOL. XL

Genovefa Zupan,
Cleveland, O.:Nepozabni spomini na
domovino

Enkrat v poletju sem poročala v tem listu, kako smo se imeli na parniku Normandie, ko smo potovali v domovino. Takrat sem obljubila, da bom ob priliki poročala tudi, kako sem se imela v domovini. In danes izpolnujem svojo obljubo. Ker so že druge moje sopotnice opisovale vožnjo od Pariza do Ljubljane, bom jaz začela s trenutkom, ko smo se pripeljali v Ljubljano. Predno pa izstopimo na kolodvoru v Ljubljani, hočem še omeniti, da smo me ženske potegnile za nos financiarje na Jesenicah. Mr. Kollander nam je dal namreč spraviti tri steklenice benediktinca, rekoč, da ga bomo ženske lažje unesle čez mejo. In smo ga. Kako smo ga, to je pa naša stvar, ki je ne izdamo, ker je naš patent.

Ob devetih dopoldne se torej pripeljem v Ljubljano. Ko stopimo iz vlaka, nam slovenska godba zaigra v pozdrav. Mišlim, da smo imeli vsi solzne oči, saj jaz sem jih. V imenu domovine nas je pozdravilo več javnih zastopnikov. Potem so nas pa odpeljali v hotel Miklič, kjer je bil pripravljen za nas fin zajetek.

Kako ganljiv prizor je bil, ko sem po 31 letih prvič stopila na domača tla. Kako sreče pretresujoči prizori so se tukaj vršili. Hčerka skoči v naročje materi, sestra se oklene brata, prijatelji si stiskajo roke. Jaz sem bila pa — sama. Nobenega ni bilo, ki bi mi stisnil roko v pozdrav. Bila sem obenem vesela in žalostna. Vesela, da sem zopet v dragi domovini, žalostna pa, ker je vsak imel koga, ki ga je pričakoval, le jaz ne. Vendar sem bila temu sama kriva, ker sem se tako hitro odločila za potovanje in nisem imela časa to sporočiti domov. Brzjav, saj sem ga poslala iz Švice, je prišel kasneje kot jaz.

Toda tudi jaz nisem bila dolgo sama. Pred menoj se naenkrat pojavi bivši ameriški gostilničar Jože Birk, potem pa tudi Martin Zeleznikar, ki je sedaj uslužben na ljubljanskem kolodvoru. Pozdravila sta me tudi Mr. in Mrs. Pikš, nekdanja Clevelandčana. Tako sem se vsaj nekoliko potolažila, ker nisem bila več tako sama.

Ko se tako pogovarjam z mojim nekdanjim znanci, stopi k meni drobna gospa in me vpraša, če poznam g. Glihata. Povem ji, da jih poznam več s tem imenom. Pove mi, da je to brat njene matere in me prosi, naj mu povem, da bi kaj pisal sestri Minki. Torej če bo dotični Gliha to bral, naj usliši prošnje sestre in nečakinje. Potem stopi k meni neki mladenič in me vpraša, če poznam g. Možina. Tudi temu povem, da jih poznam več. Reče mi, da je ta Možina brat njegove matere in da že dolgo ni dal nobenega glasu od sebe. Torej tudi ta je prošni, če bo to bral, da kaj piše domov.

Zdaj je bilo treba pa zamenjati ameriške dolarje v jugoslovanske dinarje. V menjalnici je bila hitra postrežba, ker dolar je v Jugoslaviji velik gospod in se mu vse klanja, rekoč: dobrodošel, brate! V menjalnici

me pouče o razni jugoslovanski valuti. Mislija sem si: uboga Genovefa, kako se boš v tako kratkem času temu privadila. Pa veste, denar je ena čudna stvar in se ji hitro priučiš.

Šla sem nazaj na kolodvor, da zvem, kdaj odpelje vlak v Kranjsko goro in koliko časa da vozi. Tam izvem, da odpelje ob 11:15 in da vozi tri ure, če nima zamude, kakopak. Kmalu sem se odpeljala. Jej, kako počasna vožnja se mi je zdela! Štejem postaje kot one od križvega pota. Naštela sem jih devetnajst. O Marička, kako imajo na gosto posejane te postaje!

Ko se vlak ustavi v Kranjski gori, stopim iz vlaka in se oziram okrog, če me kdo čaka. Pa zopet ni bilo nikogar. Globoko vzdihnem, češ, zopet si sama, Genovefa. Križ božji, kaj res ne ve nihče zame? No, pozneje sem zvedela, da niso dobili mojega brzjava, torej tudi zameriti nisem mogla. Sicer sem takrat zamerila, pozneje sem pa vse odpustila. Drugič bom pa brzjav kar s seboj nesla in ga sama izročila.

Pokličem postrežka ter mu izročim svoje kovčge. Naročim mu, naj jih odpelje v hišo sestre Mrs. Urške Šepic, ki se je takrat nahajala že doma s svojo hčerko Roziko. Ob štirih popoldne pridem na dom g. Johna Kersnika, svaka Mrs. Šepic. Gospa mi pove, da je pravkar sprejela moj brzjav in poslala hčerko po naši Amerikanki, ki sta bili takrat v Srednjem vrhu. Mrs. Šepic in Rozika kmalu pritečeta domov in vse srečne se objamemo. Potem je pa začela Urška na vso sapo spraševati, kako gre kaj Jimu, če mu je kaj dolg čas, če je kaj shujšal, če je zdrav. Bilo je, kot bi molila litanije, jaz bi pa odgovarjala. Ko sem bila z Urško gotova, začne pa Rozika od njenega moža Bila: kaj je rekel, če se kaj dolgočasim brez nje, če je naročil, naj takoj pride domov itd. Povem ji, da je Bill rekel, naj se kar dobro ima, saj je zdaj prvič v njegovi rojstni domovini. Ko sem obe moji Amerikanki potolažila, so mi odkazali mojo sobico. Tako lepo stanovanje sem imela in tako dobro hrano, da nisem drugega pogrešala kot mojega Jožeta. No, pa saj ne bom dolgo brez njega, torej se že potrpi. Moja sobica je bila v drugem nadstropju, obrnjena proti sončnem vzhodu. Razgled skozi okno je bil na silne gore, ki se mogočno vzpenjajo proti nebu. Zdi se mi, da te pokrajine ne bom mogla nikdar pozabiti.

Gospodinja Minka je kuhala nam trem Amerikankam in nam stregla, da smo se počutile ko v ta malih nebesih. Včasih nam je napravila posebno slastne sirove štruklje, češpljeve krape in vse drugo, ki nam je šlo prav v slast. No pa ne bom povedala, koliko jugoslovanskih kil smo prinesle v Ameriko od take hrane, ampak malo jih ni bilo. Naj se tem potom prav lepo zahvalim Kersnikovim za lepo postrežbo v njih hiši.

Drugi dan nas že pride iskat bratranec mojega moža, ki ima za ženo sestrično od Mrs. Šepic. Torej žlahta na vse strani. Odpelje naju v Srednji vrh, eno uro od Kranjske gore. Pol ure leži cesta v ravnini do vasi Log. Potem pa, o Marija, se začne strmčina. Po strugi v gozdu šumi bistra Sava, ki je ob nalive

pravi strah poslušati njeno šumenje. Predno prideš na vrh hriba, se mora človek, ali pa žival, odpočiti na vsakih pet minut. Vrh hriba stoji mična kapelica, pred njo je pa klop. V kapelici vidiš tisočere podpise turistov, ki so tod hodili. Tudi midve sva se podpisali.

Od tukaj naprej je pa zopet ravna pot skozi lepo obdelano polje. Zadej za poljem se p dvigajo zelene planine in temni gozdovi, največ mecesen in borovec, ki gre zdaj največ v promet. Po planinah vidiš rejeno govejo živino in drobnico, ki se redi na sočni paši. Tukaj gori je tudi jugoslovanska obmejna straža, največ Srbi, ki so pa jako prijazni, dokler gre vse pošteno, seveda.

Če greš v planino na Vrščič, vidiš daleč tje na Koroško, Beljak, Celovško jezero in druge lepe kraje, ki so bili nekdanj slovenski, zdaj pa spadajo pod Avstrijo.

Krave se pasejo največ okrog doma in pridejo okrog šestih zvečer same domov, da jih pomolzejo. Kako lepo je slišati ubrano zvonjenje kravjih zvoncev. Človek bi ne mislil, da je ta glas tako prijeten. Tukaj imajo največ živino švicarske pasme, ki so dobre molzne krave.

V srednjem vrhu se nahaja samo osem premožnih kmetov.

Vsak ima svoj mlin ob dveh vodah, žilci in Hladniku, ki se stekata s planin. Kmetje se zavdajo svoje neodvisnosti in moči, ki jo imajo v svojih planinah in lepih gozdovih. Ljudje so krepki ko dren. Njih misel je samo delo in skrb za družino.

Zrak tukaj je čist in zdrav, da se človek počuti kar prerodjenega, ki pride iz zatohlih mestnih prostorov.

Vas Srednji vrh je rojstni kraj mojega moža Jožeta Zupana. Njegova rojstna hiša se nahaja ob vodi Hladniku. Hiša je bila zidana iz kamnja in se je zdela, da bo stala za večno. Pa je danes te hiše samo še polovico, drugo je pa odnesel hudournik. Bilo je to leta 1914, ko je bil ponoči hud naliv. Voda je pridrla s hribov in napolnila strugo. Hlodi in druga šara se je ustavila pri mostu in zagostila vodo. Voda je naraščala in končno udarila čez most. Ves les, ki se je nabral pri mostu, je udaril v hišo in jo polovico odnesel. Mati mojega moža je spala k sreči v drugem koncu hiše in tako ušla gotovi smrti.

Tako žalosten je bil pogled na to podrti hišo, da so me oblijele solze. Moja tasma pa je potem prebivala v tej hiši še polnih 18 let. Ni se hotela umak-

niti iz hiše na vse naše prigovarjanje. Nekega dne jo je Bog poklical k sebi, to je bilo leta 1932 in takrat se je šele umaknila iz svoje ljube hiše. Ob smrti je bila stara 86 let. Njen grob sem zdaj večkrat obiskala v Kranjski gori, molila za njeno dušo in ji kinčala grob s cvetlicami. Tudi sliko sem vzela od njenega groba, da imamo sedaj mal spominek na njeno zadnje počivališče.

Tri tedne sem živela v tem lepem kraju pri družini Kocjan, ki je bratranec mojega moža. Pogled iz moje sobe je bil na krasno cvetoč vrt, ki je bil takrat ravno lepo obložen z žlahtnim sadjem. Ko je jutraj sonce posijalo v mojo sobico, sem vstala, odprla okno in vdihavala svež planinski zrak. Kako krasna je narava, zlasti v poletnih jutrih. Ptički žvrgole svoje jutranje pesmice, da človeku utriplje srce v tihem občudovanju stvarstva. Prav lepa hvala Kocjanovi družini za vso skrbno postrežbo.

Potem sem se pa odpravila na Dolenjsko v svoj rojstni kraj Stično. Z vlaka sem opazovala rodovitna dolenjska polja in v srcu mi je bilo toplo, da se vozim po tolikih letih zopet po svoji rodni zemlji. Bog te sprimi, draga domovina.

Ko vlak ustavi v Stični, sko-

čim vsa vesela doli, da objamem svojo sestro, ki je tam čakala. Takoj sem jo spoznala, ona pa mene ne. Mogoče je mislija, da bo zagledala kako suho, drobnostvarco, pa se privali pred njo ženska kot sodček. Ker sem le trdila, da sem jaz njena sestra, mi šele verjame. Rekla je, da je vendarle res, kar je slišala od Amerike, da je dobra za ženske, ki so tam vse debele. Njen sin nas odpelje na svoj dom, kjer me sprejme njegova družina in ostalo sorodstvo prav prijazno in z veseljem.

Po Stični se je kmalu zvedelo, da sem prišla in začeli so me hoditi spraševati o tem in onem, kot bi bila Amerika vas kot Stična, če poznam tega in tega. Povedala sem pač le kolikor sem vedela.

Šla sem na pokopališče obiskat grobove mojih ljubih staršev. Pa sem našla tam že vse prekopano. Potem sem obiskovala sorodnike in znance iz mladih let, kolikor jih je bilo še doma. Povsod so me blagrovale, kako da sem srečna, ker sem v Ameriki. Tudi jaz sem hvaležna Bogu za to, ker sem videla, kako kmet doma revno živi. Zahvalimo Boga, da smo v Ameriki.

En dan sem šla na obisk v stiški samostan. Ta samostan je zgodovinsko znan, ker stoji že nad 800 let. Naši dedje so nam radi pravili o tem samostanu. Povprašam po p. Benediktu Bolcarju, da mu izročim \$5 za sv. maše, katere je dala Ivana Zaman za pokojnega moža Franka in obenem tudi moj brat iz New Yorka. P. Benedikt se lepo zahvali. Povem mu, da sem opravila vse obrede v tej cerkvi in da sem prišla na obisk iz Amerike. Vpraša me, če v Ameriki nisem pozabila na Boga. Povem mu, da smo tudi v Ameriki še verni ljudje in da hodimo v cerkev. Nato izrazim željo, da bi si rada ogledala samostan, ker sem slišala, da so mnogo dozidali, kar sem bila jaz od doma. P. Benedikt pokliče enega bratov in mu reče, naj mi razkaže vse zanimivosti samostana.

Šla sva najprej v cerkev, ki ima še en dodaten oltar in krasno urejeno notranjost. Brat mi je povedal, da se cerkev ne imenuje več Marija Sedem Zalog, kot prej, ker jo je papež prekrstil v baziliko ob slavnosti 800 obletnice.

Od tam sva šla v mlekarno, kjer izdelujejo sir, ki ga pošiljajo na vse strani po svetu. Mleko kupujejo od okoliških kmetov in sicer po en dinar liter. Posneto mleko pa razdelijo zastoj med reveže.

V mlino so kar štirje bratje zaposleni. Kamna in sita so moderna, da se vse lepše in hitreje melje. V perilnici imajo tudi stroje za pranje, kot tukaj v Ameriki, samo stroji niso tako priročni kot tukaj.

Od tam sva šla pa v mesnico, ker samostan sam kolje in prekupe živino. Imajo vedno lepo meso, delajo klobase, ki so kaj izvrstne. Tudi jaz sem jih parkrat kupila. Naši mesarji bi se sami oblizali, ko bi jih jedli.

Brat mi je pripovedoval, koliko je samostan naredil za svoje farane. Dosti kamenitega polja je izboljšal, napravil dobre ceste skozi Gabrije, Mekinje, Metnaj in naprej, da vozijo po njih danes lahko avtomobili. Pot pelja tudi na hrib nad Ga-

brijami. Tukaj stoji velik misijonski križ, ki se vidi daleč naokrog. Postavili so ga 18. avgusta 1936, ko so obhajali 800-letnico obstanka samostana. Tudi jaz sem pri tistem križu odmolila par očenašev. Lepo se zahvalim prijaznemu bratu za prijaznost.

Stanovala sem v hiši mojega nečaka precej visoko na hribčku. Hiša ima verando, ob kateri so se vzpenjale vsakovrstne lepe dišeče rože. Tukaj sem najrajši sedela, kadar sem bila doma. Od tukaj sem lahko videla po vsej stiški okolici. Bele ceste se lepo vijejo od Stične proti Vančni gorici, proti Muljavi, št. Vidu, Višnji gori. Lep je pogled na ravno polje, ki ga obdelujejo pridni kmetovalci. Sicer pa prometa ni posebnega tukaj, ker kmet ne more ničesar spraviti v denar. Zato si pa tudi ne more izboljšati svojega položaja. Električna razsvetljava je po gostilnah in prodajalnah, po kmetijskih domovih pa ne. Samostan ima svojo elektrarno, ki jo tudi kmetom dajo na majhno odplačilo.

Kar se tiče vode je še vedno kot pred 31. leti. Kdor je oddaljen od vode, pa napreže voz in hajd po vodo s sedom k potoku. Nihče se ne zmeni, da bi se sezidal vodovod. Ljudje so prijazni in potrpežljivi. Vneti so samo za svoje poljsko delo, za drugo se pa ne brigajo.

V Stični sem dobila tudi svojo nekdanje sošolko, s katero sva nekdanj služili v Trstu. Pripovedovala mi je, koliko je morala pretrpeti s svojo družino v vojnem času.

V tem rojstnem kraju sem prebila tri tedne, potem sem pa odšla zopet na Gorenjsko, da se navdijem zdravega gorskega zraka. Saj se mi je kar malo tožilo po Urški in Roziki. Na 4. avgusta sem šla na Brezje prosit ljubega zdravnika. Mislim, da sem bila uslišana, ker sem bila ves čas mojega bivanja doma zdrava in vesela. Od tam se podam na Bled, ki je najlepše letovišče v Jugoslaviji. Bled ne bom opisovala, saj ga vsak pozna. Za en teden sem šla v Ljubljano, kjer sem obiskala brata in sestre Mrs. Jakob Jenc. Bili so zelo prijazni z menoj in me vozili po Ljubljani, da sem si vse ogledala, kar sem si želela. Bila sem v ponosnem nebotičniku in krasnem tivolskem parku. Obiskala sem velemedenj, ki je bil ravno tisti teden. Ljudstvo ga je obiskalo od vseh krajev. Ogledala sem si spomenik Prešerna in Vodnika ter posefila tudi deželno bolnico. Obiskala sem tudi več ljubljanskih cerkva in v stolnici sem bila pri maši, katero je daroval škof Rožman. En dan sem ga tudi obiskala in je bil jako vesel, ko sem mu povedala, da sem iz Amerike. Prijazni škof mi je naročil, naj pozdravim vse Slovence v Ameriki. Sešla sem se tudi z bratom g. urednika Glasila KSKJ ter bila povabljena k njemu na dobro kosilo.

Nato sem se podala pa proti Novemu mestu in v Stražo. Tukaj sem videla, kako je toča uničila ves pridelek. Bil je res žalosten pogled na uničeno polje, ki je edini up kmeta. Potem sem šla še na štajersko obiskat sorodnike mojega moža. Vozila sem se ob Savi, po kateri splavljari plovejo les proti Hrvatski. To delo je jako

Ljubljanski vladika, dr. Gregorij Rožman in clevelandski pomožni škof MacFadden, stojita ob Baragovem spomeniku v Jugoslovanskem kulturnem vrtu, ob priliki ogromne slavnosti, ki so jo priredili ameriški Slovenci 22. septembra 1935, ko je bil postavljen prvi spomenik v ta vrt. Do 40.000 naših rojakov se je takrat udeležilo narodne slavnosti, kakršne še ne pomni slovenski Cleveland, ne prej ne pozneje. Vsi smo ohranili v hvaležnem spominu še do danes ljubljanskega dušnega nadpastirja, škofa Rožmana in ameriški Slovenci mu pošiljajo iskrene in udanostne božične pozdrave ter srečno novo leto.

Anton Grdina,
Cleveland, Ohio:

Naši vrtovi

Nič odveč ne bo, če napišem nekaj vrstic v prilog naših vrtov. Ni naroda, da bi bil bolj nadarjen ali nagnjen na lepe cvetlice in vrtove, kakor je narod slovenski. Na te vrtove smo že tako ponosni, da se prav radi nabahamo z njimi. Je pa tudi resnica, da če hočete vedeti v kateri hiši biva Slovenci, da morate gledati, kje se ob hiši nahaja lep cvetlični vrt. Če ni na prazni loti poleg hiše nasejanih lepih cvetlic, tam ne stanujejo naši rojaki.

Največji ponos je cvetlični vrt naših ljudi, obenem pa tudi še cvetlica v hiši. V hiši mora biti lepo pohištvo in ob oknih cvetlice, zunaj pa vrt, ki vsakega potnika očipotne nase. To mora priznati vsakdo, ki ima le pozornost na prave faktične odnose naših družin. To je pa tudi najlepša čednost naših družin. S tem prednjačimo vsem drugim narodom. To je lepa čednost, gojimo in ohranimo jo!

V Ameriki je med boljimi prebivalci med bogatimi ljudmi že navada, da se pokažejo s svojimi vrtovi. V ta namen imajo najete oskrbnike, da oskrbujejo njih vrtove. Mnogo Slovencev služi v takih službah, kjer imajo v oskrbi vrt in pa avtomobil za družino, pri kateri služijo. To je najbolj imenitna služba našega rojaka, če pomislimo, da je preskrbljen zase in družino pri bogati ameriški družini kot oskrbnik njih vrta in bogatega avtomobila. Taki uslužbenci so navadno tudi dobro plačani kar so mi že mnogi sami potrdili.

To sem omenil mimogrede glede vrtov. Imam še več, ki bi

rad izrazil v tej slavnosti številki glede vrtov, glede cvetlic in cvetja, ki ga gojijo naši ljudje. Prvo naj omenim, da bomo prihodnje leto skušali napraviti nekako kampanjo glede naših lepih vrtov. Od vrtov bomo posneli slike in tiste kazali javno drugim, da bodo videli, kako lepo je tam, kjer je hiša v cvetju lepega vrta. Letos smo to samo malo poskusili, pa je že to vzbudilo zanimanje pri drugih. Drugo leto bomo pričeli v splošnem. Kdor bo imel lep cvetlični vrt, naj naznani takrat, ko je ta vrt v najlepšem cvetju, da ga slikamo v filmih, ki so v barvah. Ni vprašanja, da bo največji trijumf za splošno zanimanje za slikanje vsakega vrta, ki je vreden, da ga vidijo še drugi naši ljudje. Kot rečejo smo letos samo malo poskusili in že to je nam pokazalo veliko zanimanje. Med drugimi smo videli krasen vrt družine Čelešnikov. Ta vrt je bil tako lep, da so ljudje med sliko kar zapozdravili in se čudili, kako da je mogoče obdržati tako lep vrt od zgodnje spomladi do pozne jeseni. Vsa hiša je bila v cvetju in to še v pozni jeseni, ko se rožice že od nas pospravljajo kakor ptice v jeseni.

Zatem sem slikal vrt zelo poznane družine Modrijan v Nottinghamu, ki je v temu okraju vseh naselencev najlepši vrt do zdaj. Tu je ne samo lep vrt, marveč je lepo sadno drevo in z vsem tem je v sredi prav mičnega družinske hišice, da se je Slovek ne more nagledati. Hiša ni velika, vrt pa je velik in idealno ves tako porazdeljen, da gre vse najlepše skupaj. Lepi so tudi drugi vrtovi, za katere so naši ljudje dobili od mesta nagrade in priznanje. Za to leto sem imel priliko slikati le dva vrto-

va, ki sta me iznenadila kakor že zgoraj omenjeno, to sta Čelešnikov in pa Modrijanov.

Moj namen je prihodnje leto nadalje jemati slike od vseh vrtov naših ljudi, ki se bodo priglasili ob času, ko bo njih vrt v najlepšem cvetju. Narod naj potem sam določi, kdo da ima najlepši vrt. Razume se pa tudi to, da so okoliščine enega vrta vse druge za snemanje slik, kakor so druge. Dočim je lahko slika enega vrta lepa, ne bo drugod pokazala istega sijaja, bodisi glede sence ali manjšega prostora v vrtu. Vsak vrt pa je drugačen in vsak vrt ima svojo vrednost. Kdor le ima v vrtu nasejane ali nasajene cvetlice, naj se priglasijo, da bomo slike tega vrta posneli v namenu, da se pokažejo med seboj in med drugimi narodi, da smo vrtnarji, ki ljubimo cvetlice in lepe vrtove in to je čednost, katere nas dviga v stopinjo spoštovanja med drugimi narodi.

Ni bil pa moj namen pisati samo o vrtovih naših družin, marveč sem računal na naš kulturni narodni vrt, katerega nam je dalo mesto v našo oskrb, kjer naj postavimo naše spomenike in kjer naj tudi sadimo rastline in cvetlice, katere smo ljubili že v domovini, predno smo odšli v Ameriko. To je bil namen mojega dopisa in to naj vedo tudi v domovini, kamor je namenjena posebna številka tega lista Ameriške Domovine, da se tako pogovorimo še z našimi doma, kako da je nam pri sreči ne samo naša narodna zavest, marveč tudi vrtnarstvo, kultura in sploh vse, kar smo kot dobri, narodno zavedni prinesli seboj v Ameriko.

Naš narodni kulturni vrt, katerega imam v mislih tukaj omeniti, največ v namenu, da zvedo o njem tudi doma, je res nekaj izvanrednega. Mesto je narodom določilo večje parcele zemlje v parku, vsak narod naj bi v svoj vrt postavil spomenike svojih kulturnih moči, ki so za narod kaj naredili s peresom ali v kulturnem delu drugače. Poleg teh spomenikov naj bi narodi v te vrtove nasadili tudi drevesa in cvetlice, namreč take, kakršne so ljubili doma v domovini, iz katere so narodi dospeli v Ameriko. Razume se, da smo z velikim veseljem sprejeli to tako pomembno ponudbo. Takoj smo šli na delo in začeli zbirati pri narodu

RUDOLF MAFKO

slovenski kipar, rojen v Clevelandu. Mr. Mafko je bil oni, ki je tako mojstrsko napravil Cankarjevo soho, ki je zdaj postavljena na krasnem podstavku v Jugoslovanskem kulturnem vrtu. Ameriški Slovenci smo ponosni na tega našega umetnika. Njegova dela so do bila že več priznanj na ameriških razstavah in tudi več odličnih naročil je že izvršil, med temi je izrezljal iz hrasta krasno delo malega slona, naročilo trgovske zbornice iz Cantona, ki je bilo podarjeno guvernerju Hoffmannu iz New Jersey.

a vzpostavitev spomenikov. Posrečilo se nam je. Prvi je bil postavljen spomenik znanemu milijonarju Irenej Friderik Baragu, doma iz Male vasi v Dobrniški fari, ki je došel v Ameriko a indijanske misijone že leta 1830. Toraj že pred 107 leti. Kaj smo mi kot mal narod s tem žali Ameriki! Ker se je nam delo to velike vrednote za dobro me našega naroda, smo radi tega izbrali Barago in ob tej priliki tudi dosegli velikansko slavljenje postavitve ali odkritja, ker smo bili tako srečni, da so to slavnost posejili prevzvišeni nadškof dr. Gregory Rožman iz Ljubljane. Takrat je bilo naroda iz vseh delov Amerike kakor še nikdar poprej. Zatem smo še postavili spomenik Ivanu Cankarju, pisatelju, ter Simonu Gregorčiču, pesniku. Ker smo vzeli vrt nase kot Jugoslavi, so z nami tudi bratje Srbi stopili v akcijo in postavili spomenik vladiki Peter Njegušu. Pričakuje se pa, da to kmalu store tudi

bratje Hrvati in postavijo spomenik velikemu jugoslovanskemu apostolu Štrossmajerju.

Naš vrt se imenuje "Jugoslovanski vrt." Za ta vrt je prispevala tudi vlada veliko vsoto denarja in vse delo so izvrševali delavci, ki so delali na relifu ali valadni podpori. Cemi se, da je vse delo in material za vrt stal nad stotisoč dolarjev. Mi, kot narodna skupina, smo od tega plačali nekako 20% za vse skupaj. Sami smo si morali postaviti spomenike in kupovati nekaj materiala za zidanje vrta ter vse nasade, ki stanejo blizu \$3.000,00. Vrt je bil v novembru mesecu ves dograjen in nasajen. Ko se bo spomladi razcvetel in razrasel, bo vreden pogledati. Prav gotovo bosta vedela o tem povedati tudi oba čestita gosta, dr. France Trdan, profesor v St. Vidu in g. Julijus Slapšak, šolski ravnatelj v Ljubljani.

Smatramo, da bo ta vrt največji ideal od vseh drugih naprav, kar smo jih kot narodna skupina še kdaj poprej s pomočjo naroda dosegli in postavili. Kulturni vrt nas bo prikazoval pred Amerikanci v dobri luči, narodnih praznikov in imeli javna zborovanja za gojitev medsebojne kulture. Pričakujemo, da nam bo domovina pošiljala navdušene moške, da nas bodo bodrili k narodni in kulturni zavesti, da ne bomo še tako hitro pozabili svoje domovine in kulture, ki je bila našemu narodu tako dragocena. Ker je vrt še za mnoge druge spomenike že pripravljen, bomo še nadalje sodelovali v istem smislu, da bo vrt sam nas vzpodbujal k sodelovanju. Če k temu še dostavim to, kako obširen je vrt, naj bo povečano, namreč, da je 260 čevljev širok in nekako 450 čevljev dolg. Gre ob tako imenovanem obcestnem tlaku na obeh koncih, kjer drvijo avtomobili mimo noč in dan na obeh koncih. Tam bo čitalo tisoče in tisoče ljudi ime tega vrta in čitalo na spomenikih, kdo so bili ti, katerih sohe se nahajajo vrhu krasnih postavkov. Vsi oni rojaki v stari domovini boste lahko pisali svojem v Cleveland, da naj vam pošljejo razglednice vrta, ki bodo vsaj že spomladi, ko se vrt razzeleni, že narejene za prodajo.

To se mi je vilelo najbolj potrebno sporočiti svojem v domovino za letošnji božični praznik.

Ker je sedaj zimski čas in je vse pod snegom, se vsaj v duhu že naprej veselimo lepega spomladnega cvetja, če se o vrtovih razgovarjamo in razmišljamo. O, kako smo tudi v domovini radi gledali na vrtove! V zgodnji spomladi, ko so že črešnje cvetele, smo že računali pastirji koliko tednov bo vzelo, da bodo postale rdeče in mehke. Prav tako za vsako drugo sadno drevo. Saj ni bilo doma ene hiše, kjer ne bi bilo tega bilo tudi sadnega drevja, če tudi so bile vmes še pekoče koprive za plotom. Doma se res ni šlo za cvetlice, toda vrtovi so družinam donosali mnogo koristi. Če smem še omeniti samo dva sadna drevesa, ki sta povsod tako ljuba in draga, to sta hruška, tako zvana tepka in češplje. Noben sad ni bil v jeseni bolj od teh dveh. Ko sva šla z očetom v jeseni v gozd, sva vzela seboj črne ajdovega kruha in imenovane sadove. Kako sva se tega najedla. Tukaj nam ni treba sadnega drevja saditi, ker to drugi prodajajo in od tega žive. Tukaj pa sadimo cvetlice okrog hiš na vrtovih in to je tudi pravi ameriški sport in lepa čednost. Vsem v pozdrav iz Amerike!

Marija Kurnik,
Cleveland, O.:

Iz davnih dni dragega Melja

Prenaglo, prehitro nam sreča odpluje, prehitro odpluje nam naša mladost, le srečne spomine naj srce lastuje, a božič prinaša nam srčno radost.

Zdi se mi, da mi moje pero preveč rado drsi na žalostno, da vse otožno zvone moje srčne strune. Vendar pa hranim tudi mnogo veselih, šaljivih dogodkov, katerih nekaj bi posebno rada otepla pozabljivosti.

Ponavljam, da je bilo deset božičnih večerov v dragem mi Mariboru, kjer sem imela vedno po šest dijakov, da so v srčni harmoniji delali družbo mojim sedmim otrokom.

Letos pa praznujem deseti božični večer v daljni Ameriki ter se vrstijo vsi, za nas tako lepi spomini iz dragega Melja ter

se družijo s spomini moje "ameriške sreče." Moji dobri dijaki so zdaj že gospodje v odličnih službah ter so morda že pozabili na Melje, a jaz pogosto obujam spomine, ko sem še nosila lep naslov "študentovska mama."

Nestetokrat se mi zdi, da še pojo gosli, še zvone mili glasovi naše slovenske pesmi. Zdi se mi, da še živi naš Ivan Caf, č. g. Domanjko. Pa saj gotovo pevate pri večnem Božiču, moji dobri dijaki. Pozdravljeni vsi dragi mi Cafovi!

Naj pridenem za Ameriško Domovino, katere bo romala v drago domovino, mojo malo nesrečno pomoč iz srečnega Melja, naj romajo te vrstice k mojim dragim znancom, k našim dijakom, ki žive razkropljeni v domačih krajih. Srečni spomini na lepe, vesele dni.

V dnevih pred božičem pride moj sin Jože k meni v kuhinjo ter me prosi, naj bi odrezala njegove hlače za štiri prste, ker so predolge. Obljubila sem to storiti še tisti večer. Že v pozni uri, ko je bilo vse urejeno v hiši, sedem k šivalnemu stroju, da ugodim želji in izpolnim obljubo. Hitro vzamem hlače ter odrežem po naročilu, a potrudila sem se, da sem delo čedno izvršila. Zlikane sem odložila ter mislila iti počivati. Računala sem, kako bo vesol sedaj ob božiču naš Jože. Pa imela sem hudo smolo.

Prav nalanko pozvoni zvocec. Moj sin Jože je prišel od orlovске telovadbe. Prav dobro razpoložena mu pokažem izgotovljene in lepo zlikane hlače. Vesel jih vzame v roko, široko odpre oči ter mi v počasni besedi tolmachi:

"Oh, mama, kaj ste zdaj storili? To niso moje, to so našega Štefana Trobiša hlače." To je bil dijak učiteljskičnik, ki je stalnoval pri nas in imel slične hlače. Naš g. Štefan je takrat že spal in ni slutil, kakšno pomoč sem napravila. Mislim, da bi ne bil tega vesel za božič, ko je hitel na počitnice k mami.

Brž sem sedla nazaj k stroju, vse čedno razparala, odrezani del pa nazaj prišla, pa tako fino slikala, da naš g. Trobiš ni nič opazil. Trdim celo, da še danes ne ve, ko je že nadučil tam v lepih ljutomerskih gorcah, kako vroč in brez pohvale je bil tisti večer tam v dragem mi Melju pred božičem v moji nesrečni zamenj, naglici.

Drugokrat pa še kaj iz našega Melja. Pozdravljena bodi vsa meljska dolina in moji dobri znanzi!

Končam in priložim k tem spominom iz Melja za vse dobre znance, za vse prijatelje, posebno pa za moje dobre dijake in bogoslovce v dragi domovini srčno željo: praznujte vsi presrečne božične praznike! Praznujte, dragi rojaki, srečno božič na ljubljani, domači trati...

V tujini nas vleče v domače livade, k dragim, da v cerkev domačo bi šli; v duhu hitela bi srca tje rada: o srečne, presrečne božične noči.

NEPOZABNI SPOMINI NA DOMOVINO

(Nadaljevanje s 1. strani.)

naporno in nevarno. Zidan most pri Loki je jako moderno izdelan. Tukaj se steka Savinja v Savo. Stanovala sem pri družini Vrtačnik, ki so mi jako stregli. Tukaj se mi je tako godilo, kot se ne v Ameriki, da bi me namreč zjutraj čakali osnaženi čevlji pred spalnico vsako jutro, pri postelji pa okusna kava, še predno sem vstala. G. Vrtačnik je čevljarski mojster, zato pa ve, da mora imeti človek čiste čevlje. Prav lepa hvala Vrtačnikovim za vso prijaznost. Okolica Loke pri Zidanem mostu je jako lepa. Po holmcih se svetijo bele cerkvice raznih podružnic.

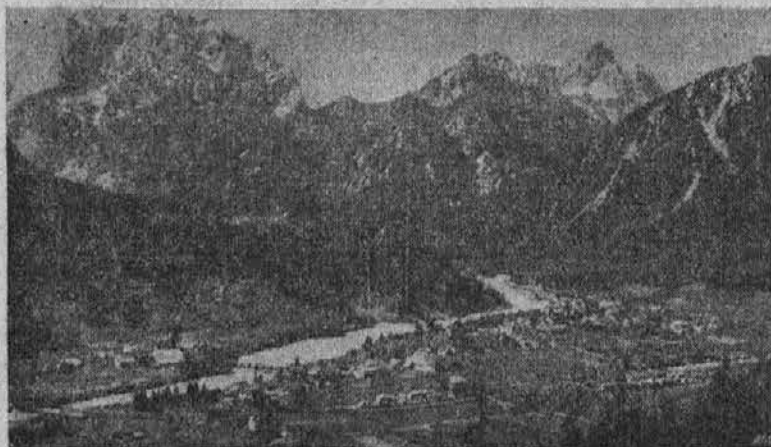
Štajerska dežela je lepa in rodovitna. Od Sevnice naprej je sama ravnina z lepim poljem. Tukaj imajo povsod že električno razsvetljavo in v vsaki hiši vodo v kuhinji.

Potem sem se pa znašla zopet v Kranjski gori. Zdela sem se sama sebi kot deseti brat, ki

Vršč. Z avtom nas je potegnil Lojze Smolej do ruske kapele, ki so jo v svetovni vojni postavili ruski vojni ujetniki. Od tam naprej smo morali pa peš s palicami v roki. Prav hrabro smo je praskale v goro in srečno prišli na vrh. Nazaj grede je pa malo vrščalo, pa smo vedrile v prijazni gostilni ob potu. Potem smo šle pa k avstrijski meji na Poljane, kjer smo v gostilni pokušale avstrijsko pivo, ki je bilo prav dobro. Pri cesti stoji vzi dana plošča v spomin na kralja Aleksandra, ki je do tukaj spremljal svojega sina, ki je šel v šolo v Anglijo in katerega ni potem več videl, ker je padel od krogle morilca v Marselju.

Potem sem se držala pa bolj doma in si ogledovala Kranjsko goro. Tukaj je prav lepo in od vseh krajev hodijo ljudje sem na poletenske počitnice radi zdravega zraka. Ljudje so jako prijazni in pohlevni, pa pridni.

No, končno je pa prišel čas, da sem se morala posloviti tudi od teh lepih krajev, katerih ne bom nikdar pozabila. Zdal pa

Pogled na Kranjsko goro

nima nikjer pokoja in obstanka. Pa nič mi ni žal, da sem hodila okrog, saj mi je moj Jože naročil, da naj veliko ogledam, da bom vedela kaj povedati, ko pridem nazaj. In prav je imel. Vse mi bo ostalo v živem spominu, saj vem, da ne bom nikdar več videla ljube domovine, zato sem si jo pa zdaj bolj natanko ogledala.

Nekega dne se vse tri Amerikank odpravimo v hribe na

zbožom, draga sestra in ljuba rojstna vasica, zbožom domovine. Ostanete mi vsi v trajnem spominu na srečne trenutke, ki sem jih preživela z vami letošnje poletje. Želim vam vsem skupaj vesele božične praznike in zdravo novo leto. To želim vsem mojim dragim v stari domovini in tukaj v Ameriki. Istotako vsem društvenim sestram in čitateljem Ameriške Domovine.

Želimo našim odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

FRANK RACE ML., lastnik

Zahvaljujemo se cenjenim odjemalcem za naklonjenost in naročila v preteklem letu ter se toplo priporočamo tudi za v bodoče.

Vsak čas vam lahko postrežemo z našimi vedno svežimi ter zdravimi MLEKARSKIMI IZDELKI ali finim SLA-DOLEDOM. Prepričajte se o kakovosti našega blaga!

Povejte svojim prijateljem, naj postanejo naši odjemalci in zadovoljni bodo z našo postrežbo in našim blagom.

Race's Dairy and Ice Cream
1028 E. 61st St. ICE CREAM MLEKARIJA Henderson 1786

Največji clevelandski ameriški dnevnik, *The Cleveland Press*, nam je iz prijaznosti posodil slike, da smo lahko napravili klisej kulturnih vrtov, ki se nahajajo v Rockefeller parku v Clevelandu. Med temi vrtovi vidite tudi Jugoslovanski kulturni vrt (Jugoslav), ki se ga vidi samo mal del oziroma oni del, kjer stoji Cankarjev spomenik. Ti kulturni vrtovi bodo stali za vedno v tem parku in bodo še poznim rodovom spomin na današnjo generacijo, ki je postavila te vrtove in v njih spomenike svojih najslavnejših mož. —

ANTON GRDINA
predsednik Jug. kult. vrta

JOŽE GRDINA
tajnik Jug. kult. vrta

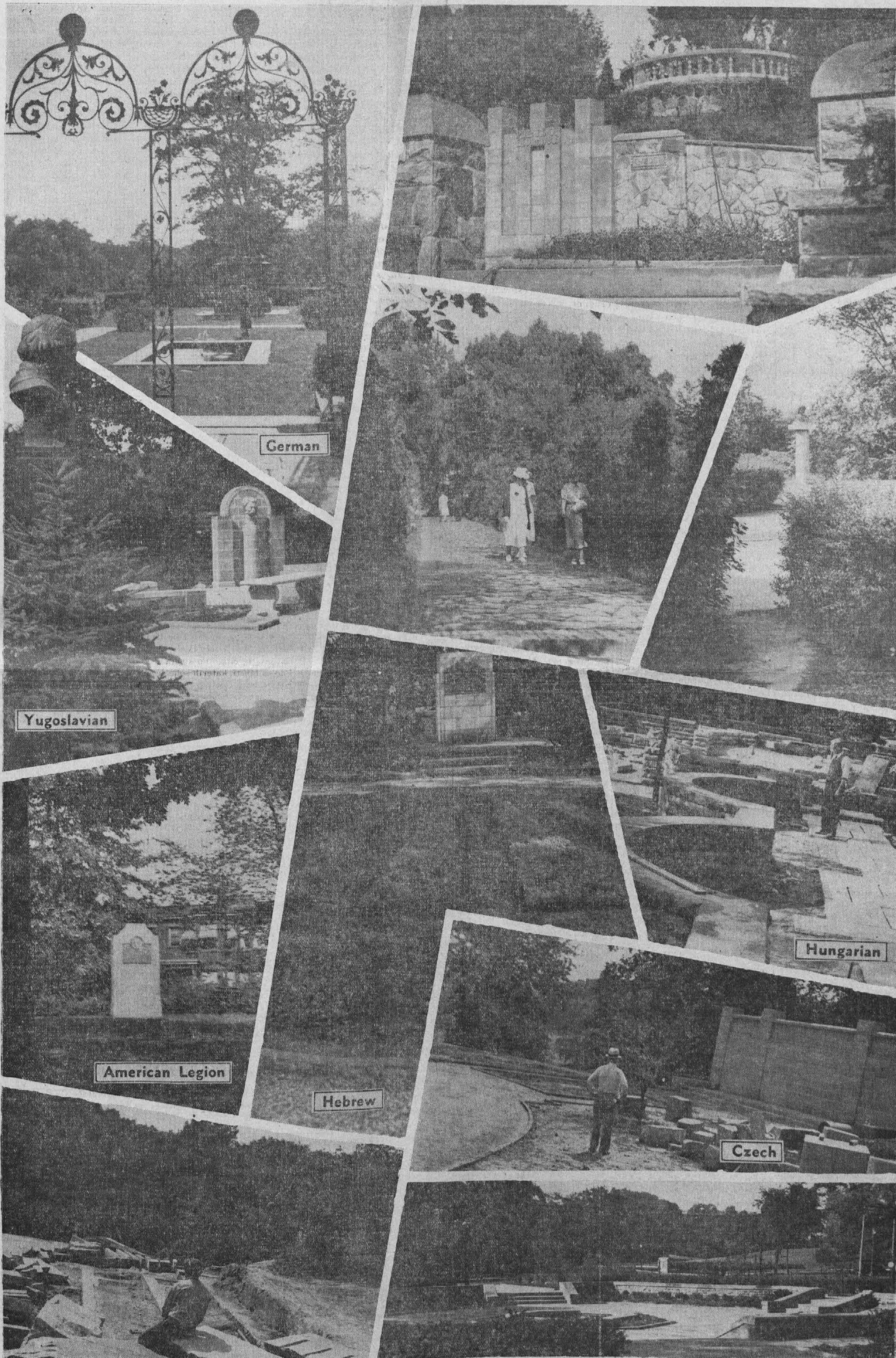

MARJANCA KUHAJEVA
blagajničarka Jug. kult. vrta

VIKTOR SUHADOLNIK
slovenski vrtnarski arhitekt, rojen v Clevelandu, ki je tako mojstrsko napravil načrt za Jugoslovanski kulturni vrt. Mr. Suhadolniku gre vsa čast in priznanje za to delo, s katerim si je postavil trajen spomenik. Mr. Viktor Suhadolnik je v Clevelandu edini slovenski vrtnarski arhitekt. Vse tozadevne šole je izvršil z odliko. To delo pa ni samo njegov poklic, ampak ima posebno veselje do narave, kar mu da še toliko več idej za lepe načrte vrtov in nasadov.

KULTURNI VRTOVI V CLEVELANDU

Rosalie Streiner:
Cleveland, O.

Kanal na Primorskem

Da se ti lepi kraji popolnoma ne pozabijo in ker malokdo od tega kraja kaj piše, bom pa jaz zopet kaj napisala. Predno pa bom zložila na papir, pa voščim vsem čitateljem in čitateljicam najlepše božične praznike in srečen začetek novega leta.

Staro leto že izginuje. Zapu- stilo nam bo, kakor vsako drugo minilo leto nekaj prav pri- jetnih spominov, nekaj pa takih, da nam vse veselje pokvarijo, ako jih ohranimo v spominu. Da nam ne bodo neprijetni spomini preteklega leta pomorili prijet- nih in milih spominov v našem srcu, jih moramo prepleviti, ka- kor se mora prepleviti rodovit- na njiva, da nam plevel ne pre- raste in pokonča setev. Kar se nam je krivičnega ali hudega zgodilo, je najbolje, da se poza- bi. Če človek kaj slabega misli, se rado kaj slabega pripeti. Če želimo, da bomo vsaj nekoliko srečno živeli, si moramo misli- ti, da se nam veliko bolje godi, kot se pa nam v resnici.

To je za uvod, ker mi prihaja- jo take misli ob koncu tega leta. Zdaj pa hočem nekaj napisati, kako sem se sestala z mojimi rokaji iz Kanalskega in Ročinj- skega.

Ker naš primorski narod ni- ma slik, posnetih od teh krajev, da bi jih mi tukaj v Ameriki gledali in obujali spomine prete- kljih dni, so se pa Kanaleci in Ro- činjci tukaj v Ameriki zbrali na farni. Tam so priredili lep piknik, katerega je Mr. A. Grdi- na vzel na filme. Piknika se sicer jaz nisem udeležila, ker nisem takrat nobene teh rojakin po- znala, toda ko sem brala v Ame- riški Domovini, da bo Mr. A. Grdina kazal te slike, sem jih šla gledat. Prosila sem Mr. Grdino, da me predstavi tej sku- pini mojih rojakov, s katerimi bi se rada seznanila. Seve, da je to rad napravil. Predstavil me je večji skupini, rekôč, da sem od njih krajev doma in da bi se rada z njimi spoznala. Ko sem jim povedala, da sem Lenarči- čeva iz Kanala, so me takoj vsi spoznali, toda le po imenu, ker so hodili v našo gostilno pit iz vse kanalske okolice.

Harry Križnik mi je povedal, da je mojega očeta prav dobro poznal ter da sta bila v starem kraju največja prijatelja. Saj sta skupno hodila po veterani- skih paradah. Moj oče je bil jako vnet voditelj veteranskega društva v Kanalu. Tukaj pri- našam sliko, ki je bila vzeta na

našem vrtu. V sredini vidite našega ata, kako se postavi v veteranski uniformi. To je ravn- o tista uniforma, ki jo je nosil v starem kraju. Ne vem, zakaj si ni prepal svetle sabljice. Mogoče ni mogel pasu skupaj speti, na katerem visi sablja. Ali se je pa pas po tolikih letih skrčil, če se ni ata čez pas raz- širil, kar bo menda najbolj prav.

Na eni strani je v obleki skavtov moj najstarejši sin, ki je tajnik pri trupi št. 113. Jaz in pa moja najmlajša hčera

Kristinca sva oblekli naši pre- lepo narodno nošo. Da bo pa sli- ka popolna, smo obesili ameri- ško in slovensko zastavo. Slo- venska zastava je prav iz sta-rega kraja. Marsikaterikrat je ob slavnostnih priložnostih visoko gori na tisti črešnji, ki je ras- la pred hišo. Nekoč so nam jo sneli s črešnje in sv. Matjaža ogrnili z njo, čigar kip je stal sredi vodnjaka na trgu v Ka- nalu. (Jaz bi rada vedela, če je imel takrat Harry Križnik svoje prste vmes, ki je bil na- vadno poleg, kadar je bilo treba kaj takega napraviti).

Zdaj bom pa napisala, kako smo se šli drsat, ko smo imeli ošpice. To se je zgodilo neke mrzle zime. Naš ata je bil ta- krat v Ameriki, ko smo trije otroci v družini oboleli za ošpi- cami. Nekega jutra smo vsi okomati z ruhami sedeli na ognjišču pri toplem ognju. Ma- ma nas ni mogla namreč pri- praviti do tega, da bi ostali v postelji. Mama je morala v trgovino, ali kakor smo rekli: botege. Ta beseda se bo goto- vo komu zdela čudna, pa še bolj čudna se je zdela meni beseda "štor," ko sem prišla v Ameriko. Ko smo prišli namreč semkaj z mamom, nam je ata rekel, da nam bo šel pokazat, kam bomo hodili v štor. Jaz sem si mislila, da morajo biti Amerikanci pač čudni ljudje, da imajo svoje pro- dajalne v štorih in kako so mo- rala biti velika drevesa, da se kar cela prodajalna notri spravi. V starem kraju smo se mor- da kvečjem vsedli na štor, v Ameriki hodijo pa ljudje kar notri.

Zato sem šla jaz kar na svo- jo roko tam okrog 49. ceste, da poiščem štor, v katerem je pro- dajalna. Toda naj sem še tako iskala, nobenega štora nisem mo- gla najti. Saj še trave ni bilo videti, ne drevja, pa bodo štori. Drugega nisem videla kot dim in prah, tiste zakajene tovarne in par hiš. Pred eno izmed hiš so stali otroci, ki so me prav vljudo pozdravili z "gini-polak." Jaz sem mislila, da mi voščijo dober dan, pa sem se jim prav hvaležno nasmejala. No, kma- lu potem sem zvedela, da štor v Ameriki ni štor, ampak prodaj- nalna in da "gini, polak" tudi ni dober dan, ali pa lahko poč. Na- robe svet, bi rekla.

Toda počakajte, kam me je zaneslo. Moram zopet nazaj na naše ognjišče, kjer je bilo ved- no tako toplo in prijetno, čeprav se je včasih tudi malo kadilo v oči. Predno je mama odšla, je naložila nekaj polen na ogenj, zraven nam je pa strogo zabi- čala, da ne smemo nikamor z ognjišča. Bog ne daj! Kakopak! Mi smo ji (sveto) obljubili, da bomo prav pridni, če nam bo prinesla kaj bonbončkov. Veste, zastoj se nič ne obljubi.

Mame ni bilo tako hitro nazaj, pa smo se začeli dolgočasiti. Pa tudi nekaj vroče je postajalo na ognjišču. Ne vem kateremu iz- med nas je padlo v glavo, da bi ne bilo napak in morda celo zelo koristno, če bi se šli drsat ven na led. Ta predlog je bil takoj sprejet in potrjen, pa smuknemo vsi trije tje za naš hlev, kjer se je bil napravil na obširni luži krasen led, prav nalašč za drsa- nje. Pa mislite, da smo se obu- li? Kaj še! Saj ni bilo časa. Kar bosi smo šli in gologlavi. Pa še tiste rute, v katere smo bili zaviti, smo odvrgli, da se bomo ložje in prosteje gibali. Mraza nismo čutili nič, saj smo imeli od ošpic tako krasno vročino, da nam je bilo kar prijetno.

Pa nismo še bili dolgo zunaj, bosi in razoglavi, ko vidimo pri- hajati mamom. Pa tudi mama nas je zagledala, Bog pomagaj, in se je pogleda na nas tako prestrašila, da je obstala na me- stu ko okamenela. Kako bi ne, vas vprašam. Se sedaj se mi zdi, da jo vidim tam stati na smrt prestrašeno.

No, brat in sestra sta presta- la ta izlet brez vsakih zlih po-

sledie, jaz sem pa drago plačala tisto drsanje. Komaj par ted- nov za tem sem prišla iz nezave- sti po prestani pljučnici. Ko sem nekoliko okrevala, mi je bila udarila bolezen v oči, da bi bila skoro oslepele. Nobena zdravila niso nič pomagala. Prišla bi bila ob vid, da mi ni naša nona (to je po naše stara mati) pri- nesla neke vrste suhih gob, ka- tere sem namočene v vodi deva- la na oči. Tiste gobe so popol- noma ozdravile moje oči.

Naša mama in nona, obe sta umrli v tujini. Mama je umrla v Ameriki, nona pa v pregnan- stvu, obe skoro ob istem času. Naj sladko počivati, čeprav v tuji zemlji.

Ko smo bili še majhni, nismo vedeli, koliko skrbi in težav smo prizadeli svojim skrbnim star- šem, posebno pa materam. Vsi tisti, ki želite obiskati našega ata, ga lahko obiščete na 1432 E. 33rd St., kjer si pečlajo z Jovom in Rafaelom. Vsi trije so še krepki pečlarji.

Lawrence Bandi:

Kaj vse povzroči brezversvo

Ta črv, kateri grize in zastrup- lja korenine človeštva, ter kali mir in svobodo narodom po ce- lem širnem svetu, se je rodil na Ruskem ob času revolucije. Oče mu je socializem, mati mu je pa nevera. Takoj po izbruhu sve- tovine vojne se je v veliki Rusiji začelo duševno temniti. Pravo- slavni ruski narod, še do takrat skoraj mlačen in malo v veri podučen, je postajal od dneva do dneva mlačnejši in brezbriz- nejši. Kar naenkrat se je usta- novila nekakšna socialna delav- ska stranka, kateri so ji dali ime boljševizem, z Leninom na čelu.

Ta stranka, katere je bila slikana in prerokovana neizo- braženemu ruskemu narodu kot svobodna enakopravna demo- kratska stranka, je prinesla na rusko zemljo sužnost, trpljenje, lakoto in večni nemir. In ne sa- mo tam v veliki Rusiji, namreč ta zastrupljeni črv boljševizma je predrl daleč na okrog, ter grize in gloda korenine člove- štva, zastruplja in mori narod bolj kakor nobena kužna bole- zen. Ali ne prihaja iz nevere in socializma še bolj strupen gad in veliki sovražnik miru in svo- bode, to je današnji moderni komunizem? Kakor da ne bi bil boljševizem zadosti strupen, iz- valil se je iz njega komunizem, kateri z silo pobija svetovni mir in svobodo, mori in preliva kri nedolžnih vernih bitij, ruši stav- be, požiga cerkve, samostane in domove nedolžnega in mirnega naroda. Mori visokoučene mo- že, duhovnike, redovnike, usmi- ljene sestre in vse, kar je za na- predek kulture in dobrobit člo- veštva. Z eno besedo rečeno, komunizem je strupen gad in morilec človeštva. Posebno se odlikuje na španskem. Kaj je ta podivjana zverina povzročila v tej nekdanji verni in mirni deželi, se ne da popisati. Tako, dragi čitatelji tega lista in sploh ves slovenski narod, imejmo te strašne prizore iz sedanjega špan- ske vojske vedno pred očmi, po- tem sem prepričan, da bomo s lahkoto zadušili vsako protiver- sko gibanje med našim narodom. In prav malo za tema dvema za- ostaja tretji sin socializma in nevere. Ni ravno tako strupen kakor sta njegova dva brata, boljševizem in komunizem. Ni še javno nastopil proti veri in proti katoliški cerkvi. Ni v hrbet streljal ljudi zato, ker so verova- li v Boga in v njegove principe, ni požigal cerkve in samostane s tistim zloboim namenom ka- ker dela to komunizem. Ne na- stopa proti sv. Očetu papežu in cerkvenim oblastnikom, kakor delata boljševizem in komuniz- em, ker namen njih je, udari- ti po pastirju, da se čreda raz- kropi. Ampak vemo vsi, da tu-

di ta ima svoj strup v sebi, kali mir in krade svobodo nedolžne- mu in mirnemu človeštvu. Ali ni ta strupeni gad povzročil strašne posledice v krajih, kate- re je zasedel in se vkoreninil! Na tisoče in tisoče slovenskih mater, očetov, sinov in hčera zdihuje in hira pod njegovem jarmom. Nad osem sto tisoč na- ših bratov in sester v naši soln- čni Primorski, Istri, Goriški in tržaški okolici, željno hrepeni po svobodi, katere jim je bila uropana, ker so do nje opravi- čeni po božji in človeški postavi. Ta, zvita in strupena kača, ka- tere dviga glavo nad našimi grudami in lije strup v naš slo- venski jezik, v našo kulturo, obe- nem silno škoduje naši sv. veri s tem, da ne pusti in celo iz rok trga našim očetom in materam slovenske molitvenike in vse, kar jim je najbolj drago. Koliko naših vernih bratov in sester je že obupalo nad njih predrznost- jo in odvrglo od sebe največji zaklad. sv. vero. Saj jim je za- branjeno še celo Boga moliti v svojem lastnem jeziku. Ali ni to pravi brat komunizma? Da, pravi brat mu je, kateri kali sve-

točni mir in svobodo. Mori nam brate sestre in jih odvrča od Boga in od svete vere.

Boljševizem, komunizem in fašizem, to so trije strupeni ga- di, kateri so zastrupili že vso Evropo in polagoma prihajajo tudi tukaj v našo dosedaj se svo- bodno Ameriko. In žalibog do- sti tega mrčesa se dobi tudi med Slovenci. Veliko število našega naroda se je že zapletlo v njih mreže, kateri se potaplja v val- lovih nevere.

O, da bi ti nesrečneži spozna- li kakšno nevarnost jim preti! Da bi vsaj nekoliko se jim odpr- le oči, gotovo bi spoznali, da re- dijo tistega strupenega gada na svojih prsih, kateri gleda le na priliko kdaj jih bo napadel in pomiril.

In ako hočemo biti odkrito- srčni, moramo priznati, da je tudi današnji kapitalizem eden od tistih strupenih gadov, kateri more človeška in božja načela. Na milijone umorov in samo- umorov ima na vesti ta nikdar nasrten kapitalizem. Po pravici bi lahko obsodili kapitalizem, da je izvir vsega zla in revščine na tem svetu. In ako se ozremo še

na današnje moderno porodno kontrolo, katere prihaja skoraj edino iz kapitalizma. Ali ni Bog ustvaril zemljo in njeno boga- stvo za vse ljudi, za vse narode in za vsa plemena? Vsi mi žive- či na tem svetu, smo dediči tega, kar je Bog ustvaril, in vendar se nekateri drznejo pograbit v vse in druge pustiti stradati in od glada umirati.

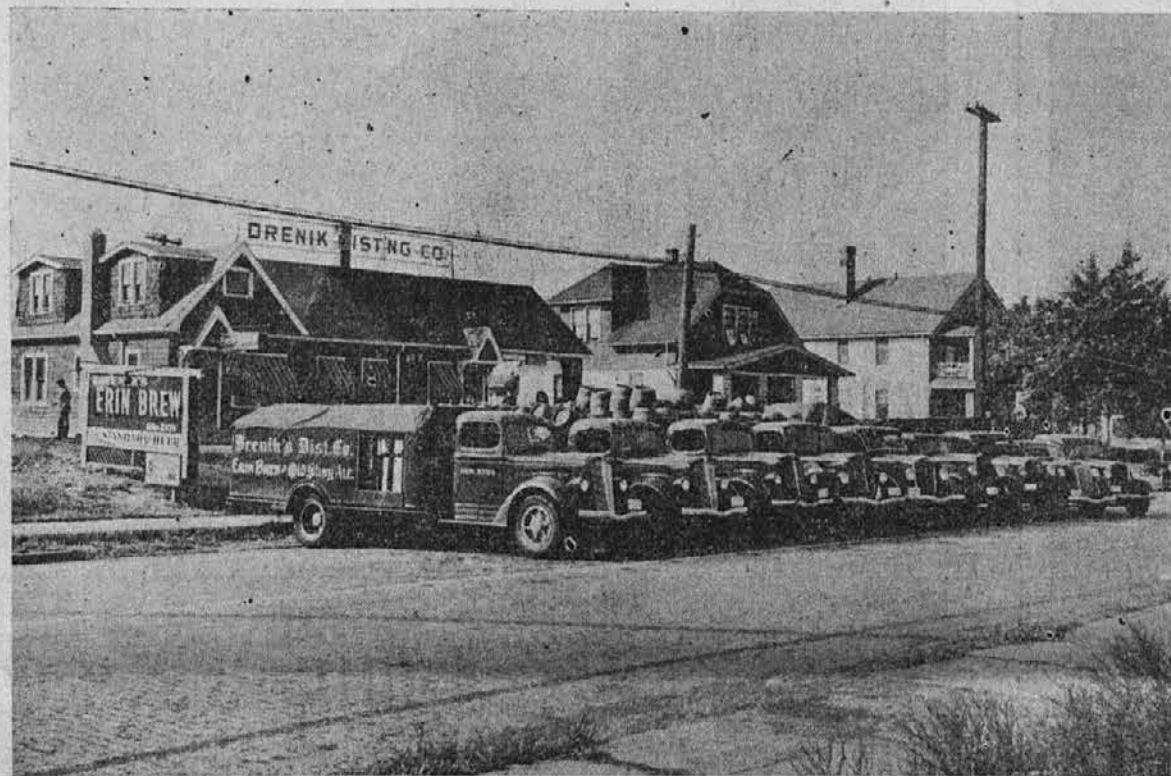
Lakomnost, nevera in brez- brižno življenje, vse to je krivo teh strašnih posledic, katere mo- ra današnji svet doprinasati. In bogve koliko še hujših grozot bo moral nedolžni narod zaradi teh krivcev doprinesiti. Čas je, da se zdramimo, da pravočasno odv- nemo nevarnost, katere nam preti. Mi nočemo komunizma ne boljševizma in tudi ne fašiz- ma. Nočemo biti sužnji kapi- talizma, biti hočemo svobodni, srečno in mirno živeti v naši no- vi domovini. Izpolnovati hoče- mo božje, cerkvene in državljans- ke postave. Ostati hočemo pravi demokrati, na strani našega velikega moža, predsednika F. D. Roosevelta.

Z upanjem, da nam prinese letošnji božič in novo leto bolj-

še čase, in pravi mir, vam želim vsem čitateljem in naročnikom tega lista vesele božične prazni- ke in srečno novo leto.

Grmkov Francelj iz Menišije doma in njegova soproga Pepca. Francelj je zdaj v pokoju kot bivši strojevodja pri železnici. Do svetovne vojne je vozil brzo- vlake iz Divače v Pulj, potem je pa služil v Jugoslaviji do upoko- jitve. Mimogrede naj bo še po- vedano, da je Francelj brat na- šega urednika Jakata, Pepca pa njegova draga svakinja. Vsi Me- niševci jima želimo vesele bo- žične praznike, kakopak.

Veseli nas naznaniti cenjeni javnosti, da smo poleg

ERIN BREW

in

OLD SHAY ALE

dodali

VIENNA STYLE PIVO IN ALE

Pivo po pravem nemškem načinu — varjeno po pivovarju direktno iz Dunaja, ki rabi recept, ki so ga rabili njegovi dedje.

Se vljudno priporočamo vsem slovenskim in hrvatskim gostilničarjem za obila naročila, kakor tudi cenjenim društvom za prireditve, piknike, kot tudi posameznikom v Clevelandu in v okolici.

SLOVENC, PODPIRAJTE SVOJE LASTNO DOMAČE PODJETJE!

Vsem rojakom želim prav vesele božične praznike in vsem skupaj srečno novo leto 1938.

DRENK'S BEVERAGE CO.

23776 ST. CLAIR AVE. -:- EUCLID, O.

KEEnmore 2739

KEEnmore 2430

SLOVENSKA GOSTILNA

FRANK in PAULINA ZEFRIN

7809 Aetna Rd.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nas obiskovali do sedaj in se priporočava tudi za naprej.
Vsem želiva vesele božične praznike in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želi

GROVEWOOD BAKERY

Lastnica MARY HABJAN

17203 Grovewood Ave.

Vedno sveži kruh, pecivo in slaščice.

Vsem gostom, prijateljem in znancem želi vesele božične praznike in srečno novo leto

JOSEPH WALLAND

15507 Saranac Rd.

RESTAVRACIJA in GOSTILNA

Najfinejši likerji, legalna vina in pivo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem skupaj želi

JOSEPH KERN

GASOLINSKA POSTAJA

Blue Sunoco Gas in olje. Vsa postrežba za avtomobile.
Razvažalec ledu in premoga.
351 E. 156th St., vogal Arcade Ave.
Član Progresivne trgovske zveze.

MRS. ANGELA DEZMAN

SLAŠČICARNA

6301 Glass Ave.

Izvrstno pivo in mehke pijače, cigare, cigarete, tobak in candy.

Se toplo priporočam in želim vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem odjemalcem in prijateljem ter se lepo zahvaljujem za naklonjenost in se priporočam še za naprej.

ANTON OGRINC

SLOVENSKA MESNICA

6414 St. Clair Ave.

ENDicott 3716

PETER MUKAVEC

Izvrstno 6% pivo, vino, cigare in cigarete.

Se priporočam in želim vsem rojakom srečne božične praznike in zdravo novo leto.

1231 E. 61st St.

SMREKAR'S HARDWARE

6112-14 St. Clair Ave.

Igrače, razni lepi predmeti za okinčanje božičnih dreves in druge potrebščine.

Se priporočam in želi vesel božič in srečno novo leto.

GEORGE KOVAČIČ

6312 St. Clair Ave.

(v Hrvatskem društvenem domu)

JUGOSLOVANSKA BRIVNICA

Želi vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem, znancem in obiskovalcem.

Vesel božič in srečno novo leto vam želi

PAULINE'S CAFE

5379 St. Clair Ave.

IGNAC in PAULINE ZUPANČIČ, lastnika

6% pivo, vino in prigrizek.

VSAK PETEK RIBJA VEČERJA

Tončka Jevnik:
Cleveland, O.**V prošlost zre oko**

Zopet so nas obiskali božični prazniki, ob katerih nas navdaja neko domotožje. V mislih sem doma v revni, skromni, a najbolj priljubljeni hišici. Dolgo je že tega. Pretekla so že leta in leta. Več božičev je že šlo tukaj v tujini minljivosti v naročje. Bili so veseli in žalostni, a misli in želje so pa vedno bile tam. Da bi se znašla samo za hip na domačih tleh! Sama beseda "dom" se glasi lepo, čeprav je bil reven. Živel smo, četudi skromno, a vendar so bili božični prazniki najlepši. Ostali so mi v sladkem spominu.

Kaj mi je bilo otroku takrat, ki ne pozna ne skrbi ne prevar. Oče in mati sta se trudila, da smo imeli kosček kruha. Bili smo zdravi, veseli in zadovoljni z vsem. Saj nismo poznali izobilja, ne razkošja. Veseli smo bili samo, da nismo občutili gladi.

Da, božič, kako vesela sem te pričakovala tedaj. Naša draga mamica je izrezljala in napravila jaslce in napravila hlevček. Veselo sem hitela v sosedov boršt, da sem nabrala lepega zelenega mahu, da bodo vanj posajeni pastirci in jančki tam v kotu, pod stropom.

Mati je spekla potico in šla je k polnočni maši. Kaj bi naj zahtevali še več, saj je bilo vse tako lepo, akoravno ni bilo božičnega drevesca in daril. Saj ga nismo nič pogrešali, ker ga nismo nikdar imeli.

Oh, časi detinski brezskrbni, čemu ste tako naglo pobeželi? Ostal pa je na vas sladki spomin, ne obledel, še vedno v istih živih barvah. Dolgo je že od tedaj, pa vendar se mi zdi, da sem šla pred par dnevi čez domačo vas. Zdi se mi, da vidim še vse one znane mi obraze, stare in mlade. V resnici jih je pa že zagrnila črna zemlja in spijo večni sen.

Četrta ura popoldne se je bližala in vsak se je trudil, da zgotovi pravi svoj delo. Vsaki kovač je še koval zadnjega šimlja in ko je bil gotov, je zagnal kladivo in klesče v kot. Pod mehom je ugasnil žerjavico. Dal je počitek mehu in naklu. Vse naj se spočije in praznuje na svet Božič kakor on sam in njegova družina. Odpasal si je predpasnik, zaprl kovačnico in se odpravil v prodajalno, da nakupi vse potrebno za praznike. Po vrhu pa izprazni še merico žganja, da se mu grlo malo izplakne, ki je polno prahu. Kovaško delo je trudapolno in umazano.

Vaški cerkovnik je šel h Kerinu in si ga tudi privoščil merico in pol, da bo bolj krepko potegnil za vrvi zvonov v naši farmi svetokriški cerkvi. Pa če ne bo sam zdelal, mu bo pomagal sosedov Francej, ki mu večkrat kaj pomaga v cerkvi in okrog cerkve. Potegnili bosta nemalo na dolgo, kakor se spodbli na božični večer.

V vasi so brhka dekleta ribale škafe in drugo posodo. Hitro so donašale vodo, škafo, da bo vse snažno narejeno, da bo lepo izgledalo, vse čisto, preden bo Ave Marijo zazvonilo.

Na kostanjevski žagi se je ustavilo kolesje. Le sem pa tam so delavci še pospravljali orodje in snažili po krlišču. Kerinovi in Stritarjevi hlapci se vračajo s postaje domov in izprezajo k njemu. Vozove pahnejo pod kozolec, pogledajo po dvorišču, ako vsaka stvar na svojem mestu stoji. Vse mora biti v redu in snažno čez praznike.

V farovžu omiva kočijaž kočijo in snaži svetilke, da vse pred nočjo pripravi, ko bo mogoče peljal gospoda župnika na božični dan popoldne malo na izprehod. Kajti župnik potrebuje počitka in ohladila, saj je moral vsako jutro zgodaj vstajati, da je farane spovedoval in jim grehe odvezoval. Hišni gospodarji gredo pogle-

dat okrog domačije, če mogoče ni kaj v redu. Pogledajo v hleve, kako je kaj živina odpravljena, ako ima zadosti krme in stelje. Ko gospodar vse pregleda, pa zapove hlapcem in delavcem: "Da se ne boste nocoj po večerji razgubili. Nocoj bomo molili vse tri dele rožnega venca, ker nocoj je sveti večer."

Pri vsakem gospodarju, pri bogatem ali revnem, se je moral moliti in gospodar je bil naprej. Tudi mnogo teh gospodarjev je zdaj pod zemljo in praznujejo božič v večnosti.

Tako so povsod pospravljali pred nočjo. Tudi pri nas smo pospravili vse orodje. Materin kolovrat je moral tudi počivati v kotu čez praznike. Danes ni bilo časa prestiti. Mati je imela dosti drugega opravka. Mrak je padal na zemljo. V farni cerkvi je zazvonilo Zdravo Marijo. Mati je vzel v roke blagoslovljeno vodo in hitela okrog hiše. Kropila je in molila.

In začel se je sveti večer. Tudi pri nas smo molili vse tri dele rožnega venca. V kotu so bile jaslce. Brlela je mala lučka ter obsevala jaslce, v katerih je ležalo božje Dete. Na mizi je bil podprtnik, zraven pa je mati postavila razpelo. Vse je bilo mirno in svečano. Zunaj je začelo snežiti. Padale so velike in goste snežinke. V hiši je bilo toplo. Sedeli smo okrog peči.

Oče nam je začel praviti pravljice, ker smo ga vedno nadlegovali zanje. Obljubil nam je bil, da nam jih bo povedal cel koš na sveti večer in je to tudi storil. Pravi nam je o zakletih gradovih in tolovajih. Bile so dolge in grozne pripovedke, da sém se še bolj stisnila v kot k peči. Oče je vedel mnogo povedati. Kako zvesto smo ga vsi poslušali, da se skoro nismo upali dihati. Ob teh pravljicah je čas kaj hitro minil. Kazalec ure se je že pomaknil na enajst. Kmalu bo čas, da se odpravimo k polnočnici.

Že so brneli polnočni zvonovi krog in krog po hribih in dolinah. Peli so praznično in ubrano. Snežilo je kar naprej. Sve-to noč je narava pokrila z belo odejo. Pogrnila z mehko preprogo, po kateri smo stopali k polnočni maši. Hitelo je vse, staro in mlado, fantje in dekleta. Kaj nam je bil mar mraz in sneg! Kako ne bi šli, saj je samo enkrat v letu maša o polnoči in samo enkrat sveta noč.

Pridemo v cerkev. Bila je natlačeno polna. Orgle so zabučale. Saj meni se je zdelo, da niso v vsem letu tako čarobno bučale. Pevci na koru so peli veličastno, s sveto pobožnostjo. Zapeli so: Sveta noč, blažena noč. . . . Srca vseh so se vzdigovala k novorojenemu Detetu. Nobeno oko ni ostalo suho, kajti rodil se je Sin božji.

Minila so leta, odkar sem bila zadnjič v domači cerkvi, ko sem o polnoči pela božične pesmi, klečala ob jaslcih, v katerih je ležalo božje Dete. Zatočljena sem bila v molitev z onim srečnim zaupanjem, ko je bilo srcu in duši vse sveto. To so bili

zlati časi, brez spoznanja, prevar. Pa je vse tako hitro minilo, kakor kratek sen. Prišel je čas in razkropili smo se po svetu od doma, drug za drugim. Ostala je mati sama. Očeta je Bog poklical k sebi. Otroci smo šli pa vsak k sebi, kakor nam je bilo usojeno. Šli smo, tujina nas je sprejela in ostali smo. Srce občuti, plaka in želi nazaj. S trdno voljo začne človek delati, s trdno vero in zaupanjem, da se čim prej vrne med svoje v domovino. Dom je edina misel, ki človeka spodbuja, da ne omaga.

V tej zavesti in tem trpljenju in drvenju pa dnevi beže. Hitro se spreminjajo v dolga leta in tako smo ostali. Človek se izpremeni, postane brezčuten, brez solz. Tako sem prišla tudi jaz in ostala. Slednjič želi biti vsak še enkrat vsaj o božiču doma med svojci, pri domačem ognjišču. Bog ve, kako bi bilo sedaj pri srcu po tolikem času zopet biti doma na božični večer. Vem, da je vse drugače. Nisem več podobna otroku, kot sem bila tedaj, ko mi je bilo vse sveto, ko sem se bližala jaslcam z onim rahlim zaupanjem, ko je kličlo le to, kar mi je mati vcepila v srce in v mojo otroško dušo. Ne, nikdar ne! Vse je zdaj drugače. Čas beži in mi se pomicemo z njim.

Daleč ste za nami božični prazniki, katerih se spominjam, ker so vredni spomina. Sveta noč, pokrita z belo odejo, ko sem zadnjič stopala po nji k polnočnici in zadnjič v domači cerkvi zapela božično pesem, ki se je glasila s tako milino, da človeku kar srce vzdrti. Vse je ubeglo, vse je minilo in vse utihnilo.

Daleč si ostal dragi dom in domača vas. Nocoj je sveta noč. Zbudili so se zopet spomini. Zasanjam nazaj, kakor da smo še vsi zbrani: oče, mati, bratje in sestre. Kakor da poslušamo pravljice, v kotu so jaslce, na mizi podprtnik. Zunaj padajo debele snežinke. Iz stolpa pojo božično pesem svetonočni zvonci.

Pa se zdramim. . . . Vse iz-gine, zbežale so sanje. Da, vse je drugače. Otroci smo ostali v svetu, oče ne pripoveduje več pravljice, že davno počiva v grobu, kakor tudi draga mamica, ki sniva spanje pravičnega. Zato naj plavajo moje misli nocoj nad mojo rojstno vasico in nad našo revno bajtico, v kateri smo zadovoljno živeli, čeprav v revščini in pomanjkanju.

Oh, jaz imam ravno na božični dan zelo, zelo žalostne spomine, ker je ravno na ta sveti večer poklicalo novorojeno Dete mojo mamico k sebi pred davnimi, davnimi leti. Bodi ji blag spomin.

In h koncu mojega dopisa pa pozdravim vse moje nekdane prijatelje in prijateljice, ako se še kateri spominja name, in želim vsem vesele božič in prav srečno ter veselo novo leto. Ravno tako želim tudi v tej novi domovini vsem istotako, da bi v zadovoljnosti obhajali sveti Božič.

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želim

vesele božične praznike in srečno novo leto

MR. in MRS. FRANK VESEL

GROCERIJA in MESNICA

787 E. 185th St.

KENmore 2765

Vedno sveže in doma sušeno meso* ter

najboljša grocerija.

V iskreni zahvali za tekoče leto in v priporočilu za prihodnje 1938, voščim vsem odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto.

MOBILGAS in MOBILOIL

Namažemo vam vaš avtomobil z vso skrbjo po najnižjih cenah. — Delo jamčeno.
Toplo se priporoča

JOHN PAULIN

GASOLINSKA POSTAJA

Vogal 152. cesta in Waterloo Rd.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom in prijateljem želi

MIKE VRANEŽA

SLOVENSKA GOSTILNA in RESTAVRACIJA

17105 Grovewood Ave.

Najfinejši likerji, vina in pivo. — Postrežba v okusnih jedilih. — Postrežba točna in cene nizke.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želim

FRANK POJE in SIN

SLOVENSKA KROJAČNICA

in KEMIČNA ČISTILNICA OBLEK

Obleke po meri in v poljubnem kroju. Trpežno blago in najnižje cene. Čistimo moške, ženske in otroške obleke z največjo previdnostjo dobrega dela. Naše delo garantirano.

631 E. 185th St.

Tel. KEnmore 4720

Veseli božič in srečno novo leto želi vsem klijentom in prijateljem

DANIEL STAKICH

15813 Waterloo Rd.

Zavarovalnina proti požaru, nesrečam in nezgodam. Posredovanje pri prodaji hiš in zemljišč. Naše posle izvršujemo z vso natančnostjo, točnostjo po željah onega, ki se na nas obrne.

TEXACO SERVICE STATION

CHARLES WICK in SIN

vogal E. 185th St. in Neff Rd.

Najboljši gas in olje za vaš avtomobil v mrzlem vremenu.

Pregledamo in namažemo vam avtomobil po najnižjih cenah. — Delo garantirano.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem

CHARLES PERKO

1423 E. 55th St.

SLOVENSKA MESNICA

Se toplo priporoča za nakup vsakovrstnega svežega in doma posušenega mesa za praznike po zmernih cenah.

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME Inc.

6016 St. Clair Ave.

ENDicott 3113

Invalidni voz na razpolago noč in dan.

Želim vesele božične praznike in srečno novo leto vsem rojakom.

Terezija Vene,
Cleveland, Ohio:

Spomini iz obiska v stari domovini

Kako hitro nam čas beži! Ni še dolgo, ko smo prebirali lepe dopise in spomine minulih dni v božični številki Ameriške Domovine in zopet so tu drugi božični prazniki. Vsi se jih veselimo, stari in mladi. Dopisujemo si kartice in pošiljamo božična voščila. Veselimo se, seveda, tudi božičnih daril. Napravimo si božično drevesce, česar se naši malčki najbolj veselijo. Ko zjutraj vstanejo, hitro skočijo pogledat, kaj jim je Božiček ali Miklavž prinesel.

Mi, bolj ta stari, pa tiste dni kaj radi obiskujemo svoje prijatelje, da se kaj pogovorimo, kaj smo že vse doživeli v teh minulih letih. Najraje se pa pogovarjamo o naši dragi rojstni domovini, ker naše misli so vedno najraje pri naših dragih tam daleč preko morja. Gotovo nas je prav malo tukaj, da ne bi imeli kaj svojcev v stari domovini.

Letos je bila tudi meni srečnara, da sem mogla obiskati svoje drage v domovini. Svoje potovanje vam bom skušala bolj na kratko opisati, saj so bolj obširno poročale moje sopotvalke. Težka je bila ločitev od doma, od moža, sina, sinahe, hčer in zetov ter malih vnukov. Na postajo so me spremili na samo moji otroci in mož, ampak tudi dosti prijateljev. Ko je prišel vlak, smo hitro zasedli prostore, se še enkrat poslovili od svojih dragih in že se je vlak pomaknil. Nekaj časa je bilo vse tiho in vsak je nekaj iskal, pa sam ni vedel kaj. Čez trideset potnikov nas je bilo, in pri takem številu nismo mogli dolgo ostati tiho. Kmalu smo bili vsi kot ena velika družina. Tudi petja ni manjkalo. Najbolj smo žubili ono: Adijo pa zdrava nimamo nič, ali pa kvečjem pet

ostani; pa, Odrin, odrin, od kraja proč. . .

Noč nam je kaj hitro minila in komaj smo se dobro spoznali, smo bili že v New Yorku. Tam nas je že čakal naš zastopnik, g. Kollander. Imel je s seboj avtobus in nas vse naložil s prtljago vred. Peljali smo se naravnost ko parniku. Po pregledu potnih listov, smo se podal na parnik Normandie. Ravno takrat je odplula tudi Aquitania. Z robci smo jim mahali v slovo.

Kmalu se je oglasil zvonec, ki nas je klical k obedu. No, mi se pa tudi nismo dali prositi in smo jo udarili za nosom v jedilnico. Tam smo kot očarani obstali, ko smo videli tako krasoto. Mize so bile lepo pogrnjene in na vsaki mizi je bil šopek cvetlic, poleg pa steklenica finega vina. Nato so nam servirali okusna jedila. Strežniki so bili jako vladni in postrežljivi. Mr. Kollander je poskrbel, da smo Slovenci skupaj obedovali. Tudi drugače smo vedno skupaj držali. Pripovedovali smo si razne vesele dogodke in smo si tako krajšali čas. Pa tudi peli smo, da je bilo veselje. Včasih smo šli v gledališče, kjer so kazali lepe slike.

Tako je bio res prav kratkočasno na ladji in zdelo se nam je, da smo kar prehitro prišli v Southampton, kjer je nekaj potnikov izstopilo, mi smo se odpeljali pa v Havre. Tam so hitro pregledali našo prtljago in vse je bilo v redu. Iz Havra smo se odpeljali s posebnim vlakom v Pariz. Tam nam je postregla Francoska linija z dobro večerjo in udobnim prenočiščem. Naslednje jutro smo pa odrinili iz Pariza z brzovlakom, ki je peljal direktno v Ljubljano. V Parizu nam je dala Francoska linija še vsakemu en zavoj jedil za noč, kar je zelo prav prišlo.

Peljali smo se skozi Švico, Avstrijo v Jugoslavijo. Na meji so nas vprašali po denarju. Meje smo prešli brez težav, da smo ženske smo večinoma rekly, da žulili ono: Adijo pa zdrava nimamo nič, ali pa kvečjem pet

dolarjev. Saj smo bile gotove, da ga nazaj res ne bomo nesle nič.

Okrog šestih zjutraj smo bili že na Jesenicah. Tam smo bili pa že na jugoslovanskih tleh. Tam so nam pregledali kovčke in potne liste. Pregledniki so bili še precej fantje. Po kratki vožnji smo dospeli v Ljubljano. Ko stopimo iz vlaka, nam je zaigrala godba in pričakala nas je velika množica ljudi. Komaj se dobro zavem, že sem bila v objemu mojih dragih sinov in drugih sorodnikov. Vsi smo od veselja jokali. Nato nas pozdravijo mestni gospodje, ki nam kličejo dobrodošlico, da bi se v rodni domovini dobro imeli in se okrepili.

Za lep sprejem se je v imenu nas zahvalil g. Drašler, nato smo pa šli vsi skupaj v hotel Miklič, kjer nam je Francoska linija zopet postregla s finim zajtrkom. Popoldne smo se pa razšli vsak na svoj kraj. Jaz sem ostala za en dan pri sinu na Brezovici. Drugi dan se pa odpeljem v spremstvu drugega sina na Dolenjsko, na prvi stari dom, Veliko vas pri Krškem. Tam sem se nastanila za časa mojega bivanja v domovini. Od tam sem pa potem obiskovala moje sorodnike, brate in sestre, moje drage znance in nekdanje sosede. Enako sem obiskala tudi sorodnike mojega moža.

Seve, dosti časa vzame, predno se vse obišče, ker eni so precej oddaljeni. Pa vsak je hotel, da bi bila vsaj en teden pri njih. Pa kako, ko čas tako hitro beži. Obiskala sem tudi grob, kjer počivata moja draga roditelja, oče in mati. Najtežji pa je bil obisk na grob mojega dragega sina, ki ga krije črna zemlja že dolgih enajst let. Umrli je v najboljši dobi 21 let. Kako je takrat materi pri sreči, ve le tista, katero je doletela enaka usoda.

Obiskala sem nekaj mest in trgov, še več pa vasi. Povsod so bili ljudje jako prijazni in po-

strežljivi, kljub temu, da jih starejši skrbi za vsakdanji kruh. Posebno še to leto, ko ni bilo drugega kot dež in toča. Vrh tega pa še povodni, da je ubogim revežem vse razdejalo, dotrim pa tudi vse odneslo. Zato so se pogostoma oglašali pri meni taki, ki imajo svojce tukaj. Naročali so:

"Daj, povej jim, da jih pozdravimo in naj nam kaj pišejo in seveda tudi kaj pošljejo." Zato, dragi rojaki, mogoče imate še živečo mater, očeta ali drugega bližnjega sorodnika. Spomnite se nanje, ako vam je kolikšaj mogoče. Vsaj za praznike kakor so božični in velikonočni. V resnici je tudi tukaj težavno življenje, vendar je velika razlika med življenjem tukaj in v stari domovini.

Čas nam je torej hitro potekal in treba se je bilo pripraviti za odhod. Zdal se začinja šele trnjeva pot, ker se je erba skoro gotovo za vedno ločiti. Sorodniki in prijatelji, kar jih je v bližini, so se zbrali na mojem domu še zadnji dan. Pogovarjali smo se pozno v noč. Ko so se razšli, so vsi jokali in mi želeli srečno pot. Par ur zatem sem bila že pripravljena za odhod. Prišel je naš nekdanji bližnji sosed z vozom, da me popelje do postaje Videm. Že smo mislili obrniti, ko pritečejo še sosedovi, da se še poslovoje od mene. Solze smo si brisali, ko smo si podajali roke. Bila je šele štiri ura zjutraj, pa niso hoteli zamuditi mojega odhoda. Nato se poslovim še od snaha in vnukov. Sin Ivan me zopet sprejmi do Ljubljane. Tam se nas je zopet nabralo precejšnje število. Potnikov nas je bilo 25 in vsak je imel nekaj spremljevalcev.

Proti večeru so naši spremljevalci odšli domov. Jokalo je vsevpred. Saj se razume. K sreči je kmalu prišel tudi naš vlak. Na vlak nas sprejmi g. Kollander in gospa Rusova, zastopnica Francoske linije. Najlepša jima hvala za to! Priporočam jih

vsem tistim, ki nameravajo potovati v staro domovino.

Vožnja do Havra je bila malo bolj dolgočasna, ker je kar naprej deževalo. Na parniku smo se zopet Slovenci bolj skupaj držali. Samo tako veseli nismo bili, kot na potu proti Evropi. Naše misli so hodile nazaj in naprej, v staro in novo domovino. Parnika pa naše misli niso rič ovirale in kaj hitro smo bili v New Yorku. Tukaj so bili carinarji malo bolj strogi, vendar ni bilo nič hudega. Potem pa hitro na vlak, ki nas je že čakal. Po kratki vožnji smo se znašli v našem ljubem Clevelandu pri svojih dragih, ki so nas tudi že težko pričakovali.

Zdal pa, dragi sorodniki in prijatelji, najlepša vam hvala za vso vašo dobroto in prijaznost, katero ste mi izkazovali, ko sem bila med vami. Vsem skupaj vam zdravje in zadovoljne božične praznike ter srečno in veselo novo leto, tako vsem v stari domovini, kot vsem prijateljem in znancom po širni Ameriki.

Joe Pograjc,
Cleveland, O.:

Clevelandski Ribničani se pripravljajo

Saj so mi že rekli, naj bom tiho, pa ne bom, ampak bom vse povedal. Narodni dom bo premajhen, to povem direktorjem in uradnikom društva Ribnica št. 12 SDZ. To sem videl že zadnjič enkrat, ko je bila samo zajčja večerja pri Mr. Levstiku na 63. cesti, koliko je Ribničanov v Clevelandu in okolici. Pa tudi v sosednjih mestih so. Pa koliko imajo še prijateljev, ki se nanje lahko računa.

Na zadnji seji se je sklenilo, da se povabi častna straža SDZ v kolikor lahko pomaga. Sklenilo se je tudi, da se povabi prav iz Ribnice v stari domovini župana Ivana Kluna, po domače

Bukovčana, in vse občinske odbornike. Če ne dobijo posebnih telegramov, naj vzamejo to pisanje na znanje in naj vedo, da na 13. februarja 1938 praznuje društvo Ribnica št. 12 SDZ 25-letnico svojega obstanka v S. N. Domu v Clevelandu. Društvu predseduje Frank Virant, za tajnika je pa Joe Ban. (Pa ne ban dravske banovine, ampak pravi Ban.)

Sklenilo se je, da se povabi vse Ribničane iz vseh Zedinjenih držav. Največ jih je v Minnesoti, v Chicagu in Detroitu. Na odru se bo izdelovala ribniška roba in vršilo se bo petje slovenskih fantov. Med odmorom nastopi tudi Komatar Radio Trio. Predstavilo se bo najstarejšega člana-fanta in najmlajšjo članico. Dalo se bo tri krasne nagrade: ledenico, radijo in velik globus, na katerem se vidi tudi Ribnico, če se dobro pogleda.

Morda bi se ta veselica lahko vršila dva dni. Se reče, dvorana je zarentana samo za en dan, potem se bo pa že videlo. Ampak bomo videli, kaj se v Ameriki lahko naredi v enem dnevu.

Rad bi vedel, kakšne paragrafe je zapisal zapisnikar Frank Stare (če je sploh kaj pisal). Rad bi vedel, koliko je starih in koliko je mladih Ribničanov.

No, zdaj pa vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 vsem tukaj in v stari domovini.

Pečlarska pesem

Mi korajšni smo pečlarji, kakor snop držimo skup, sami zase gospodarji—ženske so nam v strah kot strup.

Tudi Adam nekaj časa v raju se je tam pečal, dekler Bog mu ni družice prve ženske—Eve dal.

Pet nas skupaj zdaj stanuje, Peter, John, Andrej in Jim, Frank kot "boss" nam poveljuje, vsi smo zadovoljni z njim.

Peter v kuhinji se suče, nam pripravlja lunč, kofe; večkrat mleko mu čez ide, prismo di se, ko zavre.

Fri pomivanju posode žvižga, poje, se vrti, če pa kako skledo ubije, pa prav močno zabenti.

Mojster John v štacuno hodi, kupovat stvari, blago; pri mesarju ga pozna, ker se krega rad tako.

Če porkčapsi so premastni, če je steak preveč mršav, pa mesarju jih zabrusi, kar po kranjsko v pozdrav.

Jim pa ob pondeljkih pere rjuhe, robce, srajce vsem, pozašije in pregleda, za tobak prisluži s tem.

Veste, kaj Andrej pa dela? On postilja postelje, riba in pometa sobe, vse spod rok mu dobro gre.

V kino nikdar mi ne gremo, regle tak je strogo naš: gledat punce—vsi to vemo, da se lahko zapeljaš.

Ob sobotah razne igre vsi igramo kar doma; če ni noveev, pa za knofe, ali za kaj drugega.

Če naš radio oglasi, nam predvaja kaj za ples, se pa z metlo zavrtimo, in zažvižgamo si vmes.

Res, prijetno je življenje nas pečlarjev, brez skrbi! Da bi samci le ostali! Živeli pečlarji vsi!

—Pečlar.

Člani Slov. Grocerijskega in Mesarskega kluba v Collinwoodu

žele vsem svojim odjemalcem vesele božične
praznike in srečno novo leto 1938

Nikjer drugod ne dobite boljših cen in boljšega blaga, kakor pri članih tega kluba.

Gospodinje, če hočete razveseliti svoje z dobrim kosilom, pecivom in okusom, odločite se za praznike kupiti vse jestvine in meso pri enem ali drugemu trgovcu, ki so označeni na tem članskem seznamu.

NAŠ TRGOVEC JE VAŠ ČLOVEK, KI PODPIRA
DRUŠTVA IN NARODNE DOMOVE.

"BODIMO SEBI NAJBЛИŽJI"

BOŽIČNA POSEBNOST:

Purmanova moka, vreča 24½ lb.
Pri vseh članih organizacije
SAMO 23. in 24. decembra

95c

ASSEG JOHN
15638 Holmes Ave.

BERNOT VICTOR
16001 Holmes Ave.

BOLDIN BLAŽ
14401 Thames Ave.

CERGOL & OGRINC
412 E. 156th St.

DOLENC JOHN
573 E. 140th St.

FABIAN FRANK
399 E. 152d St.

GODEC BLAŽ
16903 Grovewood Ave.

GABRIEL FRANK
595 E. 140th St.

HABINC MAX MRS.
542 E. 185th St.

JANES JOE
632 E. 222d St.

JAZBEC FRED
821 E. 222d St.

JANŽEVIČ JOE
542 E. 152d St.

KUHEL MARY
16321 Arcade Ave.

KAUSEK JOHN
19313 Kewanee Ave.

KAUSEK LEO
15708 Saranac Rd.

KASTELIC FRANK
19300 Shawnee Ave.

KUHAR JOE
15607 Waterloo Rd.

LACH FRANK
637 E. 185th St.

MANDEL LUDWIG
920 E. 140th St.

MULLEC FRANK
16811 Waterloo Rd.

MODIC JOE
315 E. 156th St.

METLIKA JOE
14516 Sylvia Ave.

PETRICH JOE
27919 Lake Shore Blvd.

RADDELL LUDWIG
15802 Waterloo Rd.

SPEHEK JOHN
16226 Arcade Ave.

SKOFF JOHN
1170 E. 174th St.

SOBER & MODIC
544 E. 152d St.

SETINA JOE
608 E. 185th St.

TOMAŽIČ JOHN
16821 Grovewood Ave.

TISOVEC JOE
16224 Arcade Ave.

TEKANČIČ ANTON
19302 Chickasaw Ave.

URBAS LOUIS
17305 Grovewood Ave.

VIDENŠEK JOHN
486 E. 152d St.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 298—PART V.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, DECEMBER 21, 1937

LETO XL — VOL. XL

Obilo sreče v prihodnjemu letu želimo bratu v Žerovnici, sestram in bratu na Rakeku in bratom ter sestram moje žene v Strahomerju.

Družina Anton in Marian Debeve, Madison, Ohio.

Radosne božične praznike in veselo novo leto želimo sledečim: Mamici Mariji Pakiž, Gornja Dobrava, Trebnje, družini Kunštek, Dohnja Dobrava, Trebnje, očetu in družini Zupančič v Megleniku, Trebnje, in družini Žerjav v Ljubljani.

Družina Zupančič, 6708 Bonna Ave.,
Družina Rugelj, 6523 Bonna Ave.,
Družina Pakiž, 16121 Trafalgar Ave.,
Družina Nemanič, 6523 Bonna Ave.

Najlepše pozdrave in iskrena voščila za praznike vsem prijateljem in znancem v Ameriki in v stari domovini, želi družina

Anton Traven, 11202 Revere Ave., Cleveland, O.

Vesele božične praznike, srečno, zadovoljno novo leto želimo sestri, družini T. Brajer, družini Ivanka Anžič, bratom Stefanu in Andreju Bricelj in družinam, in Mrkovčevi družini, vsi v Bizovku, bratu Jakatu, ženi in hčerki v Ljubljani, sestri Mici Grčar in družini v št. Rupertu, sestram Rozi, Mici Gerečnik in družini, bratom Antonu, Franku in Steve Eckart in družinam v Prepolah in Sokoljah na Štajerskem, kot Mislajevemu očetu, materi in otrokom v Rogačicah pri Škocjanu, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v stari domovini in v Clevelandu.

Joseph in Frances Eckhart in otroci, 1029 E. 77th St. Cleveland, Ohio.

Pozdravljam sina Ivana Kavčič v vasi Kopolje, Dobropolje. Pozdravljamo tudi strica in brata Andreja Popit in mater M. Popit v vasi Slejšek, Mokronog.

Družina Kavčič, 1204 East 167th St., Cleveland, O.

Vesele in zadovoljne božične praznike in srečno novo leto želimo svoji mamici in bratu Jožetu Knoll, ter sestri Antoniji Ponikvar in družini. Ravno tako želimo tudi sestri Berthi Pečjak in družini v Johnstownu, Pa. Sprejmite srčne pozdrave od vaše hčere in sestre

Angela Amigoni, 1567 East 38th St., Cleveland, O.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo družini Jos. Krašovec, vas Jevša, pošta št. Peter pri Novem mestu. Enako tudi Franku Bevcu v št. Petru.

Družina Frank Krašovec, 1055 Addison Rd., Cleveland, Ohio.

Pozdravljam in želim vesel božič moji ženi Josephini Banič v šolnici in mojim hčerkam in sinu. Pazdrav vsem Križevcem, posebno pa Franku Kerina.

Frank Banič iz Clevelanda.

Najlepše pozdrave pošiljamo Mariji Kolar, št. 59 Rakek, in želimo vesele božične praznike in novo leto.

Družina Johana Kolar, 1021 E. 61st St. Cleveland, Ohio.

Voščim vesele božične praznike in srečno novo leto vsem Kneževčanom in Malem Medjimurju, posebno pa bratom in sestri v vasi Kneževci, št. 12, p. Čakovce.

Mike Sopar, 993 E. 63d St. Cleveland, Ohio.

Vesel in srečen božič želim vsem Slovencem, oziroma Jugoslovanom širom sveta, posebno pa mojim dragim tam v prijateljskih Bevkah, ljubljenski strčki v Ljubljani, Križevniška ulica, št. 2. Naj mu bože dete podeli ljubo zdravje. Dalje ljubljanskemu škofu dr. Rožmanu, ljubljanskemu županu dr. Adlešiču, dr. Trdanu, g. Slapšaku, dr. Koršču, dr. B. Stojanoviču v New Jerku ter g. Ant. Grdina, gl. predsedniku Jugoslov. kulturnega vrta, posebno pa tebi, nikdar pozabljeni domovini Jugoslavija, srčno želim božičnega miru in veselo novo leto 1938.

Marjanca Kuharjeva, 1123 Addison Rd. Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 želi Johan Vojnik in družini v Mariboru in vseh družini,

John Bartol, 1319 E. 55th St., Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo staršem, bratom in sestram v vasi Cesta, P. Videm, Dobrodolje.

Družina Alois Sternad, 1164 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

Božično voščilo vsem najinim znancem in prijateljem tu v Ameriki in v stari domovini, in Leskovcu pri Višnji gori. Želiva srečne, zdrave božične praznike in veselo in zadovoljno novo leto!

Amalia Uršič in Mary Balant, Lorain, Ohio.

Voščimo zdrave in vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 mojemu bratu Janezu Vintar in njegovi družini, mojim sestram Mici Stepic na Planini in Anici Žulič in njihovim družinam, pa tudi vsem znancem in prijateljem v moji rojstni vasi Planini in vsem prijateljem v tej novi domovini.

Miha Vintar, p. d. Kapetana, 6214 Carl Ave. Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo bratu Janezu Petek in družini v Rafolčah, sestri Antoniji Bevc in družini v Ihanu, Valentinu Bevc in družini v Imovici, in vsem bratrancom in sestričnam ter nekdanjim sosedom in prijateljem.

Družina Bitenc, 922 Alhambra Rd., Cleveland, O.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim predvsem moji dragi materi in očetu, bratom in sestram ter vsem sorodnikom ter prijateljem in znancem v moji rojstni vasi Velika Loka, kakor tudi po drugih krajih.

Frank Kovačič, Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim predvsem moji dragi materi in sestram ter vsem sorodnikom in prijateljem v moji rojstni vasi Zbure št. 11, kakor tudi po drugih krajih.

Družina Erjavec, Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike, zdravo, srečno in zadovoljno novo leto, da bi vam Bog dal še mnogo let dočakati v največji sreči in zadovoljstvu. To vam želim najprvo vam ljuba mama, sestricam Minki, Angelci, Francki, njenemu možu in otrokom, bratom Lojzetu, ženi in vseh družini Pavli iz Moravč, Višnikarjevim iz sv. Križa in Rezovega in vsem prijateljem Sv. Kriške fare. Pozdravljam in v duhu poljubljam posebno mojo mamico, vedno na vas misleča.

Vera in Louis Champa, 3463 E. 114th St., Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in zdravo ter srečno novo leto želim vsem mojim dragim znancem in vsem našim prijateljem, posebno pa našim dobrotnikom. Vam hvaležna,

Marija Kurnik.

Dragi Frank in Mary Wolf, želimo vam vesele božične praznike in srečno novo leto vašo hčerka Terezija in cela družina. F. Richtarich in družina, Black Rock Turnpike, Box 221, R.F.D. No. 6, Fairfield, Conn.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim mojemu bratu Jožetu Kaduncu in družini.

Maria Kofol, Cleveland, O.

Družina Krist in Filip Kalin 15929 Saranac Rd. Cleveland, O. vošči vesele praznike bratu in sestram ter vsem znancem in prijateljem v stari in novi domovini.

Pozdravljam sestro Marijo Zrnc in brata Franca in Johana Dremelj v Rudniku pri Ljubljani in njih družine. Vse najboljše v novem letu.

Andrej in Angela Možina, 15931 Saranac Rd., Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo staršem Kopina, Družinska vas, fara Belacerkev, vsem bratom, sestram in njih družinam tu v Cleve-

landu in v stari domovini, bratrancom in sestričnam, krstnim botrom in vsem prijateljem po širnem svetu.

Martin in Frances Lindič, 3445 E. 78th St. Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto pošiljam svoji materi Tereziji Mihelčič, Babna Polica pri Ložu, in enako pozdravljam brate in sestre in vse domače.

Frank Mihelčič, 1226 East 73rd Place, Cleveland, O.

Pozdravljam mojo sestro Marijo Truden v Smorati, njenega moža in vso družino Zigmund v Ložu. Želimo vesele božične praznike in srečno novo leto.

Louis in Frances Judnich, 1041 E. 74th St. Cleveland, Ohio.

Želimo vsem zdrave in vesele božične praznike in srečno novo leto, zlasti našim ljubim staršem Franc in Terezija Vene, vas Drnovo, sestram in bratom, Martinu, Janezu, Francetu in Tonetu Kodrič in njih družinam, in sestram Ani, Mariji in Uršuli in njih družinam, ter vsem znancem in prijateljem tu v tej novi domovini in vsem enako preko širnega morja.

Jože in Francka Kodrič, 6522 Schafer Ave., Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim mojim dragim in stari domovini, posebno mojemu sinu in snahi in hčerki in Griškim ter vsem pa št. Janški dolini. Pozdravljam tudi mojo teto in njeno družino in sestrične.

Terezija Rozman, 866 East 76th St., Cleveland, Ohio.

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 voščim vsem mojim sorodnikom, prijateljem in vsem faranom čateške fare, seveda v prvi vrsti moji mamici Mary Kamin, na Terbanjskem vrhu, moji krstni botri Antoniji Kotar, Dolenja vas, in birmanski botri Barbi Verhovšek. Bodite vsi iskreno pozdravljeni!

Mary Koprivec in družina, 1007 E. 76th St., Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo očetu in materi, bratom in sestram v Otaviah pri Lovšinovih, Janezu na Vidmu in sestri v Zapužah. To vam želi

Mr. in Mrs. Ant. Naglič in družina, 1017 E. 61st St., Cleveland, Ohio.

Vesele, srečne in zadovoljne božične praznike želimo staršem Janezu in Ani Rozman v Brezovi, materi Franciški Godec v Gmajni, fara Krka, vsem prijateljem in znancem na Krki pri Ajdovščini. Naj novorojeni Zvečar vas vse obilno blagoslovi. Sprejmite vsi najlepše pozdrave iz Amerike in najboljša voščila za leto 1938.

Frank in Marija Godec, 3619 E. 81st St., Cleveland, Ohio.

Lepe pozdrave pošiljamo moji mami in celi obitelji. Srečne božične praznike in radostno novo leto 1937.

Mary in Frank Vidmar, 1143 E. 60th St., Cleveland, Ohio.

Iskrene božične pozdrave vsem prijateljem, sorodnikom in znancem v Zagracu. Naj novorojeni Zvečar razprostre

svoje nedolžne ročice in naj vas vse obilno blagoslovi. Naj bo leto 1938 za nas vse polno dobrot, veselja in zadovoljnosti.

John in Frances Perko, 3545 E. 81st St., Cleveland, Ohio.

Živo se spominjam ob božičnem času bratov, sester, prijateljev in znancev v Sv. Križu pri Litiji. Novorojeno dete Jezus naj se milostno ozre na vas in vaše delovanje obilno blagoslovi. Naj bo vse vaše delo blagoslovljeno. Prejmite najlepše božične pozdrave in gorečo željo za zdravo novo leto 1938.

Jacob in Ivana Resnik, 3599 E. 81st St., Cleveland, Ohio.

Najlepše božične pozdrave pošiljamo družini Joseph in Bara Lutnar in Franku v Turniščah, Prekmurje. Veselo novo leto 1938.

Ana Kovačič, 1184 E. 61st St., Cleveland, Ohio.

Božične pozdrave pošiljam mojim sestram Mici in Francki in mojim bratrancom Mihatu in Janezu Dornik iz Vrhovske vasi. Lepo pozdravljam Pepco Klinškovo v Sv. Križu in vsem mojim znancem in prijateljem srečno in veselo novo leto 1938.

Mrs. Ana Sterle, roj. Klemenčič, 1245 E. 60th St., Cleveland, Ohio.

Srčne pozdrave pošiljam jaz in moja družina in voščimo vsem skupaj vesele božične praznike da bi še mnogo let dočakali zdravi in veseli, boljše kot letos, ko je vse toča pobila. Želimo vam najboljše za drugo leto. Pozdravljamo vse Dobropoljčane, posebno Zagorjčane.

Jos. Vidmar, 6312 Carl Ave. Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto! Sprejmite od nas srčne pozdrave, krasna mi Gregerska fara, ki si me rodila. Hvala sem ti dolžan. Pozdrave družini Hudikonec in Jernejcu pri Bistrici in družini. Da bi bilo več sreče v letu 1938 in da bi po vsem svetu zadonela: Svetla noč, blažena noč!

John, Viljem, Alojzija, Miha Levstek, 382 E. 162d St., Cleveland, Ohio.

Božične pozdrave pošiljamo družinam Joseph Majer v Avstriji, Mariji Kavka v št. Pavlu, Leopoldu Jevnikar v Lazih,

Luciji Bizjak v Ljubljani, Antonu in Francku Klemenčiču v Senožetah, Alojziji Hribar v št. Jerneju, dragi mamici Mariji Mrgole in bratu Francu Mrgole na Raki. Vsem tem in ostalim prijateljem želimo srečno in veselo novo leto.

Egidij Klemenčič in družina, 18117 Marcella Ave., Cleveland, Ohio.

Voščimo vesele božične praznike in srečno novo leto 1938, bratu Frideriku Kalish v Braziliji.

Maria in Maxine Steintz, 769 E. 90th St. Cleveland, Ohio.

Sprejmite pozdrav in čestitke v Zagorici št. 66, Dobropolje, ti ženica moja in sin John in Antonija in soprog Novak, zidarščič in družina. Vsem želim vesele zadovoljne božične praznike. Da bi vas Zvečar obdaril z mnogim blagoslovom v letu 1938. Srčne pozdrave vsem!

John Klavs, 382 E. 162nd St., Cleveland, Ohio.

Prav srečno in veselo novo leto želim vsem čateškim faranom, posebno č. g. Henriku Povšetju, župniku, in Matiji Bukovec in Benedeji materi Mariji Kamin, Terbanjski vrh.

Tony Stepech, Box 302, Shinnston, W. Va.

Lepe božične pozdrave vsem prijateljem in sorodnikom širom Amerike, zlasti pa želim veselo novo leto vsem našim domačim v domovini pri fari sv. Križ pri Litiji. Zlasti pa družini Alojziji in Mariji Lenart, družini Joseph in Cecilia Mrhar, vas Tihaboj, kot družini Franc Gliha, vas Beč, št. Vid. Mnogo zdravja in sreče naši ljubi mamici Antoniji Godec v Orešju, ki so z duhom vedno pri nas, zlasti pa ob božičnih praznikih. Iskreno pozdravljeni!

Joseph in Rosie Mirtel, Louis in Josie Gliha, 9105 Union Ave, Cleveland, O.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo družinam Ana Blazec, Gorenja vas, p. Skocjan, družini Josephine Bukovec, Case Ferrovina v Primorju, družini Možina v vasi Peč pri Višji gori in družini Franc Štrumbel v vasi Peč, ter vsem našim prijateljem.

Družina Menart, 1277 Norwood Rd., Cleveland, O.

Pozdrave moji sestri Mariji Brudar in njenih otrokom v Novem mestu, ter bratoma Janez in Francel Pauček, ter sestri Mariji Kopač in njih družinam. Vsem veselo in zdravo novo leto. Frank in Ana Zupančič, 23126 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto želim ljubljenski atetu, oziroma staremu atetu g. Skoku v Pečah pri Moravčah, materi, polsestri Cilki, sestrični Tončki in Ivanki, njenemu soprogu in družini v Pečah, družini John Dremel v Gleasonston, Pa., družini Louis Henricher v Pittsburghu, Mr. in Mrs. Frank Češniku v Strabane, Pa., Mr. in Mrs. John Tratarju v Pueblo, Colo., in vsem našim prijateljem in znancem širom Amerike!

Anton in Mary Stušek, in družina, Wickliffe, Ohio. Prosimo — obrnite!

**Božični pozdravi
in
novoletna voščila
rojakov iz
Amerike**

MARIJA KURNIK:

ZVONOVI BOŽIČNO SO PESEM ZAPELI . . .

Zvozovi božično so pesem zapeli, skrivnostno donijo nočoj . . . S pastirci k Detetu bi naj pohiteli, molili Te Jezušček moj.

O jaslice ljube v cerkvi domači, na jaslice mislimo mi, presrečni smo z mamo v božični tam noči k božjemu Detetu šli.

Poslušali radi bi pesmice naše, spev svete božične noči, domov tje hiteli v naročje bi vaše, vse videt vas srce želi.

Zvonite zvonovi vsi tam v domovini, vas sliši naj naše srce; izseljenci, bratje, v daljni tujini, presrečni vam božič žele.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pozdravim vse moje brate in njih družine, želim vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto. Pozdrav tudi vsem Gambiščevcem.

Alojzija Turk-Medved.

Vesele božične praznike in srečno novo leto, želim vsem Grubelčanom, posebno pa moji materi, bratu in sestram.

Louis Resetič, 14508 Sylvia Ave., Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno blagoslovljeno novo leto želiva z ženo vsem najinim sorodnikom in prijateljem onkraj morja. Še posebno zahvalo sem dolžan za vašo gostoljubnost, katere sem bil deležen za časa mojega obiska med vami. Bog živi vse!

Matevž in Jennie Velikanje.

Iskrene božične pozdrave pošiljam v domovino naši ljubi mamici in vsem sorodnikom in znanec. Lepe božične pozdrave tudi vsem mojim prijateljem in znanec po Ameriki, zlasti onim, ki so bili zadnje poletje na počitnicah pri nas in ki so nas obiskovali v tako velikem številu. Vesele božične praznike in srečno, zadovoljno novo leto želimo

Jerry in Mary Stojin,
Tony in Josephine,
Geneva, Ohio.

Srečne božične praznike in blagoslovljeno, zdravo novo leto želimo Franku in Mary Sever v Gowanda, N. Y., in družini.

Louis Sternad,
1164 Norwood Road,
Cleveland, Ohio.

Božične pozdrave in novoletna voščila pošiljam vsem znanec, sorodnikom in prijateljem v domovini, posebno pa materi Mariji in sestri Ivani Slabe v Domžalah in teti Amaliji, bratrancem Josipu in Francetu Jerič in družinam v Mokronogu, ter g. Karlu Supin, župniku pri sv. Trojici v Trzinu.

Družina John in Mary Slabe, Cleveland, Ohio.
Družina Frank in Frances Livk, Johnstown, Pa.

Vsem znanec in prijateljem v stari domovini in v Zedinjenih državah želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

Mrs. Frank Marinič,
15012 Sylvia Ave.,
Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto voščim bratom, sestram in sorodnikom v Trebnjem in v Ljubljani.

Fred Udovič in družina,
Barberton, Ohio.

Želim vesele božične praznike očetu, materi, bratom in sestram ter vsem znanec in prijateljem v stari domovini.

Jerry Zupec in družina,
Barberton, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem Čatežkim faranom v stari domovini in širom Ameriki, posebno pa mojemu bratu Walterju in mojim sestram.

Mrs. Josephine Stepech,
Box 302,
Shinnston, W. Va.

Prisrčne pozdrave pošiljam sorodnikom Frank in Mary Hren in družini, Box 1447, Ely, Minn. ter želimo vsem skupaj prav vesele božične praznike in srečno ter zadovoljno novo leto.

Družine:
Frank Sodnikar, Sr. in Jr.,
Anthony Fortuna,
Anthony Osredkar
Joseph Hren,
Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem znanec, prijateljem in sorodnikom po širni Ameriki kot tudi na Primorskem in v Jugoslaviji, zlasti pa sestri Katarini Jakša in stari, toda bolni mami Ani Jakša, v Vrtači pri Semiču. Vas iskreno pozdravljajo

John Seaver družina,
St. Clair, Pa.
John Muniza družina,
Agnes Schmuck družina,
Lawrence Bandi družina,
Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo očetu in mami Martin in Helena Vidic, bratom in sestri in vsem sorodnikom in prijateljem v vasi Spodnje Duplice.

Družina Gašper in Mary Mlakar,
871 E. 67th St.,
Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želiva svojim sorodnikom, sestram Frančiški in Mariji ter bratu Antonu.

Brata:
Louis in John Trattar,
Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 želimo očetu in mami M. J. Kozar, bratom in sestram, sorodnikom in prijateljem na Vel. Malenci in Čateški okolici, kot tudi bratrancu in ženi J. J. Pol-dan v Krški vasi in gospej Kuhar in hčerki.

Martin in Mary Kozar
in družina,
6737 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Iskrene božične pozdrave pošiljam dragi materi in očetu Mr. in Mrs. Ivan Klančarju v vasi Zakraj, pošta Nova vas pri Rakeku, kakor tudi mojim sestricam in bratcem. Prav vesele božične praznike in srečno novo leto vsem želi iz sreča vaša

Josephine Klančar,
6326 Carl Avenue,
Cleveland, Ohio.

Mr. in Mrs. Ivana in Frank Mezgec in družina, 11307 Dove Ave., Cleveland, Ohio, pošilja jo staršem v Rakitni in sorodnikom in prijateljem srčne pozdrave in želijo vesele božične praznike in srečno novo leto. Še na mnoga leta da bi živeli v boljši bodočnosti.

Mr. in Mrs. Frank Magdale-nec in družina, 10713 Prince Ave., Cleveland, Ohio, pošilja jo sorodnikom in prijateljem v domovini srčne pozdrave in želijo vesele božične praznike in srečno novo leto.

Voščimo vesele božične praznike in srečno, zdravo novo leto 1938 vsem sorodnikom in prijateljem po Ameriki, posebno družini Mr. Frank in J. hana Demšar in hčeram Jennie in Fannie v Chicagu, potem našim dragim v domovini, sestri Mariji Skoda, hčerkam Mici, Ana, Josephine in sinu Francetu Ogrin, Raka, sestri Alojziji Dimec, družini Leskovec, sestri Kristini Vršnik in družini v Trbovljah, Slavi Ogrin in hčerki, bratu Josephu Ogrin in ženi pri Sv. Duhu pri Krškem, sinu Ludviku Rovtar in družini, hčerki Tereziji Košir in družini pri Trzinu, Valentinu Lavšin in hčerki v Česnjici. Prisrčni pozdrav od

Frank in Terezija Blaznik
1834 East 55th St.,
Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 želimo družini Stefanija Sumrer, na Sv. Lovrencu na Pohorju.

John in Steffie Paulich,
Cleveland, Ohio.

Pozdravljamo Johana Mariniča in družino v Pudožu, pošta Stari trg pri Rakeku in

brata Jakoba Kotnika v Gorrenjem jezeru, Stari trg pri Rakeku. Prav vesele božične praznike in zdravo novo leto 1938.

Anton, James in
Frank Kotnik,
7513 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

G. August Paidasch, Brežice, in g. Joško Toporischich, Mostec ob Savi, želimo vam vesele božične praznike in srečno novo leto, pa tudi vsem prijateljem v okolici Brežic, tudi moji hčerki Mariji Merslauch. Vesele božične praznike sestrama Rozalki Pivk v Škofji-Loki in Katki Pivk v Kranju.

Frank in Frances Lorber,
14205 Darwin Ave.,
Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim očetu, mami, bratom in sestram ter sorodnikom.

Antonija Kozar,
9414 Elizabeth Ave.,
Cleveland, Ohio.

Iskrene božične pozdrave in voščila za novo leto pošiljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanec v domovini.

Mr. in Mrs. John in
Frances Lupšina,
10201 Prince Ave.,
Cleveland, Ohio.

Voščim vesele božične praznike in srečno, zdravo novo leto 1938 ženi in družini. Še na mnoga leta.

Steve Agnich Sr.,
Ely, Minn.

Prav vesele božične praznike in zadovoljno novo leto 1938 želimo Jos. Banovcu, ženi in družini v domovini in enako sestram in sestricam Margaret Agnič, rojena Božič, Mary Butala, rojena Božič in Katarini Peshel, rojena Božič. — Srčni pozdrav!

Steve Agnich Sr.,
Ely, Minn.

Pozdravljamo vse sorodnike in znanec v stari in v novi domovini in jim želimo vesele božične praznike in srečno novo leto.

Jože in Mary Žgajnar,
1578 E. 34th St.,
Cleveland, Ohio.

Prisrčne pozdrave, vesele božične praznike in zdravo, veselo novo leto želim očetu Janezu Kogovšek v vasi Smrečje pri Vrhniku. Pozdrav in voščila tudi vsem bratom in sestram, moji mami Mariji Breznik v Zgor. Tuhinju, sestri Mariji Jesenšek v Pečah, sestri Ivanki in vsem sorodnikom.

Družina Paul Kogovšek,
15606 Holmes Ave.,
Cleveland, Ohio.

Prisrčne božične pozdrave dragemu očetu Josephu Germ, vas Tisovec-Struge, in bratu Louis Tisovec v Strugah, njegovi ženi Fannie in sestram Anici in Urški ter teti Frances Francelj, teti Frances Gregorčič v Viseju. Vsem skupaj prav zdravo in srečno novo leto.

Louis in Frances Hegler,
765 East 236th St.,
Euclid, Ohio.

Najlepše božične pozdrave materi Mariji Kerže, svaku Francu Anzelcu in sestri ter družini v Hudem vrhu, p. Nova vas pri Rakeku.

Frank Kerže,
Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike, zdravo in veselo novo leto želim moji ljubi mamici, mojim sestram in njih družinam, č. g. duhovnikom, vsem sosedom in prijateljem. Vsem najlepše pozdrave. — Družina Agnes Schmuck, Cleveland, O.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1938 želim družini Turšič v Bezuljaku, družini Debevc v Begunjah, družini Zalar v Martinjaku, družini Zalar na Kranjcem. Lep pozdrav vsem skupaj!

John in Ana Zalar,
1038 East 70th St.,
Cleveland, Ohio.

Prisrčne božične praznike želim vsem našim dragim sorodnikom, blagi družini Hra-starjevi in Plevnikovi ter vsem prijateljem in znanec. Vesele novo leto!

Družina Jevnikar.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim bratu Ivanu Rihar in njegovi družini.

Družina Frank Rihar,
14611 Thames Ave.,
Cleveland, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim materi, bratu in ženi v Malem logu, p. Loški Potok.

Družina Jos. Kordiš,
1577 East 26th St.,
Cleveland, Ohio.

Iskreno vesele božične praznike in zdravo novo leto 1938 želim sestri Ivanki Kepic in njenim hčerkam ter enako tudi moji mami dvema bratoma. — Mary Zaverl, 6528 Metta Ave., Cleveland, O.

Pozdravljam vse moje prijatelje in jim želim vesele božične praznike in zdravo, srečno novo leto. To velja vsem Glagovcem in Pečanom in Artiščanom, zlasti pa Piškurjevi materi. Iskrene pozdrave. — Rosie Hanko, 5245 Spencer Ave., Cleveland, O.

Vsem Meniševcem, tukaj in tam, želimo vesele božične praznike ter srečno novo leto. Družini Grmkovega Japčka in Vebrove Pepce, Cleveland-Lorain, Ohio.

Vesele božične praznike in srečno in veselo novo leto želim našim dragim v stari domovini, zlasti našim ljubim staršem Francetu in Rozaliji Gostiša in mojim sestram v lepem in nikdar pozabljenem kraju Cerknici. Enako želim tudi bratu Antonu in soprogi ter Lojzetu, ki obiskuje akademski kolegij v Ljubljani. Enako tudi družini Anton Stanič v Podnovem gradu na Primorskem. — Anton in Josephine Stanič, 1225 Norwood Rd., Cleveland, O.

Srčna voščila za vesele božične praznike in za zdravo novo leto 1938 pošiljam vsem članicam društev Srca Marije, sv. Ana, Jutranga Zvezda, Carniola Hive, Waterloo Circle, podružnice št. 25, Jutranga zvezda HZZ, Klubu slovenskih vdov, vsem glavnim uradnikom in članom in članicam J. S. K. J., S. D. Z. in S. Z. Z. Nadalje vsem sorodnikom in prijateljem, znanec in dobrotnikom v Clevelandu in širom Ameriki, zlasti onim preko oceana, kjer je tekla moja zibeljka, v Dolenji vasi pri Ribnici. — Mary Bradac (roj. Gorše), 1153 E. 167th St., Cleveland, O.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim naši mami Mariji Troha v vasi Žalostni Vrh, št. 19, p. Prezid, Jugoslavija. To iskreno želi družina — Frances Medved, 18701 Cherokee Ave., Cleveland, O.

Najlepše pozdrave pošiljam za vesele božične praznike in želimo srečno novo leto vsem našim znanec in prijateljem po širni Ameriki in v stari domovini. — Družina John Mahne, 5920 Prosser Ave., Cleveland, O.

Vesele božične praznike našim sestrama Francki in Micki na Smuki pri Kočevju. Ravno tako vsem sorodnikom in prija-

teljem v Hinjski fari. Naj bi vam prineslo novo leto sreče, zdravja in božjega blagoslova. To vam želimo Črčkove praznike in fantje iz Sel ter njih družine: Magdalena Pekol, Johana Lužar, Matilda Kastelic, John in Louis Mir-tič, vsi v Clevelandu, O.

Vesele božične praznike in srečno, zdravo, veselo novo leto želim č. g. Ivanu Vindišarju, stolnemu vikarju v Ljubljani, ter sestram, kakor tudi Lojzki Rožič, Ančki Sever, Micki Plut. Prejmite vsi skupaj najlepše pozdrave. — Agnes Schmuck, Cleveland, O.

Vesele božične praznike, srečno, zadovoljno novo leto želim bratu Ivanu Hrovat, njegovi soprogi in otrokom v vasi Zagradec št. 8, pri Zatični. — Ana Pajk, 1127 E. 63rd St., Cleveland, O.

Draga mi sestra in svak! Želim vama vesele božične praznike in srečno, zdravo novo leto. Iskrene pozdrave! — Tony Cizel, brat in družina, 5520 Carry Ave., Cleveland, O.

Dragi ata! Voščim vam vesele in zdrave božične praznike in srečno novo leto, da bi ga zdravi in veseli še mnogo let doživeli. — Vaš sin Anton Cizel, in družina, 5520 Carry Ave., Cleveland, O.

Pošiljam pozdrave in želimo vesele božične praznike in srečno novo leto in sicer moji materi, sestram in bratom, v vasi Gazice, pošta Cerklje ob Krki, nadalje Francetu Kerhinu in družini, ki je bil že dvakrat v Ameriki, nadalje mojim bratom Martinu in Francetu, vas Velic, Izvir, sestri Mariji Vogel, vas Premogovce, fara sv. Križ. Pozdravljamo vse znanec in prijatelje širom sveta, ranjkemu očetu pa, ki so nedavno tega umrli, naj bo rahla domača zemlja! — Družina John Unetič, 1134 E. 76th St., Cleveland, O.

Srdačni pozdrav Katici Lovin-zic u Gracu iz Amerike.

Mary Gombach,
Euclid, O.:

BOŽIČNI SPOMINI

Že dolgo vrsto let nahajam se v tujini, pa nikdar ne pozabim božiča v domovini.

Kako udano in veselo smo dopoldne se postili, zvečer pa pred večerjo smo vsi kleče molili.

Z blagoslovljeno so vodo vse shrambe pokropili, da Bog obvarje nas nesreče smo sveti rožnivenec molili.

Božični mir v srcu, veselje na obrazu, ko smo šli k polnočnici, čeprav v takem prazu.

Kako prisrčno si voščili in stiskali roke: še mnoga leta Bog te živi, naj vedno sreča spremlja te.

Običaji naših staršev nikdar ne bo mi iz spomina, zato mi vedno je pri srcu moja rojstna domovina.

Primorci, dragi mi rojaki, raztreseni povsod po svetu, tolažbo, radost vam želim in vse najboljše k novemu letu.

Zveličar, ki je rojen v stalci, dobroča mu z obraza sije, prosimo srčno in lepo ga, naj sveti mir za nas razlije.

Srečne in vesele božične praznike in novo leto želim vsem Slovincem tukaj in v stari domovini.

Marija Kurnik,
Cleveland, O.:

Tereziji Šliberc na gomilo

Davno je tvoja že pot se končala, odhitela srečna na večni si dom; a slika na tebe je v srcu ostala, pozabila tebe nikoli ne bom.

Presrečna sem hitela s hčerko Marico in sinom Jožetom tje na našo slovečo božjo pot, k Mariji Pomagaj na Brezje. Prav v zadnjem momentu si prihitela na naš mariborski kolo-dvor. Spremljal te je v kupej tvoj dobri soprog. Vsedla si se meni nasproti v natlačenem vozu. Takrat sva se prvič videli in pozdravili.

Ves čas našega romanja sem občudovala tvojo odkrito ljubeznivost ter sem strmela nad tvojo pobožnostjo do Marije. Nisem poznala tebi enake, torej naj se te v božični številki spominjam, saj te po tolikih letih še ne morem pozabiti. Rada bi še pokleknila, draga gospa, na tvojo gomilo. Bila si priljubljena gospa ter si imela dosti dobrih znanec.

Težka je bila pot, ko smo te spremili k grobu. Tvoji blagi prijatelji so ti govorili ob grobu ter slavili tvoje neprecenljive vrline, tvojo pobožnost... Ni te več...

Kmalu bodo doneli zvonovi mariborskih cerkva. Peli bodo

zvonovi pri Materi Milosti najlepše. Tako skrivnostno in osrečujočo božično pesem. Njih glas se bo glasil tudi na tvoji prerani gomili na Pobrežju. Z solzo ti kličem: Ne morem te pozabiti, draga gospa Šliberc. Še mislim po tolikih letih ob božiču nate, želeč ti večno srečo.

Razšli smo se. Ti v večnost, mi v daljno Ameriko. Brala sem v časopisu, da je tvoj soprog izdelal lepo obleko za našega kralja Peterčka ter dobil zahvalno pismo od naše kraljice Marije. Gospod Šliberc je imeniten krojač v Mariboru ter je zelo želel v Ameriko. Če vas te vrstice še najdejo v Cafovi ulici v Mariboru, sprejmite vsi naše iskrene pozdrave z željo: presrečne božične praznike!

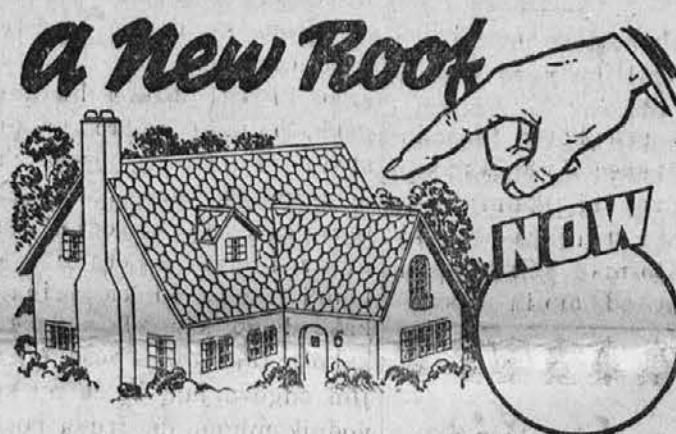
NAJBOLJŠA OHIJSKA VINA NA DROBNO IN DEBELO

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem skupaj

Mrs. Frank Marinič

BONDED WINERY

15012 Sylvia Ave.

JERRY GLAVAČ

1052 Addison Rd.

HEnderson 5979

TINNING

ROOFING

FURNACE WORK

Se zahvaljujem za preteklo naklonjenost in se priporočam še za naprej.

Želim vsem mojim odjemalcem in prijateljem vesel božič in srečno novo leto.

Voščim vesele božične praznike in srečno novo leto vsem rojakom po severni Ameriki kot tudi v stari domovini.

Toplo se zahvaljujem vsem mojim odjemalcem in se še naprej priporočam.

JOHN POTOKAR

The Double Eagle Bottling Co.

6511 do 6519 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

Francka Kodrich,
Cleveland, Ohio:

Oj, hišica očetova...

Oh, hišica očetova, Bog živi te! Zdaj se ločiti morava — Bog živi te! Tako so mi peli pred 17 leti doma, predno sem se podala v tujino, Ameriko.

Al' te kdaj bom vid'la še — Bog živi te. . . . Tukaj mi je pa srce zastalo in težka otožnost me je navdala, da sem se neštetokrat zjokala, predno sem zapustila hišico, dom moj. Odšla sem, Bog ve, se li kdaj še povrnem? To mi je bilo vedno v mislih.

Zelja, ki sem jo dolgih 17 let gojila, se mi je letos na 30. junija izpolnila in črna selezna kača me je odpeljala proti New Yorku in potem daleč, daleč v slovo Slovenijo v moj rojstni kraj, vas Drnovo pri Krškem.

Kako težko sem se poslovila tu od mojih ljubih in dragih in kako smo se vozili po širokem morju, sem že enkrat prej napisala. Sedaj naj opišem moj prihod in občutke, ki so me navdajali na domačih slovenskih tleh. Bilo je ravno tako kot tista pesem pravi: V Ljubljano pridem še vesel, a tam sem jokati začel. . . . Da, kakšno veselje, kakšna radost, predno smo se pripeljali v belo Ljubljano. A komaj smo izstopili in so nas z največjim navdušenjem sprejeli naši domači in višji zastopniki Slovenije, že smo bili malone vsi ginjeni od solz, solz veselja in radosti. Kdor ne verjame, se lahko prepriča in nas vidi na sliki v izloženem oknu urada Francoske inije v Ljubljani, kako lušno se držimo in brišemo solze.

Mene je pričakoval na kolo-dvoru bratranec Jože Ivanc in hčerka Jože, ki stanujejo v Ljubljani in imajo krasne rezidence na Rožniku. Kmalu sem se poslovila od mojih sopotnikov.

Za božič

boste najbolj razveselili svoje s predmeti, ki so potrebni v kuhinji in stanovanju ter imajo trajno vrednost.

ELECTRIC

ALARM CLOCK
CURLING IRON
CORN POPPER
COFFEE MAKER
COFFEE
PERCOLATOR
CARPET CLEANER
HAND CLEANER
HEATER
HOT PLATE
HEATING PAD
IRON
KITCHEN CLOCK
MIXER
TOASTER
REFRIGERATOR
THERAPEUTIC
LAMPS
WAFFLE MAKER

Vaše mladoletne sinove pa razveselite z električnim vlakom.

Za božično drevesce imamo izbero luči, brez žic ali z žicami.

Posebnost pa je ravno sedaj: znatno nižane cene na GRAND kuhinjskih pečeh. Naročite jo sedaj, da se vam jo prav inštalira ter da bo potica in božično kosilo pripravljeno na novi GRAND.

Se priporočamo

VESELE BOŽIČNE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIM VSEM ODJEMALCEM

JOS. KALAN IN SIN
TRGOVINA ŽELEZNINE
6421 St. Clair Ave.
vagal Addison Rd.

kov in sopotnic in triperesna deteljica, kot so nas klicali, se je morala raztrojiti. To smo bile Mrs. Rozi Vene iz Calcutta, Mrs. Ana Pinčulič iz Parkgrove, in moja malenkost. Seve, pozneje smo prišle večkrat skupaj.

V lepi Ljubljani sem ostala do drugega dne in na vsa prigovarjanja bratrančeve družine, da naj še ostanem pri njih, sem ostala gluha. Kajti mene je vlekle še dlje, na moj dom, k ljubim staršem, sestram, v drago domačo vas. Še tisti dan sem hotela odposlati brzojav domov, a na postaji niso bili gotovi, če bodo dobili sporočilo o pravem času. Zato sem sklenila priti kar sama in natišem domov takoj drugi dan.

Točno ob dveh popoldne odpelje vlak iz Ljubljane proti Zagrebu. Na postajo me je sprejela obitelj Ivanc, za kar jim izrekam najlepšo zahvalo. Kmalu so težka kolesa zaškrpala in počasi smo se začeli pomikati naprej. Nisem mogla verjeti, da bom v par urah doma v obljubljenih staršev. Srce mi je nemirno utripalo, da sem je dva opazila še vedno tiste stare in lesene klopi v vlaku. Sprevednik pride: "Karte, prosim!" Pomolim mu karto in dokumente, kako da sem opravljena do polovične vožnje po Jugoslaviji. Vprašam ga, se li ne vozi s tem vlakom še ena druga Amerikan-ka. Mislija sem za Mrs. Vene, ker ote sva šle v en kraj, na eno postajo.

"Bom videl," je rekel sprevednik. A kmalu pride nazaj s sporočilom, da ni nobene visoke gospe z nami. Hm, visoke gospe, sem si mislila. Nestrpnost sem sedela pri oknu in gledala, kako hitro izginjajo lepi zeleni griči, polja in ravan, na drugi strani se pa peni deroča Sava, ki se mi je vedno zdela, da ne teče prav. Kmalu sem se seznanila z drugimi sopotniki. Vsi so hoteli vedeti, od kje prihajam, kako dolgo sem bila v Ameriki, kako je tam itd. Z veseljem sem jim odgovarjala in že mi sprevednik migne, da druga postaja je Videm-Krško, kjer moram izstopiti. Še danes ne vem, kako sem se izrinila iz vlaka in kdo mi je pomagal moje kovčke znositi na peron.

Vlak komaj stoji sedem minut. Še posloviti in zahvaliti se nisem mogla mojim sopotnikom, tako hitro je šlo vse, če poprej so mi želeli zdravo in prijetno zabavo med dragimi in bila sem gotova, da vse to mora priti. Ostala sem sama. Oziram se okrog, ako me kdo ne opazuje in ako zagledam kje kak znan obraz. Nikjer nobenega. Zato sem si dobila izvoščka, da me odpelje domov. Račun je bil 60 dinarjev. Kupim mu še par kozarcev mrzle pive pri Vaniču v Krškem in tudi tam vnaprej plačam za vožnjo. Ker nisem še nič poznala jugoslovanske denarja, sem kar v gostilni na mizi razložila dinarje, krone, pare

in kovače in g. Vanič si je vzela pivo in tudi za voznika. Jej, kako lahko bi me goljufali, pa reči moram, da kljub revščini so tam povsod ljudje sila poštenj.

"Sedaj se pa peljimo," sem rekla mojemu vozniku. "A prosim, vozite počasi, da si malo ogledam zaželjeno in ljubo okolico." Motor brni in mi se vozimo. Med potjo mi je voznik pripovedoval, kako slab zaslužek da imajo tam izvoščki, da je največkrat samo napitnina, ki je pa tudi borna in pičla.

"Aha," sem si mislila, "lepo napeljuje vodo na svoj mlin, pa le daj." Po desetih minutah vožnje sem že zagledala najprej domači kozolec in na velikem ter obširnem vrtu vse polno kletega belega perila. Odprem denarnico, pobrem vse, kar sem imela železnega denarja in dam mojemu soferju. Sama ne vem, koliko je bilo, ali so bili kakšni kovači, ali same krone in pare. Temu smo se potem še dostikrat potem smejali.

Avto zavije na desno in že sem doma. Ustavi. In pragu se prikažeta oče — mati! Skočim iz avta, pa zakličem: "Ata, mama!" in že smo si vsi trije v objemu. Jokali smo od veselja in radosti, da se še enkrat vidimo. Oče so se mi zdeli silno slabi. Saj so že preko 76 let in tudi revmatizem jih nadleguje. Nikoli jih nisem še videla, da bi jokali, a sedaj so jih obilvale solze.

"Hi, ljubi naš otčok, je li res, ali so samo sanje, da te naše oči vidijo? Povej nam, ljuba hčerka, si res ti? Lahko bom zatisnil trudne oči, samo da te še enkrat vidim, ki si mo te vsi tako željno pričakovali."

"Ne jokajmo, saj sem prišla med vas, da se veselimo in radujemo," sem jih tolažila in samo sebe.

Šli smo v hišo. Prvi vtis, ki sem ga imela, se mi je zdelo vse tako nekam nizko in majhno, da sem se naglas čudila. A ta vtis sem imela le par dni. Potem je bilo pa vse tako kot je bilo pred 17 leti. Še ata in mama sta se mi zdela neizpremenjena in nič postarana. Povedo mi, da je šla sestra Lojzka s kolesom na pošto pogledat, če je mogoče kaj pošte, ker zadnje pismo, ki sem ga pisala, je bilo že pred tremi tedni. Takrat sem pisala, če Bog da zdravje, se vidimo gotovo 10. julija. Zato niso vedeli, če pridem gotovo ali pa se premislim. Na dan 8. julija so imeli pa vsi kot so mi pripovedovali, nekam čudne slutnje. Posebno naš ata so bili kar nestrpni in vedno so prebirali zadnje pismo in gledali na koledar in v pratko, kdaj bo 10. julij. Zato so tudi Lojzko poslali na pošto.

Komaj mi to povedo, je že pridirjala Lojzka s kolesom na obširno dvorišče. Še danes se čudim, kako da si ni vsa kolena razbila, tako urno je skočila s kolesa in pridirjala v hišo.

"Francka, kakšna si! Vedela sem, da je ravno tebe pripeljal avto!" Tako mi je najprvo rekla. Seve, v dolgih 17 letih se človek marsikaj spremeni. Saj je bila tudi ona še otrok, ko sem šla v Ameriko, a danes je že tudi v letih, pa še fejsť punca. Sestri Reza in Ana sta pa mrvo sušili v Pruhi. Ko sta zvedeli, da sem prišla, sta vse skupaj pustili in hitro prišli domov. Vsi smo bili neizrečeno veseli svidenja.

"Ej, predno bom šla nazaj, se bomo že vsi drug drugega naveličali," sem jim rekla. Pa se nismo. In rada bi bila še dlje časa ostala doma. Dnevi so hitro potekali. Štirinajst dni sem imela samo skrb, da vse pošteno dodam in izročim, kar so mi tukaj naročili naročniki za svoje v domovini. Zato sem tudi napisala strica Toneta Ivanc, ki biva v St. Jerneju in ima svoj avto, da nas bo odpeljal po Mrs. Pinčulič in spotoma od tam v vaseh Črneča vas, Karlič, St. Jernej, Šmihel, Novo mesto, Toplice, Šmarjeta in potem Veliki Kal, kjer je naša Ančka doma.

Ko se v Novem mestu v hotelu z vsem dobrim podpremo, sva jo mahnila z Mrs. Vene po Novem mestu, da tu oddam in izročim, kar mi je bilo naročeno. Ko gnev po glavni ulici, zaslišiva znan glas, ki kriči: "Fany!" Ozrem se. Čudno se mi je zdela, kdo bi me mogel tukaj poznati po dolgih 21 letih ko sem bila zadnjikrat tukaj. Takrat sem bila namreč tri leta gojenka v šmihelskem samostanu. In koga zagledam? Nikogar drugega kot našo Ančko. Joj, kak pristrčni "halo" je bil kar na sredi ulice. Triperesna deteljica se je zopet skupaj sešla. Marsikaj smo si vedele povedati, tako da nismo nič videle po Novem mestu.

Moj stric nas je v hotelu čakal in tudi on je bil iznenaden nad nepričakovanim snidenjem. Mrs. Pinčulič je bila namreč ravno na poštnem busu, da jo popelje do mene in da potem skupaj obiščeva sorodnike naj-nih slabših polovic, ko naju je ugledala, kako sva jo marširali po trgu. Potem smo pa vsi skupaj nadaljevali pot. Najprej smo se odpeljali v šmihelski samostan. Tu se jaz "meldam" kdo da sem in od kje prihajam. Takoj pridejo v krasno sprejemnico č. sestre Valentina in Alojzija. Razvil se je živahen razgovor, povezan s pristrčnim smehom. Kmalu pride č. s. Mihaela, za katero sem že tu v Američnosti. Takrat je pa zagledala riki zvedela, da je zdaj že v še fest in trdna kljub visoki starosti.

Sestre so nam razkazale samostan, krasno novo kapelo in lep vrt. Na vrtu sem se seznanila še z drugimi č. sestrami. Sestra Valentina nam je natrgala lepih in dišečih vrtnic in vmes urinila nekaj rožmarina

in roženkrauta. Le škoda, da nam je tisto cvetje potem tako hitro uvenelo, ker je bil tisti dan sila vroč. Ali pa se je cvetje obrnilo po dekletih. Ne vem.

Peljali smo se naprej in že v temi prišli domov. Trudne od dolge vožnje se podamo k počitku. Drugo jutro ob pol petih smo pa nadaljevale pot v hribe na Gorjance, kjer so naši možje doma. Pot je bila dolga in naporna, ker človek ni navajen dolge hoje. Menda pa še bolj radi tega, ker so nas ljudje strašili, da ne bomo prišle na cilj, ker vse tri nosimo preveč mesa na sebi. Pa smo šle in prišle zdrave in vesele zopet nazaj. Še danes nam je žal, da nismo ostale tam v hribih vsaj še en dan. Kamor smo prišle, povsod so nas z največjim veseljem sprejeli. Vsak je hotel zvedeti od svojcev, ki so v daljni Ameriki. Nam se je pa mudilo naprej, ker vsak dan smo imele odločen, kako in kje ga moramo preživeti in vsak dan je izginil kot bi mignil. Kar kmalu se bo treba pripraviti za odhod nazaj v obljubljeni dežel.

Ko smo se enkrat pošteno oddahnile in oddale vse, kar smo imele naročeno, smo se šele zavdele, da smo na počitnicah v našem ljubem rojstnem kraju. Saj do takrat ni bilo drugega kot veriga skrbi in truda. Jaz sem se največ doma držala in okrog naših ljubih sosedov. To tem bolj, ker se me je bila lotila neljuba bolezen, ki marsikaterega Amerikanca zvesto spremlja. En čas sem imela vse le za špas in sem mislila, da bo spet hitro prešlo. Pa ni bilo po mojem. Vsak dan je bila slabše in sem se morala pošteno

pokoriti ž njo. Kaj hočeš — vzemi križ in ga potrpežljivo nosi, ker noben zdravnik mi ni mogel pomagati. Zato pa rečem, če bi bila še zdrava, bi mi bilo prelepo doma pod očetovo streho, v maternem varstvu in v krogu mojih dragih mi sester. A kljub temu smo bili vedno veseli in bilo mi je lepo.

Ker smo obhajali slavnost zlate poroke mojih staršev na 1. avgusta, je prišla tudi sestra Liza s svojim dobrim soprogom in sinčkom za 14 dni iz Zemuna. Kakšno veselje, ko pride, a jek, ko odide! Nje ni bilo že sedem let doma. Vedela sem, da bo ločitev težka in bridka, ko vidim, kako vsi vprek jokajo, ko vendar ni tako daleč in v enem ali dveh dneh se lahko vidijo.

Oče so mi vedno pripovedovali: "Ljuba Francka, kako se počutiš, ker noben zdravnik mi ni mogel pomagati. Zato pa rečem, če bi bila še zdrava, bi mi bilo prelepo doma."

"Oh, ata, kaj se bomo vedno od tega slovesa pogovarjali; doma bom še dolgo in veste, da nazaj moram iti k svoji družini, ko pride čas. S pismi si bomo pa potem povedali vse, vse. Le Bog nam daj zdravja." In spili smo ga vsak en kapsel.

Rada bi napisala kak vesel in zabaven dogodek, pa vzelo bi preveč prostora in bojim se, da bo še to rajžalo v urednikov keš. Bom pa drugič, kako smo podgano lovili, kako sva šli s sestro Lojzko s kravo po pesnico, kako je Golobov Lado skril raco na peč in še veliko drugih, (Dale na 4. strani)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

VAM VOŠČIMO

Frank G. Opaskar Frank V. Opaskar

KONTRAKTOR

ODVETNIK

in

STAVBENIK

704 Hippodrome Bld.

3435 Euclid Hts. Blv.

Tel. SKYline 1265-W

Tel. MAin 3786

Dr. Vincent Opaskar Stanisla E. Opaskar

ZOBOZDRAVNIK

UCITELJICA GLASBE

X-Ray

1106 E. 64th St.

6402 St. Clair Ave.

Tel. HEnderson 4114

(Suite 8)

Tel. SKYline 1265-W

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

SREČNO NOVO LETO

ŽELI VSEMU SLOVENSKEMU NARODU

V CLEVELANDU IN V AMERIKI

Frank J. Lausche

SODNIK COMMON PLEAS SODNIJE

PRVA IN NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA

S CVETLICAMI V CLEVELANDU

IGNAC SLAPNIK st.

SAMO ENA TRGOVINA

NEVESTE IN DRUŽICE, NAROČITE POROČNE ŠOPKE PRI NAS, PA SE BOSTE POSTAVILE, DA BO KAJ!

Se priporoča cenjenemu občinstvu za obila naročila cvetlic za praznike. V zalogi imamo vsak čas najfinejše sveže svetlice vsake vrste, kot tudi vsakovrstne umetne cvetlice. Prodajamo tudi svetlice v posodah. Postrežba s cvetlicami pri pogrebih, porokah in drugih prilikah je prve vrste, in naše cene so vedno najnižje.

Se vljudno priporočamo in želimo vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

6102 St. Clair Ave.

Tel. HEnderson 1126

Frances Medved:

Čudovita podzemeljska jama

Večkrat sem že brala in slišala od Postonske jame še v starem kraju. Toda nikdar nisem imela prilike, da bi jo šla pogledat, torej mi ni znano, kaj da je. Letos pa, ko sva šli z Mrs.

Albino Vesel v Kalifornijo, sva veliko slišali o tej čudoviti podzemeljski jami in da je vredno iti jo pogledat. Zato sva se tudi midve odločili, da jo greva pogledat, čeprav sva morali napraviti kakih 400 milj ovinek od najine začrtane poti. Pa pri nekaj tisoč miljah poti to ne šteje dosti ali pa nič.

Ta jama se nahaja v New Mexico, ne daleč od države da je. Letos pa, ko sva šli z Mrs. Texas. Kraj je med velikimi

Mojim prijateljem in odjemalcem

Za božič vam želim vse najboljše, zdravje, delo in zaslužek in obenem pa se priporočam, da ostanete zvesti odjemalci.

V naši trgovini dobite vsakršno grocerijo, dobro blago, po nizkih cenah. Na razpolago je tudi candy, sladoled, piškoti in vse kar spada v konfekcijsko trgovino.

Imamo še mnogo drugega blaga kot pri "Sears-Roebuck," torej le pridite in boste lahko izbrali. Se vljudno priporoča vaš stari prijatelj

Frank Gorenc

1435 E. 55th St.

BEROS STUDIO

FOR FINE PHOTOGRAPHS

6122 St. Clair Ave.

Tel. ENdicott 0670

Kliče vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesel božič in srečno novo leto.

PAZITE NA OTVORITEV NAŠEGA NOVEGA STUDIA

Našim lojalnim slovenskim prijateljem! Cass in njegovo pomočništvo vam vsem skupaj žele

VESEL BOŽIČ
IN
SREČNO, USPEŠNO NOVO LETO

JOHN E. CASS, Ph. C. (Independent)

PRESCRIPTIONIST

Vaš lekarnar več kot 35 let

797 E. 185th St.

KEenmore 2877

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem

odjemalcem in prijateljem želi

EUCLID DAIRY CO.

LOUIS STARMAN, predsednik

Največja, sanitarna in moderno urejena in z modernimi stroji opremljena slovenska mlekarina. Najmodernejši prostori in čistoča, ki vlada v naši mlekarini jamči, da dobite v vašo hišo popolnoma prečiščeno in pasteurizirano mleko, ki ga z okusom uživate. Cenjenim gospodinjam se toplo priporočamo za naročilo mleka iz naše mlekarne.

515 E. 200th St.

KEenmore 0515

hribi in ljudje prihajajo sem z busi ali pa z avtomobili in to od vseh krajev. Ob desetih dopoldne sva dospeli z avtom tje, pa je bilo že par sto ljudi, ki so bili namenjeni ogledati si te podzemne krasote. Vsaka odrasla oseba plača \$1.50 za vstop, otroci so pa prosti. Vsak obiskovalec jame se vpiše pri vходу v knjigo, namreč ime in naslov.

Do pol enajstih sva čakali ter premišljevali, kaj vse se vidi, ako se gre po svetu. Koliko lepega se vidi v tej naši novi domovini in vendar je tako malo naših ljudi, ki bi jih zanimalo videti kaj več po Ameriki. Dasi je bilo videti tukaj ljudi od vseh krajev in vsakojakih obrazov, pa nisem opazila nobenega znane obraza.

Ob pol enajstih pa pride "ranger" v uniformi, ki nam napravi kratek nagovor, kako naj se zadržimo v jami. Zabičeval nam je, naj se držimo v skupinah, da se kateri ne izgubi. Potem odpre vhod in z nami gredo štirje vojaki, ki so nam bili za varstvo in spremstvo.

Stopimo v podzemlje in gremo vedno nižje in nižje po ozki poti. Vse je lepo urejeno in razsvetljeno in pot tako široka, da gresta dva lahko vstric. Le po nekaterih krajih je tako ozko, da more samo ena oseba skozi.

Ko hodimo kake pol ure, nam naš vodnik pove, da se bomo tukaj malo oddahnili. Na visok kamen stopi eden vojakov in nam razloži nekoliko iz zgodovine te jame. Pove nam, da je jama stara tisoče in tisoče let. Pokaže na strop, ki je gladek, kot bi ga izklesala človeška roka, in vendar se ga še ni dotaknila, pač pa je vse v prvotnem naravnem stanju. Vse je še tako, kot so našli, ko so jamo odkrili. Povedal je, da je bilo to nekoč vse pod morjem in da je

morska voda vse tako gladko izdolbala. Povedal nam je še mnogo drugih zanimivih stvari, pa bi bilo preobširno, ko bi hotela vse naštevati. Rekel nam je, da bomo kmalu prišli do prostora, kjer se servira jedila in tam da bomo ostali 45 minut. Ako hočemo pa kaj več zvedeti o tej jami, naj pa kar vprašamo enega izmed vojakov, ki so nam bili pridrženi zato, da nam pojasnujejo razne zanimivosti.

Čez kakih deset minut mi je postalo tako hladno, da sem morala obleči jopič. Zunaj je bila takrat vročina čez 100 stopinj, tukaj notri pa komaj 56.

Ko gremo po kratkem oddihu naprej, zagledamo čudovite stvari, ki se jih sploh popisati ne da. Meni se je zdelo, kot da sem prišla v zaklete gradove, o katerih sem brala še kot otrok v šoli. In tudi imenujejo te kraje oziroma razne predele: kraljeva palača, kraljičina palača, princova palača, princezna palača. V resnici izgledajo kot kake kraljevske palače, vse v blesku in svitu. Izgleda, kot bi bilo vse iz srebra in zlata, pa z demanti posuto. Razni čudoviti kapniki izgledajo kot pohištvo in od stropa vise kot lustri. Pa vse naravno, ničesar ponarejenega. Edino, kar je dela tu notri človeška roka, je električna razsvetljava in pa uglajena pota, da se more skozi.

Kar nagledati se nisva mogli teh nebeskih krasot. Vse naokrog vlada tihota, le sem pa tje se čuje glas obiskovalca: Ah, how beautiful, how wonderful!

Ko pridemo do jedilnice, je bilo že vse pripravljeno. Tukaj gre vse tako hitro naprej in je tako urejeno, da lahko postrežejo 500 ljudem v 15 minutah. Kako nama je šel lunč v slast, saj sva bili tisti dan še tešči, ko se nama je tako mudilo do jame.

Ko smo se najedli, nam je napravil vodnik zopet kratek nagovor, naj se držimo skupaj. Če kdo ne more hoditi z drugimi, naj gre počasi zadej z vojakom, ali pa naj se pelje s spenjačo iz jame. Toda tega ne priporoča drugače, kot v skrajni sili. Razume se, da se iz spenjače ne vidi nič.

Obrnemo se proti izhodu in sicer po drugi poti. Tako vidimo zopet druge zanimive stvari. Pot se je vzpenjala po precej strmih hribu. Naš vodnik, mlad in navajen hoje, je stopal precej hitro, jaz sem pa tako soplala kot kovaški meh. Potem pridemo še do stopnic, tukaj je bilo pa še hujše. No, saj ni čudno, če smo bili 750 čevljev globoko in je bilo treba zopet priti navzgor. Ko sem pogledala nazaj v globočino, sem se morala kar prijeti, da se mi ni zvrtilo v glavi. Kar strah me je bilo, čeprav je bilo okrog mene toliko ljudi.

Ko pridemo na hrib, se nam je odprl zopet čudovit prizor, ko smo zagledali tisoče prekrasnih kapnikov. Tukaj nam naš vodnik predstavi nadzornika te jame, Mr. Thomas Boles-a. Ta nam reče, naj se posedemo, seve, kar na tla. Neki moški se ni vsedel, pa ga je nadzornik prijazno opomnil, naj se tudi on vsede. Tudi Mr. Boles nam je povedal nekaj zanimivosti od te jame, ki se imenuje Carlsbad Caverns National Park, ki je pod deželno upravo in nadzorstvom.

Rekel nam je, da bo sedaj vse luči ugasnil in nihče naj ne prižge kake žigalice. V temi bomo 60 sekund in v tem času da bomo nekaj videli, česar ne bomo nikdar pozabili. Res, kar naenkrat nastane tema, iz daljave se zasliši krasno petje moškega zbora. Vse tiho in temno okrog nas, da mi je šlo kar do kosti. Potem se je pa zopet začelo počasi svetliti, kot bi se delal dan izza hribov. Noben izmed nas ni črnil ves čas besedice.

Nadzornik nam pove, da nas je vseh obiskovalcev 440 ter koliko nas je iz vsake države. Iz Ohio sva bili samo midve z Mrs. Vesel takrat navzoči. V lepih besedah se nam zahvali za obisk in nas prosi, naj še drugim povemo o tej naravni krasoti, o tej največji ameriški podzemski jami.

Potem se odpravimo dalje in kmalu zagledamo malo svetlobo visoko pri vrhu. Čeprav je bilo vse tako lepo tukaj, pa smo bili menda vsi veseli, da smo zopet zunaj na soncu. Seve, zunaj pa zopet taka vročina, da smo se ogledovali po kaki hladilni pijači.

Ob pol enajstih dopoldne smo šli v jama, ven smo pa prišli ob pol štirih popoldne. Torej smo bili noter skoro ves dan. Pot, katero smo prehodili v jami, je bila dolga šest milj.

Res, teh prizorov v tem podzemskem raji ne bom nikdar pozabila.

OJ, HIŠICA OČETOVA

(Nadaljevanje s 3. strani)

katerim sem se morala od srca nasmejati. To pride drugič na vrsto. Naj samo povem, kako po gosposko so mi hoteli streči doma. Vedno so mi hoteli dajati kake posebke in z vsakim obedom ne vem koliko talarčkov in servieto so mi nosili. En čas gledam in se smejem tej vljudnosti, potem pa rečem, da če so pozabili, da sem jaz njihova Francka in se ne čutim nič več kot kdo drugi v družini. Proti zadnjemu sem se tudi jaz vsedla k tisti veliki skledi in od daleč zajemala in pridno nosila, kar je že bilo, v usta. Najrajši sem imela močnik, v katerem se je smejala dobra sladka smetana. Ali pa krompir, na katerem se je šopiril masten ocvirk. Mmm, mmm, boljši ko pišče. Ne vem, zakaj so tam tako dobri ocvirki, kaj praviš, Mrs. Vene?

In tako smo se hitro bližali dnevu, ko bo treba reči bridki zбогdom domu, mojemu sladkemu domu. Že vnaprej sem se bala tistega dneva. Večkrat sem na tistem prosila Vsemogočnega, naj mi da pogum in moč, da bom lažje zapustila svoje ljube starše, ker težko, če se nismo videli zadnjikrat v tej dolini solz.

Na 23. avgusta zjutraj ob petih so mi znosili prtljago na voz in veste, kako sem se počutila? Kakor bi mrliča, nosili. Zajokam na ves glas in se ojunčim, vzamem slovo in že sem bila na vozu. Konji so potegnili in se spet peljem na postajo Videm-Krško, a ne polna veselja, kot sem prihajala, ampak vtopljenja v bridko žalost.

Na 31. avgusta sem bila že v Clevelandu pri svojih dragih, ki so me tudi željno pričakovali.

Sedaj si pa z veseljem obujam spomine in vse se mi zdi le kot same sanje. Pa vendar je vse res, kar sem tu zapisala in preplula sem široko morje na orjaškem parniku Normandie, ki je še vedno nosilka modrega traka.

Dragi prijatelji, tu in onstran morja! Vsi, ki sem imela čast se z vami seznaniti na potu v domovino, ali v domovini, vam vsem iz srca želim zdrave in vesele božične praznike in srečno novo leto 1938. Da bi vam prineslo božje Dete resničen mir, zdravje in srečo ter bolj sijajne dneve v tem novem letu.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem

Andrew Sterbenk

1126 E. 61st St.

Se toplo priporoča za čiščenje in likanje.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem odjemalcem in prijateljem

MR. in MRS. RUDOLF PERDAN

933 E. 185th St.

NAJBOLJŠA GROCERIJA in PRVOVRSTNO MESO

Vedno sveže blago po znižanih cenah.

Iskreno se zahvaljujemo za naklonjenost v tekočem letu ter se toplo priporočamo tudi za leto 1938.

VESELI BOŽIČ IN SREČNEJŠE NOVO LETO 1938

ŽELI VSEM

BUKOVNIK STUDIO

762 E. 185th St.

Tel. KEnmore 1166

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim

Francine's

Lingerie & Hosiery

1513 E. 55th St.

FRANCES GRDANC

MOLLIE BUDIC

CLOVER DAIRY

SLOVENSKA
MLEKARIJA
JOSEPH MEGLICH,
lastnik

1003 E. 64th St.
ENdicott 4228

Se zahvaljujemo rojakom za naklonjenost v tem letu in se priporočamo nadalje.

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

E. 61st St. GARAGE

Rich in Petrovic, lastnika

GENERAL REPAIRING

Se zahvaljujemo za naklonjenost in se priporočamo še za naprej.

1109 E. 61st St.

HEnderson 9231

vogal St. Clair Ave.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem skupaj.

FRANK AŽMAN

SLOVENSKA MESNICA

6501 St. Clair Ave.

Tel. ENdicott 0347

Ako želite imeti za praznike fino, doma posušeno meso kot šunke, klobase ter razno sveže meso in perutnino, pridite k nam. — Se priporočam in želim vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

GEORGE KUJAR

3846-52 St. Clair Ave.

GROCERIJA in MESNICA

želi vsem odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto.

JOHN LUBSINA

10201 Prince Ave. Michigan 0746

GROCERIJ in MESNICA

Zeli vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem in se toplo priporoča še za bodoče.

ANTON MARTINČIČ

GROCERIJ in MESNICA

5919 Prosser Ave. Henderson 0982

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem odjemalcem in prijateljem.

Najlepše se zahvaljujemo za naklonjenost v tekočem
letu in se toplo priporočamo tudi za bodoče leto.

LUDWIG GUSTINČIČ

MESNICA in GROCERIJ

6128 Glass Ave.

Priporočamo se za nakup raznega svežega in doma
posušenega mesa ter fine sveže grocerije
po zmerni ceni.

Zelim vsem skupaj vesele božične praznike
in srečno novo leto.

FRANK VIDMAR

1038 E. 74th St.

Endicott 4362

GROCERIJ in MESNICA

Priporočamo se za nakup raznega svežega in doma
posušenega mesa, šunk, klobas ter fine sveže
grocerije po zmerni ceni.

Zelim vsem skupaj vesele božične praznike
in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem in prijateljem želi

COLLINWOOD BAKERY

Last JOHN ZALLAR

16000 Waterloo Rd.

Najfinejše in okusno pripravljeno pecivo. Vedno
sveži in priznani najboljši kruh. Cenjenim rojakom
in trgovcem se najlepše zahvaljujem ter se tudi za
prihodnje leto toplo priporočam.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
gostom, prijateljem in znancem želim

MR. in MRS. ALBIN FILIPIČ

Slovenska gostilna najfinejših likerjev, vina in piva.
Najboljša in okusna domača jedila.

Najlepša zahvala za tekoče leto v toplem priporočilu
za naklonjenost v prihodnjem.

513 E. 152d St.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem in prijateljem želi

PLESEC'S SERVICE STATION

BATTERY SERVICE

16901 Waterloo Rd., vogal E. 169th St.

Joseph Cekuta,
Girard, Ohio:**Obiskal sem rojstno
domovino**

Ko sem zapustil ljubo sloven-
sko deželo leta 1901 ter se podal
v Ameriko, v novo deželo, ni-
sem mislil, da bom za tako dol-
go odšel od svojih ljubih doma-
cih livad. Toda dan je minil za
dnevom, leto za letom, družina
je narasla, treba je skrbeti za
nje vsakdanji kruh in tako sem
kar odlašal, da bi šel še enkrat
pogledat čez morje, da vidim še
enkrat one kraje, kjer sem za-
ledal luč tega lepega sveta.

Pa sem se letos kar odločil,
da obiščem svoje sestre in pri-
jatelje onkraj široke luže. Moja
žena je rekla, ko sem jo sili s
seboj:

"Veš kaj, Jože, kar sem pojdi,
saj veš kam." In tako smo jo,
da bom na kratko povedal, dne
2. junija odrinili od kraja proč
s parnikom Normandie. V
Havre smo dospeli 7. junija.
Spali smo pa v Parizu. Drugo
jutro smo se odpeljali naprej
proti naši beli Ljubljani, kamor
smo dospeli na 9. junija ob de-
vetih zjutraj. Alabolt, se nam
je pa mudilo, kaj ne.

Malo smo bili izmučeni od
dolge vožnje, pa smo se takoj
začeli beliti pokonci držati, ko je
zaigrala godba na ljubljanskem
kolodvoru nam v počast. To
pa že ni kar tako, da nas pridejo
kar z bando čakati. Če se pri-
peljem iz Girard v Cleveland, pa
nas nič ne čaka godba.

Ko stopimo iz vlaka, so nas
že čakali Ljubljanci, ki so nas
pozdravljali v prirodnih nago-
vorih. Marsikomu so tekale sol-
ze po licih, ko je videl ta pri-
srčen sprejem v domovini. Videl
sem, kako so se svojci objemali
in pozdravljali, pa tudi ginjenja
jokali zraven. Seveda so bile to
le solze radosti. Jaz sem se pa
mošč držal, misleč da bo tudi
name prišla taka vrsta, kadar
se snidem s svojimi dragimi se-
strami.

Potem nas odpeljejo v hotel
Miklič, kjer so bile že mize pri-
pravljene za nas s finim zaj-
trkom. Ker je bilo precej vro-
če, smo privoščili nekaj časa mrz-
le pive, za podlago smo pa, se-
veda, dali najprej malo fine slo-
venske slivovke, ki je pijača po
božji volji.

Drugi moji sopotniki so se
razšli na svoje domove, jaz sem
pa ostal še en dan v Ljubljani,
da sem si mesto malo razgledal.
Rečem pa, da je Ljubljana jako
lepo mesto in vse drugačno, kot
takrat, ko sem jaz odhajal v
Ameriko. Pa precej je večja
kot naš Girard, bi rekel. Menda
ja. Tudi zabave se lahko dobi,
tako da Amerikancu ni treba
biti prav nič dolg čas tukaj.
Ljubljano mi je razkazal Leo
Zakrajšek.

Ko sem si dodobra razgledal
prestolico Slovenije, jo pa mah-
nem proti domu, št. Rupert na
Dolenjskem. Zjutraj sem se od-
peljal iz Ljubljane proti Nove-
mu mestu. Predsedem se v Treb-
njem. Tam sta me pa čakali
moji sestri Jožefa in Helena. Ko
stopim iz vlaka, sta bili že tam,
pa me nista poznali. Ogledujeta
me nekaj časa, potem se pa ena
skorajzi in me vpraša, če sem
morda jaz iz Amerike. Moško
sem se odrezal, da sem.

"Oh, potem si pa že pravi!"
vzklikneta obe hkrati in se za-
ženeta v me, ena spredaj, ena
zadej in se me okleneta okrog
vratu. Pa obe v jok, kajpak,
zamega veselja, da me zopet vi-
dita po tolikih letih. Drugi so
upravili to stvar še v Ljublja-
ni, jaz pa tukaj. Na drugi pro-
gi je že vlak čakal, da jo odrin-
emo proti št. Rupertu. Ko pri-
demo na postajo Rakovnik, me
je čakala tam tretja sestra Cil-
ka s svojim možem in otroci.
Tam sem šel iz vlaka in se usta-
vil na sestrinem domu. Seve, tu-
kaj se je zopet ponovilo veselo
snidenje.

Jerry Zupec in Joseph Lekšan, slavna barberton-
ska lovca z lovskim plenom. Mr. Lekšan je predsed-
nik Slovenskega lovskega kluba v Barbertonu, Mr.
Zupec pa istega dolgoletni blagajnik.

Kmalu pride pa moj nečak
Žani, sin sestre Helene, z vozom
in konjem. Na voz se naložimo
in odpeljemo proti rojstni vasi.
V pol uri smo bili že doma. Tam
sta me čakali pa še dve sestri,
Micka in Rezika. Zopet je bilo
treba jekati, ko smo se objemali
in vsi srečni zrlili drug drugega
po tolikem času odsotnosti.

Ko smo se nekoliko umirili,
so se pa odprle zatvornice raz-
govora in verjemite mi, da smo
si imeli sila dosti povedati. Men-
da ja.

V nedeljo zjutraj smo šli k
maši na žalostno goro pri Mo-
kronogu. Tam so imeli ravno
prvo sv. obhajilo goških otrok
in opravilo se je precej zavleklo.
Ah, ne morem popisati, kakšen
občutek sem imel, ko sem zopet
slišal ubrane glasove naših zv-
nov, ki jih nisem slišal toliko let.
S te gore je krasen razgled da-
leč naokrog in človek se kar tež-
ko loči od tukaj. V gozdu se je
bila oglasila kukavica, ki se je
kregala, kje da sem toliko časa
hodil po svetu. Ko sem tam
stal in poslušal žvrgolenje drob-
nih ptic, so se mi obujali v srcu
spomini na srečna otroška leta,
ki sem jih tukaj preživel. Ah,
nikdar več se ne povrnejo. Pa
kaj hočemo, tako je zapisano v
knjigi usode.

Z gore jo mahnejo v Mokro-
nog k Majcnu, ki nam je postre-
gel z dobrim guljažem in prist-
no slivovko. Potem sem si pa
je malo Mokronog ogledal. Tu-
kaj sem se jaz izučil za kovača
in sem šel najprej iskat tisti
prostor, kjer sem svoje čase
vihtel težko kladivo pa nakova-
lu, da je pelo ko bron. Pa ti-
te kovačnice ni več tam, ampak
je tam postavljena moderna pro-
dajalna.

Mokronog leži precej v dolini
in ga ne vidiš prej, da prideš
skoro prav do njega. Srečen pa
sem bil, ko sem se našel živo
mojo nekdanjo učiteljico gč. Ko-
šenina. Ko sem jo pozdravil in
ji povedal, da sem jaz Cekutov
Jože, je bila vzradoščena in je
rekla, da kaj takega še ni doži-
vela, da bi jo prišel kak Ameri-
kanec pozdravit. Pa ni nič
omenila, če sem bil kaj nagajiv
v šoli. Jaz je pa tudi nisem ho-
tel spominjati na to. Kar je je.

Svoje čase sem poznal v Mo-
kronogu vse ljudi, zdaj pa sko-
ro nobenega. Seve, vse se pre-
drugači po tolikih letih.
Drugo nedeljo smo šli pa v
št. Rupert k prvi maši. Tudi tu-
kaj je bilo prav lepo. Po maši
sem se sestal z g. kaplanom, ki
mi je povedal, da sta skupaj
študirala z g. Slapškom, ki se-
daj kaplanuje pri sv. Lovrencu
v Newburgu. Tudi z g. župni-
kom sva spregovorila par be-
sed. Je še mlad in blaga duša.
Obiskal sem tudi grad Rakov-
nik, kjer vidiš pa samo prazno
zidovje. Oskrbnik nam je raz-
kazal ves grad. Mokronoški
grad je prav tako ves prazen.

Tudi grad Klevevž je na slabem
položaju. Ob priliki sem bil ob-
iskal tudi grad Otočec pri Novem
mestu. Svoje čase je bil do gra-
du lep most, danes je pa samo
še brv. Tako so šli menda vsi
slavni gradovi v nič.

Obiskal sem bil tudi Novo me-
sto, ki je sila prijazen kraj. V
Toplicah sem bil ostal pa kar
štiri dni, da sem se dobro oko-
pal v tisti zdravilni vodi. Potem
sem šel pa nazaj v Ljubljano,
kjer je Leo Zakrajšek spravil
večjo družbo skupaj in smo jo
udarili na Gorenjsko. Najprej
smo šli na Brezje k Mariji Po-
magaj. Ravno smo še vjeli ma-
šo. Po maši je bila pa poroka
nekega para in smo tudi te obre-
de počakali, da smo videli, kako
jih zdaj v starem kraju skupaj
vežejo.

Potem smo šli pa na Bled. Ti-
sti dan je nekaj pršelo. Ko se
peljemo s čolnom po jezeru, je
bilo mokro pod nami in nad na-
mi. Ko izstopimo pri otoški
cerkvi, smo šli stopnice. Čud-
no je bilo to, da jih je vsak dru-
gačno število naštel.

Drugi dan se napotimo, da vi-
dimo, kje izvira naša bistra
Sava. Lepo je bilo tukaj, da ni
za popisati. Bili smo tudi pri
ruski cerkvi, katero so posta-
vili ruski vojni ujetniki in kjer
je pokopanih toliko Rusov, da-
leč proč od svoje rojstne domo-
vine.

Potem jo pa mahnejo v
Kranjsko goro, kjer smo preno-
čevali. Drugo jutro ob treh jo
pa udarimo na Vrščic, ki je bli-
zu italijanske meje. Tisto jutro
je bilo jasno in opazovali smo
krasen sončni vzhod. Potem smo
šli pa še do avstrijske meje, kjer
smo ga v gostilni spili par litrov
za zdravje in dobro voljo.

Potem se odpeljemo pa nazaj
na Jesenice. Leo Zakrajšek pra-
vi, da se moramo nekoliko olep-
šati pri brivcu, predno pridemo
v Ljubljano, da se nas ne bodo
tam ustrašili. Kmalu najdeva
brivnico in tudi dva prazna sto-
la. Takoj sva dobila postrežbo.
Mene je mazala z milnico mlada,
lepa gospa, Zakrajška pa možki,
kar se je Zakrajšku nekam za-
malo zdelo. Vprašam gospo, če
zna briti tudi Amerikance. Od-
vrne mi, da jih je že veliko in da
je bom jaz prvi. Pa sem se udal
božje volje in izročil svoje šte-
tine v varstvo prijazni gospej.
Da bi nas ženske brile, nismo
navajeni v Ameriki, tam je pa
to nekaj navadnega. Pa se meni
zdi, da je ženska roka bolj pri-
pravna za tako stvar kot možka.

Drugi večer smo bili pa po-
vabljeni v opero, kjer nam je
bila dana na razpolago banska
loža. Meni se je zdelo nekam
nerodno, ker nisem imel na sebi
fraka, pa sem si mislil, če komu
ni všeč, naj si pa pomaga. Prav
lepo je bilo v operi, krasno pet-
je in igranje. V nedeljo smo
šli pa kropit škofa Jegliča. Pri
(Dajte na 6. strani.)

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

vsem odjemalcem in se toplo priporoča

za nakup jestvin.

ANTON PONIKVAR

3769 E. 93d St.

Diamond 1632

GROCERIJ in MESNICA

Fresh**LOUIS CIMPERMAN**

1115 Norwood Rd.

Endicott 0566

GROCERIJ

Ako hočete imeti okusne jestvine na mizi za praznike,
oglasite se pri nas. — Dobra postrežba, zmerne cene.

Zelim vsem skupaj vesele božične praznike
in srečno novo leto.

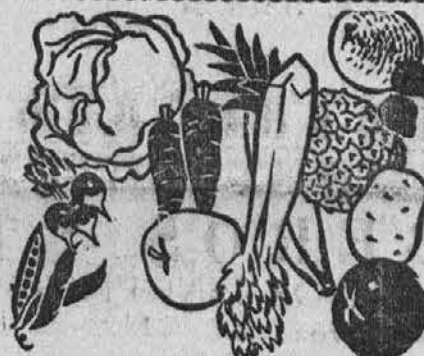
SPECIALIZIRAM NA PERMANENT

WAVES IN HAIR SETS

Se zahvaljujem za vašo naklonjenost
in se priporočam še za naprej. Zelim
vsem skupaj vesel božič in srečno novo
leto.

VICKI KMET'S BEAUTY PARLOR

5506 Superior Ave.

Anton BartolSLOVENSKA
GROCERIJ

1425 E. 55th St.

Henderson 8154

Se toplo priporočam gospodinjam za nakup
raznih potrebščin za praznike. Boste prav prijazno
postreženi in dobili blago po nizkih cenah.

Zelim vsem skupaj vesele božične praznike
in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in
srečno novo leto vam želi

ANTON MAROLT

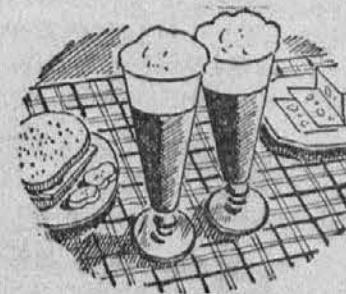
GOSTILNA

1128 E. 71st St.

Pristni legalni likerji, dobra vina, 6% pivo in prigrizek.

Vsak petek pri nas ribja pečenka.

Se toplo priporočamo.

JOHN in STEFKA**PAULICH**

GOSTILNA

5238 St. Clair Ave.

Vse vrste pijače in prigrizek.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem skupaj.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem
svojim odjemalcem in prijateljem

ANTON PRIMC

GROCERIJ

985 Addison Rd.

Henderson 0160

Toplo se priporočam za nakup blaga za praznike.

O naših podjetjih

POGREBNI DOM V VRTU
1053 E. 62d St.

V letu, ki se nagiba k zatonu smo naredili korak naprej. Prenovili smo pogrebni dom. Iz malih prostorov smo naredili velike, moderne v vseh ozirih. To izboljšanje se je že sedaj izkazalo, da je bilo potrebno. Mnogi so se poslužili novih prostorov za odpremo pogrebcev v njih popolno zadovoljstvo. Imeti odpremo pogrebcev iz kapele pogrebnega doma je velika olajšava za prizadete družine med časom smrti in pokopa. V njih hiši ostane prejšnji red, manj odgovornosti imajo in več počitka. Ljudje pa, kateri prihajajo ranjkega kropit, imajo več prilike za večerno vasovanje v kapeli in za medsebojne razgovore.

Pri tem so še druge ugodnosti. Imamo veliko dvorišče za parkiranje avtomobilov. Drugo pa je to, da je naš pogrebni dom ravno prav daleč od glavne ceste, da ne moti ljudi ropot, ki se po glavni cesti vedno vrši. Dočim so prostori znotraj povsem moderni, krasi naš pogrebni dom lep cvetlični vrt, kar je naravno primerno pogrebnemu domu. Tako so se nam do sedaj izrazili vsi, ki so se doma poslužili ali ga videli.

Poleg izboljšanja pogrebnega doma smo nakupili fin nov avtomobil Packard, ki bo služil za vesele ali žalostne slučaje, bilo pri pogrebnih ali porokah. Nadalje smo v tekočem letu dodelali v glavni prodajalni na St. Clair Ave. za pohištvo še posebne dodatne prostore za linolej in preproge. Lahko se pohvalno izrazimo, da so naše prodajalne za pohištvo od rojakov dobro obiskane kljub nečedni konkurenci. Odjemalci vedo, da je pri nas blago najboljše in da so cene zmerne. Zastonj sicer ne dajemo odjemalcem, v cenah se pa lahko prav zanesljivo vedno nas obrnejo. Naš 34-letni kredit je vsem največja garancija. Pri nas imajo naši ljudje kredit, mi naše odjemalce ne izročamo drugim finančnim kompanijam.

Na vzhodu, v Collinwoodu in Nottinghamu in Euclidu priporočamo našo veliko moderno prodajalno na 15303 Waterloo Rd. vsem v okolici. Nikjer drugod ne morejo nuditi boljše prilike. V imenovani prodajalni je mnogo finega pohištva, kjer se lahko izbira po želji različno blago.

Prodajalna na 6019 St. Clair Ave., kjer se vodijo tudi knjige in je glavni urad trgovine, je tudi založena z modernim blagom.

Po 34 letihkušenj v trgovini s pohištvom smo že tisočim v tisočim pomagali do modernega in potrebnega pohištva, ne vprašaje, če so imeli denar ali kredit. Vsem smo dali, ker smo smatrali, da so naši ljudje pošteno odjemalci in to še danes trdimo in tako delamo.

Ker sta oba podjetja: pogrebni zavod in trgovina s pohištvom naša last, radi tega v imenu teh podjetij mi, kot lastniki podjetij, tu na tem mestu sedaj ob božiču in novem letu, ki bo kmalu pred nami, izrekamo zahvalo za naklonjenost v preteklosti. Ostanemo tudi mi vam naklonjeni v bodočnosti v vseh ozirih, kakor upamo, da ostanete nam tako tudi vsi dosedanj odjemalci.

Prejmite torej od nas iskrena voščila za vesele božične praznike in naj bo tudi novo leto, ki bo dospelo, polno sreče in srčnega zadovoljstva vse dni.

LASTNIKI KORPORACIJE: Anton in Antonija Grdina Sr., Anthony J., Frank L., James, Mary in Joseph Grdina.

Pri nas v službi so: Mr. Steve Bernardič, Stanley Mahnič, Peter Kapič, Franjo Malovič, James Skuly, Charles Slapnik, Stella Borota in Anthony Kushlan.

Naša podjetja so ustanovljena, da služijo našemu narodu v čbce in od naših podjetij je narod vedno prejemal obratno podporo.

A. GRDINA in SINOVI

Glavni naslov je: 6019 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Tony Stepech,
Shinnston, W. Va.:

Kako sem se odpravil v Ameriko

Bilo je lepega meseca majnika, leta 1910, ko sem se začel pripravljati za v Ameriko. Moj prijatelj in sošolec je imel očma v Ameriki. Rekel mi je, da mu bo pisal, da bi ga spravil v to obljubljen deželo Ameriko. Prosil sem ga tudi jaz, da bi pisal še zame, kar je tudi storil. Težko sva pričakovala odgovora. Odgovor je pa hitro prišel, da lahko prideva, da bova oba delo dobila. O joj, kakšno veselje! Toda potem se je začela nevihta, ko sem vprašal mojega očeta, če me bodo pustili. Oče so kar na kratko rekli, da ne. "Dokler bom jaz živ, ne boš šel v Ameriko," so rekli.

To je bil zame jako hud udarec, toda odnehal nisem. Pri vsaki jedi in pri vsakem delu je bila Amerika. Toda od očeta sem dobival vedno enak odgovor — ne!

Čas je tekkel hitro in počasi. Hitro je tekkel zato, ker je imel moj prijatelj že vse pripravljeno za odhod, jaz pa ne drugega kot "ne" od očeta. Zame je tekkel pa čas počasi zato, ker bi bil rad šel, pa nisem mogel dobiti dovoljenja od očeta. Kaj bi hotel sedaj? Čas vedno bližje prihaja, ko jo bo Lojze popihal v Ameriko, jaz bom moral pa ostati doma. Še enkrat se spravim nad očeta in mater s prošnjo, pa vse zaman. Vse moje prošnje in obljube niso nič zalegle. Tedaj sem pa bolj odločno nastopil in jima rekel, da pojdem vseeno in da me ne bosta nikdar več videla. Da bom šel po svetu za tako dolgo, da si bom dovolj prislužil za Ameriko. Ker sem imel delavsko knjižico, mi tega niso mogli ubraniti.

Ta moj nastop je bil pa hud udarec za očeta. Ves dan je bilo vse tiho v hiši in okrog hiše. Meni pa tudi ni šlo nobeno delo od rok, ker sem imel samo Ameriko v mislih. Mati so videli, da vseeno ne bom doma ostal, če me ne pustijo in tako so začeli mati nagovarjati očeta, naj me pustijo, da ne bom itak za nobeno rabo več pri hiši, ko sem si enkrat vtepel Ameriko v glavo. No, končno so se oče omehčali in mi dovolili, da lahko grem. Verjeli so Matičku, ki je pisal, da bom tudi jaz dobil delo. Oče so ga imeli za velikega poštenjaka. Ker je bil že drugi v Ameriki, je tudi nekaj vedel. To je bil Matija Bukovec. Dober človek in nikdar bi ne bil jaz v Ameriki, če ne bi bil on pisal. Še danes sem mu hvaležen za njegov trud. Bog ga živi!

Ko sem dobil dovoljenje od očeta, je bilo najprej treba k g. župniku po rojstni in krstni list. Ko sem jim povedal, da bom šel v Ameriko, so se začudili in me vprašali, kdo da bo doma pšenico mlatil. No, jo bo že kdo, sem rekel. Dali so mi potrebne listine in mi voščili srečno pot. Od tam pa k županu na Plusko po župansko potrdilo. Dobila sva z očetom tudi to in potem je bilo treba pa na glavarstvo v Novo mesto po dovoljenje. Tukaj sem se pa bal zaradi vojaščine, ker sem bil v tistih letih.

Ko pridem na glavarstvo, me eden uradnikov vpraša, kaj bi rad. Povem mu, da potni list za v Ameriko. "Ze spet Amerika, vse hoče v Ameriko!" je zarežal. Pelje me k pisarju in reče: "Tukaj je zopet eden za v Ameriko. Kaj bo, če bomo vse spustili v Ameriko."

Ustrašil sem se tistih besed in misli, da ne bo nič. Pisar pa ni rekel nič. Nekaj časa še piše, potem me pa vpraša, če hočem jaz v Amerika. Povem mu, da bi rad nekaj zaslužil, da bi pomagal očetu. Potem me vpraša za listine od župnika in župana. Pregleda jih in me vpraša, če

bom prišel čez dve leti domov. Ves vesel mu odgovorim, da bom, v žepu sem pa figo tiščal. Tedaj mi izpolni tudi on potrebno listino in z očetom greva iz urada.

Ko prideva do prve gostilne, zavije notri, da se malo pokrepčava. Oče mi pravijo, da imam sedaj vse v redu, vendar pa naj se premislim in ostanem doma. Rekel sem jim, da sem se odločil iti na vsak način, da bom pa čez dve leti zopet doma. Oče so pa rekli:

"Danes je 28. maja. Če boš prišel danes čez eno leto domov, pa me gotovo že ne boš našel več med živimi." Težke so bile te besede, vendar sem mislil, da so itak samo besede. Še enkrat so rekli, naj ostanem doma toliko časa, dokler bodo oni živi, potem pa naj le grem.

"Vse ti dam, kar imam, samo doma ostani," so rekli.

Nisem vedel, kaj bi jim odgovoril. Težko mi je bilo pri srečanju, ker nisem vedel, da me imajo oče tako radi. Nazadnje sva se zmenila, da jim bom dal zadnjo besedo v nedeljo. Tisti, ki so bili že v Ameriki, so tolažili očeta, da se ni treba nič bati zame, ker bom kmalu doma, ko bom enkrat zagledal morje, se bom pa ustrašil in jo pribrisal domov. To je že malo tolažilo očeta. Torej v nedeljo sem rekel očetu, da grem na vsak način.

Poslovilni dan je bil, če se ne motim, na 31. maja 1910, ko me je prišel Lojze poklicat zgodaj zjutraj. Ko se poslavljava, sem zagotavljal očetu, da se čez dve leti zopet vidiva. Oče so pa še enkrat potrdili svoje prejšnje besede, da bi bilo še čez eno leto prekasno. Pa so vedeli, kaj so govorili, kajti če bi bil šel ob letu domov, bi ne bil očeta več videl živga. Jaz sem odšel od doma 31. maja 1910, oče so pa umrli 3. maja 1911. Torej so slutili, da se več ne vidiva na tem svetu. Čudil sem se temu, ker niso bili videti nikdar bolni.

S prijateljem se napotiva proti Trbanskemu vrhu, ko so šli ljudje ravno k šmarnicam v Čatež. Kmalu sva bila za hribom in sva jo veselo mahala proti postaji Velika loka. Najina vas se nama je kmalu izgubila izpred oči in nisva je več videla. Potem pa z vlakom v Ljubljano, od tam pa v Havre na Francosko. Tam se nisem prav nič ustrašil morja. Na morju se mi je celo prav dopadlo. Dvanajst dni smo bili na morju, pa je vse minilo kot bi mignil. Ko smo prišli v New York, je bilo pa konec lepih dni.

Od tam sva šla z Lojzetom v Elkhart, Indiana. Zalosno je bilo slovo od tovarišije, s katero smo vse dotlej skupaj vozili. Če bi ne bil doma rekel, da se ne vidimo dve leti, bi se bil gotovo iz New Yorka obrnil nazaj. Tako me je bilo pa sram.

Ta moj prijatelj in sopotnik je bil Louis Glavač, ki se še se-

Pridite k nam!

Kot vsako leto imam za božične praznike in novo leto

VINO

na drobno in debelo. Imam tudi vedno fin prigrizek.

Se priporočam in želim vsem rojakom vesele božične praznike in srečno novo leto 1938.

ANTON BAŠCA
1016 E. 61st St.

da najaha v Clevelandu.

Tisti dve leti sta hitro minili in potem zopet dve in tako naprej, da sem še danes tukaj.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem skupaj.

OBISKAL SEM ROJSTNO DOMOVINO

(Nadaljevanje z 5. strani)

tisti priliki sem se sestal s škofom dr. Rožmanom. Takoj nas je odpeljal v svojo sobo, kjer smo se precej časa razgovarjali. Prijazni vladika se je zanimal za vse novice iz Amerike, na katero se vedno z veseljem spominja. Udeležil sem se tudi koncerta Glasbene Matice, ki je bil jako lep.

Zatem sem se odpeljal zopet v Toplice, kjer sem ostal deset dni. Človek se kar težko loči od tega sila prijaznega kraja. Ker sem imel dosti časa, sem včasih najel avto in se vozil po deželi. Bil sem v Šmarjeti, Beli Cerkvi in tudi v Škocjanu, kjer je bil ravno semenj. V gostilni so mi povedali, da je bil malo prej tam g. Ban, iz Girarda. Škoda, da se nisva videla.

Potem se odpravim pa zopet domov. Najprej sem šel v Strazho k sestri Cilki. Prišli so prijatelji in sorodniki, pa se odpravimo na Veselo goro h Kusu. Imel je fino vino, igrala nam je harmonika in tako smo ga zafjali do ranega jutra. Zjutraj se pa odpeljemo z vozom domov na Rosenberg. Pri sestri Heleni je bila že miza pripravljena z najfinjšimi jedili in pijačo. Zopet smo začeli že popoldne in končali drugo jutro. Saj je bilo vse to za naše slovo.

Zjutraj je pa stal pripravljen lojterski voz, ves okrašen z rožami. Tudi konji so bili vsi okrancljani. No ja, saj bodo peljali Amerikanca zopet nazaj v obljubljen deželo. Prišel je čas, da se poslovimo. Na vozu je že sedelo 25 oseb, da me spremlja na postajo Bistrico. Tam šele se je začelo najhuje. Med potjo je igrala harmonika, peli smo in vriskali, da smo zbudili ljudi po vseh vaseh, skozi katere smo se peljali. Na postaji pa ni bilo ne petja ne vriskanja, ampak samo ihtenje in objemanje. Tako je na svetu, enkrat vesele, enkrat pa žalost. Iztrgam se ljubim domačim iz rok in skočim na vlak. Še en pozdrav, mahanje z belimi robcami v zadnji pozdrav in vlak jo je odpihal proti Ljubljani. Bog ve, če vas bom še kdaj videl, ljubi domači kraji, drage sestre in drugi?

V Ljubljani grem naravnost v Mikličev hotel, kjer sem najel sobo in se dobro prespal. Saj smo jemali slovo dva dni in dve noči in bo za nekaj časa zaleglo. Iz Ljubljane sem se odpeljal prej kot drugi moji sopotniki, ker sem se nameraval ustaviti za par dni še na Francoskem v Lyonu, kjer živi stara mati moje sinahe. Potoval sem preko Italije in drugi večer sem bil že v Lyonu. Tam sem ostal tri dni ter sem imel prav dobre čase. Od tam sem se peljal pa v Pariz, kjer sem že našel druge kolege. Z g. Zakrajškom sem obiskal še pariško razstavo in več drugih zanimivosti. Potem smo se pa odpeljali v Havre in 28. julija smo odrinili od evropske celine. Na 2. avgusta smo bili že v New Yorku.

Reči moram, da smo imeli ves čas jako lepo potovanje. Družba je bila prijetna in postrežba najbolj. Hvala vsem za prijaznost. K sklepu pa želim vesele božične praznike in srečno novo leto v upanju, da se še vidimo v Jugoslaviji, ki je res lepa dežela.

Želimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem.

MARTIN L. O'DONNELL

SHERIFF CUYAHOGA OKRAJ

POMOŽNI SERIFI:

Bertha E. Cerkvenik, Joseph J. Gornick,

Joseph Kovach, Anthony Kosan, Lawrence Leskovec,

Anthony Zakrajšek. — Appraiser, Joseph Mohar.

GARANTIRANI PEVCI!

Dolgoletna skušnja v reji kanarčkov nam pomaga, da vam prodamo samo najboljše, garantirane pevce. Mnogo stotin ljudi je zadovoljnih z našimi pevci. Naročite tudi vi enega za božične praznike, kar bo primerno darilo. Se prijazno priporoča

LOUIS LANGENFUS

6700 Schaefer Ave.

Med St. Clair in Superior Ave., blizu Addison Rd.

LOUIS LAUTIZAR

1195 E. 71st St.

HEnderson 0675

GROCERIJA in MESNICA

Priporočamo se za nakup raznega svežega in doma posušenega mesa, šunk, klobas ter fine sveže grocerije po zmerni ceni. Zahvaljujemo se vsem za dosedanje naklonjenost ter se priporočamo še za naprej.

Želimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

MANHATTAN CAFE

Louis in Alice Trattar, lastnika

10700 Reno Ave.
Michigan 6778

6% izvrstno pivo, vina in prigrizek.
Ob sobotih pa igra izvrstna godba.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želiva vsem in se toplo priporočava.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem skupaj in se toplo priporoča

JENNIE ZELE

GROCERIJA

1126 E. 68th St.

Vesel božič in srečno novo leto 1938 vam želi

MLAKAR'S CAFE

871 E. 67th St.

IZVRSTNO PIVO, VINO IN PRIGRIZEK.

Se toplo priporočamo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem skupaj

ANGIE'S CAFE

6702 St. Clair Ave.

ANGELA PEČJAK, lastnica

Se toplo priporoča za mnogobrojen obisk.
6% pivo, vino in prigrizek.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETO ŽELITA VSEM PRIJATELJEM

JOSEPH in PAULINE BIRK

6220 St. Clair Ave.

Vsem gostom, prijateljem in znancem želi vesele božične praznike in srečno novo leto

FRANK SUHADOLNIK

GOSTILNA

1196 Norwood Rd.

6% pivo in fino vino.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi odjemalcem in prijateljem

MAY C. BATES

GROCERIJ in MESNICA

4536 Warner Rd.

HOCEVAR BEAUTY SALON

Zelimo vsem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Se toplo priporočamo tudi v bodoče.

6213 St. Clair Ave. HEnderson 5296

RUDY BOŽEGLAV

1125 E. 60th St.

Se priporoča cenjenemu občinstvu za nakup finega vina za praznike.

Mi prodajamo na debelo in na drobno.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem.

JOHN CIMPERMAN in SIN

GOSTILNA

1259 Marquette Ave.

Vse vrste pijača in dober prigrizek.
Se toplo priporočamo za obilen obisk.
Zelimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želi

JOHN MAVSAR

Slovenska grocerija, mesnica in konfekcijska trgovina.

23751 St. Clair Ave., Euclid, O.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim klijentom in prijateljicam iz srca želi

MARGIE'S BEAUTY SHOPPE

MARJORIE A. KRAINZ, poslovođkinja

Najfinejša dela za dame po najnižjih cenah.

15706 Holmes Ave.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želi

COLLINWOOD HARDWARE

711 E. 152d St.

J. ZAVASKY

Frank Dragolić,
Cleveland, Ohio:

Spomini na 'hrvatarje'

Vsak se rad spominja svojih mladih let. Zlasti o božičnih praznikih rade uhajajo misli na davne, prišle čase, kako in kje smo preživeli te ali one božične praznike. Tudi jaz se dobro spominjam zlasti onega božiča iz leta 1907. Pa se ga bom tudi spominjal, dokler bom živel.

Meseca septembra tistega leta je bilo, ko so mi rekli oče, da bomo šli zdaj malo po svetu pogledat. Takrat sem bil star 17 let. Vprašam jih, kam se name, ravajo podati čez zimo.

"Saj boš šel tudi ti z nami," so mi rekli oče. "Zadosti si star, da si boš kaj zaslužil. In če že hočeš vedeti, ti povem, da bomo šli na Zgor. Štajersko švelerje tesat, ali železniške pragove."

"Oče, saj ne znam tesat," jim ugovarjam.

"Se boš pa navadil, saj sem se udi jaz moral. Plenkajo sem ti že kupil."

"Pa naj bo," sem pohlevno rekel. Ker če bi bil rekel, da ne grem, bi bila z očetom tekla doli o klanecu.

No in tako smo jo odrinili od doma. Vožnje ne bom opisoval, ker vožnja je vožnji podobna. Bilo nas je enajst "hrvatarjev" v naši družbi in sicer štirje skupaj, sedem pa skupaj.

Nastanili smo se v gozdu, dve uri od vasi. Najbližji kmet je bil pa tri četrte ure oddaljen od nas. Predno smo šli v gozd, smo si nakupili koruzne moke, špeta, tobaka, pa tudi malo šnopčka, kakopak.

Ko drugo jutro vstanemo, je bilo treba najprej skuhati žganec. Jaz sem bil vesel žganec, pa sem vzkliknil:

"Jejhata, to bo lušno, žganec bomo jedli!"

Oče se pa odrežejo: "Le počakaj! V dveh tednih boš drugače govoril."

In res so bili žganci trikrat na dan, zjutraj, opoldne in zvečer. Pa kaj si moreš pomagati.

Prvi dan mi oče odkazejo delo, da bom samo zasekaval, oni bodo pa tesali, da se bom privadil stati na hodu. Težko je šlo, pa moralo je iti, če ne, se žganec ne bo, so mi oče peli kar naprej.

Ampak v nedeljo je bilo pa veselje, ko smo šli doli v vas v prodajalno po moko in kar smo potrebovali za čez teden. Seve, pozabili nismo pri tem tudi na božjo kapljico, da se poplakne po grlu koruzna moka od celega tedna. Tako nam je šlo teden za tednom. Včasih smo si kupili tudi malce kave, da smo imeli priboljšek. Tudi česna in čebule smo si kupili, da smo prigrizovali pri žgancih, ki so šli sicer tako neznansko težko doli.

Saj veste, kaj so trikrat na dan koruzni žganci. Bog ve, kako bi šli našim otrokom tukaj v slast po trikrat na dan, kaj pravite?

Pa bo morda katerega zanimalo, kako smo si kuhali žganec. Saj vem, da vas je dosti, ki niste bili še nikdar po šumah v starem kraju. V kotel smo dali najprej vode. Kadar nam je pa voda zmrznila, smo natlačili v kotel snega, da se je stopil. Potem smo pa igle od smrek in borovcev pobirali iz vode. Pa če nismo vseh pobrali, ni bilo nič zato. Ko je voda zavrela, smo nasuli moke. Eden je mešal, drugi je pa slanino cvrl, potem smo pa kar v kotlu zabelili. Če je bila v kempu slučajno kava, smo pa še to zlili na vrh.

Tako je šlo vseskozi do božiča. Dan pred božičem pa pravijo možaki (jaz nisem še imel takrat besede), da bomo ta dan delali samo do opoldne, ker danes bo sveti večer. Pa smo se odpravili popoldne, pa smo jo ubrali k bližnjemu kmetu po janca. Štiri krone smo dali zanj brez kože. No ja, kaj pa hočemo žnjo. Kmet nam je navrgel še nekaj krompirja, kruha in nekaj mošta.

Vigred srca

Žalostna cvetka v snegu tužno tam klone glavo, upa, da deklica mimo prišla bo vtrgati jo.

Oh rožica zala tu skrita, kot jaz si od vsega sveta, ponesem te v sobico svojo, tam ljubi jemal bo slovo.

Pripela bom njemu na prsi, duhteča rudeča si vsa, gorkoto oznanjaš med ledom, prinašaj mi vigred srca.

Ne vem, če to bile so sanje al' tuga zdaj moja je preč, ker srčne bolesti in rane ne znam ter ne čutim jih več.

Pomlad je v srečju zdaj mojem, oh vigred, ti ljubljena vsa; ostani mi v duši, ostani, ti vigred si mojga srca.
—Marjanca Kuharjeva.

"Joj, to bo življenje o božičnih praznikih!" sem rekel jaz, i me je taka stvar bolj veselila kot plenkača. Ko smo prišli meso domov, smo ga razrezali na kose in določili: toliko za o polnoči, toliko za večerjo, toliko pa za štefanov dan. Jaz sem pri vsaki delitvi lepo obližal in štel, koliko bo prišlo name. Ko se je storil večer, smo se šli v kolibi okrog ognja in si pripovedovali povesti. Jaz, seve, nisem vedel nič, zato sem pa toliko bolj zvesto vlekel na ušesa. Pa pravim:

"Oh, kako je danes dolg večer."

"Kaj bo dolg," se oglašijo oče, "saj je že osem. Aha, te po nesu skomina, kaj ne?"

Ob devetih smo šli pa spat. Jidva z očetom sva skupaj spopogradu. Pa meni se ni dalo spati. Kmalu se sklonem in poledam na uro. Oče me pa drečujejo:

"Kaj matafirš, saj smo se komaj vlegli."

Pa tudi drugim se ni dalo spati. Čez nekaj časa se oglašijo ujec:

"Tone, pogledj no, koliko je ura; meni se zdi, da je že davno polnoči." Pogledamo na uro, pa se bila šele četrta devet. Pa se kmalu zopet oglašijo Tomaž:

"Meni se zdi, da ležimo že najmanj štiri in dvajset ur." Tedaj poprimemo pa tudi naš oče in pravijo:

"Ne vem kaj je, da gre nocoj ura tako počasi naprej. Jaz jo bom kar skozi vrata vrgel."

Pa jih podražim: "Aha, očka, udi vas mika meso, kaj ne da?"

Čez nekaj časa pravijo oče: "Veste, fantje, enajst je že ura. Kar vstanimo pa dajmo meso v peč. Predno bo polnoči, pa bo meso pečeno." Jej, kako hitro smo bili vsi pokonci in kmalu je začelo dišati po kolibi, da nam je kar nosove zavijalo.

No, končno smo pa le dočakali, da je ura kazala natančno polnoč in tudi meso je bilo pečeno. Nastalo je tako hrustanje v naši kempu, kot bi se medvedje gostili. Ko smo vse lepo pospravili, pa vzamejo oče izpod slame, na kateri smo ležali, steklenico žganega, rekoč, da so ga shranili nalašč za ta večer. Pa smo obhajali prelep sveti večer sredi črnega gozda in daleč od rojstnega trga Cerknice. Žive duše ni bilo v gozdu kot mi, le srne so zvedavo strmele v razsvetljeno kolibo izza kake smreke.

Pa zakaj nismo kake srne spodrtičili za večerjo, bo morda kdo vprašal. Bog ne daj! Hujše bi bili kaznovani, kot če bi ubili človeka. Za tiste štiri krone se pa tudi ni izplačalo izpostavljati se nevarnosti.

Drugo jutro ob petih smo se napotili v cerkev dve uri daleč. Gazili smo visok sneg in si tiščali ušesa pred mrzlo sapo. Po maši smo se dobili z drugimi tovariši v gostilni. Tam smo jim povedali, kako fino večerjo smo imeli. Tudi oni so rekli, da bodo imeli pečene janca za novo leto. Pa nas niso nič povabili.

No, saj tudi mi nismo njih.

To je bil prvi božič, da sem ga obhajal daleč od doma. Veliko sem že prebil v tujini od takrat in veliko božičev obhajal, pa noben ni bil tako lep kot takrat v štajerskem gozdu. Vse tiste, ki so takrat obhajali z mano tak božič, že davno krije hladna zemlja. Naj počivajo v miru. Naj pa na olem svetu obhajajo veselejši božič kot jaz tukaj.

H koncu želim vsem Cerkljanom srečne in zadovoljne božične praznike in blagoslovljeno novo leto.

Frances Intihar,

Cleveland, O.:

Spomini iz mojih mladih let

Kako z urnimi koraki hitijo dnevi naprej, dalje v večnost. Že zopet so tukaj tako težko pričakovani božični prazniki. Že šestič jih bom praznovala tu, daleč proč od mojih ljubljanih staršev, bratov in sester. Ne morem popisati in povedati, kako srečni so bili dnevi mojega življenja, ko sem praznovala vesele božične praznike skupaj z ljubimi starši, brati in sestrami. Leta 1931 smo jih zadnjič praznovali skupaj.

Veselila sem se že mesece prej svetega večera. Že poprej sem nabrala mahu za jaslice. Zadnji dan pred božičem smo pritrdili trivoglato desko v kot in postavili jaslice nanjo. Z veselimi obrazi in žarečimi očmi so bratci in sestre postavljali partirke v mah in svečke okrog jaslic.

Ko smo bili gotovi z jaslicami, se je že zmrznilo. Zvonovi so zvonili in vabili k večerni molitvi. Vsi smo poklekli okrog jaslic in odmolili vse tri dele rožnega venca. Po končani molitvi smo posedli okrog mize in povečerjali. Kmalu po večerji smo se pa začele zbirati s prijateljicami in prepevale smo lepe božične pesmi. V takem prazničnem razpoloženju je prišel čas za k polnočnici.

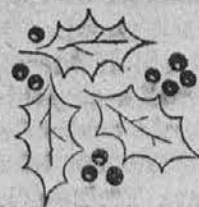
Vse naokrog so doneli zvonovi iz cerkve naše izanske fare in nas vabili k polnočnici. V cerkvi so orgle mogočne bučale in milo je zadonela pesem: Sveta noč, blažena noč...

Zatopljena v pomen te mile pesmi sem se spomnila, da zadnjič poslušam to pesem v rojstni domovini in zadnjič poslušam ubrano zvonjenje svetonočnih zvonov. Težko mi je bilo pri srcu, ko sem premišljevala, kje bom obhajala prihodnje božične praznike. Usoda je zahtevala tako, da sem se morala ločiti od ljubljanih staršev, bratov in sester ter se podati v daljno Ameriko.

Leta 1931 sem prišla v Ameriko. Časi so bili takrat najslabši. Vse mi je bilo tuje. Niti spomniti se nisem smela, kako daleč sem od svojih dragih. Mnogokrat so mi solze zalile oči. Tako so potekali dnevi naprej. Prišli so božični prazniki. Vse se jih je veselilo. Jaz sem bila pa žalostna, ko sem videla, da jih ne bom praznovala pri svojih dragih domačih, ker ločile so nas visoke gore in globoko morje. Tako so bili moji prvi božični prazniki tukaj bolj žalostni kot veseli.

A letošnje božične praznike, upam, bom bolj srečna in vesele praznovala.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista, posebno pa vas, dragi ata in mama ter vsi ostali domači v domovini. Voščim vam vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

Marn Dry Cleaning

6518 St. Clair Ave.

ENdicott 2940

PRESSING

REPAIRING

REMODELING

Prinesite svojo obleko k nam, da vam jo zlikamo in sčistimo za praznike.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Zahvala in voščilo

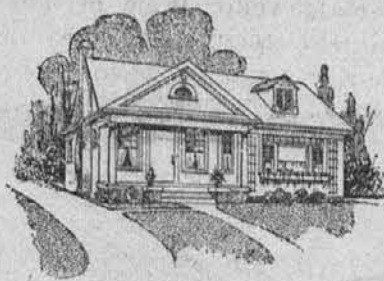

Ob priliki 30-letnega trgovanja med našim narodom se želim iskreno zahvaliti vsem onim, ki so se s polnim zaupanjem posluževali naše trgovske postrežbe. Tudi vnaprej obljubujem postreči z najboljšim blagom po najnižjih cenah.

V toplem priporočilu nadaljne naklonjenosti želim vsem odjemalcem, prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno novo leto.

ANTON LOGAR

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA
928 E. 222d St. (Bliss Rd.)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM SLOVENCEM

DEMSHAR BUILDING CO. Inc.

436 E. 124th St.

Tel. Liberty 5627

Sprejemamo naročila za vsa stavbinska dela, velika in mala.

Izvrstno, trpežno delo, nizke cene!

VESELO, ZDRAVO NOVO LETO!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
iskreno želim vsem naročnikom "Ameriške Domovine" in prijateljem po širnem Clevelandu.

JOHN J. PRINCE

POMOŽNI OKRAJNI PRAVDNIK

Voščilo in zahvala

Ob zatonu leta 1937 se želim iskreno zahvaliti vsem volivcem in našim rojakom v 32. vardi za lojalno podporo pri mojem odgovornem delu v mestni zbornici. V polni zaupnici in prepričanju, da sem po svojih močeh najboljši zastopal ljudsko-delavske interese mi je narod poveril novo zaupanje ter me z veliko večino ponovno izvolil v council mestnega zastopstva.

Obljubujem, da bom po svoji moči in svoji čisti vesti tudi v bodoče stal na braniku človeških pravic ter branil delavčev pravo, boril se za izboljšanje njegovega položaja ter zahteval, da najde in prejme svoj delež, ki mu pripada.

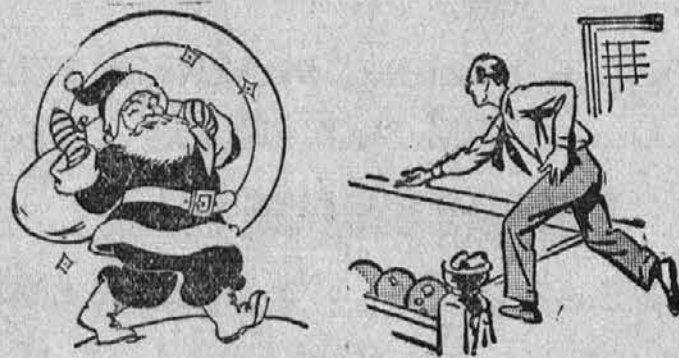
Ob novem letu nastopim tretji termin ljudskega zastopstva. Bogate izkušnje, katere sem si pridobil zadnja dva termina v mestni zbornici bom uporabil v korist onim, ki so mi z zaupanjem mestno zastopstvo poverili. Zavedam se v polni moči, da mi je ljudstvo in nikdo drugi dal najlepšo zaupnico s tem, da sem bil v milijonskem mestu z največjo večino glasov posameznih vard izvoljen v mestni council.

Izrečena naj vam bo ob praznovanju božičnih praznikov in novega leta najprisernejša hvala za izkazano zaupanje v toplem voščilu lepših in boljših dni ob praznikih in novem letu 1938.

ANTON VEHOVEC

MESTNI ZASTOPNIK V 32. VARDI

Prav vesele božične praznike!

Podpisani želim vsem prijateljem in znancem, zlasti pa keglacem in keglavicam prav srečne božične praznike in veselo novo leto.

Priporoča se za obilen poset gostilniških in keglaskih prostorov tudi v novem letu ter se zahvaljuje vsem številnim gostom in sportnikom, ki so tekom leta zahajali v prostore.

CLAIR-DOAN Alleys

JOSEPH POZELNIK, lastnik

10322 St. Clair Ave.

J. Resnik,
Cleveland, O.:Najstarejši mož v fari
sv. Lovrenca

Zopet imamo božično številko Ameriške Domovine v rokah. Razni dopisniki nas bodo v mislih peljali nazaj v rojstno domovino in nas spomnili mladostnih dni. Nikdar v življenju skozi leto se tako živo ne spominjam svoje rojstne domovine kot v božičnem času. Jaz se pa hočem spomniti moža, kateri mi je pred 31 leti prvi voščil vesel božič in mi pripovedoval razmere o božiču v Ameriki.

Ta mož je marsikateremu faranu fare sv. Lovrenca v Newburgu dobro poznan. Saj je bil prej tukaj kot se je pa začela delati cerkev. Tudi je bil poprej v Ameriki kakor se je delala najstarejša fara v Clevelandu, to je fara sv. Vida. Ta mož je posebno dobro znan v Randallu in se piše John Juh.

Mož jih ima že 80 križev na rami, pa je še vedno trden in mu je najljubše delo pri živini. Ima dve kravi, katere vedno sam oskrbuje, jih boža kot mati svojega otroka, pa tudi ljubi kot mati otroke. Vedno skrbi, da so nasitene in napojene ter imajo vedno snažno posteljo posteljico. Ko ga vprašam, če ve, kdaj je bil rojen, mi odgovori:

"Ej, dobro vem, 21. decembra 1857 in sicer v Mali vasi, fara sv. Križ pri Litiji. Mala vas sta samo dve hiši ter spadati prav za prav pod vas Laze. Nad Malo vasjo je bil nekdanji sloveč star grad, danes v posesti kmetov. Kjer so se nekdanji šopirili mogočni baroni in se sprehajale imenitne grajske kontese in gospodične, danes delajo pridne kmetice po rodovitnem polju. Kolika sprememba."

"Ste v mladosti kaj hodili v šolo?" ga nadalje vprašam.

"Prav malo. Dve leti sem hodil k sv. Križu, pa smo se učili le krščanski nauk, v branju in pisanju se pa nismo dosti učili. Ko sem bil dvanajst let star, sem šel služiti za Veliko Loko k Laščanu za pastirja. Kdor je v starem kraju služil za pastirja, ta že ve, da pastir ni samo za živino pasti in uganjati pastirske burke kje na obširnih pašnikih, ampak ga porabijo za vsakojaka hlapčevska dela. Ko nekoč hlapca ni bilo doma, mi gospodinja ukaže, naj napojim tudi žrebca. Gospodar Laščan, tako se je reko pri hiši, je redil mlade konje. Takrat so imeli velikega žrebca, katerega je le hlapec vodil na vodo. Jaz sem se hotel pa postaviti, pa sedem žrebca na hrbet in ga poženem iz hleva.

"Gospodinja, ki to vidi, zakriči: 'Janez, kaj pa delaš, saj konj še ne zna nositi!'

"Modro in učeno ji odgovorim: 'Se bo pa navadil!' Pa sva zaplesala pred hlevom in tje po Veliki Loki. Konj se je hotel iznebiti neljubega bremena, jaz sem mu pa prigovarjal, naj bo lepo pameten, ko mu ni sile in tudi breme je zelo lahko.

"Vse po vasi je v kraj letelo. Ženice so se križale in kar naprej molile za mojo dušo, ki se bo vsak čas ločila iz telesa. Pa se ni. Konj se je polagoma privadil teži na hrbtu in prav pametno sva prišla nazaj v hlev. Takrat sem dobil spoštovanje in ugled pri sovrstnikih in odraslih.

"Poleg konj smo imeli pa tudi dosti goveje živine. Posebno sem si zapomnil dva mlada junca, ki nista bila še nikdar v jarmu. Ni mi dala žilica miru, da sem ju nekega dne upregel v voz in hajd na njivo ž njima. Jej, kako sta se branila voziti in rinila vsak v svojo stran. Pa sta se morala končno le podati.

"Drugo leto sem šel služiti v Brezo, fara Trebnje, k Vodni-

ku. Tam je bilo dosti dela in dosti jela. Gospodar je bil dober in prijazen. Prav dobra služba je bila to. Zato sem pa tudi tam ostal več let. Toda poskusiti sem hotel še kaj več, pa sem šel v šentvidsko farno, kjer sem služil pri raznih gospodarjih. Ko sem bil star 28 let, sem šel služiti v Radohovo vas k Bokalu. Ker sem bil že v lepih letih, sem si večkrat mislil, kako bi si ustanovil svoj lastni dom. Saj veste, služba je služba.

Seznamim se s poštnim in pridnim dekletom, pa ji razodene, da bi si rad napravil lastno ognjišče, le da kuhati še ne znam, pa bi rad dobil kako žensko stvar, ki bi za kuhavnico prišla. Ona mi pa hitro odvrne: 'Jaz znam pa kuhati in če hčeš, ti bom za kuharico, pa še prala ti bom povrh.'

"To pa že kar lepo skup paše, ji veselo odvrnem, pa sva se kar poročila in si ustanovila svoj dom v vasi Kremejek, fara Primsko-vo. Po nekaj letih sprevidim, da kar se z delom poleti zaslužim, se kar sproti zapravi. Posestvo tudi ni bilo toliko, da bi se pridelalo dovolj za življenje. Pa začnem misliti na Ameriko. Še ti- sto leto se odpravim in srečno pridem v Cleveland, kjer sem že 45 let. Prvo delo sem dobil pri odvodnih kanalih. Potem sem delal 24 na pokopališču. Marsikateri Slovenec spi smrtno spanje v grobu, ki sem mu ga jaz izkopal. Naj počiva v miru, sem dostikrat rekel, ko sem jama zasipal.

"Zdaj sem star 80 let. Žena mi je umrla 12. aprila 1933. Od takrat samotarim pri hčeri Alice Keglovici. Največje veselje imam pri svojih ljubih kravicah, katere bi gledal noč in dan. Pa še eno veselje imam, da sta tukaj v Randallu poleg hčere še Frances in sin Frank, da lahko vsak dan skupaj pridemo. Le to me žalosti, da smo tako daleč od cerkve. Ne morem drugače v cerkev kot da me kdo pelje."

Tako je ob kratkem orisal svoje življenje najstarejši mož pionir, kateri je pred 37 leti že bil tukaj, ko se je organizirala fara sv. Lovrenca. Le žal, da je njegova soproga prerano umrla. Samo še dve leti jima je manjkalo do zlate poroke.

Naj še omenim, da je oče Juh tudi meni pred 31 leti dobil delo na Calvary pokopališču. Pa ker nisem preveč prijatelj mrtvih, sem kopal jame samo devet dni, potem sem šel pa v tovarno. Oče Juh je pa 24 let pripravljaval ležišča in bivališča mrtvim.

Ko že pišem o mrtvih, je prav, da se o božičnem času v mislih podamo nazaj v rojstni kraj, tje k farni cerkvi, kjer počivajo naši starši, nekaterih bratje ali sestre. Skoro vseh, kateri smo prišli sem čez široko morje, pa znanci in prijatelji. To so žalostni spomini, toda Bog ve, koliko izmed nas bo pričakovalo in bralo Ameriško Domovino prihodnje leto. Bog daj, da bi bili prihodnji božič še vsi živi in zdravi ter si z veseljem voščili vesele praznike. Vsi smo se radi na svetu, dasiravno ni za vse prav.

Sprejmite, oče Juh, najlepše božične pozdrave. Vi ste bili moj drugi oče. Za vse Vaše nauke ob prihodu v Ameriko, sem Vam hvaležen. Novorojene Detece Jezus pa naj milostno razprosti- ra svoje nedolžne ročice nad Vami. Kadar pa pride čas ločitve od tukaj, naj bo Vaša pot lahka.

Vsi cenjeni čitatelji Ameriške Domovine, sprejmite iskrene božične pozdrave. Naj bo v letu 1938, katerega kmalu nastopimo, polno božjega blagoslova. Detece Jezus naj vas in vaše delovne obilno blagoslovla. Vse čitatelje pa prosim oproščenja, ako sem katerega v tem letu dolgočasil s svojim pisanjem. Vsem skupaj kličem vesele božične praznike, srečno in zdravo novo leto 1938.

Rosalie Mirtel,
Cleveland, O.:

Božične misli

Vsak se rad spominja na pretekla leta, nazaj v mladost, še posebno ob božičnem času. Menda zato, ko je vse tako prečudno lepo, vse tako okrašeno s tisočimi lučicami po domovih in cerkvah. In ko zaslišiš prepevati prelepe božične pesmi, človeka kar nekaj pretrese.

Nato pa pride novo leto in z njim, kakor bi rekla, začetek novega življenja. Ne smem pa iti kar tako naprej, da ne bi omenila sv. Miklavža, ki je v naše največje veselje o božiču. Vsi se ga veselimo, posebno pa še, seve, mladina. Ko vidi "Miklavž," kako se otroci veselijo in darili, tudi nam odraslim nekaj mladostnega zaigra pri srcu.

Tako se tudi jaz spominjam nazaj na svoja otroška leta. Toda sv. Miklavž v stari domovini ni bil tako bogat, kot je tukaj. Toda tisto, kar mi je prinesel, je bilo v toliko večje veselje. Ko mi je nekoč prinesel majčkino leseno punčko v zibelki med suhimi hruškami, je bilo moje veselje nepopisno. Ko sem pa malo odrasla, sem imela največje veselje s postavljanjem in krašenjem jaslje. Vsak krajcar sem prihranila, da sem imela za nove pastirce in prtiček. Pri sedevih so imeli pa mali kripspan. Kako radovedno sem ga ogledovala, posebno pa v zlatem papirju zavite orehe in sladkorček, ki so krasili kripspan.

Če posežem trideset let nazaj, se tega jaz ne spominjam, toda spominjajo se pa tega moja še živeča mamica, starejši dve sestri in pa brata. To je bilo leta 1907, ko smo imeli najbolj žalostne božične praznike. Ravno na dan pred božičem so nam pokopali našega nad vse ljubljenega očeta, Jožef Mrharja iz Tihaboja. Takrat jaz še nisem razumela, kaj pomeni izguba dobrega in skrbnega očeta. Jaz sem bila takrat komaj dobro shodila, pa sem vzela majhno moticko, ki so mi jo bili naredili ata in sem pred kovačnico kopala, da bom izkopala ata.

Da so morali zapustiti ta svet v najlepši moški dobi, je bilo vzrok težko delo. Kot dober kovač so bili preobloženi z delom in so delali skoro noč in dan.

Pred nekaj meseci mi je pripovedovala sedaj že pokojna Mrs. Praznik, da so jim bili naš ata okovali nov voz. Takrat je bila taka navađa, kot je menda še danes, da se mora dati kovaču kaj za po grlu poplakniti. Tako se tudi njo poslali njeni starši s zelenko k nam. Kaj je bilo v zelenki, ne vem, najbrže pa vino, saj smo v našem kraju takorekoč med trtami rasli. Naš ata so ponudili tudi mami piti, pa niso mogli, nakar so ata pripomnili, da vsak ne zna piti iz zelenke.

Vidite, tako se ljudje spominjajo davno minulih dogodkov. In da se tudi mi spominjamo še ata, priča njih grob, ki je vedno lepo obdelan in okrašen ter v vseh teh letih še ni bil prekopan. Pred par leti smo jim postavili lep spomenik. Čeprav bo minilo že trideset let, kar ste odšli v večnost, dragi ata, pa se otroci še vedno spominjajo na vas. Za božično darilo bomo zmolili za vas par očenašev. Pa tudi vi prosite pri Bogu za nas.

Želim vsem Slovencem po širnem svetu, kamorkoli bo dospel ta današnji list Ameriške Domovine, zdrave, vesele in radostne božične praznike in blagoslova polno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo našim odjemalcem in prijateljem. Sveže mleko, sir, smetana, sirovo maslo, whipping cream.

Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenost in se priporočamo tudi v bodoče.

EDNA DAIRY

slovenska mlekarna
JOSEPH KNAUS, lastnik
6302 Edna Ave. Henderson 7963

MI SMO V SLUŽBI DRUGIH

POZDRAVE!

Vesele božične praznike ... srečno novo leto ... in zahvala tudi ... za vašo naklonjenost ... za vašo prijaznost ... in za mnogo hvaležnih prilik, ki ste nam jih dali, da smo vam bili na uslugo.

Z našimi srci prepojeni z hvaležnostjo ... in priznanjem ... vam pošiljamo iskreno željo ... da boste imeli vesel božič ... in da vam novo leto ... prinese mir ... srečo ... ter polno izpolnitev vseh vaših upon in želja.

LOUIS FERFOLIA

SLOVENSKI POGREBNIK

3515 E. 81st St.

Michigan 7420

Velika zaloga božičnih potrebščin

Se toplo priporočamo in želimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem.

BLATNIK'S

6304 St. Clair Ave.

(zraven St. Clair
kopališča)

ANTON ZNIDARŠIČ

GROCERILJA IN MESNICA

584 E. 102d St.

MULberry 9691

Želimo vsem odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto. Toplo se priporočava.

JOSEPHINE STRNAD in SINOVI

RESTAVRANT in FINA PIJAČA

Vino :: Žganje :: Pivo

1315 E. 53d St.

Endicott 9331

Voščimo vesele božične praznike in srečno novo leto.

BOŽIČNA RADOST!

Sezonski čas je tukaj! To je letni čas, ko vsak raje misli o drugih kot o sebi. S tem duhom v srcu, želimo vsakemu polno mero božične radosti.

Mr. in Mrs. August F. Svelek
478 E. 152d St.